

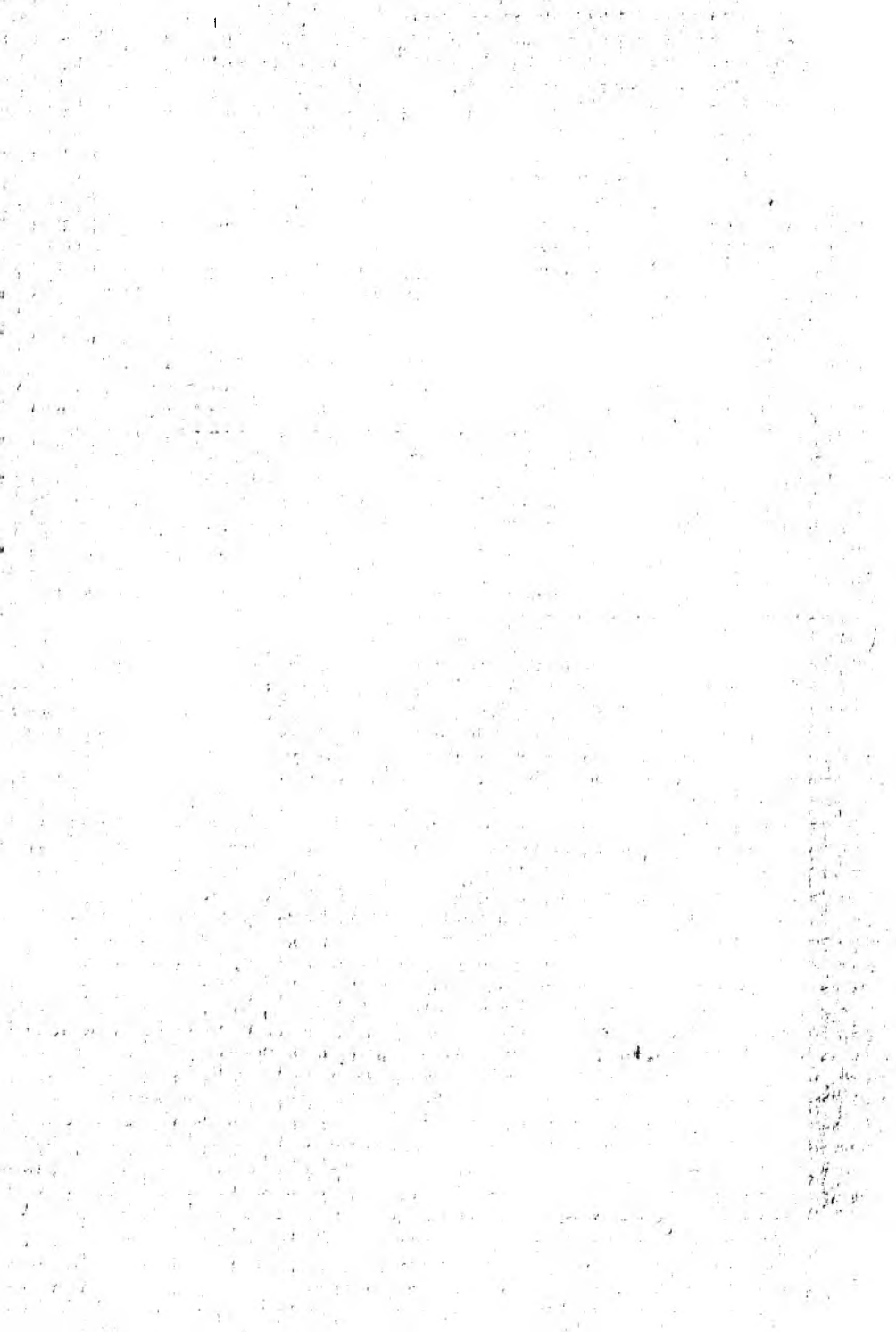
Şêx Mihemed Can

LEYL Û MECNÛN

PENCÎNAR

Wegaxaneya Çanda Kurdi
Stockholm 1992

Bi'sadi, azadi û serkeftin--
23 04 1993
Zeynel

Şêx Mihemed Can

LEYL

K.L. 2470

Û
MECNÛN

LIV. KL. 2470

30 / 11 / 2017

922 CAN LEY

Wergêr ji Tîpên Erebi:
Zeynelabidîn Zinar

Wêneyê Berga Pêşî: Kemal

PENCÎNAR
Weşanxaneya Çanda Kurdî
Stockholm 1992

Pencînar
Kurdiska Kulturförlaget
Weşanxaneya Çanda Kurdî
Box 3088, 161 03 BROMMA/Stockholm
Sweden

Leyl û Mecnûn 1992 Stockholm
ISBN 91 630 1486 6

Şêx Mihemed Can (1858-1909)

PÊŞGOTIN

Hin rastî hene nayêtin înkarkirin, hin şaşî hene nayêtin rast-kirin û hin gotin jî hene ku nayêtin jibîrkirin. Erê ev jî rast e ku *mal bi xwedî be ava ye û sîfra xwarinê ger bi destên kebanîyan be şên e*. Ha wisan e zimanê kurdî jî bi lawên fedakar ên dîlovan her ku diçe roj jî rojê zêdetir şênîtiya xwe radixêle pêşberî mirovatiyê û jê şax û perên nûjen diafirin; jî taristana gemar derdikeve û dibe wek gulîstana Îremê.

Belam çi dema ku asîman dibe sayî û ewrên reş û tarî difirri-kin bêbextiya xwe ji kurdan re kêm dikin, pêre pêre ziman û folklorê kurdî jî geş dibin û jî qalikên qeşemgirtî derdikevin germiyanê, şax û tîrhên kevnare yên ku ev 67 sal in hatibûne kurisandin jî katine nûjen didin, bejna xwe dirêj dikin û dixwazin ku xwe bigehînin wê sawiya ku sezayên devera lê ne.

Yek ji wan berhemên ku berî niha bi sed û heşt salan hatibû nivîsandin û ji 1925-an ve ye jî ku di qul û qewêran de veşartî mabû, herweha ku hawîdorê wê bi diranên mişkan tev hatiye kurisandin û piraniya rûpelên wê ku jî nêmê kufikî bûne; gelek rêzên wê jî heşifîne, ha ev pirtûka folklorî ya bi navê *Leyl û Mecnûn* e.

Ev pirtûka hêja ji aliyê Şêx Mihemed Can ve hatiye nivîsandin. Dema destpêka nivîsandina pirtûkê ne diyar e. Lê çewa di malikeke li dawîya wê de ku bi tarîxa koçê hatiye nivîsandin, di "*Hezar û sêsed û du*"duyan de kuta bûye. Îcar ev tarîx li hemberê ya Mîladî dike 1884. Ji bilî vê, çend rûpel medhiyeyê Şêx M. Can jî heye, ku li ser *Rewdnêma* kekê xwe Şêx Evdîrehmanê Axtepî nivîsibû.

Li gor beyana nameyêke ji malbata Axtepîyan ku di 02 10 1992-an de gihabû min; Şêx Mihemed Can di 13-ê meha Şe'wana 1274-ên (1858-59'ê Mîladî) Koçê de li Axtepêya girêdayê bi qeza Çinarê ve (Diyarbakir) hatiye dinê û di heştê Sibata 1325-ên Romî (21'ê Adara 1909-10) de jî çûye dîlova-

niya xwe. (*)

Mihemed Can kurê Şêx Hesênê Nûranî ye, navê diya wî Şerîfe xanima keça mele Hesên e û birayê bindest ê Şêv Evdirehmanê Axtepî ye.

Ji xeynî Şêx Evdirehmanê Axtepî û Şêx M. Can, du birayên wan yên din jî hebûne. Yek Şêx M. Sîrac e û yê din Şêx M. Nûr e. Şêx M. Can jî sê kurên xwe hebûne; Mihemed Hesîb, Mihemed Mûnîr û Mihemed Behcet.

M. Can xwendina xwe ya destpêkê li cem bavê xwe kiriye. Piştî di Medreseya bavê xwe ya li Axtepeyê de li cem Mele Selîm û Mele Mihemed Emîn xwendina *Nehw, Tefsîrê, Hedîs, Mentîq* xwendiyê. Wî destûrnameya xwendinê jî Dersdarê menşûr ê Kurdistanê Mele Mihemedê Kurmuşluyê wergirtiye. Piştî wergirtina destûrnameya xwendinê M. Can çûye Şamê û jî Mewlana Xalidê kurdî (**) yan jî hin xelîfeyên wî xelîfetiya Rêçika Nexşebendî jî wergirtiye. Piştî Şêx M. Can şûnde vegeriya gundê xwe Axtepe û li şûna kekê xwe Şêx Evdirehman di Medresê de desdarî kiriye ta ku çavên xwe ji dinya ruhnik girtine.

Di Hezîrana 1992-an de fotoqopiyê pirtûka *Leyl û Mecnûn* digel wêneyê Şêx M. Can û yê kekê wî Şêx Evdirehman, bi alîkariya hin biraderan gihane min. Ev nusxa di destên min de, Şêx Eskeriyê kurê Şêx Evdirehmanê Axtepî ew di 1924-an de ji nû ve dîsa bi tîpên erebî nivîsiye û di Temûza 1934-an de jî kuta kiriye. Herçiqasî di wê navê re deh sal bihurîne û demeke dirêj e jî, lê bila nête jibîrkin ku rûxandina Serhildana Kurd a bi serokatiya Şêx Seîd tîna xwe li her tiştî kiribû. Pirtûk ta niha jî nehatiye çapkirin.

Ev destnivîsa Şêx M. Can 148 rûpel e, digel beşa destpêkê û ya dawî tê de 21 sernav û 1882 beyt hene. Helbestên wê hemû xweşxwîn û rewan in; bi deh kiteyan dikişin û qafiyeya her du rêzên malikan jî yek e. Min jê re ferhengokek jî bi alîkariya mamoste Ferhad Şakelî saz kiriye û digel teksta bi tîpên erebî da çapkirin.

Em ê hin agahdarî di derheqê serpêhatiya *Leyl û Mecnûn* de ji pirtûka Doktor Marûf Xeznedar (rûpel: 164-183) ya bi navê

* Di navbera tarîxa Romî û ya Mîladî de 584 sal hene û destpêka mehên Romî 13 rojan piştî yên Zayînê ye.

** Mewlana Xalidê Kurdî di 1776-79'an de hatiye dinê û di 1828'an de jî wefat kiriye.

Mêjûyi Edebî Kurdî jêderk bikin û li jêr binivîsin:

- Qeysê kurê Mulhiyê kurê Muzahimê Amirî di 68-ê hîcrî, 688-ê miladî de miriye. Û Leyla ji keça Se'd e.

Helbestvanê gewre yê Rojhilatê Nîzamî Genceyî di sedsala duwanzdeyan de yekemîn e ku romaneke helbestên klasîk ya *mesnewî* û bi kêşa *hezec*, bi zimanê farisî li ser Leyl û Mecnûn nivîsiye.

Doktor Marûf Xeznedar gotiye, ku: Hemû şairên rojhilatê ji Nîzamî Gewre îlham girtine û serpêhatiya Leyl û Mecnûn nivîsiye.

M. Salih Dilan gotiye: Yûsifê kurê Zekî Mueyyed ê bavê Nîzamî Genceyî Kurd bû. Ji Îraqê koçî bajarê Qûmê kiriye. Diya Nîzamî ji mala Şedadê Kurd ê fermandarê navça Gencê ye.

Mele Mihemed Qûlî li ser Leyl û Mecnûn di 1140-ê hîcrî, 1732-ê miladî de nivîsiye.

Ehmed Şewqiyê Kurd ê helbestvanê Ereb li ser Leyl û Mecnûn (1868-1932) şanogeriyeke şî'rê nivîsiye. Destnivîseke din Mele Weledxan di 1885-an de nivîsiye. Destnivîsa Mîrza Şerîf ji aliyê Mele Rezayî ve di 1894-an de hatiye nivîsandin.

Destnivîseke Harisê Bidlîsî heye, ku di 1758-an de serpêhatiya Leyl û Mecnûn nivîsiye. Ev nusxe 740 beyt û 24 beş e. Bi kêşa *hezec* û bi şîweyê *mesnewî* ye. Rojhilatnasa Soyet Rûdenkoyê ev nusxe wergerandiye rûsî û li serê şrove kiriye.

Mele Mehmûdê Bazîdî di 1808-an de wê Leyl û Mecnûna Fîzûlî ku ji farisî wergerandibû tirkî, ji tirkî wergerandiye kurdî û bi awayê pexşan nivîsiye.

Nusxeyeka Leyl û Mecnûn bi xetê Mîrze Qûlî Hersînî jî, bi tarîxa 1902 heye.

Di 1942-an de Mele Ferc Salih Şebkî beşek ji Leyl û Mecnûna Nîzamî ji farisî wergerandiye kurmanciya jêrîn. Elî Kemal jî di 1950 de teksta Nîzamî wergerandiye kurmanciya jêrîn.

Helbestvanê Kurd Ebdulcebar Axayî Kanî, wê nusxa ku wergerandibûne tirkî, wergerandiye kurdî û sê caran li çapxana Kurdistan hatiye çapkirin. Çapa duyemîn di 1969-an de derçûye.

Nexwe eve êşkere bû ku serpêhatiya Leyl û Mecnûn pêşî bi zaravayê goranî, piştê bi yê kurmancî û hêj bi yê soranî hatiye nivîsandin. Îcar li gorî van agahdariyên li jor, destnivîsa herî dirêj li ser Leyl û Mecnûn, ev pirtûka Şêx M. Can e.

Şêx M. Can bi helbestkî serpêhatiya evîna Leyl û Mecnûn bi zaravayê kurmancî nivîsiye û ji me re diyarî hiştiye. Em ji

bo vê diyariya wî pir spas dîkin û heta bi hetayê jî xwe jê re de-
yndar dihesibînin.

Şêx Mihemed Can di destpêka pirtûka xwe de sedemê
nivîsandina bi zimanê kurdî weha beyan kiriye:

*Kurmancî qesaidê di mewzûn
Behsê bikin ew ji halê Mecnûn.*

*Turkî hene, nîne kurdewarî
Kurdî wekî kenzeke veşarî*

*Qet nîne kesek ji xelqê Ekrad
Leylasîfet ew bi ah û feryad?*

...

Şêx M. Can gilî û gazine xwe ji felekê pir kirine, ku Kurd
wisan li holê bêxwedî mane û ku kesekî li wan xwedîti bike jî
nîne. Herwisa dema wî ev çend malikên li jêr nivîsîne, guh li
pendên mamosteyê nemir Ehmedê Xanî kiriye û dest avêtiye
xameya rengîn, pê dilsoziya xwe aniye zimên:

*Peyda bikira ger me emîrek
Sahîbhuner û xwedanê şîrek*

*Ev Turk û Erebb, Tetar û Faris
Carek bibûna li ber me naqis*

*Her şairekî zebanê Kurdan
Qet nayê ji halê wan xeberdan*

...
*Emma ku xwedan ji bo me nîne
Nêv Rom û Erebb ne ademî ne?!*

...
*Her mêrê di wan de ejdiya ye
Nêv Rom û Erebb wekî çiya ye*

*Ger yek jî bit û deh ji Etrak
Hemyan bikitin bi şubhetê xak*

...
*Ekradîsîfet sexî tu nîn qet
Wan qehwe diçin bi şubhetê şet*

Nivîskar herçiqasî xwe sezayê nivîskariyê nedîtiye jî, lê ew
xîreta welatperwerî ku lê hebû destûra sekn û betaliyê nedaye wî
ku ew xwe bêdeng bihêle. Û bêdengiya xwe dîsa bi van çend
malikên li jêr şikandiye, gewhera kana xwe derxistiye bazara
xerîdaran û pêşkêşê kirroxan kiriye:

*Hasil ketime te'essuba wan
Xîret me kişandî bi qelb û can*

*Neku me heye tu qabiliyet
Belkî me heye hinik ji xîret*

*Behsê bikin em ji halê Mecnûn
Leylê bibe pê dil û cîger xwûn*

*Ûlfazê di kurdî pur şêrîn in
Meqbûl in û wek durrê semîn in*

Li gorî vê pirtûkê bikurtî serpehatiya Leyl û Mecnûn weha çêbûye:

Li Yemenê êleke bi navê *Benû Amir* hebû. Ew êl, bi mirovati û camêrtî menşûr bûbû. Kurek ji serokê êlê Milûhiyê kurê Muzahim re çêdibe, navê wî datînin *Qeys*. Dema lawik dibe şeş- heft salî, bavê wî ew dixê dibistanê.

Qeys di dibistanê de bi Leylax keça Se'îdê şêxê êlekê re dibe hevalders. Herdu hev dihebinin û dil dikevin êkdu. Piştî ewîna wan li nav xelkê belav dibe, heta ku bavê Leylê jî seh dike û êdî nahêle keça wî herê dibistanê. Piştî Qeys jî dest ji dibistanê berdide û ji ber agirê ewîna Leylê bi çolan dikeve, yekcarax jî li hawîdorê êla bavê wê diçe û tê, bi umîda belkî ku wê bibîne. Bi wê yekê Qeys di nav xelkê de bi *dînîtî* tê navdarkirin û jê re dibêjin *mecnûn*.

Bavê Mecnûn diçe çolê li kurê xwe digere. Dema wî dibîne ew ûne malê û nahêle êdî derkeve der. Piştî diçe Leylê ji kurê xwe re dixwaze. Lê bavê Leylê dibeje *kurê te din e, ez keça xwe nadim wî*. Mecnûn radibe dîsa bi çolan dikeve û Leylê jî ji ewîna wî re derdmend dibe.

Li wê herêmê zilamekî pir dewlemend bi navê *Îbnû Selam* hebû. Dema ew salixê delaliya Leylê hildide, diçe nextekî pir zêde dide bavê Leylê û wê ji xwe re dixwaze.

Di wê navê re rojek ji rojan *Newfelê* ku mezinê êleke herî mezin bû diçe nêçîrê. Ew li çolê Mecnûn dibîne. Çaxê ku sedemê dînbûna wî ji ber ewîna Leylê fam dike, wî bi xwe re dibe malê. Piştî ew leşkerê xwe hazir dike û diçe şerê bavê Leylê, da keçikê bi zor jê bistîne û bide Mecnûn. Lê di dema şer de Mecnûn ji bo xatirê ku dilê Leylê nemîne, ji leşkerê bavê Leylê re dua dike. Ewçax Xwedê dua wî dipejirîne, *Newfel* dişike û leşkerên wî hemû direvin.

Careke din *Newfel* leşkerêkî hêj bihêztir hazir dike û dişîne ser bavê Leylê. Lê ev car Mecnûd nifir li bavê Leylê dike û *Newfel* zora wî dibe. Çaxê *Newfel* dest davêje milê Leylê ku

bibe, bavê wê dibêje: *Ma tu yê qîza min çewa bidî mirovekî dîn?* Newfel bi wê gotinê tete girêdan û dest ji Leylê berdidе, leşkerê xwe şûnde vedikişîne û diçe mala xwe.

Dema leşkerê Newfelî çûye ser bavê Leylê, kêfa Leylê ji pir hatiye û gelekî dilxweş û şadan bûye. Lê gava bavê wê Nefselî daye bawerkirin ku keçeke bi aqil ne babeta yekî dîn e, êdî wê xwe bi temamî wenda kiriye, ketiye şûfê dînan û mîna Mecnûn lê hatiye.

Îbnu Selam daweta xwe lidar dixе û govendgêriyên pirtexlît ji nav ereban dicivîne. Dawetvanî diçin destên Leylê hine dîkin û wê diguhêzin. Êvarê dema Îbnu Selam diçe mehfela Laylê, Leylê dibêje wî: *Ez dilketiya Qeys im, bavê min ez bi zor dame te û navê ku tu têkilê min bibî.*

Pîştî wê gotinê, Îbnu Selam hîç têkilî Leylê nabe, lê pir xemgîn dibe, nexweş dikeve û çend roj şûnde jî dimre. Tu nabêjî, dema Mecnûn dibihîze ku Leylê mêr kiriye, bi Zeyd re nameyek bo wê dişîne û wê bi xayintiya di evînê de tawanbar dike. Lê belê herçiqasî Laylayê bersîva wî dide û dîsa jî dirustiya xwe jê re eşkera dike, lê Mecnûn jê bawer nake?..

Bavê Mecnûn radibe dîsanê diçe li kurê xwe digere, da wî bibîne û bibe malê. Dema ew kurê xwe dibîne, dike nake Mecnûn pê re naçe. Piştî Mecnûn êdî xwe dide jiyanеke çolane û bi koviyan re dibe hemrah. Li çolê ew dest bi nivisandina helbestan dike. Yekcaran jî diçe nik hozanên bi navuden û di ilmê evînê de bi wan re nîqaş û dehkere dike. Bi demekurtekê şûnde jî bavê Mecnûn ji derdê wî serî dide haziran û dimre.

Pîştî mirina Îbnu Selam, Leylê bi qîzantî radibe diçe mala bavê xwe û xwe dîsa ji bo gihandina Mecnûn hazir dike. Lê dema ew dibihîze ku Mecnûn jê dilsar bûye û evîna xwe jê vekîşandiye, nexweş dikeve û radibe diçe li çolan digere heta ku wî dibîne. Ew çax Mecnûn Leylê nanase. Leylê xwe pê dide nas-kirin, îcar Mecnûn têkil nabe û xwe jê dûr dike, wê bi xayintiya bi xwe re tawanbar dike. Erê her çiqasî Leylê mesela xwe û Îbnu Selam dibêje jî ku hîç ew têkilî wê nebûye, Mecnûn jê bawer nake.

Leylê bixemсарî vedigere mala xwe û êşeke bêderman lê peyda dibe. Ew nexweşin wisa lê didomîne heta ku ji derdê Mecnûn dimre.

Çaxê Mecnûn dibihîze ku Leyla ji derdê evîna wî miriye, gelekî li ber dikeve û ji dîtina xwe ya berê poşman dibe, hema radibe diçe ser gora wê. Li wir ew rûdine û digrî, digrî û bi rojan, bi heftiyan dimîne, êşa evînê xwe lê teze dike û li ser gora Leylê dimre. Îcar wî di gora Leylê de binax dîkin. 17 07 1992

Naverok

Pêşgotin	7
Bîsmîllahîrrehmanîrrehîm	13
Sebebê Telîfê Kîtab	24
Benda Ewîl Di Bûna Mecnûn De	30
Benda Diduya Di Beyana Çûna Leyl û Mecnûn Mektebê De	34
Benda Sisiya Di Beyana Xwestina Leylê De	45
Benda Çara Birina Mecnûn Ke'bê	53
Benda Pênca Di Beyana Halê Leylê De	62
Benda Şeşa Di Beyana Çûna Îbnu Selam Seydê	67
Benda Hefta Beyana Çûna Newfel Seydê û Dîna wî Mecnûn	72
Benda Heştâ Şîkayeta Leylê Ji Felekê	85
Benda Neha Di Beyana Daweta Leylê û Îbnu Selam De	98
Benda Deha Çûna Zeyd Nik Mecnûn	106
Benda Yazda Çûna Bavê Mecnûn Cem wî	114
Benda Duwazda Di Mirina Bavê Mecnûn De	124
Benda Sêzda Di Mirina Îbnu Selan De	138
Benda Çarda Di Beyana Ehwalê Kemala Mecnûn De	159
Benda Pazda Di Mirina Leylê De	161
Benda Şazda Bihîstina Mecnûn Mirina Leylê û Mirina Wî	169
Benda Hivda Dîna Zeyd Leyl û Mecnûn Di Xew De	179
Saqî, Name û Xetmê Kîtab	182
Ferhengok	187

KÎTABÊ LEYLA Û MECNÛN

Ruba'î (Çarîne)

Dunya wekî leylan û serab e, nezerê ke
Beyhûde bes e, hinde cefa û kederê ke
Huba vê cîhanê gelekî jê hezerê ke
Mestane û mestûrî be, tê jî seferê ke

1924
M. Eskerî
(îmza)

Bîsmîllahîrrehmanîrrehîm

Bi îsmê te Xwedayê heyî ê ekber
Ewel bikim îbtîdayê defter

Bê îsmê te îbtîdayî nabe
Bê namê te name nasewab e

Ev îsm e ku alema wucûdê
Pir îşqê kirî bi vê şuhûdê

Navê te ku îşqî lê nîqab e
Ew navê li Lewhê ser rîqab e

Îşqê ji wî navî Erşê d`îsand
Ewel Qelemê li Lewh nivîsand

Îsmê te ye îşqê daye kewneyn
Navê te ye ulfê xiste mabeyn

Hîna ku çi name û kîtab in
Bê îsmê te şerh û bestî nabin

Min jî bi vî îsmî îbtîda kir
Heqê serê name pê eda kir

Ey qadir û wey kerîm û rehman!
Hem razîq û bê şerîk û deyyan!

Ey xaliqê Lewh û Kursî û Erş
Wey hafîzê neh felek heta Ferş

Ey baniyê taqê lacîwerdî
Wey munşiyê afitabê zerdî

Ey rafi'ê qubeyê kebûdî
Wey dafi'ê çeşmê her hesûdî

Ey qadirê bê çira û çûnî
Ageh jî derûnî û birûnî

Te çerxê sema bulund û rakir
Ev erdê feqîrî pest û dakir

Tu mûsi'ê gunbedê supehr î
Tu nafi'ê nûrê mah û mehr î

Tu xaliqê razîq î, qedîr î
Bê misl û heval û bê nezîr î

Tu sani'ê qadir î, hekîm î
Tu hadiyê barî yê kerîm î

Rehman û rehîm û hem xefûr î
Wahid û ehed î, jî neqse dûr î

Ey xaliqê muşterî û keywan
Bestî te li mah û mehrê seywan

Zanim te wucûdî kirye alem
Teswîrî te kir Hewa û Adem

Adem te ji cennetê deranî
Hewa te li cem wî anî danî

Feleka ku te çêkir û te xas kir
Ew jî ku te Nûhî pê xelas kir

Mûsa te gihande Tûrîseyna
Eyyûb te rihand ji eyb û şeyna

Yûsuf te li Misrê pur ezîz kir
Îşqa xwe bi wî te xweş lezîz kir

Mehbûbî te çêkirin dilaram
Aşiq te kirin esîr û nakam

Hinkan tu dikî feqîr û aşiq
Peyweste bi narê îşqê lahiq

Hin hûrîsîfet bi şîwe û naz
Mumtazî dikî bi husnê mumtaz

Hinkan tu dikî ezîz û sultan
Hinkan tu riha dikî ji tofan

Hinkan tu dikî bi îşqê razî
Hinkan tu dikî ji îşqê tazî

Hinkan tu dikî zelîl û mehzûn
Hinkan tu dikî xerîb û mecnûn

Evreng e tu hikmetê digêrî
Mewcûdê li jor û hem li jêr î

Gerdûn û supehrê bê medara
Herweh digerînê aşîkara

Ger padîşeh in, we ger emîr in
Der bendê qezayê te esîr in

Şemsa felekê te kirye pir nûr
Pê kir te ji zulmetê cîhan dûr

Gerdûn te gerand û dewrê danî
Neqqaşî tu yî ji bo sema danî

Ev sun'ê te sani'ê qedîr e
Ev neqşê neqaşekî xebîr e

Tu rezaq, û rizqê mûr û filî
Fewarekunê Ferat û Nîl î

Ev bad û we ab û agir û xak
Ev fehm û kiyaset û hem îdrak

Bîl cumle te çêkirin bi qudret
Da wan te burûdet û heraret

Esman te bi neqş û hem nîgar kir
Dunya li me pê te germ û sar kir

Mewcûd heme bende û tu şah î
Alem heme ebd, tu padîşah î

Fail tu yî qadirê mutleq
Hem hakimê alî yî tu elheq

Ezman û zemîn û erd û esman
Fealî tu yî di wan de her an

Bê emrê te nagerrin qe carek
Ehsen ji te ra û sed tebarek

Esmanê bulend te pir melek kir
Erd sabit û işqî tê gelek kir

Aşiq te kirin hezîn û naçar
Dil çîkerin û te kir birîndar

Mehbûb te kirin letîf û gulreng
Aşiq te kirî li wan cîhan teng

Maşûqî kirin bi lewn û dîlber
Hin sor û sipî û hin jî esmer

Tu padîşeh î û ma geda im
Bîl cumle bi emrê mane qaim

Esma, te ji Ademî re gotin
Mecnûn û Memê bi wan te sotin

Ey faliqê subh û xasiqê şeb
Alem heme tîfl û her tu yê reb

Mehbûb û hebîb û hub û aşiq
Anîne te bi hev kirin muwafiq

Ger aşiq in û we ger hebîb in
Ew gerdu ji tali' xerîb in

Der dehrê ji wan re nîne rahet
Her derd e, ji wan re êş e adet

Agir te li wan bi pêt û dîd kir
Ev herdê di wan de te wucûd kir

Amir çu tu yî bi "kaf" û hem "nûn"
Nîne ji te ra çira û hem çûn

Bîllah nizane kes beyan ke
Xeyrî te niye kesek eyan ke

Derdê ku te daye nav hinavan
Xwûnabê dikî pê herdu çavan

Ey kaşê ji agirê wî derdî
Surxî me li rû bibûya zerdî

Raha ku bi xef didî uşaqan
Rûzêrdî dibin ji ber meraqan

Saqî bide min ji wê şerabê
Rû zer bikin em çu afîtabê

Meşhûrî bibin di nav-i 'amê
Em jî bikevin wê qeyd û damê

Eş`şuhretu afetun me zanî *
Ya Reb tu fîda bikî vî canî

Heta ku tu can nekî rehîne
Çavê te qe nabe dûrebîn e **

Ewel qedema di vê mecalê
Serbaxîte ne li ber cemalê

* *Eş`şuhretu afetun*: Menşûrtî afat e.

** Amaca nivîskar ji malikê ev e: Heta ku mirov zehmet nede xwe, mirov nabe zana û dûrbîn.

Aşiq nebe mehwê husnê saqî
Çawa dibitin bi işqê baqî?

Ez muntezir im kûyî cemalê
Lê seyrî bikim bi yek xeyalê

Qadir tu yî, hadî û 'elîm î
Der sun'ê xebîr û pur helîm î

Heyy û ebed î, tu dê beqa bî
Ev kewn û wucûd ê dê fena bî

Her hakim î emrê "kaf" û "nûn"î
Agah î jî razê her derûnî

Lem yûled û lem yelîd jî bo te *
Walid, mirin û weled jî bo me

Em dê xwe fena û hem 'edem bin
Gerçî ku li ber derê Îrem bin

Çendan ku tu 'Adê pur şedîd bî
Ya dêwê pelîd ê pir 'enîd bî

Labud tu diçî di nav mezarê
Her çendî bikî tu ah û zarî

Çêkirne Xweda emîr û sultan
Hukmê wî ev e di dewrê esman

Dewra felekê wuha dike çerx
Rezaq e, li rizqê daniye nerx

* Xeysetekî Xwedêye, ku ne diwelidîne û ne jî hatiye welidandin.

Hin padîşeh in, hinek zelîl in
Hin muşrik in û hinek xelîl in

Hin mumîn in û hinek jî kufar
Hin bê guneh û hinek gunehkar

Hin mîr û wezîr û hin qelender
Hin dîlber û nazenîn û esmer

Hin xûb û perî û dilrûba ne
Hin aşîq û jar û bê newa ne

Hin perdeder in, hinek mestûr
Hin wasil û hin be'îd û meqhûr

Hin sorgul in û hinek jî bulbul
Hin bê xem in û hinek jî dîkul

Hin baz û îqab û hin jî şahîn
Hin kebk û tezerwê pur bi ahîn

Hin durr û sedef, hinek jî murcan
Hin Leyl û Şêrîn in, hinek jî murrca *

Hinkan dike ew emîr û Tatar
Hinkan jî dike esîr û dîldar

Hin daye ewan gunah û 'isyan
Da herqî bike di narê nisyan

Hin dayiye wan terîqê mehkem
Peyrew kirine bi fexrê 'alem

* *Murrca*, ji "mirr" û "can" hatiye, bi mana
xwîntahl e.

Sed şukur te çêkirim musulman
Bexşîne bi min te dîn û îman

Çêkirme ji ummeta Muhemmed
Tehqîqî şefî'e bo me Ehmed *

Heq mumin im ez bi qelb û can
Tesdaîqê dikim Resûlê Rehman

Edda guneha tu nîne şaha
Destê min û dawê alê Taha **

Ez ummetê xeyrê murselîn im
Hem peyrewê padîşahê dîn im

Hêvî me ew e ku ummeta wî
Cumle bixî ber şefa'eta wî

Ez zêde gunahikar û pîs im
Nîne me 'emel ku pir xebîs im

Hasil minê pir gunah û naçar
Hêvî bidî xatirê Çihar Yar ***

Hindî ku Xwedê cîhan kir abad
Danîne bi qudret esl û bunyad

Çêkirne çiya û behr û ehcar
Êsmar û wereq, nebat û eşcar

* *Ehmed*, navekî Mihemed Pêxember e

** *Taha*, xeysetnavekî Mihemed Pêxember e.

*** *Çihar Yar*: Her çar yarê Pêxember ku Ebu Bekir,
'Umer, Osman û Elî ne.

Bîl cumle bi zereyê di hûr bin
Heta ku ji fikrê xelqê dûr bin

‘Edda ku di ‘ilmê Barî mewcûd
Ew çendî selat li şahê Mehmûd

Teslîm û tehiyetên mûbarek
Ser al û sehabê wî bi carek

‘Edda hesenatê îmamê Siddîq
Ewel ewî kir bi dinê tesdîq

Ewçendî selat digel selaman
Ser Ehmed û al û hem sehaban

Niqdadê nifûsê xas û ‘amê
Ez rûzî ezel heta qîyamê

Her rojê dused hezarî milyon
Teslîm bi şîbhê durrê meknûn

Ez Xaliqê cumle mumkînat
Teşbîhê meter li ser nebatan

Daîm birîjin li ser te w alî
Heta ku heşîr bibîte xalî

Ser şahê xwedan Boraq û M’îrac
Hem al û weled, sehab û ewzac

Ez hêvî dikim ku bo feqîrî
Der heşrê bikî tu destegîrî

Vî ‘asiyê pir xeta û nisyan
Peyrew bikî wî bi ehlê îman

Lewra ku ji ummeta te me ez
Çehvnêrê li himmeta te me ez

Min bernedî ey şefî'ê 'ussat
Der heşrê nekî xwedanqibahat

Ya Reb tu Xakiyê gunehkar *
Mehrûm nekî ji şahê Muxtar.

* *Xakî*, nasnavê nivîskar e ku ji xwe re di dawiya helbestên xwe de aniye.

SEBEBÊ TELÎFÎ KÎTAB

Nezzamê cîhan, xwedanê rehmet
Gava weh ku xelqî kir ji qudret

Eflakê bi terzekî gerandin
Mexlûqî di sunê heyirandin

Tezyînî bi kewkeb bû qemer kir
Nûra wî di şemsê de eser kir

Hindek ji kewakib û sitêran
Her yek wî bi terzekê digêrran *

Da eql û huner ji boyî însan
Pê ferqî bikin xeta û îsyar

Evreng e dibêjî Cam Muhemmed
Xakiyê ku hicrî lê bûye sed

* *Digêrran*: Daye gerrandin.

Pir derdê ji hicrê nazadarî
Mehrûmê ji suhbeta kubarî

Leşker ji xeman li min cema bûn
Lew xwarin û xwabî min nemabûn

Axir me nedî wîsalê mehbûb
Hasil qe nebû ji bo me metlûb

Ez hesretê yarê bûm cîgerxwûn
Reng şubhetê Leyl û mislê Mecnûn

Daîm bi fixan û dad û feryad
Sed ah diçin ji qelbê naşad

Ruxzerd im û pir hezîn im
Karê me ji hesretê girîn im

Carek çi dibû gelo hebîbî
Pirsek bikira li min xerîbî?

Yar ez kirime jibîr yekcar!
Lew bûme zeîf û zar û naçar

Bes qelb û cîger li min bike şeq
Zulfan tu veke bi şubhê beyreq

Carek were der ji paşê perdan
Min bêmededî bide xeberdan

Pirsek tu bike li aşîqê zar
Mesrûrî bike bi weslê dîdar

Hicranê ji bo te ez beyan kim
Derdê di dilê xwe ez eyan kim

Bêjim ji te ra zemanê borî
Herçî ku me dî ji halê dûrî

Guh de tu li ser sedayê aşiq
Vî aşiqê muhtela yê sadiq

Mecnûn bikim cunûn û şeyda
Leylayê ji bo ve bikme peyda

Kurmancî qesaidê di mewzûn
Behsê bikin ew ji halê Mecnûn

Turkî hene, nîne kurdîwarî
Kurdî wekî kenzekî veşarî

Qet nîne kesek ji xelqê Ekrad
Leylasîfet ew bi ah û feryad?

Işqê qe nekirne ew belakêş
Hicrê qe nekirne ew cîgerrêş?

Min dî hene, lêkî bê mecal in
Pir aqil û sahibkema in

Sahibhuner û xwedanhewes bûn
Lê şubhetê teyrekî qefes bûn

Wan nîne muşîr û ne debîrek
Ne padîşeh, ne wan wezîrek

Peyda bikira me ger emîrek
Sahibhuner û xwedanê şîrek

Ev Turk û Ereb, Tetar û Faris
Carek bibûna li ber me naqis

Her şairekî zebanê Kurdan
Qet nayê ji halê wan xebardan

Her şî'r û qesîde dê bigota
Dunya serobin hemî bisota

Emma ku xwedan ji bo me nîne
Nêv Rom û Ereb ne ademî ne!

Lêkin hemî cumleten xeyûr in
Sahibkerem in, di bê qisûr in

Her mêrê di wan de ejdiya ye
Nêv Rom û Ereb wekî çiya ye

Ger yek ji me bit û deh ji Etrak
Hemyan bikitin bi şubhetê xak

Ewçendî sexaweta li erdan
Bîl cumle Xwedê didaye Kurdan

Ekradîsîfet sexî tu nin qet
Wan qehwe diçin bi şubhetê şet

Ne Ce'ferê Bermekî, ne Hatem
Qet nîne kesek ji neslê Adem

Teşbihê bi wan bi bezlê emwal
Der rahê Xweda di xeyrê e'mal

Hasil ketime te'essuba wan
Xîret me kişand bi qelb û ezman

Neku me heyen tu qabilîyet
Belkî me heye hinek ji xîret

Îmdadê me xwest ji Rebbê Barî
Tenwîrî bikî vî qelbê tarî

Qiset bikim ez hewayê Leylê
Mecnûnî bike bi bal ve meylê

Behsê bikin em ji halê Mecnûn
Leylê bibe pê dil û cîger xwûn

Min xame hilanî serqelem kir
Xetê Qiseyê me pê reqem kir

Kurancî hinek kalam û eqwal
Gotin me ji bo minasibê hal

Elfazê di kurdî pir şêrîn in
Meqbûl in û wek durrê semîn in

Min hêvî heye ji ehlê ilmê
Ew lê binerîn bi çeşmê hilmê

Herfan megirin, mebên *xerab e* *
Newbawe ye, pir bi min şebab e ?

Ez hêvî dikim ji ehlê îhsan
Herçî ku we dî xeta û nisyan

Te`wîlê bikin bi lutf û înf`am
Teqbîlê mekin li nêvê e`wam

Min xeyrî evê kîtab û guftar
Qet çî nekirin bi nezm û eş`ar

* *Herfan megirin*: Rexne nekin.

Ya Rebî bi heqê Mustefa kî
Xakî tu bi îşqê mubtela kî

Işqa xwe ji bo me ra nesîb kî
Qelb û cîgerê me pê kebîb kî

Hem işqê Hebêbî rûzî mehşer
Bo vî nekesî bikî muyeser

Roja ku diçine ber hîsabê
Bavêjî yemînê min kîtabê

Hem babê min û we da û îxwan
Ehmed tu bikî şefî' ji bo wan

Hem cumle muminê di ummet
Der rojê qiyam li wan kî rehmet

Ya Reb tu Xakiyê gunehkar
Mehrûmî nekî ji şahê Muxtar.

1990-1991

with the first, and some
other things, and the

2015-2016

Salisbury 11/20/2008

Elkade Bine hemi di ximnet
Pir maff hede xiynde bowel

BENDA EWIL DI BÛNA MECNÛN DE

Seh kir me ji rawiyanê adil
Ruwwatê xwedanê eqlê kamil

Gotin ku: Hebû zemanê sabiq
Êlek Ereba ji sun'ê Xaliq

Bîl cumle dîlawer û bi suhbet
Her yek bi mîsalê hûrê cennet

Îsmeş *Benû 'Amir* ew dibêjin
Malê xwe ji bo Xwedê dirêjin

Sahibkerem û xwedanê zad in
Ser cumle eşairan ziyad in

Lêkin hebû wan ji hakimîyan yek
Sahibhuner û zeka û zîrek

Pir malî hebû ziyade dewlet
Efradê Eşîrê hemî di xizmet

Yek rojî nemaye bê musafir
Îslam û Cuhûd û ters û kafir

Xîme bi mîsalê deştekê reş
Eqlê merivan dikir muşewweş

Daîm binê kon tijî bû însan
Xalî nedibû tu car ji mîhman

Mîr û umera, xwedanê tacan
Rengşubhetê qafilê hecacan

Rêwî û fuqare her tejî bû
Ni'met ji Xweda li ser rijî bû

Pêşkêş dikirin ji wan re daîm
Hesp û deve û pez û behaîm

Hesret wî di diî de qet nema bû
Îlla ku Xweda weled nedabû

Wî malî ji bo Xweda telef bû
Her weqtê rica wî yek xelef bû

Daîm bi rica û ah û zarî
Hêvî dikir ez Xwedayê Barî:

*În'am bikî bo me yek puser tu
Tesfiye bikî me ez keder tu.*

Hasil Xwedê da wî lawekî pak
Mehparesîfet, di çerxê eflak

Pir şukur kirin ji boyî Me'bûd;
Îhsan li me kir Xwedayî mewcûd

Da me puserek bi şubhê bedrek
Çêkir ji me ra ji nû ve sebrek.

Bê hed deve û pez û cimalan
Kirne sedeqe wî terş û talan

Navê wî bi *Qeysî* kirin meşhûr
Ez hedê ziyade bûne mesrûr

Hifza wî kirin ji ba û tavê
Daîm di hemêzê dê û bavê

Reng şubhetê gogekê ji zer bû
Ser destê ewan wekî qemer bû

Sê salî temam bi vê hewayê
Geh bav digirt û gahî dayê

Heta ku gihişte heft-i salan
Babê wî ji nû kete xeyalan:

Reb daye me ev delalê meqbûl
Dê wî bikim ez bi ilmê meşxûl

Nabe ji wî re tu kar û sen'et
Ez xeyrê ilmê neke tu xizmet

Ilm sen'etekî gelek temîz e
Herçî ku xwedanê ilm, ezîz e

Meqbûl e li nik 'ewam û xasan
Ez cîn û melek, perî û nasan.

Yek rojê ji rojehayê mes'ûd
Bîl cumle eşîrê kirne mewcûd

Bê hed û 'eded cemel deranîn
Mecmû î kirin ziyafe, danîn

Hemiyan ji Qeysî re du'a kir
Babê wî bi destî girt û rakir

Bir danî di mekteba 'ulûman
Wek bedrekê kefte nav nucûman

Gava ku dihate pêşê ustad
Seyda weh dibû muferreh û şad

Dersa xwe ji carekê ziyade
Nedxwend û wuha wî kiribû 'ad

Seyda çî digote wî cuwanî
Ew dersê bi carekê dizanî

Eqlê wî ziyade musteqîm bû
Hem sahibê teb'ekî selîm bû

Elqisse, ku medresenişîn bû
Fikra wî li ser 'ulûmê dîn bû.

Ya Reb tu bikî nesîbê Xakî
Wî jî tu bi aliman teba kî

Min hêvî heye ji Rebê ekber
Nêv ehlê 'ulûm bikit me defter

Roja ku dikî qiyamê sa'et
Nav aliman bême ber şefa'et

Ya Reb tu Xakiyê gunehkar
Mehrûm nekî jî şahê Muxtar.

**BENDA DIDUYA
DI BEYANA ÇÛNA LEYL Û
MECNÛN MEKTEBÊ
Û AŞIQBÛNA WAN LI HEV**

Mî'marê kuhen serayê îxbar
Neccarê serîr ê neql û asar

Evrengehe wî gerandî bunyad
Ev qesrê kuhen bi ilmê ustad

Go: Pêşî niha zemanê sabîq
Şeyxek hebû ew di hukmê faîq

Ger çendî bi şeyxîfî 'eyan bû
Lêkin ewî şeyxê 'urbiyan bû ?

Sahib deve û pez û feres bû
Pir mekremet û xwedanhewes bû

Suqlabî û nejdî û mu'enneq
Mecmû'ê ewan bi zîn û me'req?

Ecnasê xeyûl û new'ê uştur
Mewla kiribûn li nezdê wî pur

Esnafe cewarî û peristar ?
Her yek bi mîsalê durrê şehwar

Îsasîfet ew bi nutq û ezman
Yek lehze dîkin heyatê sed can

Pir bûn ewan di xîmeyê reş
Teşbîhê sema û kewkebê geş

Destbesteyê xizmetê kerner bûn
Wek serwîsehê muqîm li ber bûn

Enwa'ê Erebi mutî'ê hukmet
Ehlê Yemenê hemî di xizmet

Serdarê eşayirê Yemen bû
Meskengehê wî muqîm çîmen bû

Her dem vedida siyahê xane
Teşbîhê qubabê asîman e

Nêv çîmen û lalezar û sunbul
Nêv çiçek û sosin û gul û mul

Guhdarî dibûn sedayê teyran
Ageh nedibûn ebed ji xeyran

Qîzek wî hebû şebîhê xurşîd
Peyda bibitin ji burcê ummîd

Nêv baxê melahetê tezerw-ek
Qametkişyayî şubuhê serw-ek

Kîsû bi şebîhê miskê Tatar
Berdaye milan bi rengê şehmar

Zulfeyn ku dibûn li dêmê muretteb
Wek şemsê biçîte burcê Egreb

Çeşmê di belek, kemanê ebrû
Rengşubhetê sorgulan e her rû

Her xalê siyeh li dêmê nûrîn
Wek şahê Hebeş li textê sîmîn

Cebhet bi mîsalê fecrî sadiq
Mecnûnî dibin ji pêş ve aşiq

Weqtê dimeşî li ser zemînê
Aşiq dimirin ji ber evînê

Gerden bi mîsalê yek surahî
Purbade û tazeyê mubahî

Me`zûn bike awurên di celad
Mecmû`ê cîhan dikîte berbad ?

Ger dêm bike ez hîcabê `arî
Şemsa li felek dibîte tarî

Leyla ewê babî îsmî danî
Ez naqilî min wuha dizanî

Hikmet ji Xweda weh bû muretteb
Babî bir û xiste nêv mekteb

Teqdîrê Xweda bû her ew û Qeys
Der menzilekê dixwendin wan ders

Ba emrê xwedayê Reb ê Cebbar
Dersê xwe bi hev re kirin tekrar

Mekteb ku dibû li herdu xelwet
Xweş-xweş dikirin bi hev re suhbet

Yek rojê bi emrê şahê Mewla
Qeysî nezerek didaye Leyla

Qencî lê fikirî, weh lê nezer kir
Cergê xwe ji wê tijî keder kir

Carek fikirî li zulf û xalan
Eql û dil û can didaye talan

Murxê dilê wî kete hewayê
Bê Leylê tu carî qerar nayê

Leylê jî nerî li Qeysê aşiq
Derdê wan bi hev re bû muwafiq

Neku bi dilek, bi sedhezâr dil
Ew jî weh li Qeysî bûye mail

Hem aşiq û herdu bûne maşûq
Ez ateşê îşqê bûne mehrûq

Gava ku dixwendin û dihatin
Mehdda nezer ew li dersê nadin

Îlla ku dikirin erzê ehwal
Hetta ku belav bin ew biçin mal

Miqdarekê xweş bi vî meqamî
Sotin xwe di ateşê mudamî

Wan her weh digo ku kes nizane
Nageh fikirîn ku bû 'eyan e

Teşbîhê miskê nake mestûr
Bihna wê dibe belavî ez dûr

Elqise, hinek ji xelqê dewran
Der goşî kirin hîkayeta wan

Çûn gotine wan bi lefzê şîret:
Tîştê wuhe 'eyb e nik eşîret

Babî di we her yekê wezîrek
Her yek ji ewan xwedan' eşîrek

Ger pê bihesin û ger bibînin
Çavê di we herduyan derînin.

Tenbîhê kirin bi we'z û îhsan:
Da seh nekitin ji we çu însan.

Şîret ku temam dikirin û rabûn
Gotin hemî çûn û berhewa bû

Bê fayîde bûn, nekir ewan gûş
Yekcarê nemane eql û ne hûş

Zêde bi fixan û ah û hesret
Her weqt tereqî yû bi kisret

Heta ku hemî qebîl û eqwam
Mecmû'ê eşîr, xewas û e'wam

Têk pê hesiyan, kirin hîkayet
Bîl cumle ji hev dikin rîwayet

Nêv ehlê Qebîleyê 'eyan bû
Her meclisî behsê îşqê wan bû

Heta ku gihîşte babê Leyla
Sahibedeb û xwedanê xeyla.

Weqtê ku bi behsê bûye ageh
Bê hed kete şermekê ji nageh

Êdî nedihîşt ku ew perîzad
Yekcarî biçite pêşê ustad.

Bulbul ku ji xunçeyê qetandin
Ah û keseran çiya helandin

Ket behra fîraqê Qeysê naçar
Sed dad û meded, fixan û hawar

Der ateşê hicrê bûye sûzan
Rahet qe nedî ne şeb ne rûzan

Ma zar û zelîl û maye mehzûn
Ez çeşmî diçûn sirişkê purxwûn

Alem hemî pêk ve bûye ageh
Der hukmê Xweda de mane waleh

Hindek ji xwedanê qelbê nazik
Herçî ku di rahê îşqê salik

Weqtê weh didîtin ew belakêş
Bîl cumle ji bo dibûn cîgerrêş

Bêçare çi kefte îşqê xeddar
'Ewnet bide wî Xwedayê xeffar

Hindek ji mirovê eqlê napak
Gava ku didîtin ew cîgerçak

Wan weh digo: *Ev çiqas dîn e*
Ser qîzekê hay ji xwe tu nîne

Çen darê bi cî li wî bidana
Fîl halî dibû bi eql û dana.

Axir qe nema tehemmula wî
Her zêde fixan û xulxula wî

Leylê weh kir ew bi îşqê meftûn
Navê wî ji nû ve kirne "Mecnûn"

Babê wî nehiştî qet tu carê
Ew derkeve badî û seharê

Îlla ku muqîm di navê xîme
Teşbîhê bedir di navê xxîme

Mecnûn ku dihate dorê obe
Wî dewrê fikir hezarî newbe

Her fetil didan li dorê çadir
Qet sekin nebû muqîmî sair:

Carek nezerek bidim li Leyla
Daîm bi fixan û wayêweyla!

Dengê wî hukum fikir li Leylê
Hêstir dewerî bi mîslê seylê

Naçarî fikir libasê bavê
Lê xewfê fikir ji dê û bavê:

*Axir çi bikim neşim çi bêjim
Dê her wehe hêstiran birêjim*

Lêkin bi dizî, neku 'eyanî
Wî eşkê di xwîn bi şubhê kanî.

Mecnûnî hebû hinik ji ehbab
Çendik ji dilawerê di i'rab

Exleb nedibûn ji wî qe xafil
Daîm dikirin teselliya dil

Her subhê digel evan hevalan
Meşmeş dimeşîne ser cîbalan

Taîfeyê babê Leylê daîm
Nêzîkî cebel dibûne qaîm

Ew jî ji çiya dihate xwarê
Heta li etek diketû qerarê

Wî her dinerî li xîme ez dûr
Sed ahî diçûn ji qelbê mehcûr

Mecnûn û ewan heval û yaran
Rengsubhetê ttaviyê di baran

Hêstir weh dikirne xwar bi carek
Te digo ku, çiya bû lalezarek

Ger-geh ku dihate bayê şêrîn
Ez aliyê yar, digirtû wî bîn

Keyfxweş weh dibû bi bûyê dîlber:
Sankî ku cîhan hemî seraser

*Emlakê min in bi cumle eşya
Weqtê ku dihatî bûyê Leyla.*

Her pêlekê ba ku tê ji pêra
Mehbûbê dike selamî vê ra

Goyende dibû digel ssebayê
Her daîma wî digote bayê:

*Ey badê seher hinek selaman
Mexfî tu ji min bigîne canan*

*Behsa minê zar ê bêmecal ke
Hindek ji mi re tu erzê hal ke.*

Gava ku tuyûr û kebk û heywan
Wan rê diçitin di pêşê xeyman

Agir dikeve dil û hinavan
Hêstir dirijin ji herdu çavan:

*Xwezîya ku mi jî wekî we teyran
Perwaz bikira li nîvê dewran*

*Carek bifîrim li nava Êlê
Çavek bixim ez li qeda Leylê.*

Karê wî weh bû di dewrê salê
Têr ahî dikir, dihate malê

Dîsa subhek digel tewabî
Çû û ku ji dûrî bibîte qanî

Wî da nezerek digel dused ah
Çeşmê wî li Leylê ket ji nagah

Rûniştiye wek bedir li ser cî
Hêstir diwerîn bi mislê încî

Ez hesretê hîcr û derdê Mecnûn
Mabû bi tenê zelîl û mehzûn.

Mecnûn fekirî li çarî etraf
Xalî, tu ne kes ji mêr û jin saf

Leylê weh kişand ji heddê zêde
Bê hemdê xwe rabû çû bi pêş de

Çend ahî kişand û çendî hesret
Leylê ku dî ew jî kefte hirqet

Derdê xwe ji hev re kirne qiset
Hicran ji xwe re kirin hîkayet

Mecnûn xwe negirtî, da fixanan
Weqtê weh ku dî cemalî canan

Kir welwele û hewar û gazî
Yekcar ji lîbasê maye tazî

Hindî weku bû ji şurbê mexmûr
Dengê wî nebû di perde mestûr

Ehbabê di wî ketin xiyalan:
Dê bête peder bi 'emm û xalan

Mecnûn û me jî digel teba kin
Mecmû'ê me ruh ji me cuda kin.

Hatin meriv û ehl û cîran
Bihnek weh li Qeysî mane heyran

Wan girte bi destehayê Mecnûn
Ew derdîkeşê bi îşkê meftûn

Derxistin û ew ji xîmeyê reş
Pê re meşîyan ne penc û ne şeş

Mecmû î berê xwe dan çiyayî
Bîl cumle bi wî re kir tebayî

Heta ku birin cebel bi wî re
Hindek teselî kirin ji wî re

Wan her berê xwe didaye malan
Ew jî gerrî, çûye nik hevalan

Karê wî muqîm li çol û sehran
Şubhê felek bi fetl û dewran

Ya Reb tu Xakiyê gunehkar
Mehrûm nekî ji şahê Muxtar.

**BENDA SISIYA
DI BEYANA XWESTINA BAVÊ
MECNÛN LEYLAYÊ
JI MECNÛN RE
Û NEDANA BAVÊ LEYLAYÊ**

Qeysê ku nema wî xwab û rahet
Babê wî bihîstû ev hîkayet

Çû lê geriya, ku wî bibîne
Ya salixekî ji wî hilîne

Pirsî ji ehaliyê Qebîle:
Der sihet e, yane ew 'elîl e?

*Xelqê ku ji qisetê xeberdar
Gotin ku: Bi îşqê bû giriftar*

*Medhûşî bûye bi îşqê Leyl-ek
Qet nîne li malê sebr û meylek*

*Îlla ku muqîm li çol û badî
Mesken wî li nêv newal û wadî*

*Geh-geh digere li dorê Eylê
Ew taîfeya ku tê de Leylê*

*Dê ahî bike, bide fixanan
Da dengî biçite goşê canan.*

*Babê wî ku qenc-i hal dizanî
Hêstir kişyan bi şubhê kanî*

*Gah ew giriya û geh dinale
Go: Feyde tune, girîn betal e*

*Ger zû dê nekim ji bo wî çarek
Nayê me sebr û ne qerarek.*

*Xuddamê di Obe gerandin
E'yanê Eşîretê civandin*

*Go: Qeysê me bûye zar û sêfl
Daîm bi fixan e, şubhê bilbil*

*Kanê çi dikin ji bo me gotin?
Min cergî bi ahê wî re sotin!*

*Wan go ku: Hemî bi hev di naz in
Çin Leylê ji babê wê bixwazin*

*Taîfeya me bi mal û dewlet
Zêdetir e hem bi nam û şuhret*

*Hindî ku qelen li me buha din
Dê cumle bidin, mebên ku nadin.*

Rabûne meşîne şeyx û e'yan
Nêzîkî kirin li Obeya wan.

Wan daye cewabê, ku: *Ehlê 'Amir* *
Hat şeyxê ewan û hem ekabir.

Weqtê ku bihîstî babê Leylê
Rabû meşî ew bi pêş ve xeylê

Anîn û hemî li kon peya kir
Îkrameke pir ji boyî wan kir

Pîştî ku ziyafeta xwe danîn
Nan xwarin û sifre wan hilanîn

Êdî qe nema tu îş û xizmet
Hêja vekirin ji nû ve suhbet

Ewel wehe gotî babê Mecnûn:
Em herdu dema be hev re rabûn

Teşbîhê bira bi hev re sadiq
Heta bi nuha muqîm muwafiq

Gotin ji te re bikim îfade
Dostî me deha bibit ziyade

Hatin tu bikî me cumle memnûn
Leylê tu bidî ji boyî Mecnûn

Tezwîc bikin bi emrê Xaliq
Herdu gelekî ji hev re laiq

* *Ehlê 'Amir*: Ehaliyên eşîra Binu 'Amir in, ya ku
Mecnûn jê ye.

*Hemrahê di wî jî kirne mebhes
Leylê tu kerem bikî, bidî Qeys*

*Em cumle wuha rewa dibînin
Xeyrî vê ne keç, ne kur te nînin*

*Me 'lûmê te ye ji xeyrê Mecnûn
Wî jî tu weled Xweda nedabûn*

*Mecmû'î rica dîkin bi hêvî
Qîza xwe bidî ji bo kurê wî*

*Hûn herdu bibin murov û hemdem
Ser cumle Ereb dibin mu'ezem*

*Qet nîne kesek li ber we rabin
Dê cumle neyarê we yî fena bin.*

*Go: Gotinê we di bê qusûr in
Ser herdu 'uyûnê min qebûl in*

*Lêkin keça min nuha sexîr e
Ne layiqê xwestina Wezîr e*

*Hindek tu bide me mehlê
Heta ku mezin be, bête hewlê.*

*Kî ser te re çêtir e xuyayî
Ez wî bigirin bi eqrubayî?*

*Ger ew bimire tu çare nabe
Îlla ku bimîne dê ji te ra be!*

*Wan gotê: Tu qet 'uzir mexwaze
Ev 'uzrî meger ji bo cihaz e*

*Muhtac-i nehin ji bo cîhazan
Ser me tu meke tu fexr û nazan*

*Hindî ku qelen li me mubah kin
Em dê bidin û nuha nîkah kin*

*Em hatine û kusan bidîne
Mehriyê bibirrin, bira bimîne*

*Keyfxweş bibe bike me mesrûr
Heta tu nedî ji bo me destûr*

*Em behsê nekin di weqt û gavê
Leylayê nebin ji mala bavê.*

*Îsrarê kirin ji boyî înkah
Ez heddê ziyade kirne îlhah.*

*Wî dî ku xelas ji destê nîne
Gotî: Puseret eqil tu nîne*

*Dîwane ye, wî tu nîne warek
Her rojê li çolekê qerarek*

*Etrafê Qebîle gahî daîr
Daîm bi fixan, muqîmî saîr*

*Ger çare bibe ji bo kurê te
Leylê nebe can li oxirê te*

*Îlla ku nebe ji wî re çare
Nêv dost û neyar ji bo me ar e*

*Xelq ê weh bibêje "duxterî pak
Da dînekî, ne eqil ne îdrak"*

*Min hêvî we dil nebîte meksûr
Hûn dê bigirin nuha me me'zûr.*

*Axir ew e; nadim ez tu duxter
Nabe ji me ra wuha muyesser.*

*Weqtê ku ewan nema tu hêvî
Rabûn û meşîn bi sernişîvî*

*Hatin û li Qeysî bûne wa'iz:
Em hêvî dikin nebî tu 'aciz*

*Qîz bê 'eded in di nava Eylê
Sed carê xweşiktir in ji Leylê*

*Kîjan te bivê, ji bo te bînin
Malê we di oxira te dînin.*

*Herçî ku hebûn keçê di bakir
Bîl cumle ji wî re wan hîsab kir.*

*Mecnûn ku bihîstî ev xeberdan
Yekcarî bi derketî ji perdan*

*Derba li wî derbekî xedar e
Pêşîr li xwe kir wî pare-pare*

*Bû zêde li wî cunûn û dînî
Hem ah û fîxan û hem hezînî*

*Der şeb diçû pêşê mahîtabê
Cerg û dilê xwe dida kebabê*

*Her wî ji xwe re dikir tekellum
Ebyatî dikirne wî ternnum:*

*Hatim birrîn ez ji xwab û xwarin
Min nîne tu rahet û vexwarin*

*Mam zar û zelîl, bi derdê meşxûl
Dergahê wesil li ber me meqfûl*

*Hêja vebû nû derê hîcret
Umîdî nema li babê weslet*

*Rojê min ê pir bi ferh û şahî
Ez xem li me bûn şebê siyahî*

*Leşker ji xeman li min cema ne
Ehbabê fereh kesek nemane*

*Teyrê di fîraqê bûne sef-sef
Danîne li ser serê me ref-ref*

*Navê min î zar, qelbê xwûnî
Hê nû kete deftera cunûnî*

*Ez bûm bi cunûniyê muleqqeb
Serdefterê wan ez im muretteb*

*Dostê di me bûne sahibehzan
Duşmen hemî bûne surûr û şadan*

*Pir xem ji fîraqê bûme naçar
Axir me bi dînî kirye îqrar.*

*Geh-geh weh digo ji bo xwe daîm:
Leylayê di suhbeta kî qaîm?*

*Aya gelo ew bi min xebîr e
Ya ne ji bin ez kirim jibîr e?*

*Ev dūd û fixan û nale û ah!
Aya qe dibe bi halî agah?*

*Carek çi dibû salam û teslîm
Bo me bikira xelat û te'zîm?*

*Ev qelbê hezîn ê pir kul û jan
Xalî bikira jî derd û ehzan?*

*Aya eceba dibe muyesser
Carek bigihîme qedê 'er'êr?*

*Wî ahî fikir û dida hewaran
Herçî dibihîstî şubê baran*

*Ew jî digirîn, cîger disotin
Hindî ku wî ev xeber digotin.*

**BENDA ÇARA
BIRINA MECNÛN KE'BÊ
Û DU'AXWESTINA MECNÛN JI
BOYÎ ÎSQÊ**

Babê wî helî ji derdê wî re
Qet çare nedî ji derdê wî re

Hindek ji mirov û ehlê aqil
Ew bo pederî weh bûne qail:

*Derman li birînê Qeysî nayê
Îlla ku bişînî Beytullayê*

*Ed'îyye dibin li Beytê meqbûl.
Nik babê wî ev xeber bû meqbûl*

*Kir kar û tedareka Hîcazê:
Em dê ji Xweda bikin niyazê*

*Belkî bide Qeysê min selamet
Derxîne ji elbîsê melamet.*

Wî textîrewanek anî kar kir
Qeysê xwe bir î li wê suwar kir

Ket rah û meşî bi roj û hem şeb
Heta ku diçûne Ke'beê Reb

Wî girtî bi destê Qeysê pîrxem
Bir nik Hecer û Hettîm û Zemzem

*Go: Bo xwe bike hin du'a ji Barî
Belkî bibî tu ji îşqê 'arî.*

Hîna ewî behsa îşqê kir gûş
Yekcar nemane eqî û ne hûş

Kir ah û xwe da li erd û dîwar
Wî girtî bi perde û bi estar

*Go: Ey ehed û xwedanê qudret
Ez hatime barîgahê rehmet*

*Ya Reb tu bi hurmeta Resûl kî
Îro tu du'ayê min qebûl kî*

*Heta ku tu 'umrê min fena kî
Îşqê tu muqîm bi min teba kî*

*Meqsûdî ew e ku îşqê dildar
Her rojê bikî ziyade sed car.*

Babî ku bihîstî dengê de'wet
Go: Çare ji bo wî bûye zehmet!

Berda girê û kir ah û nalan
Wan herdu berê xwe daye malan

Mecnûn û peder ji Ke'be rabûn
Hatin ku li mala xwe peya bûn.

Dîsa ku li ser terîqê ewwul
Ket dora Qebîle şubhê bulbul

Kir ah û fîxan û dad û hesret
Her weqtê li wî ziyade herqet.

Hindek ji minafiqê di Eylê
Ew çûne Serayê Babê Leylê

Wan gotî ji wî re: *Ey nîkunam*
Vî bêedebî kirî tu bednam

Her rojê li dor Qebîle peyda
Riswê kirin em wî dîne şeyda.

Weqtê ku ewan kelam eda kir
Bê hed û hîsab ewî heya kir

Ew hakimê cumleyê Eşîret
Pir hate xezeb û hate xîret

Go: *Ger evî malê xwe li ser kim*
Dê wî bikujim û hem bi ker kim.

Tenbîhê kirî li qewm û xudam:
Her weqtê we dî, bikin î' dam

Wan 'ezmî kirin li qetla Mecnûn
Babê wî bihîstî, bûye mehzûn

Wî ruh firiya ji cismî derket
Wî eqlî nema, nebû çu rahet

Rabûn û ketin newal û gazan
Nêv dar û ber û çiya û sazan

Hindî geriyan li deşt û sehan
Peyda nekirin tu nam û nîşan

Umîdê birrîn û hatine mal
Teşbîhê Erebi bi şî'r û eqwal

Ser Qeysê xerîb kirne me`tem
Mecmû`ê Eşîrê bûne sersem

Bîl cumle neman rîca û umîd.
Merdek ji Qebîla Îbnu Se`îd

Der rahî diçû û dîtî yek merd
Îşqê kiriye zeîf û ruxzêrd

Qet nîne sekin ne wî qerar e
Her dem ewî gazî û hewar e

Eşkê wî bi şubhê av û kanî
Teşbîhê meter ji asîmanî

Her tîn û qe nadinê tu muhlet
Bihnek tune boyî wî suhûlet

Çû bal ve gotê: *Te çi hal e*
Her dem bî fixan û ah û nal e?

Derdê te çi ye, çira dinalî?
Nîne te sukûn û her dikalî!

Qet seh nekir û neda cewabek
Hindî sekinî nekir xîtabek

Ew jê bihurî û her rewan bû
Rahê wî di nêv Qebîlê wan bû

Weqtê weku çûye nava konan
Her kes bi enîn û şîn û efxan

Pirsî: Çire hinde xelq û adem
Bîl cumle xwedanê şîn û matem?

Gotin: Puserek me kirye xaib
Babê wî nemaye ruh di qalib

Mesken wî li nava dar û ber bû
Wek aşê muqîm bi fetl û gerr bû

Pir lê gerriyan, nedî me yekcar
Axir bi mirin me kirye iqrar.

Go: Mujde ji bo we ehl û eqwam
Ez bo we bikim beyan û i'lam;

Hûn hêstirê xwûnê bes birêjin
Min dîtiye ê ku hûn dibêjin;

Mesken wî di nêv filan newal e
Pir zar û zelîl û bê mecal e.

Wan dane xeber ji boyî babê
Keyfxweş bû gelek bi vê cewabê

Rabû û digel hinek hevalan
Bîl cumle bi derketin ji malan

Ew çûne ewî mekanê me lûm
Rûniştiye tîflê îşqê me'sûm

Bin yek kevirî xumar û medhûş
Me'yûs û zelîl û cismî naxwûş

Cismê wî bûye bi tozê mestûr
Der çeşmî nemaye ruhnî û nûr

Bêcare bûye, ne eql û ne fikr
Her Leyl e li ser zebanê wî zikr.

Babê wî ku bûye pêş-muqabil
Hêstir ji 'uyûnî bûne sail

Go: *Ey ferehê dil û hinavan*
Wey ruhniya çeşmê dê û bavan

Işqa te çi işqekî xedar e?
Qet nîne ji bo 'ilac û çare?

Bê dawî ye, qet xelasî nabe?
Ev derdê te qet qiyasî nabe?

Çeşmê xwe hilanî maye wale
Ket ser qedemê peder bi nal e.

Uzrê xwe rica kirî ji bavê
Dev xiste qedem de weqt û gavê

Go: *Ey sebebê heyata canim*
Sermayê 'umr û zendegan im

Ez kaseyê işqê bûme mexmûr
Pir bûme ji xizmeta te ez dûr

Lêkin çi bikim bi hemdê nînim
Ez girtiyê hakimê evîn im

Ez kirme ji bo xwe 'ebd û kole
Lewra me mekan çiya û çol e

*Dîwane kirim, eqil ji min bir
Eqlê me bi dîniyê bedel kir*

*Emrê wî wuha ye her medamî
Qet sekne nebe li yek meqamî*

*Ez hêvî dikim bikî tu me 'zûr
Teqsîrê di min bikî tu mexfûr.*

*Mecnûn ku temam-i kir xeberdan
Babî kire ah! ji kul û derdan*

*Go: Ey puserê melûl û bedhal!
Çawa te bihêlim ez biçim mal?*

*Em dê ji diya te re çî bêjin?
Her dê wehe hêstiran birrêjin!*

*Walîde bûye ji eqlê xawî
Dîn bûye ji hesreta te lawî*

*Daîm bi girîn û ah e her dem
Ez derdê te bûye cunûn û sersem*

*Îhsan bike, guh de şîretê min
Mehzûn-i nekî Eşîretê min*

*Rabe bi me ra bibe beraber
Da ez te bibim li pêş mader*

*Dev berde ji vê hewayê carek
Belkî ji te re bigîne çarek.*

*Weqtê wehe gotî bab ji bo wî
Mecnûnî kir ev cewab ji bo wî*

*Go: Ey ruh û qalibê di Mecnûn
Hindî te xezîneyê di meknûn*

*Pur serf kirin ji heddê zêde
Bo derdê me qet neda tu fêde*

*Derdê evê îşqê def'î nabe
Hindî ku li hev bidî xerab e*

*Neku me bi hemd û ixtiyarî
Xwe xistiye ev cunûn û harî*

*Teqdîrê Xwedayê la yezal e
Wî daye min ev girîn û nale*

*Hem zulfê Leylê mislê zencîr
Keftine 'unuq bi xeyrê teqsîr*

*Qatqatî li dorê bûne helqe
Der agirê îşqê kirme herqe*

*Qet mumkin e ez ji wê riha bim?
Îlla di vî halî de fena bim!*

*Hêvî dikim ez ji te bi îhsan
Aciz nebî tu ji ah û efxan*

*Aşiq ew e her girîn teba be
Ev îşq ê tu carî me'ne nabe*

*Tu lutfê ke, dil ji min mehêle
Her min di vî halî de bihêle.*

*Mecnûn ku xeber temamî gotin
Cerg û dilê babê xwe disotin*

Bêçare peder weh bûye giryan
Bo wî puserê cîger tijî jan

Mecnûn ku dî halê babê naçar
Ew jî girî, kir fîxan û hawar

Miqdarekê herdu law û bavan
Xwûnabê rijîn ji çar-i çavan

Axir ku xulas nedî ji destan
Mecnûn meşîya xumar û mestan

Mecnûnî digel peder bi meş hat
Babê wî gelek bi dîlkî xweş hat

Hatin ku di kon-i bûne sakin
Walîde û cumle ehl-i hatin

Wan kirne teselî boyî Mecnûn:
Bes tu birrijîne eşkê pîrxwûn.

Bo xatîrê wan du-sê eyaman
Rûniştî di kon de bûye mihman

Hasil nedişî bike sukûnê
Her fîkr û xiyalê wî li çûnê

Behra dilê wî bi pêl û coş hat
Bê hemdî bi gazî û xuroş hat

Dîsan kete çol û deşt û sehan
Mesken tune, şubhê avê behran

Her dem bi hewar û wayêweyla!
Dewran dike ew bi îşqê Leyla.

**BENDA PÊNCA
DI BEYANA HALÊ LEYLÊ
Û BÊZARIYA WÊ JI DESTÊ ÎŞQÊ**

Mecnûnî me hiştî di halê wî de
Her gerr û fetal di tav û sî de

Leylê bikin em ji nû hîkayet
Kanê di çi derdî ew dinalet?

Husna wê bi şubhê Bedra Çarde
Her şeb dibitin hinek ziyade

Mislê wê nehin ji nazenînan
Ne di nav beşer, ne horî'îynan

Ew jî weh dibû li Qeysî meftûn
Derdê wê xerabtir e ji Mecnûn

Emma çi bike ji dê û walid
Nedşî here der, muqîmî qa'îd

Işqa xwe dikir ji wan ê pinhan
Qet pê nedizanî kes ji însan

Weqtê ku li wê dibûye xelwet
Wê ahî dikir ji derdê firqet:

Mecnûnê min ê zelîl û giryan
Aya eceba li kê der îskan?

Yane digere, bi ah û nal e?
Sehra kirî şubhê bax ê lale?

Weqtê weh digo (bi) qelbê şewat
Hêstir dirijîn ji "ssat"ê safat *

Geh-geh li çiya nezer dikir wê
Ew ciyê ku Qeys guzer dikir lê

Bihna wî digirtî wê ji bayê
Derdê xwe hinek sebir didayê

Geh xelqê diçûn li rê û durban
Wan behsê dikir ji Qeysê 'uryan

Ebyatê wî boyî hev digotin
Leylê dil û can didaye sotin

Leylê jî hinek ji şî rê mewzûn
Wê go li xwe û li halê Mecnûn

* Ji rêza pêşî heceyek kêr bû, me "(bi)" nivîsî. Bi vî awayî hem hece tê dagitin û hem jî daçek çêdibe .

"Ssat"ê safat, nivîskar çavên Leylê şûfandiye bi tîpa "ssat" a di elîbêtika erebî de.

Hasil nedihiştî kes ji însan
Ew pê bihesîn bi işqa sûzan.

Her çendî keçê di wê Eşîret
Her dem tereb û bi keyf û suhbet

Qet guh nedidaye keyf û seyran
Îlla ku muqîm sukûn û heyran

Wan her weh digo keçê di nazik:
Leylê li terîqa işqê salik!

Daîm weh didanê te 'nê napak
Her weqtî wuha melûl û xemnak

Salek bihurî wusa tamamî
Ageh qe nebûn bi wê tu 'amî

Sala dinê nûbuhar û Newrûz
'Uşşaqê ji nû ve bûn cîgersûz

Mehpare keçê Eşîrê rabûn
Bîl cumle bi cunbuş û sefa çûn

Têkda bi tebayî çûne bustan
Cennet tijî bû ji hor û xilman

Hindek didin ew li def û saz
Hindek bi reqsê bi 'işwe û naz

Hindek wekî gul bi xende û ken
Sorgul tijî bûn di nava gulşen

Leylê bi mîsalê xunçeyê gul
Meqbûz e dihen ji derdê bulbul

Wan her weh digo ji boyî Leylê:
Ey duxterî padîşahê Eylê

Ev keyf û hewa û reqs û govend
Ev nay û newa û saz û sazband

Bîl cumle ji bo te ne, mûbarek!
Qet nakî bi bal ve meylê carek?

Wê go: Hemû bo min e dizanim
Îro hinekî giran e canim!

Keyfa me tu ne, hinek nesaz im
Ne mailê ferh û nay û saz im.

Lêkin ji xwe re dikir tefekkur
Mecnûn di xiyalê de tesewur;

Aya di kîja cî û mekan e
Bo min bi girîn û ah û jan e?

Nageh fikirî li paşê dîwar
Yek merdî dike ji Qeysî îxbar

Eş'arê di Qeys ê pir kul û derd
Der rahî diçe dibêje ew merd

Leylê kire xwar sirişkê pirxwûn
Weqtê ku bihîstî behsê Mecnûn

Agir kete qelb û cergê êşan
Çend hesretê kûrî wê dikêşan

Lêkin go, keçek di kokê yek dar
Rûniştiye ew li Leylê guhdar

Da pê bihesim li kê ye mail
Ewçendî sirîşk ji çesmî sail?

Leylê ku kirî bi dengî eş'ar
Keç zanî li Qeys e ew giriftar

Êvar-i ku bû û hatine mal
Çû cumle ji dê re gotî ehwal

Walîde vemaye der teheyyur
Wechê wê gelek ketî texeyyur

*Go: Hêvî dikim ji te delalê
Tu behsê nekî evê meqalê*

*Pur eyb e jo bi me, hem fezahet
Nêv Êlê dibin xwedanqebahet.*

Paşê çû li Leylê kirye şîret
Gotin ji wê re hinek ji şîret.

Bê faîde ne xeber ji bo wan
Herçî bi îşqê bûne nîşan

Leylê kete halekî dîgergûn
Daîm heliya ji derdê Mecnûn.

**BENDA ŞEŞA
DI BEYANA ÇÛNA ÎBNU SELAM
SEYDÊ DE**

Rawî wehe gote min hîkayet
Ew rawiyê sahib ê fesahet

Go: Weqtê zemanê Leyl û Mecnûn
Êlek Ereba ji heddê efzûn

Ew sahibê mal û mulk û cot in
Navê wê Benî Esed digotin

Yek hakimê wan hebû, cuwan bû
Nêv cumle Eşîra xwe 'eyan bû

Navê wî Binî Selam bizane
Mecmû 'ê qebîl xulam bizane

Hukmê wî li ser Eşîrê carî
Hez kirbû wusa Xwedayê barî

Rojek bû suwar digel hevalan
Çû seydê bike hinek xezalan

Ew her digerrî li seyd û nêçîr
Xellaqê cîhan weh kirbû teqdîr

Nêzîkî dibû li wê Qebîlê
Ew taîfeya ku tê de Leylê

Leylê jî hinek ji qîzê nadir
Anîn û digel xwe wê teba kir

Wan helqe li dora wê digêrran
Teşbîhê bedra li nêv sitêran

Bîl cumle bi derketin ji konan
Der rahê meşîn bi zad û hem nan

Teşbîhê bi horiyê buheştê
Meqsûdê ewan biçine geştê

Weqtê ku wusa li rê rewan bû
Ba Îbni Selamî pev 'eyan bû

Hîna ku dî husna Leylê çun bedr
Fîl hal wî dî ku teng-i bû sedr

Bû aşîq û mubtela û êsîr
Meyla wî nema li seyd û nêçîr

Ket qelbê ewî hewa û xulxul
Pursî go: *Ji baxê kî ye ev gul?*

Wî salixê Leylê giş hilanî
Babê wê kî ye ewî dizanî

Wî seyd û şîkarî xwe betal kir
Ket rah û tewecuha bi mal kir.

Weqtê ku peya dibû li malê
Ehbab hemî hatine hewalê

Hatin û tijî kirin cemaet
Da seydê bike ji wan re qiset

Wan dî ku tu keyfa wî tu nîne
Bê hedî melûl e, pir hezîn e

Pirsîn ji wî: *Ey xwedanê şewket*
Bo çi ji bo me nakî subhet?

Rûnuştî, te qet ne qîl û qal e
Daîm te tefekur û mitale?

Wî gotî ku: *Ey muhibê sadiq*
Ez bûme ji qîzekê re aşiq

Zencîrî kirim bi zulf û gîsû
Têtin dilê min xedeng ji her sû.

Wan gotî ji wî re: *Ey cuwanmêrd*
Qet bo xwe meke xiyal û hem derd

Ger te bivê, dê subhê cewabê
Em dê bişînin ji boyî babê

Hindî ku bixwaze mal û eşya
Bîl cumle bidine babê Leyla

Herçî ku bi qîmet û semîn in
Mecmû î bidin, ji bo te bînin.

Bû şadî Binu Selamî, keyfxweş
Wechê wî vebû wekî gula geş

Wan dane qerar û dane teskîn
Bo Binî selam bi izz û temkîn.

Bû subhî ku roj-i bûye î'lan
Hatî civîyan Eşîr û e'yan

Hindek ji hediye bi qîmet
Anîne bi keyf û ferh û zînet

Wê kirne tedarek û muheyya
Çendek ji ekabirê di 'ulya

Ew bûne suwar, li rahî qaim
Nezdîkî ku bûn li Êlî Hakîm

Maqûlê qebîla Leylê tê de
Rabûn û meşîn û çûn bi rê de

Çûn pêşîya wan, bi 'izz û tekrîm
Anîn û peya kirin bi tefxîm

Rûniştin û qehwe wan vexwarin
Piştî ku ewan zewade xwarin

Rabûn û hediye wan deranîn
Mecmû' li ber babê Leylê danîn

Gotin ku: *Bimu Selamî şandin*
Hatine keça te em bixwazin.

Gotî: *We qedem li ser serê min*
Ez xîmeyê we heta derê min

Canê xwe ji we re fîda kim
Leylê ji we re dirîxê nakim

Ev çendek e Leylê bê mecal e
Naxwos e niha zeîf e bê hal e

*Çend rij-i bidîn ji bo me muhlet
Heta ku bibe ji êşê sihet*

*Em bo wê bikin tedarek û kar
Paşê bikin em ji bo we exbar*

*Hûn bên û bikin nîkah û tezwîc
Xemê di we cumle bibne tefrîh.*

Ser vê xeberê qerarê dayîn
Rabûn û meşîn bi ferh û ayîn

Ew çûne bi nik Îbnu Selam da
Ewel ewan li wî selam da

Rûniştin ew bi keyf û suhbet
Behsa xwe ji nû kirin hîkayet.

Bû Îbnu Selam bi ferh û mesrûr
Wan lê cebirandî qelbê meksûr

Bû şadî ji hed ziyade ferhan
Melhem kete nav birîn û cergan

Jê re vebû ew derê meqfûl
Her maye bi cunbuşa xwe meşxûl.

Leylê weku seh kirî xeberdan
Bê hiş kete ser zemîn û erdan

Weqtê ku bima tenê ji însan
Baran dirîjî ji ewrê nîsan

Daîm bi fîxan bû her şeb û rûz
Mecnûn jî li çolê her cîgersûz.

**BENDA HEFTA
BEYANA ÇUNA NEWFEL SEYDÊ
Û DÎNA WÎ MECNÛN**

Der weqtê ewî zemanê me' rûf
Şeyxek Ereba bi 'izz û mewsûf

Ew sahibê êleke giran bû
Bo malekî bê 'eded xwedan bû

Leşker wî bi şubhê qûmê behran
Xuddamî wekî nebatê sehan

Bîl cumle Ereb di emrî mewcûd
Newfel bû wî navê pak ê mes'ûd *

** Newfel serokê eşîreke ereban bû. Rojekê ew diçe nêçîrê li çolê Mecnûn dibîne, dilê wî pê dişewite û wî bi xwe re dibe malê. Ew leşkerekî giran hazir dike û diçe şerê bavê Leylê, da Leylê bi zor jê bistîne û bide Mecnûn. Lê dema herdu alî şer dikin, Mecnûn ji leşkerê bavê Leylê re dua dike, da li hember Newfelî bi serkevin. Nivîskar bi vî awayî li çîrokê didomîne...*

Rojek bû suwar digel xewadim
Bo seyd û şîkarê bûye 'azim

Derket geriya li çol û qefran
Da seydê bike xezal û teyran

Nageh kete goşê wî sedayik
Espê xwe bezand bi bal ve çapik

Dî yek merivekî bi şubh dolab
Dewran dike nêv çiya û exşab

Eş'arî dibêje, pir şewat in
Hêstir weh ji çeşmê wî dihatin

Qet nîne li ser beden lîbasek
Ne sol û ne derpê û kirasek.

Wî dil şewitî bi halê "mecnûn"
Ev e xezîre û hêstirê xwûn

Pursî: *Te çi derd e, ey cîgersûz?*
Qet nîne sekin ne şeb ne der rûz?

Der çolê wuha zelîl û pîrxem
Hêstir dirijîn ji çeşmê pîrnem!

Kir ah û girî ji qelbê naşad:
Leylê kirime bi îşqê berbad.

Nas kir ewî êş û derdê Mecnûn;
Ser qîzekê bû zeîf û mehzûn

Newfel bû gelek hezîn û mexmûm
Bo Qeysê esîr ê cergî me`lûm

*Go: Îro tu ne şîkar û ne seyd
Derdê evî kirne payê min qeyd.*

*Gazî kire xadim û xulaman:
Bînin ji mi re hinek te'aman*

*Bo Qeysî kir iltîfatê bêhed
Mecnûn kete ser wî meylî bêhemd*

*Mecnûnî hinek ji şî'rê metbû'
Bo Newfelî got û kirye mesmû'*

*Awaz ku bi goşê wî resîde
Tesîrê kirin di qelbê wê de*

*Bo Qeysî kirin teseliyê xweş:
Tu qet meke qelbê xwe muşewes*

*Ger zorî û ger bi malê dunya
Leylê bikim ez ji bo te peyda*

*Leylê nekim ez ji bo te wasil
Qet bo xwe nekim tu keyfê hasil.*

*Mecnûnî ku kefte goşî awaz
Fîl hal bi du'a ewî kir axaz:*

*Bo yek wekî min xerîb û bedhal
Bêmesken û bêlîbas û bedhal*

*Zehmet mekişîne tu ji bo min
Ji keyfa xwe memîne tu ji bo min ?*

*Yek şubhetê min ku bû perîşan
Daîm li çiya û çol e îşkan*

*Leylê bi mîsalê durr ê yekta
Bêmisî, û qerîne nîne hemta*

*Qet mumkin e hor û nazenînan
Kes dê bidetî ji bo me dînan?*

*Axir, me bihêle der vî halî
Aciz mebe bo me bêmecalî.*

*Newfel weh digo ji boyî Mecnûn:
Çend sal e tu bûyî zar û mehzûn*

*Ferz be li min ez ku Leyla nazik
Bînim ji te re, tu qet meke şik*

*Lêkin ji te ez dikim ricayê
Dev berdî ji vê gerr û nîdayê*

*Çend rojî digel me bêyî malan
Xwe têxî qîyafetê hevalan.*

*Xweş hatî li Qeys û hem mizacê
Go: Dê ji me re bike îlacê.*

*Ew bûye bi Newfelî re hemrah
Ba ferh û surûrê çû digel şah*

*Heta ku gihîşte şehr û bajêr
Rûniştin û bûne rahet ew têr*

*Mecnûnî birin hemamê danîn
Qatek ji libasî jê re anîn*

*Elbîse kirin li Qeysê pîrxem
Ket sûret û şiklê îbnîadem*

Mecnûnî ku ez elem nexweş bû
Çend rijekî ma û me'de xweş bû

Daîmî bi Newfelî re şadan
Ew herdu dimeşîne baxê werdan

Wan xweş dikirin sefa û suhbet
Nav gulşenê mislê baxê cenet

Geh-geh xezelê di pak ê mewzûn
Ser Leylê digo zebanê Mecnûn.

Newfel ku dikefte goşî eş'ar
Tehsîn dikir bi sidqê guftar

Dewrek buhurî bi vê hewayê
Her rojê di cinbiş û sefayê

Newfel ku bi keyfê muhtela bû
Mecnûn di xiyalê wî nemabû

Mecnûn fekirî ku goşî nade
Halê xwe bi şî'rê kir îfade

*Go: Hêvî dikim ji te Emîrî
Iznê bidî boyî vî feqîrî*

*Dîsa bikevim çiya û deştê
Ba cinsê wuhûşî her li gêştê*

*Teşbîhê bi bulbulan bixwînim
Sebra xwe bi ah û nale bînim.*

Mecnûn ku wuha kelamî gotin
Newfel bi wî cergî hate sotin

Wî emrî kire li ser 'eşair
Da cem î bikin gelek 'esakir.

Esker bi mîsalê avê behran
Daîm kişiyên li rûyê sehan

Leşker ku temamî wî civandin
Êlçî wî li pêşîyê şiyandin:

*Hûn pêşde herin bi lez û te'cîl
Esker me kirî temamî tekmîl*

*Bêjin weh ji boyî babê Leylê
"Daxwazî dîkin cenabê Leylê*

*Bo Qeysê esîrê zar î bêsebr
Newfel kiriye li me wuha emr"*

*Yaxud ku didî cewabê axir
Der weqtê xwe de bibe tu hazir.*

Weqtê ku weh go kelamî, êlçî
Fîl hal xeyidî û rabû ez cî:

*Leylê bi husn tu nîne hemta
Çawa didim ez wî dînê sewda?*

*Ez hazir im her dem di gav û weqtê
Teqsîrê nekin, çi ku ji we tê!*

Qasid vegerî û hatiye mal
Bo Newfelî kir beyana ehwal

Newfel ku bihistî Leylê nade
Esker wî kişand û kefte cade

Ev herdu mulûk û komê leşker
Bûn qarşî bi qarşî herdu esker

Weqtê ku bi hev re bûne wasil
Hindek di qetîl û hin di qatil

Bû ne're û qîr û bû qiyamet
Qet nadine hev ji derbê muhlet

Çingîn kete tîr û şîr û rimhan
Xwûn bû lehî ez birîn û cerhan

Bê hed û hîsab ji hev dikuştin
Xwûnê wekî seylê meyt şûştin.

Mecnûn ku ji dûr ve lê nezer kir
Îşqê di dil û cîger eser kir

*Go: Hêvî dikim ji Rebê qadir
Bo eskerê Leylê tu bî nasir*

*Ew eskerê ku bi Leyl e mensûb
Xalib bikî, qet nekî tu mexlûb*

*Ya Reb dikim ez niyaz û hêvî
Tu qet nedî wan sernîşvî.*

Wî her weh fikir du'a ji Barî
Herçî dibihîst rica û zarî

Wan go ku: *Evî eqil tu nîne
Ev kuştin û şer ji boyî wî ne*

*Dîsan dike ew du'a ji hed der
"Leylê bikî xalib û muzefer"*

Bo eqlê wî wan kire tefekur
Der hukmê Xweda diman teheyur

Hikmet ji Xweda weh bû muqeder
Newfel şikiya bi hinde esker

Newfel fekirî ku nabe xalib
Wî ruh kişiya ji nava qalib:

*Yek êleke qet ne ʿizzet û şan
Ewçend bibim ji ber perîşan*

*Ez hukmê nekim li navî Eʿrab
Bûm şermî li nivê dost û ehbab!*

Nav eskerê wan bû keyf û suhbet
Ser Newfelî kirne sulhê minet

Ev herdu bi hev musalihe bûn
Newfel vegerî û gelkî mehzûn

Ket qelbê wî bê ʿeded qesawet
Hat ser wî ji hed ziyade zehmet

Herçî ku hebûn meriv li dû wî
Bê hed kirine teselî bo wî.

Mecnûnî dî, nîne çarekarî
Bo Newfelî kir duʿa û zarî:

*Bo yek wekî min cunûnê meşreb
Ewçendî te dî eziyet û teʿb*

*Ew zewq û sefa û keyf û seyran
Hindî me dikir li çol û sehran*

*Da terk, û me da te î'îmadim
Dîsa nebû hasil muradim*

*Ew Êla ku Leylê tê de sakin
Yekcarî te kir ji bo me duşmin*

*Ger carekê ew li min nezer kin
Xwûna me vexwun, cesed bi ker kin.*

*Tazî xwe kir ez lîbasê 'arî
Dîsan kete badî û seharî.*

*Newfel ku kelmê Qeysî kir gûş
Bê hed ji heyayê bûye xamûş*

*Pir hate xezeb û hate xîret
Her çendî hebûn ewî eşîret*

*Qasid wî kirin belav û şandin
Mecmû'ê eşîrê xwe civandin*

*Pir zêdetir ez hîsabê ewil
Wî ordû kirin ji bo xwe kamil*

*Kir 'erşî bi 'ezmê Êla Leylê
Der rahî diçin bi qesda Eylê*

*Nageh fikirî ku pêşî, muqabil
Mecnûnê feqîr ê dil tijî kul*

*Newfel ku li Qeysî kirye gazî:
Her tu digerrî melûl û tazî?*

*Dîsa me ji nû ve kirye esker
Ewçendî ji bo te em dikin şer*

*Rabe bi me re were, biçin zûd
Hasil bikin em ji bo te meqsûd.*

Mecnûn jî bi wan re bûye tabî'
Taîfeyê Leylê bûne samî'

Heta ku hebû di wan de taqet
Bo eskerî ketne kar û xizmet

Ew jî ji xwe re ketin tedarek
Wan cem î kirin eşîr bi carek.

Ew komê giran ku bûn muqabil
Ser qewxe û şer dibûne mail

Bû herb û serî ji hev pekandin
Wek belgê şecer cesed weşandin

Xweş hatine hev bi tîr û kêbir
Bû şubhetê multeqayê ebhur.

Rûniştiye Qeysî nav-i esker
Gazî dike wî Xwedayê ekber

Wek cara ewel ewî rica bû
Bo eskerê Leylê her du'a bû.

Weqtê ku dibûye qewxe û ceng
Mecnûn digirte destê xwe seng

Davête li ser qebîla Newfel
Herçî ku didî di navê meqtel

Wan jê re digotî: *Dînê sewda*
Em canî dîkin ji bo te efda

*Ewçendî ji bo te ne 'esakir
Mal û ruh û can me giş fîda kir*

*Em bo te dikin qîtal û herban
Dîsa tu didî li me bi derban.*

*Mecnûn weh dibû ji wan re qail
Bo eskerê Leylê bûne qatil:*

*Hûn daxî dikin dilê min ê kul
Îmkan e ku ez bikim tehemul?*

*Her yek ji ewan ji can e çêtir
Cumle ji ruhê min ew di bêtir.*

*Weqtê ku wuha digo xeberdan
Bîl cumle diman li Qeysî heyran*

*Bê hed û qiyasî bûne harib
Medrûbî hinik, hinik di darib*

*Ew herdu teref li qetlê talib
Newfel bû li ser ewan ê xalib*

*Taîfeya Leylê hat emanê
Newfel ku bihîst emanî danê.*

*Hat babê ewê û çendî e 'yan
Bo Newfelî bûne destîdaman*

*Go: Padîşehê xwedanê şewket
Ev qewxe û herb ê bû du newbet*

*Ewçendî telef kirin me însan
Em herdu qebîle bûn perîşan*

*Ger qesdî ew e keçê dixwazî
Emrê te ye her çewan bixwazî*

*Leylê bikim ez ji bo te hazir
Carek li cemala wê be nazir*

*Eqlê te di xayeta kemalê
Erbab e eger ne bê fesal e*

*Reya te binê çewan hılanî
Fermana te ye, tu her dizanî*

*Ev dînê wuha li pêşê çawa
Çawa bikim ez ji bo xwe zava?*

*Her dê bikenin li ser me însan
Te 'yîbê bikin me ehl û cîran!*

*Îlla ku dibêjî dê bidî tu
Axir ew e ser me amir î tu!*

*Newfel fikirî ku vê keça pak
Çawa bide dînekî cîgerçak?*

*Go: Ger bikim ez vî îşî tertîb
Mexlûq ê hemî bikin me te 'yîb*

*Hasil ew e nakim ez tedarek
'Uzrê te me kir qebûlî carek*

*Herçî te qisûrê kir ser û bin
Mecmû 'î hemî 'efû kirin min*

*Axir ji nuha û bi şûnde daîm
Ed'îyyeê te ji min re lazim.*

Bo Newfel wî gelek du' a kir
Newfel jî ji wî dixwestî xatir.

Newfel ku berê xwe daye malan
Mecnûn ku bihîstî, bûye nalan

Çû gote ji Newfelî re Mecnûn:
Kan soz û qerarê ku te dabûn?

Sed heyf li qerarê nabî sahib!
Te digo ku "bibim li ser wî xalib

Ez dê te bikim bi Leylê wasil
Meqsûdê bikim ji bo te hasil

Du car e ku tîm huzûrê samî
'Ehdê te wuha ne her mudamî?

Dax dan te li ser dilê min ê kul
Bo gotinê xwe tu nabî qabil.

Newfel bi wî ketye halê hîret
Bo Qeysî kirin gelek ji şîret:

Ez Leyla ziyade husn û dîdar
Bînim ji te re bi soz û iqrar.

Ket çol û meşî nekir ewî gûş
Ez derdê fîraqê bûye medhûş

Newfel ku di pê ve çendî însan
Şand û qe nedî tu nam û nîşan.

**BENDA HEŞTA
ŞÎKAYETA LEYLÊ JI FELEKÊ
Û DÎNA MECNÛN SEYAD**

Newfel ku ji boyî Qeysê pirderd
Leşker kire kom û zehf û bêhed

Da ew biçe şerê babê Leyla
Leylê ku bihîstî bûye dilşa

Pir hemd û şukur ji boyî Rehman
Wê kir ku bihîstî ev xeberdan:

*Babê me qet bi şer û esker
Nabe ji bo Newfelê beraber*

*Dê min bide boyî Qeysê bêzar
Melhem bike vî dilê birîndar.*

Ev mebhese her xiyala wê bû
Daîm ewê çesmî her li rê bû

Heta ku kişandî komê esker
Dunya kirî şubhê rûzî mehşer

Xwestin ji Xweda niyaz û metlûb:
Newfel bikî xalib û me mexlûb!

Leylê bi du'a weh bûye meşxûl
Ed'îyeyê wê nebûne meqbûl

Newfel şikiya, nebû muqawim
Leylê bû di behra xem de qaim

Kir şîn û ji nû ve ketye me`tem
Ser wê civiyane eskerê xem

Go: *Ey feleka hesûd û dewar*
Yarê te tune ji bo dilê jar

Ew xunçeyê ku muradê Mecnûn
Dembeste bûye nuha ew eknûn

Weqtê vebûna ew ji nageh
Tu bûyî bi macerayê ageh?

Pir dî te ji boyî Leylê Mecnûn
Şa kir li me ew qerîbê mel'ûn

Te daye me herduyan hezînî
Qismê di 'uşşaqî nahebînî.

Leylê kete nava narê hesret
Umêdê birrî ji bax û weslet

Dewrek wuhe her melûl û giryan
Der şam û seher bi ah û efxan.

Heta weku bûye cara sanî
Newfel kirî esker û giranî

Leylê ku bihîstî behsa esker
Bû şubhetê bedrekî munewer

Dêmê xwe temîz dikirye ez dil
Çêsmê di belek tijî dikir ez kil:

*Ya Reb tu Xwedayê la yezal î
Bo Newfelî tu bikî hevalî.*

Geh-geh bi sirûr û geh girî bû
Der şahî û huznê heyirî bû

Heta ku ewê xeber hilanî
Newfel ku bi wan re sulhê danî

Yekcarî nema umîd û weslet
Eşkan qe nedaye çêsmî muhlet

Perwanesîfet di narê firqet
Sebr û dil û canî kefte hirqet

Ez wesleta Qeysî maye meyûs
Der hebsa fîraqê maye mehbûs

Rûniştî digel xemanê mehzûn
Bê yar û heval ji derdê Mecnûn.

*

Mecnûn jî nedî tu îzz û îclal
Dewran qe nekir bi wî re îqbal

Weqtê şikiyayî dil ji Newfel
Derdê wî ji nû ve bû mukemel

Ket çol û çiya ji derd û êşan
Ez firqeta yarê bû perîşan

Leyla ye li ser zebanî ewrad
Her weqtî ji ber xeman dike dad

Dewarî bûye li çol û wadî
Nageh bû leqayê yek seyadî

Sê ferxê xezalê kirye nêçîr
Mecnûnî ku dî, dimaye êsîr

Weqtê ku dî ew xezal û ceyran
Mecnûn sekinî ji pêş ve heyran

Hêstir dikişin ji çeşmê ahû
Der destê Seyad dikêşe yahû

Seyadî dibêje bo xwe ev qal:
Hersê wehe saxî nagihin mal

*Ser dê bibirrim ji hersê karan
Dê bar ê bikim li ser dewaran*

*Dû heb bidim ez bi pare sade
Yek jî ji xwe re bikin zewade.*

Mecnûn fikirî li hersê ferxan
Fîl halî ji işqê hate çerxan

Wî bo xwe xeyalê kir di hazir:
Teşbîhê bi van e Leylê nadir

*Babê wê li mal kirî giriftar
Hêstir bi mîsalê durr ê şehwar*

*Ez hesreta hicrê her dirêje
Eş'arî ji bo xwe re dibêje:*

*"Ey hicrê, tu nîne te nîhayet?
Bo aşiqî nakî qet rî'ayet?"*

*Carek bike min bi weslê dilşad
Ez qeyda fîraqê bike azad."*

*Mecnûn ku wuha wî kir tesewur
Ket wechê wî ez hicrê texeyur*

*Eşkê wî misala tavê baran
Barîn ji xiyalê derdê yaran.*

*Seyadî li halê wî teheyur
Bê hed wî li Qeysî kir tefekur*

*Mecnûn ji wî kir rica hezar car:
Tu van bide xatirê min ê jar.*

*Seyadî ji wî re kir tekelum:
Tu pir merivek xwedanterehum*

*Lakin me gelek îza û zehmet
Dîtî, me bi wan re pir meşeqet*

*Heta ku me ev xezal kirin seyd
Min bo xwe kirine hersê der qeyd*

*Hindek bifiroşim ez xezalan
Hindek bixwim ez digel 'eyalan.*

Mecnûnî ji wî re gotî îxbar:
Van çeşmê siyah û husnê dîdar

Sed heyf e bidî ji wan re zehmet
Bo van xweşikan mede tu ezyet

Wellahî eger evan xezalan
Serjê kî, yeqîn diçim bi talan

Mewla dihebînî ey Seyadî
Van çavê reşan çira tu nadî?

Seyadî ji Qeys re kirye gotin:
Reşçavî ne lazim in ji bo min

Bo xatirê te eger riha kim
Nefqatê 'eyalî peyde nakim.

Mecnûnî hinik ji cil û sewban
Mabûn û dikir wî tê de dewran:

Eswabê di min ji bo xwe bistîn
Berde tu evan xezalê miskîn.

Seyad fekirî li sewb û libsê
Zêdetir in ew ji ferxê hersê

Xizlan û libis bi hev bedel kir *
Berdan û revîn bi şadî xatir.

Mecnûn jî ji keyfa wan xezalan
Mesrûr kete wadî û newalan

* Xizlan: Piraniya xezal e.

Ew her digerre bi ferh û şayî
Bo hersê xezal ku kir rihayî

Nageh bû liqa seyardê axir
Wî girtiye bo xwe yek kebûtir

Mecnûnî ku dî ji işqaê Leyla
Çû bûse sitend ji çeşmê şehla

Kir ah û girî ji bo kebûter
Şeq bû dil, wî cîger dibû ker

Go: *Hêvî dikim ji te Seyadî*
Azadî bikî di rahê Hadî.

Vî jî wekî seyardê pêşî
Go: *Hinde fixanê tu dikêşî*

Zanim ku dixwazî tu rihayê
Lê xeyrî kesib ji dest me nayê

Her seyd e ji min re kar û sen'et
Qet nayê ji min tu îş û xizmet

Dev berde ji min, neşim riha kim
Çawa vê eziyetê heba kim?

Mecnûn wehe gote wî xeberdan:
Îşev ku li te bibime mihvan

*Îlla dikî bo me şîv û xwarin **
Bîl cumle Erebiya wuha biwarin

* *Îlla dikî* , di destnivîsê de "dikû" hatiye nivîsandin.

*Berde tu evê bike rî'ayet
Sankî te ji min re kir ziyafet.*

*Dîsa yekî şubhetê te seyad
Wî girtibû sê xezalê newzad*

*Herçî me hebû ji cil û libsan
Bîl cumle me dan û hersê berdan*

*Ez mame niha ji libsfî 'uryan
Îlla heye cildê min li ser can*

*Ger razî dibî, bidim te ez can
Min bo wê bike fîda û qurban.*

*Seyad heyirî li macerayê
Berdabû firî kete hewayê*

*Mecnûn ku dî kir kevokê perwaz
Wî jî bi fixanê kirye axaz*

*Işqê kire şubhetê kerenperr
Ket çol û çiya bi fetl û hem gerr*

*Wî eşkî dizên bi şubhetê av
Canê wî nekir tehemula tav.*

*Wî kirye nezer li pêş xwe carek
Dî yek şecerek gelek mubarek*

*Lakin ku di zzila wê muqerer
Hewzek bi mîslê Hewzî Kewser*

*Maê wê mîsalê engebîn bû
Ewçendî bi lezet û şêrîn bû*

Qeysê ku ji rehtiyê nema hoş
Ew maê lezîzî kirye wî noş

Rûniştî di zzila ew şecer da
Nageh wî li jora darê nezer da

Wî dîtî li ser wê dara 'ulya
Rûniştiye yek xuraba sewda

*Go: Ey bi mîsalê miskê canan!
Rengê te reş e ji biskê canan!*

*Aya eceba bi vî siyahî
Dewrankerê 'ebdê kîje şah î?*

*Yane tu jî şubhê min di firqet?
Wesla te jî maye ta qiyamet?*

*Yaxud feleka muqîmî dewar
Subha te kirî bi şubhê êvar?*

*Lew te bi mîsalê zulf û purçem
Wergirtiye her libasê me`tem*

*Elbete heye ji bo te yek sir
Nabî tu bi macerayê muxbir.*

Nageh fikirî ku ixtiyarek
Zencîr kiriye wî bextiyarek

Nezdîkî ku bûn li Qeysê bêhal
Pîrsî wî ji ixtiyarî ehwal:

*Bo çi te kirî xwedanmelalet?
Sûcê wî çi ye? Çi ye qebahet?*

Merdê ku hebû di 'unqê zencîr
Go: Ketme ji hal û nîne tedbîr

Min nîne mecala sen'et û kar
Ev kal jî ji min ziyade naçar

Min xwe kirye miyanê zencîr
Gotin ew e her dibêje êsîr

Der êl û qebîle bûne dair
În'am ku dikin li me eşair

Herçî ku dikin ji bo me îhsan
Du behre dikin bi şubhê îxwan.

Mecnûnê ku ez fîraqê pir derd
Wî kirye rica ji Kalî bêhed:

Min têxe li dewsa wî feqîrî
Çend sal e ku min diye esîrî

Ez musteheq im ji boyî zencîr
Îşqê kirime bi derdî êsîr

Pir dewarî kirim ji halê dergah
Dûr im ji huzûra yara çun mah

Hindî digerî li nava eşîrê
Bêje ku "vî pir diye esîrî

Yek hakimekî ku zulm e sun'et
Êsîr kiriye bi xeyrî qebhet

Avêtiye nava hebs û zîndan
Ew hebsa ku îsmê wê ye hîcran

*Çend sal e wuha muqîmî mehbûs
Daîm wuhe ez wîsalê meyûs*

*Pir dîtiye wî cefa û zehmet
Vêgav li wî curmî kirye minet*

*Curma wî pir e, tu ne wî taqet
Ew her digere li nik 'enayet*

*Herçî ku bidin ji boyî Barî
Derxin wî ji dest wî zulmîkarî." **

*Hindî ku berev bikî tu pare
Bîl cumle ji bo te min supare.*

*Kalo ku wuha bihîstî tedbîr
Fîl hal kire ustuyê wî zencîr*

*Çend rojî wusa gerrîn li eyla
Nageh bû liqayê Eylê Leyla*

*Leylê ku bihîstî dengî ez dûr
Zanî ku sedayê Qeysê mehcûr.*

*Mecnûn fikirî li bisk û xalan
Wî xwendî wereq di erzîhalan*

*Go: Ey şeha nazenîn û dildar
Bes zulmê ke ber feqîrê bêzar*

*Carek nezerek bike bi rehmet
Çend sal e te kir me narê hesret*

* Amac ji hakimê ku zulm li Mecnûn kiriye, Leylê ye. Lê pronom wê nêr hatiye nivîsandin.

*Zulfeyn te kirin 'unuq çu zencîr
Sewda dikirim, melûl û êsîr*

*Ev dil wuhe laleweş bi dax e
Perwane ye, wechê te çirax e*

*Destbesteyê emrê padîşah im
Ger çendî ku zêde pirgunah im*

*Lakin mededa me kîsûyê yar
Bo min bibitin demek ricadar*

*Tirsim ku di weqtê qewxe û şer
Newfel kişande ser we esker*

*Te dil şikiya be ez minê zar
Ez hatîme ber deriyê dildar*

*Ger qetil bikî minê cîgerxwûn
Mesrûrî dibim ziyade memnûn*

*Pir bo me dibe se'adet û i'lan
Ber qapiyê xwe bikî me qurban.*

*Bê hed wî ricayê ateşîn kir
Ez hesreta yara nazenîn kir*

*Wî dil keliya û hate coşê
Kir ah û fîxan, û da xuroşê*

*Behra dilî pêlê da kenar e
Zencîra xwe wî kir pare-pare*

*Wî rast-i berê xwe da çiyayî
Kalo ku dî halê bînewayî*

Gotê ku: *Tu xewfê nakî ez Reb*
Ewçendî me dî eziyet û te 'b?

Zencîrê me çêkirî, çi feyde
Heqê wê nekir me bo xwe peyde

Ev hinde eziyetê ku min xwar
Axir te kirim melûl û naçar.

Wî her wuhe kir li Qeysî gazî
Qeys kefte çiya bi şubhê bazî

Leylê fikirî li halê Mecnûn
Kir ah û rija sirikkê pîrxwûn

Leylê weh ji Kalî re xeber da
Go: *Qet mekeve tu êş û derda*

Ev aşiq e, nabe zehtê zencîr
Rûhê wî bûye bi îşqê texmîr

Leylayê hinek pere deranîn
Anîn û li pêşê Kalî danîn

Go: *Ha ji te re buhayê zencîr.*
Leylê qe nekir ji wî re teqşîr

Bo Leylê ewî gelek du'a kir
Derkeft û ji Leylê xwestî xatir.

**BENDA NEHA
DI BEYANA DAWETA LEYLÊ
Û IBNU SELAM DA**

Seh kir me ji rawiyê xebardar
Ev lefzê semîn çu durrê şehwar

Go: Leylê ku daye şuhretê 'am
Husna wê bi şubhê bedrekê tam

Her kes ji wîsala baxê dildar
Muştâq e şebîhê bulbulê zar

Teşbîhê çiraxekê şeva tar
Deynî tu li yek newala pirdar

Perwane çiqas li dor çirayê
Tên xwe dixin ateşê hewayê

Ewçendî li Leylê muştêrî bûn.
Lewra ku mîsalî kes nedîbûn

Ez çar-i teref bi şubhê seylê
Mal erzî ji boyî babê Leylê

Îbnu Selam ev xeber bihîstî
Agir kete ruh û can û hestî

Dîn bû, eqil nema û ne hûş
Ku xwestîna Leylê wî kire gûş

Go: *Ger wuhe ez sukût bimînim*
Leylê dê ji destê xwe derînim.

Herçî ku berê qelen birrî bûn
Wî cumle tedarekê xwe dîbûn

Ez cumleyê espî yek hezar bûn
Bîl cumle bi zînê ne lîdar bûn ?

Espê di kihêl û rexşê tazî *
Misrî û 'Iraqî û Hicazî

Anîne hezarî koleyê Hind
Hem mislê ewan ji cariyê rind

Yek elfî ji naqe wan deranîn
Bar cumle nebat û qendî d'anîn

Anîne hezarî tebleyê mişk
Sed bar ji cewherê terr û xişk

* Nivîskar, behsa nextê ku dane bavê Leylê dike: *Ibnu Selam hezar hespên di şûfê yê Rostemê Zal Rexşê Belek de digel hewqas şûr, hezar koleyên Hindî, hezar cariyê, hezar deve, hezar elb misk û hezar bar cewher hemû dane bavê Leylê.*

Bîl cumle ewî kirin muheya
Hindek ji 'eyaneyê di 'ulya

Ew keftine di rahî şubhê bazan
Ba nay û newa û tebl û sazan

Heta ku gihîştine Qebîlê
Çûn ber derê kon ê babê Leylê

Rûniştin ew bi keyf û suhbet
Heta ku ji rahê bûne rahet

Van cumle ekabirê serefraz
Wan kirne bi qiseta xwe axaz

Wan gotî ji wî re: *Ey dilara*
We 'da ku te dabû boyî ma ra

Em hatine hem bi emrê Xeffar
Ba qewlê Resûlê heq ê Cebbar

Leylê li Îbnu Selam nîkah kin
Herdu melean bi hev mubah kin.

Weqtê ku temamî kirin teqrîr
Xaliq jî weh kirbû emr û teqdîr

Ev herdu kirin li hev ewan 'eqd
Mehra wê li ser hezar zêrê neqd

Fatîhe li ser vê 'eqdê xwendin
Qenc mehr û nîkaha wan dibendin

Ew ketne tedareka cîhazan.
Leylê ku bihîstû dengê sazan

Pirsî: *Çi hewal e, ev çi deng e?*
Çi nay û seda û ev çi ceng e?

Gotine ji wê re: *Ey nîkunam*
Babê te tu daye Îbnu Selam.

Leylê ku bû ew bi behsê agah
Ket behra firaqê, kir ji dil ah!

Go: *Vî pederê min ê cefakar*
Îqbala me xiste dewse îdbar

Ez dame evî rurovê napak
Dûr keftime ez ji Qeysê xemnak.

Hêstir dirrijîne her demadem
Hê nû kete ew libasê matem

Her lehze fikir wê ah û feryad:
Ez destê felek ewê fikir dad

Hasil ewê halî her wuha bû
Qet taqet û sebra wê nemabû

Bû dawet û bû sefa û bû coş
Bû saz û seda û cunbiş û doş

Qet meylî tune li dengê sazan
Ne meylî newayê reqsîbazan

Hatin ji nû qîzê wê Qebîlê
Tebrikê dikin ji boyî Leylê

Qet nake ji wan re îltûfatek
Wê nîne di cismî de heyatek

Anîn zer û zîv û hem cewahir
Mecmû î kirin li Leylê nadir

Ew kirne mehafeyek musenne'
Bîl cumle bi cewheran muresse'

Hindek ji cewariyê di nadir
Mecmû î bi Leylê re teba kir

Ket rah û meşîn bi fexr û bazî
Lê dan li dufûf û tebl û sazî

Mizgîn çû ji boyî Ibnu Selam
Da mujdeçiyên zêde in'am

Leylê ku nuzûlê kir li xane
Wek bedrî li nav-i asîman e

Anîn ji tûbaqê pir cewahir
Bîl cumle li ser serî bela kir

Hindî ku li ser serî rijî bûn
Miskînê Qebîle têk xenî bûn

Mîn be'dî, li ser sebîlê 'ade
Danîne te'am ji hedê ziyade

Xurşîd ku fîraqê Meşriq kir
Çû seyrê li baxê meddrib kir

Weqtê ku li rahê Xerbê 'azim
Leylê di meqamê wê de qaim

Der gulşenê Xerbê rojî bû xerq
Leylê ji nû kir tulû î ez Şerq

Leylê ku bû serserînê tali´
Tîrêjê li cîhan kirne şai´

Lem´e ku kişîn ji wechê Leylê
Kir Îbnu Selam bi bal ve meylê

Herçî ku hebûn ji xasê hezret
Wan dî ku Îbnu Selam di herqet

Çun kirne herem ji xelqê xalî
Ma Leylê li ser serîrê ´alî

Zava çû tewafa "Beytî Me´mûr"
Beyta weku der hîcabê mestûr

Weqtê ku hilat ji wechî berqe´
Ez wechî çû lem´eyek muşe´şe´

Zava ku nerî li qed û dîdar
Wî eqlî çû, ket, bi şubhê murdar

Weqtê ku Binu Selam kete erd
Hatin civiyan cewarî û ´ebd

Anîn û gulabê lê reşandin
Mirwahê li wechê wî weşandin

Ba elfî helake bûye aqil
Dîsa li cemala Leylê mail

Hasil ku nema li eqlî dehşet
Çû bal ve û kir umîda weslet.

Leylê dî ku kir bi bal ve teqdîm
Ateş rijîya ji femmê çun-"mîm"

Leyla xeyidî bi wechê texyîr
Bê hed kiriye ji wî re te'zîr

Ewqas xeberê di pîsî gotin
Pê cergê Îbnu Selamî disotin

Leylê ku kirin ji wî re duşnam
Bo wê wehe gotî Îbnu Selam

*Go: Bo te bibim fîda û qurban
Bo çi te kirim wuha perîşan?*

Weqtê ku wî kir wuha tekelum
Leylê weh bi wî re kir terenum

*Go: Ey ser û serwerê qebail
Zanim qe nehin wekî te kamil*

*Ewsafê te zû kirin me dergûş
Alem hemî cumleten ji te xwûş*

*Tu lutfê ke, guh bidêre ser me
Bêjim ji te ra heçî li ber me:*

Weqtê ku ketim di nava mekteb
Hindî ku me dî eziyet û te'b

*Yek merdekî pir bi husn û dîdar
Nageh xwe li min ewî kir îzhar*

*Min zanî ku ew ji cinîzad e
Meyla ewî bû li min ziyade*

*Tu zanibî ev xeber bi tehqîq
Yek lehze ji min qe nabe tefrîq*

*Tu dūr be ji min eger dizanî
Fîl hal te dike bi derbê fanî*

*Qet nabe ji min re çareyê kar
Heya pederê me bûye bêzar*

*Ev derdî nebû belavî hergiz?
Walîde û babî mane 'aciz*

*Hala bi mi re bûye muqabil
Nageh dike bo te bibe qatil*

*Min hêvî ew e bikî tehemul
Tu her bidî ser Xweda tewekul*

*Derman tu teleb bikî ji bo min
Belkî bikî çarekê ji bo min.*

*Pirsê bike ez murovê fazil
Belkî bibe meqseda te hasil.*

*Leylê wehe bo wî kir beyanî:
Cinî ye ewî sehîh dizanî.*

*Bû Îbnu Selam melûl û nalan
Weslet reviya û ket mitalan*

*Êdî wî nema bi bal ve meylê
Qet wî nezerek neda li Leylê*

*Her mabû ji bo 'ilacê qaîm
Wî pirsê dikir li çare daîm.*

**BENDA DEHA
ÇÛNA ZEYD NIK MECNÛN
Û BIRINA MEKTÛBA WÎ
Û CEWABANÎNA JI LEYLAYÊ**

Sahibxeberê fisane perdaz
Wî kir bi vî terzî qise axaz

Gotî: Hebû yek nedîmê nadir
Zeyd bû ewî nav, bi 'ehdê Qadir

Meşhûr bû bi fedl û hem kemalê
Me'rûf bû bi husn û hem cemalê

Pir dîtibû wî cefa û muhnet
Kêşabû bela û te'b û hicret

Ew aşiqê muhtela yê mehzûn
Her dem hebû meyla wî li Mecnûn

Weqtê bû bi qisetê xeberdar
Leylê bûye bûk, Zeydî kir kar

Pêşîr bû ji hêstirê di xwûn al
Kir qesdê li Qeysî çûye fîl hal

Hîna ku çû ew gehîşte Mecnûn
Mecnûn ku dî, Zeydî zar e, mehzûn

Pîrsî ji wî: *Ey nedîm û yar im*
Der qafilê xem de xemkar im

Qet nîne te îro îxtilateg
Ne keyf û ne suhbet û nişateg

Çawa bû ji te, tu hinde bû zar?
Bê sebr û sukûn-i bûyî naçar?

Derket ji dihanê Zeydî ateş
Wî gotî ji Qeys re: *Ey belakeş*

Bû dujmunê te ji nû ve dewran
Rakiriye ji bo serê te dewran

Dewra feleka fuzûl û bê'ar
Ew bûye ji bo Binu selam yar!

Leylê bûye yar ji boyî xeyran
Hêja digerrî melûl û heyran

Dayî' ji te re fîxan û ev ah
Sûzî şeb û ahê der sehergah.

Mecnûn ku bû ew bi qisetê agah
Esman şewitî ji şûleyê ah!

Nalîn kete, bo wî, mar û mûran
Kalîn kete wehş û hem tuyûran

Leb kaxez û kir zebanê xame
Bo yar nivîsand îtabê name: *

*Sernameyê Name, namê Xaliq
Xefar û Xweda û heyî û razîq*

*Çêkiriye cîhan bi esl û bunyad
Alem hemî ez 'edem kir îcad*

*Paş hemd û tehiyyet û selatan
Ya Reb bikî hellê muşkîlatan*

*Ev name ji vî cefakeşê zar
Sergeşte û muhtela û naçar*

*Bighê ewê dîlbera ku bê 'ehd
Ku daye cefa muhibbî pir cehd;*

*Ey nîne wefa û 'ehda te yar!
Bo xeyrê me gul, ji bo me bû xar!*

*Dil naşewitî bi halê zarim
Ev çende enîn û ah û zar im*

*Aya çiye? Ev çi bêwefayî
Ba xeyrê me kir te aşunayî?*

*Te girtiye bo xwe yarekî nû
Ê kevin te jê gerrandiye rû*

*'Ehda te, me her temam dizanî
'Ehdê te nebûn, me qet nizanî*

* Bi nameya ku Mecnûn ji Leylê re dişîne, rexne dike û
Leylê di sozê evîna xwe de tawanbar dike.

*"Her weqt te bi min re soz e daîm"
Te dil kiriye bi xeyrê qaîm*

*Zahir tu bi min re dost û hem yar
Batin te ji bo xwe girtî dildar*

*Ez bûm bi te re muqîmî bednam
Carek me nedî ji dil re qet kam.*

*Ey yara ji boyî cismê min can!
Qûtê ruhê min, ddiyaê çeşman*

*Tu mihra mûnîr û rux bi nûr î
Nabin bi şebîhê te tu hûrî*

*Ez hinde zeîf û bê kes im ez
Der xar e me mesken û xes im ez*

*Tu bo xwe wuha dibêjî sihbet
Mabeyna min û te nîne nisbet*

*Ez jî ji te re bibim muwafîq
Ez bo te, tu bo me nabî laiq*

*Ez her bi xeyal dibime qanî'
Umrê xwe wuha me bir bi ddayî'*

*Tu bo xwe dixwazî laiqê xwe
Qet nabe tu însî mani'ê te*

*Bo te wekî min pir in cîgerxwûn
Tu li kî binerî, dê bite mecnûn*

*Ey çeşmeyê abî zendegani
Her dem di dilê mi de nihan î*

*Yek lehze ji çesmê min nehî dûr
Çawa te wesil bi xeyr e meqdûr?*

*Qet nedbû te 'uzrê bikra îrsal?
Ba yek xeberek me nakî xweşhal?*

Weqtê ku temam bû se'yê xame
Teslîm kirî boyî Zeydî Name

Zeyd rabû meşî û bû subukperr
Ket rah û firrî wekî kebûter

Heta ku gihîşte Êl û Eywan
"Çawa bigehîme sedrê Dîwan?"

Wî gotî, bi 'ilmê sihr û efsûn
"Zanim weh ji hed ziyade efzûn"

Ta Îbnu Selam xeber hilanî
Rabû û şiyande Zeydî anî

Wî kirye gelek li Zeydî meylê
Gotê: *Te bihîstî derdê Leylê?*

Go: *Zanî me derdê Leylî mehbûb
Ed'îyye hene bi min re mektûb.*

Wan anî bi gotinê wî îxlas
Zeyd xistine nîvê xelweta xas

Weqtê ku bû Zeyd bi Leylê wasil
Zanî dibe mexseda wî hasil

Rûnişt û gelek kirine suhbet
Dî meclisê wan ji xeyrî xelwet

Zeyd kiriye qiyam şubhê mestan
Mektûbê deranî daye destan.

Mektûbê ku sitandî Leyla naçar
Ez Name hilanî bûyê dildar *

Weqtê ku li Name wê nezer kir
Ahan di dil û cîger eser kir

Hêstir bi mîsalê hebê mircan
Kêşan ji biharê çesmê durcan

Gava ku dixwendî wê îbaret
Zanî hemî me'nî û îşaret

Der cergê wê kir îtabê tesîr
Wê anî cewabê kirye tehrîr

Wê kir bi vî terzî xame carî
Go ewel: *Name namê Bari*

*Mî'marê bînaê 'eqdê peywend
Wehhabê 'etaê mal û ferzend*

*Îzhara wucûdê ez 'edem kir
Îcada hudûsê ez qîdem kir*

*Ev Name ku ez minê xerîb e
Yanî ku ji Leylî dilkebîb e*

*Ersalî dibe ji boyî Mecnûn
Mecnûnê ku bû bi îşqê meftûn;*

* *Mana vê nivmalikê weha ye: Ji nameyê bihna dildarê
xwe Mecnûn hilanî.*

*Ey xakê bîsatt û xarê puster
Kamê dilê teng û dîdeyê ter*

*Her te'neyê ku bikî li cî me
Lewra ji te rûreş im, fedî me*

*Ez mu'terîf im ku pir gunah im
Ber qapiyê lutfê 'uzrîxwah im*

*Ez cewher û xelqê bû xerîdar
Nîne bi min îxtiyarê bazar*

*Hebwa ku bi min re îxtiyarek
Qet nedbû ji xeyrî te nû yarek*

*Ger b' Ibnu Selam re dîlfurûz im
Şem'ê şeb û afitabê rûz im*

*Ew dûr be ji min, dibîne tabim
Nezdîk be, dikêşe ew 'ezabim*

*Fikrê meke, ez nişattîmend im
Der damê xumûmê payîbend im **

*Geh-geh dikim ez fîxan û feryad
Walîde û walîd ez dikim yad*

*Geh wesla te ez dikim tefekur
Halê te ji bo xwe her tesewur*

*Çeşmî j'uyûnî dibin rewane
Xesla bedenê dikim behane ***

* Leylê bi Mecnûnî dide zanîn, ku hêj qîz e û Ibnu Selam neçûye livîna wê.

** Leylê tahfîlkirina xwe behane dike, ne ku heram dibe.

*Tenha ku dibim dikim xwe 'uryan
Mûyê serê xwe dikim perîşan*

*Her dem ji wîsalê bê umîd im
Ba şûrê cefayê ez şehîd im*

*Ez bulbulê baxê firqet im, zar
Emma di qefes de bûm giriftar*

*Yek wehşî ji bo me bûye haval
Çi b'kim ku Xweda weh daye îqbal!*

*Daîm tu jî ba wuhûş î her dem
Hemrengî bûyim ji bo te ez hem*

*Ey 'aşiqê mustemendê mehcûr
Hasil bigire me îro me'zûr*

*Sebrê tu bike, dibe ku gerdûn
Van roja bike li me dîger gûn.*

*Name bi vî terzî kirye tekml
Da Zeydî, li wî dikirye te'cîl*

*Zeyd rabû meşî, bi Qeysî wasil
Dî durre bi 'eqîqê xwe muqabil*

*Ez Name hilanî kesbê meqsûd
Bê hed bû ji alî Leylê xweşnûd.*

**BENDA YAZDA
ÇÛNA BAVÊ MECNÛN CEM WÎ
Û ŞİRETKIRINA LI WÎ Û CEWABDA-
NA MECNÛN**

Tehrîrê kuranî ehlê îşşa
Kêşa bi vî terzî xetê tuxra

Go: Qeysî ku kefte êş û derda
Babê wî nemabû hiş di ser da

Hindî ji xezîne û ji emwal
Pir bûn-i li nik wî, ma kerr û lal

Her wî ji xwe re fikir tefekur:
Çi b`kim bi vî malê xalib û pur

*Nîne me weled ji xeyrî Mecnûn
Ew jî weh bi îşqê bûye meftûn*

*Pîr im, dimirim, me ev yeqîn e
Bê sahib e hem mal û xezîne*

*Zanim dimirim, dimîne ev mal
Exyarî bixwun vî malî her hal*

*Ya qenc ew e, ez herim bibînîm
Belkî ku ewî digel xwe bînîm.*

*Rabû û bi wî re çend heval çûn
Ew jî ku bi hatina wî şa bûn*

*Çendan geriyan li kûh û hamûn
Qet yek eserek nedîn ji Mecnûn*

*Nagahî ku dî wî yek zilamek
Çû pêş ve û lê kirî selamek*

*Go: Xizr î ji min re hem tu rehber
Ma nedyê te Qeysê wehşî hemser?*

*Go: Wa ye le ber derê muxarê
Manendî durrî di nav xubarê.*

*Meşya û lezî heta gihiştê
Dî sengî li ber serî û puştê.*

*Mecnûnî ku dî ewî bi çava
Agir kete nêv dil û hinava*

*Rûniştî li ber serê birîndar
Hêstir rijyan ji çehvî sed bar*

*Destê xwe gihande wî lualî
Ez toz û xubarê kirye xalî.*

*Çehvê xwe vekir: Tu kê yî dîsa
Bo min ku nuha dibûyî Îsa?*

"Bavê te me" go ku: *Ey cîgerxwûn*
Bes ke tu minê bêçar î mehzûn.

Weqtê wî tefekir û nezer kir
Agir di dil û cîger eser kir

Rabû xwe gihande singê bavê
Hêstir herikîn bi mîslê avê

Bav û kurî herduwan bi hev ra
Giryan û kirin fixan bi hev ra

Der gerdenî yekdîger dû zendan
Pêçane wekî xemê kemendan

Hey-hey giriyan û her dinalîn
Wek berx û miya li hev dikalî

Bûn herdu ku farix ez enînan
Ew mane çu bêkesan û dînan

Bav lê fekirî ku qet li ser can
Libsek tune xeyrî çermê heywan

Anî û heqîb li ber xwe danî
Wî libs û te'amî jê deranî

Derpê û kiras û sol, 'emame
Lê kirne wî yek bi yek temame

Nan danî û xwarin û xeberdan
Go: *Ey weledim, bes e ji derdan*

Ez hatime da tu bêyî malan
Bes tu bigerrî li pê xezalan

*Bes ke tu ji seyrî kûh û deştê
Ev xwûn te çî ye ji çehvê rêş tê?*

*Weqtê ku cuwan bûyî hebwa bû
Dil te bi cuwaniyê teba bû*

*Tu bûyî di rahê îşqê meşhûr
Tu bûyî di wî zemanî me'zûr*

*Her weqtî heye yek emrê xalib
Her 'esrê heye yek îş munasib*

*Hala ku te dî meqamê aqil
Tehsîlê kemal re bûyî qabil*

*Eyb in ji ji te-r nîda û ev keser
Nabin ji te re hewayê serser*

*Dîn bûyî, niha bibe tu aqil
Der çol û çiya meger tu xafil*

*Tu bûyî digel wuhûşî ehabab
Nahêlî li xwe tu libs û esbab*

*Nabînî tu her wuhûş û her teyr
Her yek bi refê xwe re dike seyr?*

*Rehmek tu bike li ser minê zar
Derxe me ji vê bela û efkar*

*'Umrê me ewa gihaye axir
Rûnê tu bi 'izz û hem tefaxir*

*Teslîm bikim bo te mal û emlak
Rûnê tu li cayê min ferehnak*

*Ey butkedeê s'z nemperistî
Ger rabe ji te hûcabî mestî*

*Bê bîrî te ev hewa û halet
Elbete digîje te xecalet*

*Aşiq tu ji bo cemalî dildar
Bûyî tu bi derdê wê wuha zar*

*Tu bûyî bi van bela giriftar
Ew bûye çirayî bezmî exyar*

*Tu şermê bike ji îşqibazî
Faîde tune ji cankudazî*

*Qet nîne wefa ji boyî dewran
Her dem dide yek murovî dewran*

*Tu yar mebe bo zemanî, tehqîq
Yek rojê dikî ji wî tu tefrîq*

*Tu terk bike ji xeyrî Barî
Xeyrê wî meke ji kes re zarî*

*Weqt e ku bikim sefer ji dunya
Deynim qedem ez li rahî 'uqba*

*Bo malê xwe min diye gelek renc
Tu bermede destê xeyrî vê kenc **

*Dewran bike başqe îş û halim
Tursim ne bimînim ez, ne malim*

* Bêjeya "kenc" lazimê xwe tê ku "genc" be. Ji ber kû
"genc" navê xizne û defîne ye.

*Tu her weh dimînî bê kes û zar
Êsîr û melûl dimînî naçar.*

*Çun we'zê xwe kir wuha temamî
Mecnûn fikirî di wî kelamî*

*Ew jî bû li pendê babî mail
Da terkê bike, bibîte aqil*

*Da terk bike arezûyî dildar
Êdî nebe ew bi îşq giriftar*

*Çeşmê wî li terkê rahî îşqê
Nageh ewî dî ku şahê îşqê*

*Dîsa kire bendeyî di ferman
Qelb û dil û ten dihate lerzan*

*Qelbê wî kelî û dil bi coş hat
Nagah bi gazî û xuroş hat*

*Go: Ey puderî min ê xiredmend
Her çendî li min kirin te ev pend*

*Ev we'zê te bo me xeyr e, ne şer
Ger bo me be sehkirin muyeser*

*Herçî ku te kir ji bo me teqrîr
Cumle me bihîst û kirye ez bîr*

*Gazin tu meke, neku bidist im
Ez badeî camî îşqê mest im*

*Îşq girtiye derve û derûnim
Berbad kirî sebr û hem sukûnim*

*Weqtê ku dibim li 'eqlî bai'
Sewdaserim dibîte mani'*

*Sen qanden û terkî îşqî qanden
Îşqî ezeli çikar mi canden? **

*Der damî hewayê bûme ez bend
Derdê me dibe ziyade ba pend*

*Şûşa ku şikest bû pare, pare
Bo cembrî wê qet dibe tu çare?*

*Bo çi me dikî li malê teklîf
Lewra ku dike mirin me texfîf?*

*Ferz ke ku ji mal re bûme walî
Çûm, dîse dimîne malî xalî.*

*Wî 'uzrê xwe xwestî ba dused ah
Şerha xemê kir temamî nagah*

*Babê xwe dixiste nêv teheyur
Mecnûn go: Meke tu qet tefekur*

*Weqtê weku bûm bi îşqê serxweş
Bûn yek ruh, û em di navê du leş*

*Mehsûb meke ew ew e, û men men
Yek can bûyî, canê zende du ten.*

*Babê wî ku bûye waqîfê hal
Bêçare, nemanê qîl û ne qal*

* Ev malik bi tirkiya nû weha ye: "Sen kandin ve îşkın terkî kandin. Ezeli îşk çikar mi candan?"

Wî zanî ku nabe neqşî batil
Ev îşq bit û hîle nabe zail

Wî zanî ku pendê ber, hewa bûn
Kir wesyetê xwe ji boyî Mecnûn:

*Ey rişteê gewherê muradim
Ayîneî husnî i'îqadim*

*Carek tu bike li min terehum
Gotin ji te re bikim tekelum;*

*Saxî me nedî ji te tu rahet
Guh de ku ji bo te kim hikayet*

*Lakin were, ji te dikim ricayê
Weqtê bimirim biçim fenayê*

*Ser min bigirî tu şîn û me`tem
Pir bîne sirikk ji çeşmê purnem*

*Ber qebrî mi re bi rehbuwarî
Weqtê dimeşî bikî tu zarî*

*Ser adetê xwe bikêşî nale
Wî ecrî ji min re kî hewale*

*Feryad û fixan bikêşî ez dil
Weqtê bi qebir dibî muqabil*

*Da cumleê dost û yar û dujmin
Fehm kin ku heyî tu warisê min.*

*Weqtê ku tamam-i kir wesiyet
Ket cergê wî bêqiyasî hirqet*

Ez hesretî Qeysê dilperîşan
Bû zar û zelîl û çeşmîgiryan

Kir ah û fixan ji qelbê purnar
Ax da, li ser xwe kirye hawar.

Mecnûn şewitî cîger bi babê
Ew jî gevizî li nav turabê

Hêstir kişîyan ji wan 'uyûnan
Teşbîhê bi kanî û 'uyûnan *

Bû şînî li nav çiya û sehra
Bo wan giriyane hûtê behra

Her carê ku ew didin fixanan
Ateş digihîje asîmanan

Hindî ku kişandin ah û hesret
Bo wan hezinîn horê cennet

Her çendî ku ew dibûne giryan
Qudsî dibûne li 'Erşî buryan

Weqtê ku wîda'ê kir ji Mecnûn
Dîsa rijîyan sirişkê purxwûn

Axir nebû çare ba tu halî
Wî xwestî ji Qeysê xwe helalî

Naçar û feqîrî hate malan
Heta bi mirin bi ah û nalan

* Di rêza pêşî de "uyûnan" çav in. Di rêza paşî de jî ew bêje, kanî ne.

Derd û eleman dikirye rencûr
Der şem 'ê heyatê wî nema nûr

Bo derdê xwe qet nedî tu derman
"Mecnûnî" digot û daye wî can.

Nabe bi cîhanê piştgirêdan
Xane li meriv dikîte wêran

Nabe ji tu kes re mulk û emlak
Îlla dide me du gav ez xak

Çendan tu bikêşî te 'b û ezyet
Peyda bikî bo xwe mal û dewlet

Bo te qe tu nîne feydeê mulk
Ez xeyrî rizayê malîk-ul mulk

Tu terkî bike hewayê emwal
Peyda bike bo xwe xeyrê e 'mal

Xweşxaneyê 'îş û noş e 'alem
Çi b'kim ku esasî nîne mehkem

Min hêvî heye ji te eya Reb
Xakî tu nekî bi mal mu'ezzeb

Tu razî bibî ji Xakiyê jar
Bo wî kî şefî' hebîbê Muxtar.

**BENDA DUWAZDA
DI MIRINA BAVÊ MECNÛN DE
Û ZARÎKIRINA MECNÛN**

Yek rojê rijand sirîşkê purxwûn
Rûniştî li ser çiyayî Mecnûn

Rûniştibû ew muqabil Eylê
Wî bo xwe fikir xiyalê Leylê

Nageh fikirî ku yek ji seyard
Wasil bû bi Qeyîsî kirye feryad:

*Ey bêkes û bêumîd û me`yûs
Nîne bi te re nîşanê namûs?*

*Saxî qe nekir peder te dilşad
Barî di mirin de wî bike yad*

*Can da ji mehebeta te babê
Ba ah û keser kete tûrabê*

*Carek bi wî re nebûyî hemdem
Natirsî ji xaliqê xwe yek dem?*

Weqtê ku wuha bihîstî Mecnûn
Bû zar û zebûn cîger tijî xwûn

Lê da serê xwe li erd û ehcar
Hêstir kişyan bi mislê rûbar

Çû pursî li qebrê walidê zar
Ew babê ji boyî wî wefadar

Weqtê ku dî qebrê babê mehcûr
Kir dad û hewar ji qelbê rencûr

Rûniştî li ber serê mezarî
Rû daye li erd û kirye zarî

Wî kirne çiya û çol-i purab
Hêstir kişyan bi şubhê seylab

Sedrê xwe bi mislê lewhê meqber
Ba naxunê essbu'an dikir ker

Hêj nû bi fixanê kirye me`tem
Wî bo xwe wuha digotî her dem:

*Qet min ji te re nekir xulamî
Heta ku te `umrî çû temamî*

*Heyfa me nekir tterîq ji bo xwe
Çend rojê nebûm refîq ji bo te*

*Bo min nebû feyzê te muyesser
Te xeyr dixwest, min dikir şer*

*Min bo te kirin cefa û ezyet
Carek eme neda ji bo te rahet*

*Weqtê ku dibûm bi xem giriftar
Bo min tu bûyî enîs û xemxwar*

*Çawa bû gelo te kir 'ezîmet?
Ya ne te ji ber me kir hezîmet?*

*Zanim ku gelek gunahîkar im
Bê hed li ber te şermûsar im*

*Min tu di cîhan de pur kirî zar
Tu min meke der qiyamê naçar.*

*Bê hed kire ah û nale ser qebr
Rabû bi çiya ve çû û bêsebr.*

*Yek rojekê Qeysê dilşikiste
Dewran wî dikir xumar û xeste*

*Dî yek merivek li orteê rah
Wî çeşmî li destî ket ji nagah*

*Der destê wî kaxezek mu'etter
Leyla tevî Qeysî lê musewwer*

*Mecnûn fekirî li herdu sûret
Qenc-i lê fekirî bi çeşmê 'ibret*

*Kir ah û ji ahê wî kişî dûd
Wî sûterê Leylê mehwî kir zûd.*

Wî merdî sualê kir ji Mecnûn:
Ey derdîkeşê bi îşqê meftûn

Bo çi te xwe hişt û Leylê 'hek kir
Nanê xwe ji nû te bê nemek kir?

Mecnûn wuha bo wî cewab da
Gotin wî li sûretê sewab da:

Ez bo te bibêm, bibî tu ageh
Em herdu yek in ji du munezzeh

Nîne ji me ra nîşanê dût
Dût ji miyan hilat û çût

Der mezhebê îşq de çi laiq
Me 'şûqê re her nîqab be aşiq

Aşiqê ten û hebîbê can e
Can her di miyanê ten nihan e

Me 'şûqê gerek mudam be mestûr
Aşiq bibe nêv cîhan de meşhûr.

Gotin wehe kir beyan û ixbar
Fîl hal buhurî û bûye dewwar

Heta weku şemsê her rewan bû
Fî 'eynî 'hemîsutîn nehan bû

Weqtê ku xurûbi kirye agah
Fîl halî ji bo xwe kir wekîl mah

Hîna ku dibû li textê qa'id
Katib ji xwe re gerand 'Etarid

Zehre perîşan dikirye kîsû
Xaib dibû wê di gêsuwan rû

Der çerxê sema Hemel 'eyan bû
Her yek bi meqamekê rewan bû

Ga wê li felek bû, ga wê 'enber
Pur kiribû cîhan ji 'enber terr

Cewza kemera xwe kir muresse'
Gerdûn bedena xwe kir mulemmê'

Lê bûbû Esed ji rojê pur dûr
Yekcarî nema di şem 'ê wî nûr

Dabû ji bo gîsû sunbule tab
Ser mişkê rijandî 'enberê nab

Mîzanê fikir felek terazû
Serraf ji zemîn kişandî lûlû

'Eqreb terikand kemendê purçem
Dêwê siyeh kirye qeydê mehkem

Qewsê xwe kişand supehrê la'îb
Davêtine tîr-i necmê saqîb

Pur xaleê asîman rijand mû
Ser rûyê zemîn kirî siyehrû

Delw û qul kirî afetê di dewran
Sed qittre rijandî rûyê esman

Mehbûs kirî Hûtê Yûnisî roj
Berqa şefeqê bû asîman sûz

Şertîn û bettîn sema ku iklîl
Nûr kirne ji asîman re tehwîl

Bo zînetê wan kirin muheyya
Ez le'le xwe dane der Sureyya

Dabû rewişî supehrê ezfer
Tertîbê muqeddem û muexxer

Mecnûnî teheyyur û perîşan
Mabû di îşê felek de heyran

Fikrî li felek bi dîdeê ter
Ser rûyê zemîn tijî kir exter

Ewel li sema dibûye mail
Şerh kir bo 'Etarîdê xemê dil;

*Ey ehlê hisab re karîferman
Mustewfîyê eql û muşrifê rah **

*Ey nasixê nusxeê me'anî
Fehristê rumûzê asîman î*

*Qessamê meqasid û mettalib
Ressamê menasib û meratib*

*Der dil me hene hîsabê bêhed
Xeyrê te nehin debîrî bo derd*

*Yek name ji derdê dil reqem ke
Bo şahê me erzî ke, kerem ke*

* Di malikê de newekhevitîya qafiyeyan heye. Diyar e ku di nivîsa bi tîpên erebî de şaşî çêbûye.

*Belkî bike feyzê xame tesîr
Ev halê cunûn bibîte texyîr.*

Dî goşî nekir 'Etaridê raz
Bo xwe wuhe kir terennum axaz

Wî rû guherand ji wê kirî zaz
Bê hed wî niyazê kirne axaz.

Rû daye Merîxê Nehs ê xeddar
Wî kirye wuha ji wê re guftar:

*Kay waliyê mesnedê şeca'et
Bo şûrê te alem ehlê ta'et*

Ez 'aciz im û qewî me exyar
Ez bê kes û xess im bo tene yar

Bo 'acizî lutfê ke, meded ke
Bo bê kesî tu belayê red ke

*Şûr derxe, bike tu def'ê dujmin
Da dostî bi min re hemnişîn bin.*

Ez şûr û qelem dibûye newmîd
Wî girt rehê barîgahê tewhîd

Ber dergehê Rebê xwe niyaz kir
Bo Xaliqê xwe wî 'erzî raz kir;

*Ey ji tîx re mu'în, ji kilk re rehber
Behramê xulam û tîxê çaker*

*Ey ferqê emel kulahê dûzî
Sahib reqemê beratê rûzî*

*Rehmê bike ber me bênewayî
Derdê dilê min bike dewayî*

*Leylê te kir, ey Xweda, perîweş
Husna wê ku canî daye atêş*

*Leylê te kirî belayê alem
Wê ez kirime şikisteê xem*

*Te daye wê husnê alemefrûz
Wê daye min atêşê cîhansûz*

*Te ez kirime bi derdê pur zar
Mecnûn li kû Leylêyî cefakar?*

*Mecnûn te bi derdê muhtela kir
Ba yek nezerek te pur bela kir*

*Ya Reb bi kerem bike îlacim
Ez xeyrê bibirr tu ihtiyacim*

*Ya Reb te kirim bi derd giriftar
Xeyrê te kî ye ji min re xemxwar?*

*Pur bo hukema me gotiye hal
Bo çareê derdî mane ew lal*

*Min zanî hekîmê ferdî tu yî
Danayê cemî'ê derdê tu yî*

*Ger derd û we ger dewa ji bo te
Hakim tu yî bo riza ji bo te*

*Ya Reb bigihîn kemalê zewqim
Roj rojê bike ziyade şewqim*

*Leylayê bikî ji min re zahir
Qet xalî nekî xiyal ji xatir.*

Wî bo xwe wuha fikir munacat
Bo mihnetê xwe dixwest mukafat

Bişkufî gulê hedîqeyê rûz
Xurşîdê ku da cemalê feyrûz

Murxê demê subh kişandî awaz
Zaxê şebî kir ji nû ve perwaz

Hem sefheê alem bû rewşen
Hem hebê sitêrê bûne xermen

Subhê ji sufa û sidqê zadem
Xweş bûye ji nû nişatê alem

Tesîrê sefayê camî xurşîd
Kir baxê sema bi bezm Cimşîd.

Derkeftibû ser çiyayî Mecnûn
Wî l` reh dinerî bi çeşmê purxwûn

Nageh dî ku hat nedîmê kamil
Hemrazê qedîmî Zeydê fazil

Wî dêm ji nişad tijî bû ez nûr
Zêde bi fereh, bi keyf û mesrûr

Xayet bi sefa û nîne mehzûn
Ev hal xerîbî hat bi Mecnûn

Pursî, go: Çira bi înbîsat î
Îro tu ziyade ba nişat î?

*Aya tu bûyî bi dostê wasil
Ev çendî ttereb ji bo te hasil*

*Îro bi çi qedrê serbilind î
Ewqasî tu pir nişattimend î?*

*Zeyd bo wî vekir xezaneê raz
Key turfehumayî ew çi î'zaz:*

*Do çûme tewafî kûyê Leyla
Da ez bibînîm ewê bi tenha*

*El qise, bi wê re bûme hemdem
Ez bûm di herem ji ehlê mehrem*

*Min dî mehî dêmê bê ddiya bû
Ayîneê tel'e bê cîla bû*

*Ne d`le`lê leban de qitreyek ab
Ne d`mahê ruxan de zereyek nab*

*Ez dîtîm û kirye nale û zar
Wê gotî ji min re: "Ey wefadar*

*Aya eceba bi rehguzarî
Qet çûyî tu nik wî dîlfikarî?*

*Mecnûnê me ger te dîtî bîllah
Tu min bigerrîn bi halî agah*

*Aya wî çi hal e der meh û sal?
Kî ye wî refîq, çewa ye ehwal?*

*Bîllah tu here bibîne Mecnûn
Rehmê tu bike li Leylî mehzûn*

*Bo wî ji me şerhê zu'fî hal ke
Halê wî ji ber me ve sual ke*

*Bêje, tu çewa yî nêvê xemder
Der îş û meşîqet û elemder?*

*Weqtê ku me m`tema te seh kir
Min jî kire şîn, lîbasê ker kir*

*Ew serwê ku derketî ji çîmen
Ne ji kîsê te çûye, belkî ez men*

*Pur dî ji me re vê çerxê xeddar
Der cumleê alemî de yek yar*

*Ev zulm e li ser me, aşîkar e
Nayê me ji dest, tu nîne çare*

*Em mane di nêv derdê qaim
Çare çi ye, sebrî bo me lazim*

*Çi b`kim ku muqeyedê hesar im
Mehbûsê hîcabê tengîtar im*

*Nîne ji me re mecalê mektûb
Wasil bikim ez ji boyî mehbûb*

*Wek xunçe me her eza perîşan
Ağizim dolu, ah, içim dolu kan! **

*Lê tu şehê kîşwerê riza yî
Çawa tu bibêjî aşunayî?*

* Mana vê nîvmalika bi zimanê tirkî weha ye: *Devê min dagirtî ye, ax! hinavê min jî tije xwîn e.*

*Bo çi eceba dikî tu îhmal?
Halê dilê xwe tu nakî îrsal?*

*Yek name ji min re nakî tehrîr
Naşînî, wuha dikî tu teqsîr*

*Nînim ji te ez bi êşê razî
Îhsan bikî tu xîlafê mazi*

*Her dem bike tu beyanê ehwal
Şerha ruxê zerd û eşkê xwey al*

*Îrsal tu bike ji bo mîna zar
Ez halê te da bibim xeberdar."*

*Mecnûn ku bihîst peyâm û mijde
Îqbal ê li bextî bûye ewde*

*Îqbal e êdî wî îtîqad kir
Bê hed wî bi Lelê îtîmad kir*

*Dewran bû bi wî re yar û hemdem
Gulzarê ddemîrî bûye xurrem*

*Wî gotî ji Zeyd re: Yarê sadiq
Bo min tu yî hemdem û muwafiq*

*Anî te ji min re mujdeê yar
Mesrûrî kirim bi sozê dildar*

*Ez min jî bigîne wê senayan
Erz ke tu durûd û hem du'ayan*

*Bighîne tu xakê der niyaz im
Bo Leylê bike tu erzî razim;*

*"Ey tu yî ji derdê min re derman
Keyfa dilê min, çirayê çeşman*

*Elhemd li wahîb-ul 'ettiyye
Mujde te ji min re kir hediye*

*Ez 'ehdê te mi wefa dî axir
Ez şehdê te min şîfa dî axir*

*Min zanî ji bîr nekir me ew mah
Hîna ku dibûm bi mijde agah*

*Karê xweşikan hemî cefa ne
Herçî ji te tên hemî wefa ne*

*Hindî hene nazenîn û nazik
Qurbanê te bin hemî bi carik*

*Ez naqis im ey emîra 'adil
Lêkin tu di rahê îşqê kamil*

*Tehsîn tu yekaneê zeman î
Canim ji te re fîda ku canî*

*Bo her xweşika hebûna ev tewr
Nedbûyî tu her yekane dewr*

*Ev hal bibûna ji wan re meqdûr
Nedbûyî tu der cîhanê meşhûr*

*Her dem tu wuha bike me dilşad
Geh, geh tu bi rehmê min bike yad*

*Ey serwî sîmenberî gulendam
Taracê meta'ê sebr û aram*

*Ey Xusrewî kîşwerî melahet
Mehtabê şebî nişatt û rahet*

*Çunkî ku te kir li ser me rehmet
Îzharê te kir ji bo me himet*

*Îcar ku rehê mîhrê bigir tu
Wek weqtê ewil terîqê megir tu*

*Hesretzedê da neçite canim
Rehmê ke bi nale û fîxanim*

*Meyla minê bêmefer bike tu
Carna ku li min guzer bike tu*

*Her weqtî tu yî di mesnedê raz
Ez jî wehe her bi derdê demsaz*

*Der mezhebê îşqê ev rewa ye
Ev rah û rewş gelo wefa ye?*

*Qet Ibnu Selam meke tu mani'
Seda rehê wessl meke tu waqî'."*

*Razê dilê xwe ku kirye îxbar
Zeyd rabû û kirye 'ezmê dildar*

*Perwane xeber giha çirayê
Gul mebhesê bulbul gihayê*

*Leyla ku wuha melûl û mehzûn
Bûye bi peyamê ziyade memnûn.*

**BENDA SÊZDA
DI MIRINA IBNU SELAM DE
Û
GIHAŞTINA LEYL Û MECNÛN BI HEV**

Xem me'temê xwe dikirye bunyad
Newahe wuha dikirye feryad

Ba Ibnu Selam çi kirye gerdûn
Amancê xedengê ah ê Mecnûn

Wî nûresê natuwan demadem
Her dem dikişandî mihnet û xem

Der di xem û hesretê nihani
Serwîqedê kirye xîzerani

Her rojê dibû xerabtirê hal
Rûyê xwe ji wî gerrandî îqbal

Bo derdî dewa nebûye peyda
Naxwoş ku şîfa nebûye peyda

Endîşêê 'umrî bûye battil
Can da û bi heqê bûye wassil

Weqtê ku Binu selamî da can
Leylê dikişandî ah û efxan

Leylê ku fîxan dikir 'eyan e
Ev waqî'e wê dikir behane!

Ket me`tem û şînê ew giriftar
Her dem dike ah, ew dilefkar

Gêsûyê xwe wê dikirne berbad
Wê her digihande çerxê feryad.

Ewha ye di nêv Erebb de 'adet
Ger mêr bimire bimîne 'ewret

Yek sal û du sal dikine me`tem
Feryad û fîxan dikin demadem.

Xweş hatî bi Leylê 'adetê wan
Peyda kirî çare boyî efxan!

Me`tem wê dikir di nîvê e'wam
Der şîn buhurandî subh û hem şam

Çend rojê giriya li wê derê zar
Heta ku çû malê babî naçar

Feryad dikirin di gah û bîgah
Der qelbê xwe de digotî ew mah:

*Ser Ibnu Selam be rehmetê Heq
Wî daye ji îşqê min re rewneq*

*Wî rakirî perdeê medara
Punhan xemê min kir aşîkara!*

*Gava bû bi qisetê xebardar
Wî girt rehî deştê Zeydê xemxwar*

*Wî dî ku şikiste halê Mecnûn
Rûniştî di nêv xeman de mehzûn*

*Çû daye selam û kirye î'lam:
Ba Ibnu Selma çi kirye eyam!*

*Dehrê Ibnu Selam kirye pamal
Leylê çûye malê babî fîl hal.*

*Mecnûn kire ahî, kişandî efxan
Hêstir kişiyên ji herdu çeşman*

*Pur maye heyirî wî Zeydê xafil
Ev halî ji wî re hatî müşkil*

*Tehqîqî ji wî beyanê hal kir
Ev behs-i ji Qeysî wî sual kir*

*Go: Ger bîmire reqîbê aşîq
Ken lazîm e, ev girî çi lahiq?*

*Mecnûnî dîgo: Ey wefadar
Qet nabe cîhan ji bo kesek yar*

*Neku hû bi yarê min re duşmen
Hem ew bûbû aşîqê wî, hem mem*

*Wî canê xwe daye, bûye wasil
Ew bû di meratîban de kamil*

*Ez hê negihîştîme kemalê
Tu qet meke eyb li min vî halî.*

Weqtê ku çû malê babî Leylê
Wê kir li fixan û nale meylê

Wê girte terîqê ehlê me`tem
Tecdîdî xeza dikir demadem

Wê zanibû yek li kê derê zar
Bûye bi mûsîbetê giriftar

Dianîn û dibûne encumensaz
Cumle dikirin bi newhe axaz

Ger Ibnu Selamî bû behane
Mecnûn dibû ba`îsê fixan e

Ger çendî hebû di dev de yek zîkr
Ema wê di dil de başqe bî fikr

Daîm bi vê fikrê ew perîzad
Her dem dikişandî ah û feryad

Naniye bi sûzî dil ewê tab
Yek şev ku belavî bûne ehbab

Ew mabû digel çirayê hemdem
Ew jî vemirand bi ahê purxem

Tenha dikişandî naleê zar
Derdê xwe kirin ji `icza îzhar:

*Ey derd û xemê zemanê billah
Nabe tu bibî bi min re hemrah*

*Tenhayî ji bo xwe min kirî xwû
Te dayiye hindekî dinê rû.*

*Wê dî tu nebû ji xem nîhayet
Wê kir ji şebî siyeh şîkayet:*

*Ey şubhetê bextê min siyehpûş
Aşufte bike vî eqlê medhûş*

*Ewel tu nebû te qet qerarek
Her dem te li cîkî rûzîgarek*

*Hala ku çî re qerar dikî tu
Terkî rewşî ixtiyar dikî tu?*

*Te menzilekî dî kirye peyda
Ya d`zulmetê re te kirye wunda*

*Bo tîrî felek dibûm nîşan e
Ttahûneyê çerx re bûme dane*

*Me`temkede ye ku îşev alem
Mema ez û bextê reş di me`tem*

*Nemayiye sebrê min ne aram
Çi d`ke bi min ez nîzam serencam*

*Îşev ku temam bûn kewakib
Seyrê dîkin ew di nêv meratib*

*Ayîneê subhî girtiye reng
Nayê ji seher seda û hem deng*

*Ey subhê çewa bûye te ehwal?
Lê nadî tu dem, te nîne macal?*

*Ger dil te xweş bike tebesum
Wer mihîrê heye bike terehum*

*Hemdem tu bike bi min xurûsî
Tev dengî meke sedayê kûsî.*

*Bêhed giriya û kirye wê zar
Derdê dilê xwe dikirne tekrar*

*Ne subhê, ne şeb nedane feyde
Derd nabine kêr, muqîmî zêde*

*Ber daye ewê ku feyzê wî 'am e
Wî kirye îdare subh û şam e*

*Razê dilê zarî kirye axaz:
Key waqîfê hal û hemdemê raz*

*Nîne ji xemê me re nîhayet
Ez xem ji kê ez bikim şîkayet?*

*Xem bê hed û ez gelek zeîf im
Ne taqetê min heye ne cîfîm*

*Ya tu bide qasî mihnet taqet
Yaxud bi qiyasê taqe mihnet*

*Ger camê sebrê ez bikim çak
Der hukmê te de dibim xeternak*

*Ger ez bidime dil îstîmalet
Zêde ne ji min xem û melalet*

*Namûsî ku jê bikim cudayî
Gel Qeysî bikim ez aşunayî*

*Tirsim bibe 'ismetê me pamal
Ez bo wî bikem muwafîqê hal*

*Ger ku wehe bike hîfzê namûs
Me 'mûreê weslê min be mehrûs*

*Tirsim bike dûdê ahê Mecnûn
Halê minê zar bike dîgergûn*

*Ya Reb muteheyir im eza zar
Ez bûme bi mîhnetan giriftar*

*Sermenzilê emnê rah nizanîm
Ez xeyrî te qet penah nizanîm*

*Min her weh bihîstiye ku Mecnûn
Bûnefîrê nefîrê meftûn **

*Lakin eza bêmecal çi laiq
Bo husnî me kes bibîte aşîq*

*Yek dez-e (xakê) xakîsar im
Girdê rehê xakê rehguzar im*

*Gencîneê husnê re emîn im
Tu bûyî sebeb ku nazenîn im*

*Îmdadê bike ku ev emanet
Mehfûzî bibe heta qiyamet*

*Heta ku biçime meqberê tar
Rûyê me sipî, nebim fedîkar.*

* Bêjeyek ji nîvmalikê di fotokopî de nehat xwendin.

Ba 'icîzê du' a dikirye ew mah
Îzharê niyaz dikir ku nagah

Kêşaye ceres rehîlê awaz
Resmê huday kirye sarîbansaz

Bo ku çû kirin tedareka kar
Leyl rabûye pê xumar û bîmar

Efxanî dikir, ceres dibû pest
Camê meyî îşqê naqe kir mest

Wê dî bi cemel re neşeyê hal
Bo naqe kirî beyanê ehwal:

*Kay xaliye mûyê 'enberîn bû
Gulçehreê xwûyê hûrî xweşxwû*

*Sewdazede teşne der dîmaxê
Pêxwas û feqîrî dilbidaxê*

*Ez kî te diye vê zulmî bîdad
Her lehze dikî fixan û feryad?*

*Mînî tu di 'îşq xwedanterîq î
Ger aşîqê mîn bûyî refîq î*

*Axir bi te re bû îtîfaqim
Rehmê ke bibîne îştîyaqim*

*Lutfê ke bînayê kar ê xeyrê
Der meskenê Qeysî ke tu seyrê.*

Wê her weh digotî, bûye medhûş
Qet fikir nema, xwe kir feramûş

Bê hiş bû kete li erdê ew nûr
Maye ji heval û hemrahan dûr

Wer bûbû siyahiyê şebî tar
Yekcar nebû sarîban xebardar

Hiş hate serî û ew perîweş
Maye di vê êşê de muşeweş

Çeşmê xwe vekir nedî ewê kes
Qet naête guh seda û ne hes

Bê hed kire cehd ewê nig û pû *
Wê rahî nedî, gerrî li her sû

Ne rahî ne rahîber ewê dî
Ne j`qafilê xwe eser ewê dî

Tenha gerriyaye ew sîmenber
Der tarî, mîsalê mahî enwer

Heta weku roj-i derketî ferd
Wek Leylê fikir cîhanê ruxzêrd

Leylê digerre bi cergê pirxwûn
(Wê rahî kete) diyarê Mecnûn

Her weh li terîqê gerriye ew mah
Yek merdê hezînî dîtî efagah

Bo pirsê `elametê menazil
Bûye li wî merdî gelkî mail.

* PÛ: pî, nig. Nivîskar ji bû lihevanîna qafiyê wisa nivîsiye.

Ba lutfê kirî tekellum axaz:
Kitî tu gihande goşî awaz?

Çeşmê xwe vekir esîrê Mecnûn
Wî daye cewab feqîrê mehzûn.

Leylê weh ji wî re gotî me'zûr:
Haşa bike behsê ejdihamûr

Haşa bibî zaxî, bulbul im ez
Ba lafî bibêje, xargul im ez.

Mecnûn weh go: *Ey durrî yekane*
Mecnûn re tu zanî qet nîşan e?

Leylê weh go: *Ew perî lîqa ye*
Ruxsar û qedî wê dilruba ye

Tu şîfiteê esîrî me'tem
Ruxsarî şikiste qametet xem

Tu xwarî û ew 'ezîzê alem
Tu bê ser û pa yî, ew mu'ezzem.

Mecnûn weh go: *Ehlê îşq dibe xuwar*
Bo ehlê husnê sefa sezawar.

Leylê weh go: *Ey behane perdaz*
*Qeydî dilê zarî re fusûnkar **

Mecnûn dibêjin ehlê îdrak
Eş'arî letîf û lehce wî pak

* Di malikê de newekhevîtiya qafiyê heye, diyar e ku şaş e. Diviya ku "fusûnkar" fusûnsaz" bûya.

*Kanê bi te re sedayê dilsûz
Eş'ar û hîkayetê dilefrûz?*

*Mecnûn weh go: Ehlê hal dibe lal
Bo min bese, eşkî şahidê hal*

*Tertîb û îbaret û fesahet
'Uşşaq re dibe delîlê rahet*

*Ey şubhetê min ji rahetê dûr
Samit bibe ew dibîte me'zûr.*

*Leylê weh go: Ey ze'îfê naçar
Mecnûnî bike tu halî îzhar*

*Leylê dihebîn bike tu bunyad
Yek şî'rê mazî tu bike yad.*

*Mecnûnê hezîn bihîstî sewgend
Zanî ku li şî'r e arezûmend*

*Tefsîlê xemê xwe kirne îcmal
Bo wê kire 'erzî sîret î hal:*

*Ey sebzeî derdî re didî ab
Serrîşteî raz re fatihê bab*

*Ez bo te xemê hebîbî bibêm ah
Yan bidme xeber ji te'nê bedxwah*

*Kêşame çiqas cefayê mekteb
Her roj di meşqetê heta şeb*

*Axir ku bû zehfî te'nê exyar
Ez dûrî kirim ji yar û dildar*

*Faş bûye di alemê de ev behs
Babê me bêçare kirye hawes*

*Geh dextdexeê tebîbî min dî
Geh daye me zû li beytê cindî*

*Geh Newfelî re me kir tederru'
Ez feyzê wî min nedî teweqqu'*

*Geh ji Ibnu Selam re yarî bû yar
Pur daye minê feqîr î azar*

*Geh min bi peyamê Zeyd înan kir
Her we 'de ku da min rasti fehîm kir*

*Ba hêvî me 'umrî bûye zayî'
Heta me li ten bû zi 'fî talî'*

*Hasil me wucûdî bûye herbad
Yek lehze nebûm ji dest felek şad.*

*Mecnûn ku qenc dizanî Leylê
Hêstir rijîyan bi şubhê seylê*

*Bê hed giriyabû, bûye nalan *
Go: Ey ji mi re çirayê çeşman*

*Ê ku me digo, tu ew hebîb î
Ez derdê dilê me re tebîb î*

*Tu yî me muqîm di dil de zikrim
Der qelbê mi de xiyal û fikrim*

* Leylê hêj nû dinase ku ewê li erdê dirêjkirî Mecnûn e.

*Çendan me tu nas nekir rewa ye
Mest im, heçî mestê êşê xeta ye*

*Her çi kesê ku ji xwe be xafil
Xelqê bike nas, ê nabe qabil.*

*Weqtê ku gihişte dîmaxê bûyet
Çeşman dî şu 'a ê mahê rûyet*

*Can bê xeber û bû eqlî şeyda
Ten kirye sed îzddîrabê peyda*

*Der behrî teheyur dibûme xerq
Min tu nekirî ji xeyrê te ferq*

*Me 'zûr bigire, ey senem vî halim
Te 'nan meke û mede înfî 'alim*

*Bê te bîwîbûm şikiste xatir
Sed şukir gihîştîme te axir*

*Gulzarê umîdî bûye têrab
Ya Reb, eceb, ev xiyal e, yan xwab?*

*Der îş ttereb çira xuya bû
Bextê me meger ji xew şiyar bû*

*Ey dil tu muqîm bi ah û nal bû
Her dem te temennî wîsal bû*

*Ey dîde birrêj sirîşkê gulgûn
Her weqt te digo ku kanê? Mecnûn*

*Menzûrê te bûye ew sîmenber
Meqdemreh bike nîsarê gewher*

*Ey can ku mudam te întîzar bû
Daîm te rica wîsalê yar bû*

*Axir te dî derkeve tu ez ten
War yar e kes îxtîlatê benden.*

*Mecnûn go: Wuha dibêjî tu raz
Ba lutfê bike tu min serefraz*

*Kê yî tu bike vî resmî zahir
Te çî ye murad li çolê sair?*

*Can taze dibe ji fesahetê te
Ev lehceê pur melahetê te*

*Te xulqxeş û lutfî canfîza î
Awha dixuyê ku aşuna î*

*Bîllahî tu tê ji çî diyar î?
Tu tê ji çî rah û rehguzar î?*

*Ger lale î, tu ji kêje bax î?
Wer sosin î tu, ji kêje rax î?*

*Bê hed te heye şêrîn tekelum
Bo halê dilim dikî terehum*

*Aqil bibûna bi min re hemrah
Elbette dibûm bi halî agah*

*Ger xem nekira dilê me bîtab
Perde nebûna ji çêşm re xwûnab*

*Ez derdiketim ji navî xeflet
Kî bûyî tu min dizanî elbet.*

Leylê weh go: Ey qerîneê rûh
Kamê dilî muhtelayê mecrûh

Mujde ji te re zemanî da kam
Bo te meyê îşret kete cam

Mujde, te muradî bûye hasil
Tu bûyî bi meqseda xwe wasil

Leylê ez im, arezuwê canet
Kamê dilê zar î natuwanet

Muştacê cemalê bûy hemîşe
Muhtacê wîsalê bûy hemîşe

Dîdar bûye boyî te muyeser
Teqsîr û te 'ellulê mede ber

Ez dewletê weslê bîn xenîmet
Wer ba min û fewt meke tu furset

Dil nezrî wîsal ê qametê te
Min can jî heye emanetê te

Çûn bûye mecal, medê tu qet bîn
Wer nezr û emanetê xwe bistîn

Ger naxwoş î tu, ez im tebîbet
Wer aşiq î tu, ez im hebîbet

Bo bezmê wîsal bibe tu mehrem
Yek lehze bibe bi min re hemdem

Bo nerkis û lale re tu rewneq
Zîbê tu bide rihan û zenbeq

*Feyrûzî bike qerînê yaqût
Bo tûtî bike ji qendê nab qût*

*Peywende ke bo gul erxewanî
Bighîn Xizrî abî zendeganî*

*Wer aşiqê mubtelane î tu
Mecrûhê xem û belane î tu*

*Tu eqlî bike ji bo xwe peyda
Tu min bike der cîhan de riswa*

*Ey gul nehin ev ji bo mi re teng
Ba halê mi re nebî tu hemreng*

*Min erzî kir afitabê ruxsar
(Tu çê kî) heraretê xwe îzhar*

*Îzharê cemalê xwe bike gul
Bulbul bibîne bike texaful.*

*Mecnûn weh gotî: Ey perîweş
Tu bermede vî dilê min î ateş*

*Zînhar tu meyîne, ey sîmenber
Ayîneê 'arizî beraber*

*Ewel ku hebû di çeşmî de nûr
Daîm tu hebû li qarşî, ey hûr*

*Hala ku nezare bûne muşkil
Bo çi tu dibî bi min muqabil?*

*Işq kirye bînaê weslê mehkem
Me 'nîde kirim ji bo te hemdem*

*Lezet ji ruxê hebîbî dildar
Can e ku ji can dibîne, ey yar*

*Min can ku çûye gelek zeman e
Ev can ku di cism e, başqe can e*

*Hala tu yî can di cismê Mecnûn
Der çeşmî de nûr û der cîger xwûn*

*Herçî ku hebe bi min re, tu yî
Ez qet tune me, muqîmî tu yî*

*Ger ez ez im û tu tu yî, ey yar
Wer ku tu tu yî, ez im ezê zar*

*Ewel ku ev îş bûye bunyad
Yek tuflî bûm ez zemanê ustad*

*Ger bû dilê min bi te meqeyed
Goya ku dida me dersê "Ebced"*

*Hala ku me kir kemalê hasil
"Ebced" qe dixwûne merdê kamil?*

*Çun ketye kemalê serxetê eşq
Serxet bibînim li ber bikim meşq*

*Ez bûme wuha cunûn û berbad
Tu hem meke vê sulûkê bunyad*

*Tu bigre di îssmetê de aram
Riswa ez û tu bibe nîkunam*

*"Mecnûn" ji min re dibêjin alem
Îlla ji me re cunûn musellem*

*Tu mebye fisaneê xelaiq
Îşê me ji bo te re çi laiç?*

*Tu qet meke haiê xwe dîgergûn
Leylê çi rewa bibîte Mecnûn?*

*Tu pernişîn î be hemîşe
Daîm tu bike hîcabê pîşe*

*Rehmê bike ey butê wefadar
Da kes neke ser me te 'nê, zînhar!*

*Weqtê weku îşqê eqlê min bir
Namûsê ji bin emîn jîhîr kir*

*Tu eqlî bike ji bo xwe bunyad
Namûsê meke wekî eme berbad.*

*Leylê weh go: Ey wucûdê kamil
Bo qurbê Xuda bi 'issme mail*

*"Ehsente" ku zatê pakî tu yî
(Panîr e) wucûdê xakî tu yî*

*Îşqî te em in, rîya guman kir
Ettwarê te min me îmtîhan kir*

*"El minetu lîllah" bûye me 'lûm
Weslet bû di mezhebê te mezmûm*

*Xemnakî bûm ez te kirme purşad
Ez qeydê te 'eluq bûme azad*

*Yek xafil xudperestî bûm ez
Ba cehlê mudamî mestî bûm ez*

*Arayîşê zulf û xal dikir min
Peyweste wuha xiyal dikir min*

*Me d`go, telebê wussal dikî tu
Nezzareê zulf û xal dikî tu.*

*Rewşen bû ji bo me hala halet
Mî`racê heqîqet ê kemalet*

*Ev xalê siyah û zulf û kîsû
Ev çeşmê di reş kemanê ebrû*

*Bo min nehin ev hemî şeb û rûz
Nezra nezzera te dilefrûz*

*Me go, tu li van bikî nezar
Teskîn tu bidî dilê neçar*

*Hem tu bibî ba muradê wasil
Hem bo me bibe sewabî hasil*

*Nîne te li wan qe meylî carek
Çi b`kim bi vê xwûbiyî mûbarek?*

*Der durcê ten im, durrê rewan im
..... **

*(Me d`go, bibne serf rehguzaret)
Bo meqdemî ez bikim nisaret*

*Min bo xwe wuha dikirye îdrak
J`endîşêê hîcrê ez bibim pak*

* Ev nîvmalik di nivîsa bi ûpên erebî de nehatibû nivîsandin.

*Hal ku nebû muyesser ew kam
Bo çi xwe bikim melûl û bednam?*

*Nesxê xettê î'îbarê kir min
Rahê 'edem î'îbarê kir min*

*Heta ku bide xubarê sûret
J'ayîneê zatî re kedûret*

*Weqî bûye bibe me ruhî mi`rat
Mustexnî bibe sîfatê ez zat*

*Ba xwûnê xeman tijî bû min dil
Teşbîhê bi xunçê gul û mil*

*Ferz bûye ku ttey bikim bîsattê
Êdî bikim qetî ê îxtîlattê*

*Mestûr bibim nêv feta hîcabê
Bigrim ruxê xwe 'edem nîqabê*

*Ta husnê ruxem nexwaz dikir yar
Da nebye nessîbê çesmê exyar*

*Zîra ku nişatê husnê qabil
Aşîq bibitîn ji bo wî kamil*

*Hîna ku nebû qebûlê aşîq
Hinde xwe feqîr bikim çi laiîq?*

*Hê xetîm nekir kelmê ew mah
Yek naqe nişînî dî ji nagah*

*Der rahê weh têtin ew subukxîz
Leylê dî ku tê wekî nesîmê tîz*

Zanî bit gulruxê sîmenbûy
Bo wê ewê tê qenc-i xweşxwûy

Teşbîhê bi hîvê bûye xaib
Rabû meşîya çû pêşî talib

Hêja ku ji bax xelas nebû xar
Gul kirye wîda'ê sehnê gulzar

Waqif qe nebû ji halê wan xeyr
Ajoû cemazeê subuk seyr

Tewfîqê muradê bûye hasil
Rabû meşî kirye 'ezmê muqbil

Mecnûn dîse maye zar û mehcûr
Hem suhbetê mar û hemdemeş mûr

Bo sekin nebû wî qet qerarek
Nejgerreh di dest de ixtiyarek.

**BENDA ÇARADA
DI BEYANA EHŴALÊ KEMALA
MECNÛN DE**

Şahîngehê mûlk ê mihnet û derd
Yanî weku Qeysê derdîperwerd

Yek pakî bû der vê 'îrseê xak
Teşbîhê bi wî nedîbû eflak

Çûn nefretê şerr ê îbnîadem
Wî kirye bi wehşîyan musellem

Zahir wî refîqê wuhûş û hem teyr
(Batin bû bi reh furuşte) hemseyr

Nekeşand wî di cîhaned wî durê ferd
Endîşeê germ û xusseê serd

Wî girtibû rahê ehlê tewhîd
Ket rahê kemalê bi terkê tecrîd

Wî bûbû wucûdî pak î purnûr
Ji ayîşe ekl û şurbê bû dûr

Tehsîlê fikir sefayê sîret
Dîbû ji mecaziyê heqîqet

Mewzûn bû wî tteb' û nukte danî
Her nukte re waqîfê me'anî

Esrarê dilî bi şubhê emwac
Bîtin bi telattim û bi efwac

Dil bû wekî behrê Hind û 'Umman
Enwarî diçûn heta bi esman

Ew qabil û cism û şîkl û sûret
Yekser bûye ruh û ketye heyet

Dikşandî ji atêşê dil awaz
Ji teyran wî digirtî rah perwaz

Geh, geh xezel û gehî qesîde
Înşa dikirî sitim resîde

Ba sûtî dixwendî gah û bîgah
Çend heb ji heval bi wî re hemrah

Dinvîsîn wan ji şî'rê nadir
Her dem dibirin li nav 'eşair

Der alemê ev xerîbê mehcûr
(Bîllahî ... ev wa) bûye meşhûr

Wî dengû û zihn û hem cemal bû
Lewra ku gelek xwedankemal bû

Herçî ku bibe ji van re qabil
Îlla ku dibe wî zatê kamîl

Her dem wî dikir kemalê îzhar
Ebyat û şî'ir dikirne tekrar.

BENDA PAZDA DI MIRINA LEYLÊ DE

Tarîx niwîsî halê eyyam
Ev qeddye wuha wî daye îtmam

Weqtê ku nebû ji wessl û tesellî
Mecnûn qe nedî wîsalê Leylê

Leylê dibirî te'elluq ez can
Qett'a nezerê dikir ji canan

Me`temkede bû bo `irsseê bax
Me`temde surûdê nale ê zax

Teşbîhê bi Leylê lale mestûr
Wek Qeysî bû şaxê erxewan `ûr

Rencê wereqan dikir be eşcar
Lerzan û zeîf û zerdî ruxsar

Bo gul vemirandî bayê Ssersser
Her laleçirax nemabû eser

Yek roj di vî weqtî Leylî zar
Bo def'ê xeman diçû ber gulzar

Wê dî di gulan tu nîne eser
Da new'ê şecer ne belg û ne ber

Der sehnê çîmen sefa nema ye
Nuqsanê sefa kemalê daye

Nemaye di sebzê ten de qet tab
Ne d'bergê ruxan de qitreyek ab

Me`temkede dî wê bûsitani
Narê riqetê digirte canî

Ez sûzî cîger dibûye sûzan
Şerh kir xemê xwe ji bo gulîstan;

*Ey baxî, çi ye vî ahê serdest?
Teşbihê bi min xuya be derdet*

*Ez jî bi şebîhê te nejar im
Ruxzêrd û zeîf û purneqar im*

*Gerçî bi xezan tu bû giriftar
Hêvî te heye ji fêslê buhar*

*Umîdî wîsalê bi min re nîne
Teqdîrî wusa ye, çare nîne*

*Xem bûne ziyade talî ez derd.
Ber da girî, da sema ruxê zêrd*

*Me'bûdê xwe re 'urûzî kir raz
Ez xaliqî kir rica û niyaz;*

*Ey hakimê 'irseê qiyamet
Sultanê serîr ê istidamet*

*Der atesê bêumîdî bûm nar
Bîllah ji wucûdê bûme bêzar*

*Çu j`canebê dostî naqebûl im
Ba melûl im*

*Ez şem`î şebî fîraq î yar im
Sûza bû sîyahî rûzîgar im*

*Me d`go ku, bibe wucûdî baqî
Şayed bibe weslê ittîfaqî*

*Hîna ku nebû wîsalê yarim
Min zanî wucûdî bû sîtarim*

*Ya Reb bi heqa bike me mulheq
Çun rahê heqa ye ev rehê heq.*

*Pak bû dil û kir du`ayê tesîr
Fîl halî mîzahê bûye texyîr*

*Tesîrê hewayî namunasib
Zu`fek li beden dibûye xalib*

*Hindî ku diçû ziyade bû derd
Te b`lezhe kişandî naleê serd*

*Mehw bû ji xeman ew perîweş
Teşbîhê bî şem`ê girtî ates*

*Zu`fa tenê wê ji ber birîna
Ket rutbeyekê nehate bîna*

Nav cîdehe teleb dikir nişaneş
Ne d`dît wucûdê natuwaneş

Rabûne nîşaneê selamet
Bo mergî xuya bû sed `elamet

Niyet dikir ew bibe musafir
Rehlet esereş ku bûye zahir

Rabûye hîcabê ihtîrazeş
Faş kirye ji bo diya xwe razeş:

*Ey ummî ku bo dilem dewa î
Şem`a emelim re her ddiya î*

*Ba razî xeman da, canî da der
Ta mumkinî bû nedaye min der*

*Hala ku çûyîn bûye muqerrer
Ferz bûye ku vê sirrê bidim der*

*Bo te bikim ez vê helîmişkil;
Ez derdê hewa hîlakî bû dil*

*Der cismê me de nehin tu tabek
Îlla xemê işqê îzddîrabek*

*Ez aşiqê zarî bê newa yim
Yek mahê lîqa re muhtela yim*

*Sewda ye, wuha ye, zeîf û zar im
Çûye bi hewayê rûzîgar im*

*Pir arezû kirye min cemaleş
Yek rojê nedî me qet wîsaleş*

*Hala derim, nar di dil de, Mader
Çi b`kim wuhe bû qeder, muqedder*

*Îlla ne tenê ez im perîşan
Ez mîhnetî yarî zar û gîryan*

*Ew hem bi me zarî muhtela ye
Sergeşteê wadiyê bela ye*

*Ez men bûye wî cunûnî eفزûn
Qeys bû ewî, navî bûye "Mecnûn"*

*Daîm di xemim dibore (elsam)
(Hubî cîhan nebwe) wî hasil kam*

*Riswayê zemanê bûye bo min
Afaq re nîşane bûye bo min*

*Axir derim ez cîhanê xeddar
Meqsed ew e jê nebim fedîkar.*

*Ey mûnisî rûzîgar î Mader
Xemxware û xemkuser î Mader*

*Bo rahê beqa ku `ezim kir min
Dunyayê denî wîda`ê kir min*

*Ew dê hikişîne ah û efxan
Belkî demekê ji dewr û ezman*

*Te rah bikeve li wî diyarî
Erz ke xemê me wî dîlfîkarî.*

*Zînhar! ku tu bû bi wî re wasil
Xweşmerd e ji wî nebî xafil*

*Pabûst bibe, riza bixwaze
Bo min tu ji wî du' a bixwaze*

*Erz ke, ji wî re bibêje: "Dildar
Can daye ji bo te Leylî naçar*

*Işqî te de çend didane lafêk
De'wa de ewê nebû xîlafek*

*Söyle, beni zari muhteladen
Kay işqi de laf iden wefaden **

*Xelwetgehê insî bo me mehrem
Azade û şadî bo me xurem*

*Hem tu jî were meke te'elul
Ez muntezir im meke texaful*

*Ger sadîq î tu di işqê de hem
Sebrê meke bigre terkê alem*

*Tu wer bibin em bi kamê dil yar
Der cayekî qet tu nîne exyar*

*Daîm bibin em di cîkî hemraz
Dernakeve jê tu deng û awaz*

*Xweşmenzil e girtiye me ev rah
Bê te'neê xelq û dost û nedxwah!*

*Min lazîm e te bikim xeberdar
Bismîllah eger îradetin war."*

* Ev malika bi zimanê tirkî weha ye: *Bêje ji minê jar ê
bi bela re, çewa ji evînê wefayek diaxive.*

Çun kirye wesiyeta xwe axir
Ezimrehî kirye bo musafir

Yad kirye wê yarî mihribaneş
Ba hêviyî weslî daye canêş.

Ki ye di cihan de nabe fanî
Peyda bike 'umr û zendeganî?

Dunya çi ye, heftser ejdiha ye
Endîşêê ulfeteş xeta ye

Ki ye ku girê de puşt bi dewran?
Her hatin û çûn karî ezman

Dunyayê meke ji bo xwe meqsûd
Peyda ke rizayê Heq ê me'bûd

Qet nabe kesek ji bo kesek dost
Ha ku te dî maye hestî û post.

Ya Reb tu nekî vî Xakiyê jar
..... her giriftar. *

Leylê gulî gulşen î lettafet
Ez badî xezan ku dîtî afet

Pamalî xezan bû buhareş
B`axir ku resîdê rûzîgareş

Bêçare diya wê kirye zarî
Serqot û sirîşkê xwûn dibarî

* Nivê nivmalik di fotokopî de nehate xwendin.

Hêstir rijîyan ji herdu çeşman
Ba sûzî dîl ew dihate efxan

Hasil kete ew lîbasê me` tem
Bo waqî`e cem`î bûne alem

Van cumle dikirne ah û efxan
Dunya dibûye şebîhê tofan

Efxan digihane çerxê ettles
Dar û ber û teyrî sîne bûn çak *

Hasil vekirin ji wê re meqber
Teşbîhê bi rewdeyek munewwer

Teşbîhê bi gencekî tijî durr
Ez nûr û ddiyayê işqê bû purr

Ten bûye muqîmî `irsê xak
Ruhê wê gihişte ewcê eflak

Qurbîyetî Heq dikirye hasil
Hêj ew bû bi meqseda xwe wasil.

* Di malikê de newekhevîtiya qafiyeyan heye, diyar e ku şaşıyek ketiye nivîsa bi tîpên erebî.

**BENDA ŞAZDA
BIHÎSTINA MECNÛN MIRINA
LEYLÊ Û MIRINA WÎ LI SER QEBRA
LEYLÊ**

Sarrafê nuqûdî nukte danî
Heddadê selasil me'anî (anî)

Zencîrê wuha kirî muselsel
Qisse bi vê terzê kir mufessel

Go: Leylê ku bû fena ji fanî
Ruh çûye serayê asîmanî

Bû xerqî di ni'meta mudamî
Bo wê hezinîn xewas û 'amî

Heta weku Zeyd ê dîkul û zar
Ew bûye bi waqî'ê xeberdar

Fîl halî wî kir 'ezîmetê rah
Mecnûnê hezînî kirye agah:

*Kay şîfîteê şikiste tali´
Heyfa ku te se´yî bûye ddayi´*

*Tesîrê tilismê bûye battil
Êdî ji vê meşxelê çi hasil?*

*Leylê çû û da te zendeganî
Tu sax bî ku Leylê bûye fanî*

*Bû sedqe ji bo te ew perîweş
Wê ´umrê xwe da te, ey belakeş*

*´Ezmê rehê cennetê kir ew hûr
Fîrdews de meqamî kirye me´mûr.*

*Mecnûn ku bi qîssetê bû agah
Ez sûzî cîger kişandî yek ah*

*Ez naleê wî di wê zemanê
Leylê dibihîst di wê cîhanê*

*Lê zehfî nema ji nale û zar
Leylê ji xewa ecel be bîdar*

*Her lehze dihate nale û coş
Ket erd û nemane eql û hoş*

*Hîna bi xwe hat, dikirye efxan
Cûbarê di xwûn kişîn ji çeşman*

*Ev sozî kirin ji Zeyd re bunyad:
Kay saqiyê bezmî bîdad?*

*Îro çi re qesdî canê min kir?
Qesda dilê natuwanê min kir?*

*Ev camî te da me, zehr bû ew cam
Mizgînî mirin te kirye î'lam*

*Tesîrê sitem tu îctî nab ke
Ber vî gunehî ve tu sewab ke*

*Tu min bighîne wî diyarî
Tu min bike şem' li ser mezarê.*

*Ket rah û meşî bi Zeyd re hemrah
Ba halekî wer, ne'ûzu bîllah!*

*Çeşmê wî ku ket bi meqberî yar
Ket, kirye hemêz mezarî dildar*

*Sîne wî bi şubhê lehdê kir çak
Wek qebrê li ser serê xwe kir xak*

*Ser qebrê rijand sirişkê purxwûn
Çol bûye herî ji eşkê Mecnûn*

*Bûn eşkê di xwûn digel hewarê
Der qebrê nîsar ji boyî yarê*

*Ew bûye bi eşkî re muxateb:
Key tîz e şevê fîzaqê kewkeb*

*Derkeftin bo te bûye wacib
Çun bûye ew afitabî xaib*

*Yek burcê meqamî kirne ew mah
Reh nîne, neşim bibîte hemrah*

*Derkey ku heye eger te murwet
Her qebrê bike ji wî re xizmet.*

*Kanê li kû ye durrê yekane?
Ba wê çi kir afetê zemane?*

*Pabûsî bike, bike niyazim
Tu erzî bike ji bo wê raz im*

*Kay şem'î çi ye ev îctinabet?
J'ev bextê reşî çi ye hîcabet?*

*Camî mey xemgerrê di 'alem
Ew camî te xwar û min jî xwar hem*

*Tu mestigîr î meger ku bade
Bezmî de meger nema ziyade*

*Bo min tu bû şem'ekî şebefrûz
Peyda bû ji te vê îşqê dilsûz*

*Nanî te bi aşiqê xwe qet tab
Çeşmê te yî reş bû mailê xwab*

*Hemrahî me bûy di reh de, ey mah
Hemreh dihêle diçîte hemrah*

*Li eflakê bike tefaxur, ey xak
Bo te bû refîqê dirrekî pak*

*Ba zulfî mebe mufaridd ey mar
Çun tê de muqîm e her dilê jar*

*Ba xalî mebe mu'aridd ey mûr
Her dem ku li wê be canê mehcûr*

*Ey 'umrî were xelas be tu hem
Reş bûye li ber çeşmî alem*

*Alem çi bû xweş ku tê de dildar
Dîlber ku tune, zelîl im û zar*

*Ey can tu were ji min wîda' ke
Ba min nexweşî tu bes nîza' ke*

*Muştaq im û ey ecel kerem ke
Def'ê elem û tu def'ê xem ke*

*Texlîsî me j'iddttîrabê xem ke
Ba mujde wucûdê min 'edem ke*

*Ayîneê min ji zengê ke pak
Min perde bike bi perdeê xak*

*Rake ji me vê hîcabê hail
Tu min bike ba nîgarê wasil*

*Teklîf dike weslê bo me re yar
Der xelwetekê ku nîne exyar*

*Çûyîn ji me ere qewî xeta ye
Bo min ji te yek meded rewa ye*

*Bîllah di meded meke tu îhmal
Rû daye ji bextê min re îqbal*

*Bo min dehî cism û can-i nabe
Bê yar ji me re cîhan-i bane*

*Mîn be'dî, zelîl û xwar meke min
Sergeşteê rûzîgar meke min.*

*Çun razê dilê xwe kirye tefrîr
Waqîf bû bi rayê wî re teqdîr*

Îmdadî dikir îinayetê Heq
Ew kirye bi meqseda wî mulheq

Gul ma di hedîqeê emel da
Mey xwar di kaseê ecel da

Wî kirye hemêz mezarê yarê
Can kir sedeqe ji bo mezarê

"Leylê" go û daye canê şîrîn
Wî aşîqê bêqerar ê miskîn.

Înaf e? wuha dibe mehebbet?
Ev daîre ye meqamê heyret

Goya ku di destê wî de bû can
Canê xwe kire nisarê canan

Hindî ku hebû ewî nîgarek
Alem de dikir ewî qerarek

Çun kirye nîgarê terkî alem
Wî jî kire terkê alemê hem.

Weqtê ku di halî Zeydê xemnak
Sîne bi şebîhê gul kire çak

Ba ahê wî newhe kirye bunyad
Kêşaye felek wî dengê feryad

Kir ah, û fîxa kirî di ew dem
Ez dad û hewar civîne alem

Alem civiyan kirin nezare
Mecnûnê esîr xwe da mezar e

Mecmû' civiyan nerîne xeylê
Can kirye nisarê payê Leylê

Wan dil şewitîn û kirne zarî
Hêstir ku ji çeşmê wan dibarî

Teşbîhê meter ji ewrê qudret
Rabû li ewan qiyamê sa'et

Bo wî giriyan hemî seraser
Axir bi defîn kirin muqerer

Ew xeslî kirin şehîdê bîmar
Ew qebrî vekirne tê de dildar

Ew jî kirne di wê mezarê
Xemnakî gihişte xemgusarê

Ruh bûne di cennetê de hemraz
Ten bûye bi ten di erdê demsaz

Rabûne ji wan hîcab û hail
Qasid bû bi meqseda xwe wassil

Yek bezmî du şehre bûye mehfil
Yek burcî du mîhre bûye menzil

Danîne li ser mezarê nîşan
Yanî ku "Ev şehîdê hîcran."

Zaîrî dibin muradê hasil
Mexlûq li ziyareta wî mail

Hindî ku diçû dibûn mukerrem
Hacetgehî bûn ji boyî alem

Hem bo esera muhebbeta pak
Xweş mertebe ne bikî tu îdrak.

*

Ya Rebî bi heqê Leyl û Mecnûn
Ya Reb bi sirîşkê wan ê purxwûn

Ya Rebî bi Leyl û vê cemalê
Ya Rebî bi Qeys û vê kemalê

Ya Rebî bi abî çeşmê Leylê
Ya Reb bi sirîşkê şubhê seylê

Ya Rebî bi eşkê Leylê purxwûn
Ya Rebî bi naleê di Mecnûn

Ya Rebî bi Leyl û çeşmê şehla
Ya Rebî bi Qeys û wayêweyla!

Ya Rebî bi Leyl û eqlê mestî
Ya Rebî bi Qeysê serguzeştî

Ya Rebî bi Leylî pur tehemmul
Ya Rebî bi Qeys û wî dilê kul

Ya Rebî bi Leylî şubhê horî
Ya Rebî bi Qeysê narê dûrî

Ra Rebî bi Leyl û îştîyaqê
Ya Rebî bi Qeys û îftîraqê

Ya Rebî bi Leyl û îsmeta pak
Ya Rebî bi qelbê Qeysê xemnak

Ya Rebî bi Leyl û zulf û xalan
Ya Rebî bi Qeys û ah û nalan

Ya Rebî bi Leyl û dêmê xerra
Ya Rebî bi Qeys û geştê ssehra

Ya Rebî bi Leyl û qelbê purxem
Ya Rebî bi Qeysê derdîhemdem

Ya Rebî bi Leyl û dîlfikarî
Ya Rebî bi Qeys û derdidarî

Ya Rebî bi Leyl û ah û hesret
Ya Rebî bi Qeys û narê firqet

Ya Rebî bi Leyl û çeşmê bîmar
Ya Rebî bi Qeys û wî dilê zar

Ya Rebî bi Leyl û dilê biderdî
Ya Rebî bi Qeys û dilnuwerdî

Ya Rebî bi Leyl û cismê naxweş
Ya Rebî bi Qeysê dilmuşewêş

Ya Rebî bi Leyl û derdê hîcran
Ya Rebî bi Qeys û dad û efxan

Ya Rebî bi işqê herdu şahan
Ya Rebî bi ddiwayê herdu mahan

Ya Rebî bi heqê navê Ehmed
Rehma xwe bikî li Can Muhemed

Vî rûreşê nakes û gunehkar
Daxil nekî wî di atêş û nar

Defter tijî kir ji zenb û ´issyan
Reş kirye bi şubhê qîr û qîtran

Ger ´efû nekî vî muznibê pîs
Tehqîqî dibe hevalê Iblîs

Min hêvî ye ey xwedanê îhsan
Xakî nekî daxilê di nîran

Ey padîşehê li kursî yê heq
(Der karê kerem nekî tu muxleq) *

Min zenbî pir in wekî çiya ne
Barê gunehan li min giran e

Ez xeyrê guneh, emel me nîne
Ez heybetê te dilem birîn e

Ez barê guneh biwim xwedanxem
Bo min kî şefî´ Resûlê ekrem

Karê me li ser guneh dewam e
Ey xaliqê heq te rehmî ´am e

Ya Reb tu bi heqê Ehlê Beytê
Min mucrimî dûr bikî ji pêtê

Hassil tu min û cemî´ê îslam
Mehrûm me nekî ji Fexrê Enam.

* Ev nivmalik di fotokopiya erebî de gelekî reş derketibû. Bi gumana çewa ku me di nav kevanekan de nivîsiye dihate xwendin.

**BENDA HIVDA
DÎNA ZEYD LEYL Û MECNÛN DI
XEW DA**

Ey xame were bike terennum
Hem qissetê xwe bike tekellum

Rawî wuhe gote min bi ixbar
Ew neqlî ssehîhî bû bi asar:

Ew herdu ku bûn xerîqê rehmet
Ma Zeydê feqîr di narê hirqet

Ew bûye li meqberî mucawur
Wî kirye ssedaqeta xwe zahir

Wî
..... *

* Ev malik di teksta erebî de nehafe xwendin.

Her dem ji heraretê dil û ten
Qendîlê mezarê kirye rewşen

Her lehze dikir wî taze me`temn
Nedkir wî fixan û nale qet kem

Wî munîsê mişfiq û muwafiq
Yek şevê di qerîbê fecrî ssadiq

Êdî wî nema ye taqet û tab
Pal daye mezarê, çûye der xwab

Der xwabî de dîtî wî neçare;
Der gulşenekî du mahî pare

Ruxsarî ewan ji zewqê purnûr
Ew bûne ji xem û xusseyan dûr

Xweş herdu nişadimend û dilşad
Ez te`neê xeyrî bûne azad

Ba her yekî sed furuştesûret
B`ixlasî dîkin ji wan re xizmet

Wî pursî ku: *Herdu ev çi mah in?*
Kîjan rutbê de padîşah in?

Ev rewde çi rewdeê berîn e?
Ev qewm çi qewmê nazenîn e?

Bo wî wehe da cewabê Ridwan:
Ev qewmî xeciste hûr û xilman

Ev herdu mehê xicisteruxsar
Mecnûn e û Leylêyî wefadar

Çun ketne newalî işqê ew pak
..... ew cak *

Menzil bûye wan di baxê ridwan
Xuddamê ewa ne hûr û xilman.

Çun bende riza bidin qeddayê
Ssebir bikin ew li ber belayê

Hîna ku çûn ez cîhanê fanî
Texlîssî bûn ez xemê cîhanî.

Zeyd weqtê ku bû ji xwabê bîdar
Ev nukte kirî ji xelq re îzzhar

Bo xelqê bû i'îqadê efzûn
Bo qebrê ziyade bûye qanûn.

Herçî ku vê qisetê bibînin
Nazîm bi du 'a di bîr xwe bînin.

* Ev nîvmalik di fotokopî de nehate xwendin.

SAQÎ, NAME Û XETMÊ KÎTAB*

Saqî bide min şerab û bade
Da pê bikim ez ddemîrî sade

Îhsan ke, bide me çendî saxer
Bûye ji xeman me dil mukeder

Saqî bide min bi reqs û govend
Da bêne xiyalê min şekerxend

Saqî bide min ji abî engûr
Îmdad ke, bike bi şurbê mexmûr

Bint-ul 'inebî di camê zerîn **
Bo min bide, şa ke qelbê xemgîn

* *Saqî*: Meygêrr. *Xetmê Kîtab*: Kutakirina Pirtûkê.

** *Bint-ul 'ineb*: Keça tiri. Amac jê, bade ye.

Saqî tu were birrêne carek
Bo min bide (bi şertek mubarek)

Lewra ji fîraqê dîkul im ez
Der rûz û şeban bi xulxul im ez

Dûr keftime ji yar û dildar
Yarî bi mîsalê hûrî nazdar

Umîdî wîssalê çû ji fikrê
Ma hêviya weslê rojî heşrê

Qet nîne di fikrê min xiyalek
Îlla ku hebîbik û şepalek

Zanim ku nebî tu destegîrim
Bin barê bela qewî esîr im

Saqî bide abî şubhê ateş
Zeyta dilê min tu pê bike geş

Min seh kirî ez tebîbê haziq:
Weqta ku nebit zeman muwafîq

Xeyrê qedeh û şerabê taze
Nadet ruxê dil nuqûş û xaze.

Saqî were, lê xerab e halim
Min dil kul e, ez ji ber dinalim

Derman ke bi abî ateşînî
Derda birevîn ji vî hezînî

Saqî were ba mitrib û ba saz
Da bête dilê me keyf û perwaz

Saqî bi reqsê mitrib bibêje
Lewra ji xeman me eqil gêje

Saqî qedehê tu deyne ser kef
.....nay û hem def

Serxweş me bikin bi bade û 'ûd
Da ez devê min bikşitin dûd

Hûn def'ê bikin ji min melalê
Da ba felekê bikim cîdalê

Dewra felek a muqîm û seyar
Qet nabe ji bo kesî re ew yar

Tu bes bike ey felek qelaşî
Hifza xwe bike, meger tu şaş î

Daîm tu yî ey husûdê dujmin
Ba qismê beşer ji mêr eger jin

Nabî tu ji bo kesek re haval
Em cumle ji destê te xerabmal

Qet nabî tu ba kesek muwafiq
Îlla bi 'uşaqî re munafiq

Natirsî ji ahê aşiq ê zar?
Yek ahî bike te cemreyek nar

Ey sahibê hîle û xiyanet
Hifza xwe bike ji wan, emanet!

Herçî ku bibîne ew hebîbek
Îlla ku digel wî tu reqîbek

Xesma ku digel vî Xakiyê zar
Neyar û reqîb û zêde xedar

Sîne te li vî feqîrî kir çak
Xakî te kirî bi derdî xemnak

Xakî bese
Bispêre Xweda û eflak

Ev çendî dikî tu le'bibazî
..... 'uzrê xwe bixwazî

'Uzrê xwe ji Rebê erd û esman
Daxwaz ke bo xeta û 'isyan

Lewra weku Xaliqê hemî xelq
Her ew bi tenê ye hakimê heq

Hukmê ew dide walî û wezîran
Rutbe dide hakim û emîran

Fa'îl ew e der umûrê muxtar
Ew xaliq e bo buhuşt û bo nar

Ger min bixî tu di narê nîran
Heqê min e, pur kirin me 'issyan

Wer min bikî daxilê buhuştê
Rehma te pir e, bi min çi xweş tê!

Ey xame bese e, bibirr xîtabê
Êdî were xetim ke Kîtabê

Çendan tu bikî kalamê tettwîl
Axir ew e dê bikî tu tekml

Qett' ke tu ji min nebînî tewbîx
Deyne tu ji bo Kîtabê tarîx.

Xame lerizî li ser serî çû
Gotî ku: Hezar û sêsed û du.

Yanî buhurîn ji weqtê Hîcret
Çêbû di wî weqtî ev hîkayet.

Tekmîlî bû ev kelamê mewzûn
..... bûyî Leyl û Mecnûn

Hem bo ruhê katibê Kîtabê
Da ew pê xelas bibe ji 'ezabê.

TEMMET

*"Temam bû bi himetê te'ala ev nusxa kîtaba
Leyl û Mecnûn, li ser destê Muhemed Eskeriyê
kurê Şeyx Ebdurehman binu Şeyx Hesênê
Nûranî, li gundê Aqtepê. Wesselam. Temûz
1934."*

FERHENGOK

Abad (f): Çêkirin û şênkirina xweş ji bo
rûniştinê

Afîtab, aftar (f): roj

Ahû (f): xezal

Aram (f): hêsa

Ateş (f): agir

Ayiş, ayîşe (f): torr, perîşan, têkelbûyî

Aşufte (f): sewda

Aşunayî, aşina (f): dost, nêz, nas

Arî (e): tazî

Badî (e): çol, sehra

Bad (f): ba

Be'îd (e): dûr

Bednam (f): navxirab

Bedr (e): hîva dagirtî

Behaîm (e): heywan .

Bende: kole, bindest, xulam
Best : girêdan
Bezl : rijandin, lêçûya zêde
Bezm (f): civat, kêfxweşî, mehfel
Bîdar (f): bêdar, hişyar, nerazayî
Bidist, bedmest (f): serxweşiya zêde ku
 ber bi şer diçe.
Bîmar (f): nexweş
Bîrûn (f): derve
Bîsatt (e): Tiştê raxistinê
Bisota: bişewitanda
Brûdet (e): serma
Bulend (f): bilind
Butkede : bitxane, Perestîngeha seneman
Bû, bo (f): bihn,
Cankudaz, cangudaz (f): Tiştê ku rihê
 mirov bêzar dike.
Cemaz (f): deve, zûajotin
Cemel (e): huştur - deve
Cennet (e): bihişt, bostan
Ceres (e): zengil
Cerhan (e): birînan
Cewarî (e): qerwaş
Cewz (f): paqîjî, bitînbûn
Ceylan (t): xezal
Cîbal-an (e): piraniya "cebel" e, çiya
Cîfe (f): laş, gewde, term
Cimalan (e): piraniya "cemel" e, deve

Çaker : evd, suxrevan
Çak (f): qelş, şeqkirin
Çapik, çapuk (f): zû
Çeşm (f): çav
Çirax (f): çira
Çun (f): weke, (bo zeman jî tê gotin))

Dad : hawar, beramberî (edalet), feryad
Dah (f): Hawar, kinêzk
Darib (e): xwedîyê lêxistinê
Ddayî (e): wendakirin
Ddiya (e): ruhnî
Debîr : tedbîrkar
Dehen (f): dev
Dehr (e): dem, sedsal, mûsîbet
Derûn (f): hinav, hindur
Dexdex (f): şewişandin, kederkişandin
Deyyan (e): qazî, dadmend, kesê hesab
dipirse, (xeysetekî Xwedê)
Dîger (f): başqe, wekî din
Dîgergûn (f): rengcûda, renekî din
Dilaram (f): dîlnazik
Dilara (f): qencmehbûb
Dilefrûz (f): dîlxweşkirin
Dilruba : dîlkêş, evîndar, mehbûb
Dirîxx, derîxxa! (f): (derîxa) esef,
hesret, haydar, emanet!
Dûd (f): dû
Dufûf (e) : piraniya "def" e, dahol
Durb, dirb : rê, kuçe, kolan
Durûd (f): silav, xwestin
Duxter (f): dot, keç-qîz
Dûz (f): terzî, dirûtîn, birrîn, qurmiçandin
Duşnam (f): peyva bêrê, xeber

Ebyat (e): piraniya "beyt" e, dudêr, (setir)
ji helbestekê.
Ecr (e): xêr
Ed'îyye (e): xwestin (du'a)
Efrûz (f): zêde
Efwac : fewc, qefle, qor
Efzûn (f): efsûn, efsane

Ehcar (e): piraniya "hecer" e, kevir
Ejdiya : ejderha, ziya, marê pir mezin
Elbîse (e): (lîbas) cil, kinc
Elf (e): hezar (1000)
Elqisse (e): bikurtî, werhasil
Emwac (e): piraniya "mewc" e, pêl
Emwal (e): piraniya "mal" e, heyî
Engebin (f): hingiv
Enîn (e): ax, nalîn
Eqwam (e): piraniya "qewm" e, ehalî, eşîr
Erxewan (f): kulîlka hinarê
Esma (e): ji "îsm" e, nav
Esmar (e): piraniya "semer" e, fêkî
Essbû' (e): neynûk
Eşcar (e): piraniya "şecer" e, dar
Eşk (f): hêsir, stêrkên çavan
Etek (t): dawa kurt, quntar
Etrak (e): piraniya "Turk" e, Tirk
Evreng : wisa, wilo, halko
Exter (f): stêr
Eyam-an (e): piraniya "eyam", roj
Eyl : êl
Ez (f): ji
Ez men (f): ji min
E'wam (e): 'amî, xelk
E'yan (e): xuyanî, kesê navdar

'Edd (e): jimartin
 'Ehd (e): peyman, soz
 'Ename (e): şaş-şaşik
 'Erş : Emirdana ji bo çûna bi pêş ve, text,
 textê padîşayî.
 'Ewnet (e): alîkarî
 'Eyn (e): çav, kanî

Faliq (e): derxistina ruhniyê
Faş (f): diyar, ppenî, eşkera
Femm (e): dev
Feramûş (f): jibîrkirin
Ferda : ruhnî (sibe)
Feres (e): hesp
Ferzend(f): zarûk, lawik
Fewarekun (f): cihê derketina ava boş a herikî
Feyrûz (f): serkeftin, fatih
Fezahet (e): fetihkirin û derketina ji binê kêmasiyên nihênî
Fisane (f): (fesan, fesane) xurafe, hîkaye, serpêhatî
Furuşte, firişte (f): horî, perî

Gerdûn (f): Gera li dora xwe wek ya dolabê. Dinya/felek
Gird (f): nijde, qîteyeke leşkerî, mufreze
Giriftar, guruftar (f): girtin, girêdan
Gîsû (f): (kîsû) kezî, gulî, bisk
Goyende, gûyende: axaftin, kesê diaxve.
Guzer (f): çûn û hatin, gerr

Hamûn (f): newal, çol
Heba : telefûn
Heme : hemû
Hemişe : tim û daîm
Hemser (f): heval
Heraret (e): germî
Hergiz (f): hîç, qet.
Hewa (e): evîn

Hek (e): kesax, qewartin
Hemîset-in (e): qelandin, tawa qelandinê

Herq (e): şewat

Hirqet (e): şewitandin

Huday (e): ('heda) gotina helbestan

Kaş (f): hêvî, hesret, xwezî

Kebk : kew

Kebûdî (f): rengêşîn

Kebûter : kotir (cûreyek kevok)

Kemend (f): Şirîta serxilpoq a ji bo girtina
heywanên revoke (kovî)

Kenz (e): defîne, xizne, gencîne

Kewkeb (e): stêr

Kewn (e): dinya

Keywan (f): guhaztina tişteki ji şûna wî,
dûrxistin

Kêbir: keyber, sertîr

Kilk (f): xame, qelem

Kitî (f): (kit) çawa

Kisû, gîsû (f): kezî, bisk, gulî

Kiyaset (e): Piraniya "kase" ye, bîaqil,
tîjîfehm.

Kusan : çawa? çima? wisa

Kûh (f): ko, çiya

Kûsî (f): (kûsan) cûreyek nikla dengbêjîyê

Labud(e): muheqeq

Lem'e (e): tîrêj

Lewn (e): reng. (K) dek

Lual (e): miranî

Ma (f): em, ez

Mader (f): da, dê

Manend (f): wek, mîna, nola

Me`temkede(f): (matemkede) avahiya pir
bi şîn û ponijandin, şînî

Me`yûs (e): hêvînemayî

Mecnûn (e): dîn
Medar : mesafe
Medrûb (e): derblêketî
Mehdd (e): Girêdana evîneke xalis bi yekî ve
Mehrûq (e): tiştê hatiye şewitandin
Mehrûs (e): (heres) parastin
Meknûn (e): tiştê veşartî, rêkirin
Meksûr (e): şkestî
Melalet : aciziya ji gîyanê, guvaştin
Meqbûz (e): tiştê hatiye girtin
Meqhûr (e): xezablêhatî
Meqtel (e): şergeh
Merd (f): zilan, mêr
Mesrûr (e): kêfxweş
Mestûr (e): perdekirî, veşartî
Meter (e): baran
Mexxmûm (e): xemgînî
Mexmûr (e): serxweş
Mihman (f): mêvan
Mihr (f): evîn
Mîrwah (e): baweşînik
Miskîn (e): Feqîrê ne zahf perîşan
Miyan : (meyan) orte, merkez, nîvek
Muhnet, mihnet (e): ezyet, cefa
Mujde (f): mizgîn
Multeqa (e): devera hevdişinê
Mul (f): badeya ji xurmê çêdibe
Mumtaz (f): pir baş, helbidartî
Munşî (e): avakirox
Murdar (f): mirî, mirrarr
Murrcan : xwîntahl
Murxx (f): teyr
Muxxare : şkeft
Muşîr : şîretkar

Nab (f): (nabî) safî, xalis
Nadî (e): gazîkir, civîn, civat
Nakam : bêmiraz
Naqe (e): deve, wiştir (a mê)
Naqis : kêrn, nuqsan
Nar (e): agir
Natuwan (f): qels, jar
Naxum (f): neynûk
Nedîm : hevalî, civîn, axaftin
Nemek (f): xwê
Nerx : nirx, biha
Newahe, newhe (e): qêrîn, feryad,
 şîngêr, jina ku li ser miriyan digirî.
Newa (e): hêvî
Newbawe : taze, babet, nûjen
Newmîd (f): birrîna umîdê ji tişteki, bêhêvî
Nezzîr (e): pişteki, alîkar
Nîgar : wêne-resim, nexş, delalî
Nîk (f): rind, delal, baş
Nîsar (e): dawet, mehrbirrîn
Nisyan (e): (nesy) jibîrkin
Nîşat (e): kêfxweşî, neşe
Nîşatîmend : dilxweş, kêfxweş
Nîşînî : rûniştin
Nucûm (e): piraniya "necm" e, stêr
Nûres (f): xortê cuwan

Obe : komekon, koç, devera kon lê tene
 vegirtin

Pamal : peymal, perîşan
Pend (f): şîret
Perdaz (f): (perdazden) şîretkar, girtin,
 jêbihîztin
Perdeder : bêperde

Pest (f): bin, jêr, nizm
Peyam (f): peyam, nûçe, (mesaj)
Peyrew : lidûçuyî, mutabe'et
Peyweste (f): tim û daîm, rêzkirin
Pinhan-Penhan (f): ppenî, veşarî
Purçem, perçem (f): kakul, tenborîk
Puser-et (f): zarûk, lawik
Puster (f): tiştên raxistinê

Qa'id (e): rûniştin
Qapî (t): (kapî) der, derî
Qatil (e): kujok
Qebîl : qebîle, eşîr
Qed : bejn
Qefr (e): çol
Qelender : gerokeyê zana, egît
Qemer (e): hîv
Qerîne (e): nêzîk
Qesawet (e): dilhişk
Qetîl (e): kuştî
Qudsî (e): milyaket, (pîroz)

Rax (f): çîmen, mêrg
Raz (f): nihênî
Resîde (f): (resîden) gihaştin, gihandin,
 ketin, pêşkeftin
Rewîş (f): rewş
Riha : felat, azadkirin, xelasbûn
Rîqab (e): çavnêr, kontrol
Rîşte (f): girêdan, dirûtin, şax, liq
Rûbar : çem

Sabîq (e): bihurî
Sahibehzan (e): xwedîponijandin, xembar
Sahib (e): xwedî

Sair (e): (seyr) çûn û hatin
Salik (e): (silk) lirêçûn
Samî (f): lewazimê seferê
Sanî (e): duyem
Sebil (e): rê
Seda (f): deng
Sedr (e): sing
Semîn, semen (e): biha
Sena (e): pesn
Senemperistî : bitperestî
Seng : kevir
Serbaxîte (f): qurbanî, fidakirox
Serencam : dawî di dawiyê de, netîce
Serîban (f): seyis
Serîbansaz (f): xwendina bi nikl
Serrişte (f): pêşeng
Serserîn : serserî, nezanî, ehmeqî, bêheyatî
Serw-ek : serwiyek (cûreyek dar)
Sexxîr (e): biçûk
Seyd (e): nêçîr
Seyl (e): lehî
Seylab (e): "seyl" lehî. Di farisî de "ab"

av. Lehî

Sezawar : laiq, musteheq
Sirişk (f): hêsirê çavan
Sotin : şewitandin
Sseba (e): ba
Supar, sipar (f): teslîmkirin
Supehr (f): (sipihr) asîman, xet, çixêz
Surûd (f): mar, deng, helbest, binikl
Surx (f): sor
Sû (f): teref
Sûz (f): şewat

Şam (e): êvar
Şebab (e): cuwanî, xortanî
Şem´ (e): çira, ruhnî
Şems (e): roj
Şet : çemê boş
Şewket : mezinatî, bihêz
Şeyda : aşiq, muhib
Şeyn (e): kêmasî, eyb
Şeyx (e): rîspî, pîr
Şikar (f): nêçîr
Şîr : şûr

Tarac (f): xenîmet, bac, talan
Teba : digel, tevde, êkra
Teng : teng, kêmbere
Tereb (e): kêfxweş
Terennum (e): xweşdengiya nizm, xwendina helbestan
Ters (f): (tersa) kafir
Tewabi´ (e): peyrew
Tewbîx (f): herreşe
Textîrewan : texterewan, cîgeha padîşehan, zerzenîq, textê Silêman pêxember.
Tezerw, tezerû (f): kew, teyrekî biçûk
Teşne (f): tihnbûna zêde
Tîfl (e): zarûk
Tîx (f): şûr, şifre
Tîz (f): têz, zû, tûj
Ttahûn (e): aş
Tterîq (e): rê
Turab (e): ax, xwelî

Umm (e): mak, dê
Uştur (f): deve, hiştir

ʿUlya (e): (ʿalî) bilind
ʿUnuq (e): qewrî, qirik, stû
ʿUryan (e): tazî
ʿUyûn (e): piraniya " ʿeyn" e, çav, kanî

Wadî (e): newal
Walid (e): bav
Walîde (e): dê, da
Wasil (e): gihandin
Wehşîhemser : havalê koviyan
Werd (e): gul
Wereq (e): pel, belg
Wuhûş (e): piraniya "wehş" e, kovî

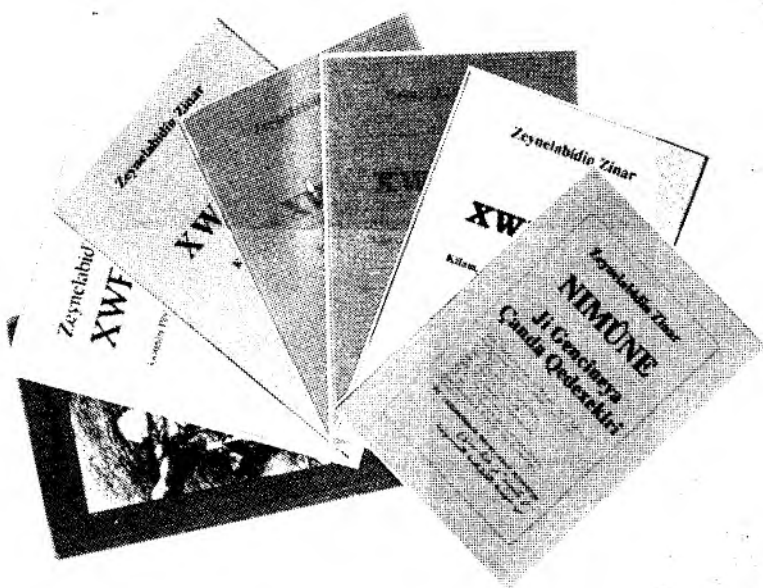
Xamûş (f): bêdeng
Xar : dirrî, strî
Xasiq (e): daxistina tarîtiyê
Xawî (e): vala
Xebîr (e): zana
Xecalet (e): (xecl) şermkirin
Xecist (f): pîroz
Xedeng (f): sertîr
Xem (f): xwehrî, tewandin
Xemnak (f): derdmend, xemxur
Xende (f): ken
Xermen (f): bêder, bender
Xess (e): mehrûm û muhtac
Xeste (f): nexweş, birîndar
Xes (f): qirşuqal
Xewadim (e): (xadim) xizmetkar
Xeyla (e): izet û şeref
Xeym-an : kon-an
Xezan (f): payîz
Xezîr (f): çavên bihêstir
Xidam, xuddam (e): xizmetkar

Xxilman (e): zarûkên li ber kamebûnê,
 xizmetkarên piçûk
Xîme : kon, çadir
Xiredmend (f): aqilmend
Xizr : Xocê Xizir
Xubar : toz û tebar
Xûb (f): cuwan, genc
Xumar : sergêjiya piştî vexwarina badeyê
Xxurab (e): qijik
Xuroş (f): keldayîn, fûrandin
Xurûs (f): dîk
Xurşîd (f): roj
Xxîme (e): ewr

Zar (f): jar
Zaxx (f): qijik, fitne
Zaz:torin. Dî Erebi de *sezee* : hecinandin libat
Zeban (f): ziman
Zendegan, zendeganî (f): bijiyar, zindî
Zerd (f): zer
Zer : zêr
Zîba : delal, zînet, xişr, xweşik, ciwan
Zînhar : haydar!
Zûd (f): zû
Zzil (e): sih

Pirtûkên Çapbûyî:

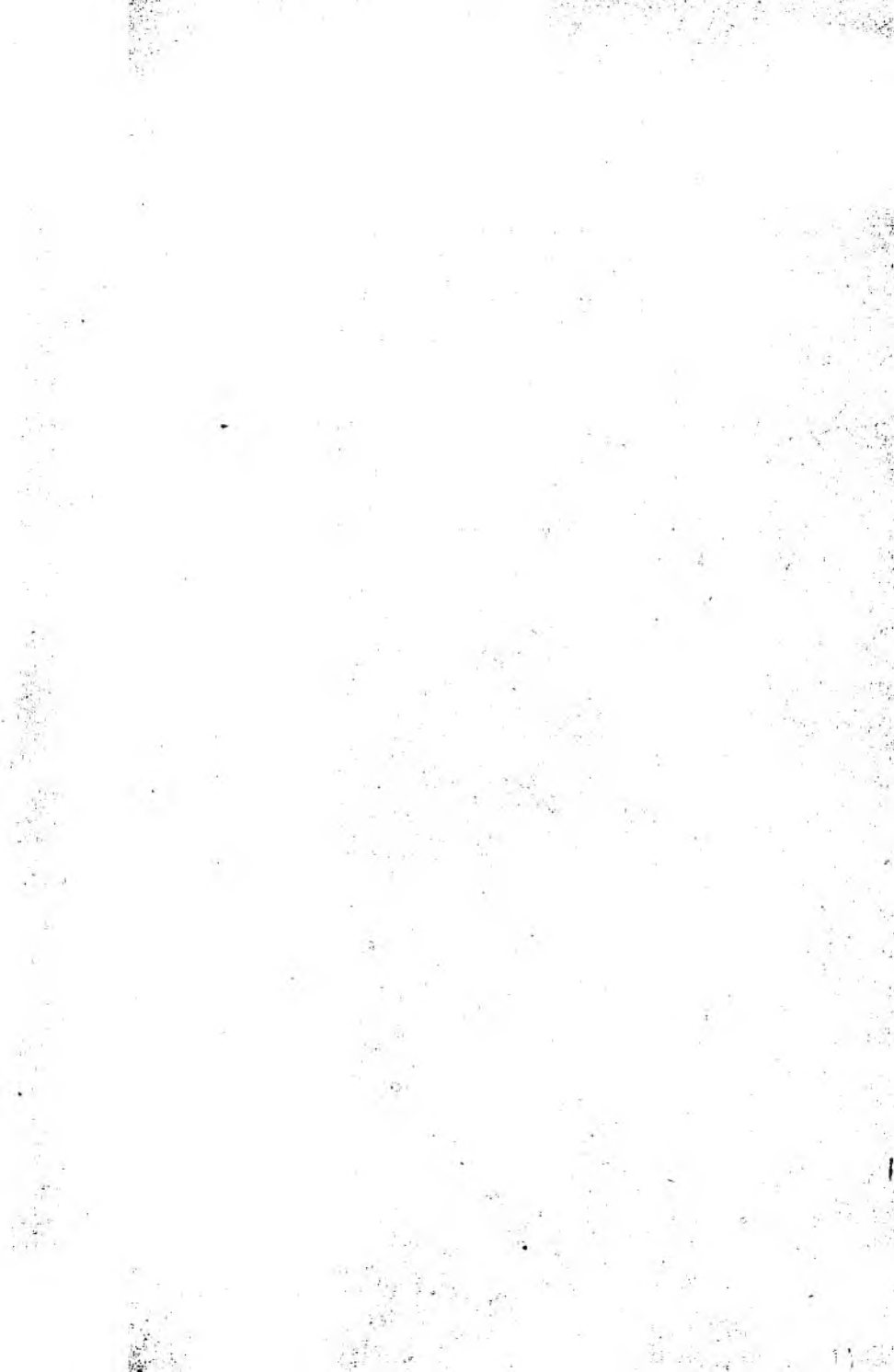

- 1) İşkencede 178 Gün, 2) Xwençw I, 3) Cwençe II, 4) Xwençe III,
- 5) Xwençe IV, 6) Xwençe V, 7) NIMÛNE Ji Gencîneya Çanda Qedexekirî.

Pirtûkên klasîk ên wergera ji tîpên erebî bi
latênî û çapbûyî:

- 1) Dîwana Melayê Cizîrî, 2) Nûbihara Ehmedê Xanî, 3) Mewlûda Kurmançî ya Melê Bateyî, 4) Şerha Eqîdeya Ehmedê Xanî ya Mele Ehmedê Qoxî, 5) Sirmehşera Feqe Reşîdê Hekarî, 6) Nehc-ul Ename Mele Xelîlê Sêrtî, 7) Dîwana Pertew Begê Hekarî, 8) Rewdneîma Şêx Evdirehmanê Axtepî, 9) Dîwana Şêx Evdirehmanê Axtepî, 10) Mîrsad-ul Etfala Şêx Mihemed Kerbelâ, 11) Iqdê Durfama Şêx Eskerî, 12) Herdubat, Mewlûda Mele Zahîdê Diyarbekrî.

۸
 کتابخانه عمومی
 دارالحدیث
 دارالحدیث

بسم الله الرحمن الرحیم

تمام صومعه بعلی اقصی
 لیسو مجنون لیسو دسی محمد علی
 کریم شیخ عبدالرحمن بن شیخ حسن
 نورانی لکھنؤ
 والہام

د- او بی حدیث
 ۱۰

۱۹۳۵
 نو

حاکم عالمی است که در کتب خود
 آنکه خدایا که تو خلق را می
 عذر خواهی ز رُبِّ اَرْضِ و آسمان
 تورا و گو خالقِ همه خلق
 حکم آویده و ایوب و زکریا
 فاعل آوۀ در امور مختار
 گریختی تو دینار پیران
 و زمین یکی داخل بهشت
 ای خامه بسمه پیر خطابی
 چندان تو یکی کلام تطویل
 قطعۀ تو زمین بی بی تو بیخ
 خامه لری لری سر سبز جو
 یعنی بهشت ز وقت هجرت
 تکمیل پوائی کلام موزون

شایسته و در این راه دلم سرگشته
 شمر خوشی من بکنی ای دلدار
 صون در قیام بکن ز من ملامتی
 دوازده فلک ما هم شایسته
 نوبت بکنه ای فلک قلاشی
 دایم نوبی ای صود درین
 نابی تو ز بوی گسکه ها قال
 قط پای تو با کک موافق
 نازشی ز آه عشق زار
 ای صاحب جبهه تو خیانت
 هر چه گویند او جیبک
 خصما گوید کل فی خاک زار
 سپه ته لطفی فقیر گریه چاک
 دایم دلی من بکنی ای دلدار
 دایم فلک ما هم شایسته
 قط نابه ز بوی گسکه او یار
 حفظا حوه بکنه مکر تو شای
 با قسم بشو ز میرا کز زار
 ام جملته ز دست نه خراب مال
 الا بیکافیه منافق
 بیک آه بکنه نه جگر یک ناز
 حفظا حوه بکنه زوان امانت
 الا گوید کل وی تو دفسک
 نیار و رفیق و زید و غدار
 خاک ته گری بدید و غمناک

ساقی تو بگو که در این دنیا چه
 کوی از این دنیا بود که در کرم آید
 دور که نه از این دنیا و نه از آن
 آمد وصال جو از فکر می
 قط نبیند و فکر می خیال که
 زانیم گوئی تو دستگیرم
 ساقی بده آب شب آتش
 من سخنگوی از طیب خاق
 غیر قدحو شراب ناسره
 ساقی وره لی خرابه حالم
 دریا نکه باب انشبی
 ساقی وره بنا مطرب و ناساز
 ساقی برین مطرب بیژره

تو من بده به یار و یار
 و من و یار و یار و یار
 یار و یار و یار و یار
 ماهی و صی و صی و صی
 الله گو حبیگو شبالک
 بن بار بده قوی اسپرم
 زبنا دل من تو بی بکه کش
 وقتا گوئی زمان موفقی
 نادت رخ دل نقوش غاره
 من دل گله از زبرد نالم
 دسدا بر فین زنی حزین
 دایم دل مه کفو بر واز
 کورا ز غمان مه عقل کپره
 ساقی قدحی نو دینه سرکف

چونکه گشته ای بواله عشق کو باکی

مزل بودی و آن بدبلاغی

چون بنده را طهارت بدین قضای

خدا گو چون از جلال فانی

زبد وقت گو بود خواب بیدار

بوخانی بواعظان افروز

هرچی گوئی قصی بین

بچه خورده ای و بوی

خدا و آن صورت عجب

صبر کنان لا و لا

تخلص یون از دغم جفای

ای نکهت گری ز خلفه اظهار

بوقبر بویه زیاده قانون

ناظم بدعا و بدخواه بین

ساقی نامه تو ضم کتاب

دایی بگم از ضمیر ساده

بویه ز عثمان مه دل مکدر

دایسته خیال من شکر خند

امداد که بگه بشرپ محمود

بوم بد ده شاکه قلب غمگین

ساقی بده من شراب باده

احسانه بده مه چند ساعت

ساقی بده من برقصو گوشت

ساقی بده من ز آب انور

بنت السب دجام زربین

دوایم از غزل های مولانا

فکر کن ای پادشاه که در دوشین	فکر کن ای پادشاه که در دوشین
لذت کن وی افتاد تو ناله و طکم	لذت کن وی افتاد تو ناله و طکم
یک شیف و قریب و غیر صادق	یک شیف و قریب و غیر صادق
بالدایه منار جونیه در خواب	بالدایه منار جونیه در خواب
در کشتگی دو ماه پاره	در خوابیده دیتی وی بخاره
او بونه زغمو غصیان دور	رخار او ان ز ذوق پر نور
از طمنه غیر بونه آراد :	خوش هر دو ناطقند و دل ناز
با خلاص دکن زواله خدمت	باهرگی صد قشقه صورت
کیران تربیده پادشاهین	وی پرستی گوهر و اف جواهرین
اف قوم چه قوم نازینه	اف روضه جبر روضه برینه
اف قوم نجسته حور و غلمان	بو وی وهه را جواب رضوان
مجنونه نو لبای وفادار	اف کهد و میه نجسته رخسار
چون کنه نوال شو او پاک	

بَارِئُ كُلِّ عَالَمٍ اِلَّا بَارِئُ	مِنْ غَيْبِ بَرِّكَ وَكَجَالِ جَبَابِكَ
تَارِئُ صِفَتِ حَمْدِكَ لَمْ يَرِ بَدَلُ	اَزْ غَيْرِ كُنْتَ عَمَلُكَ غَفْلُ
بُؤْسِ كِي تَشْفِيعِ رَسُوْلِ اَكْرَمِ	اَزْ بِلَادِ كُنْتَ يَوْمَ خُذَانِ عَمِ
اَيُّ خَالِقِ حَقِّ نَبِيِّهِ عَامِ	كَارِئُ لِسَرِّ كُنْتَ دَوَامِ
مِنْ مَجْمُوعِ دُورِ بَگِي زِيْنَتِي	يَا رَبِّ تَوْجِيْ اَهْلِ بَيْتِي
مَحْمُومِ مَهْ نَايِ زَقَرِ اَنَا مِ	حَاصِلِ تَوْمُوْ جَمِيْعِ اِسْلَامِ

بند احمدا و پناز بدليو مجنون
د خودا

هَمْ فَصَّتِي خَوْه بَكِه تَكَلَّمِ	اَيُّ خَامِه و سَرِه بَكِه تَرْتَمِ
اَوْ نَقْلِ صَبِيحِ بُو بَا نَارِ	رَاوِي وَ هِه كَوْنِه مِنْ بَاهِبَارِ
مَا زِيدِ فَقِيْرٍ دِنَارِ حَرَمَتِ	اَوْ هَر دُو كُو بُوْنِ غَمْتِ رَحْمَتِ
وِي كَرِيهَةِ صَدَقَاتِ خَوْه طَاهِرِ	اَوْ بُوِيَه لِمَقْبَرِ مَجْا و سَرِ

عالم جلالند که درین بختان
 بخون اسیر خوه نما میرانه
 جان گریه اندازا یای لبی
 صیتره گو بر جسم وان دباری
 زبونه وان قیام ساعت
 آخر بدین گریه مقرر
 او قبر فکرت نه دلاز
 غمناک کهنه غمکاری
 تن بویه بقیه دمره رماز
 فاصد بو بمقصدا خوه اصل
 یک برنج دو سرزه بویه منزل
 یعنی گواقه شهید هرمان
 محفوف زینار تاوی مال
 حاجتگه بون زبوی عالم
 صم بواثر امینا پاک

عالم جلالند که درین بختان
 بخون اسیر خوه نما میرانه
 جان گریه اندازا یای لبی
 صیتره گو بر جسم وان دباری
 زبونه وان قیام ساعت
 آخر بدین گریه مقرر
 او قبر فکرت نه دلاز
 غمناک کهنه غمکاری
 تن بویه بقیه دمره رماز
 فاصد بو بمقصدا خوه اصل
 یک برنج دو سرزه بویه منزل
 یعنی گواقه شهید هرمان
 محفوف زینار تاوی مال
 حاجتگه بون زبوی عالم
 صم بواثر امینا پاک

دین دین دین دین دین دین دین وایسته دین دین دین دین دین دین او گریه دین دین دین دین دین دین می بخوان دین دین دین دین دین دین جان گریه صدقه از نو مراری وی عشق بی قرار می کنی آتی دین دین دین دین دین دین جان خوه گریه نثار جانان عالمه دگر آوی قرارش ویری گریه ترک عالمی هم سینه شبیه کل گریه چاک کیشایه فلک وی دین دین دین از داد و هوار جیب عالم	دین دین دین دین دین دین دین چون زانو دل خوه گریه دین دین امداد دگر غنایت حق کل ما دین دین دین دین دین دین وی گریه حمزه مراری یاری لیلی گویند دین دین دین دین دین انصاف و هادیه محبت گویا گود دست و بده بوجان هندی گو هب آوی نکارن چون گریه نکار ترک عالم وقت گودی حال زیند عثمان با آه وی نو خه گریه بنیاد گریه آهو فغان گریه دین دین
--	--

بِاللَّهِ لَفَتْنَاهُ لِنُخَالِفَ مِنْ أَعْيُنِ الْبَارِئِ
 لِيُخَالِفَ سُبُوحِ الْعَالَمِينَ لِيُخَالِفَ
 آتِي عَمْرٍاءَ وَرَهْ خَلْقِهِمْ يَوْمَ تَوَاحُشِ
 عَالَمٍ جِهَ بُوْحُوشٍ كُوْنِيْدَه دِلْدَارِ
 آيِ جَانِ نُوْوَرَه زِيْنِ وَرَاعِلَه
 نُسْنَانُوْ آيِ اَجَلِ كَرَمَكِه
 تَخْلِيصِ مَرْ اَضْطِرَابِ عَمَلَكِه
 آيِيْنَه مِنْ زُرْنَلِكِه يَاكُ
 رَاكِه زِيْمَه فِي حِجَابِ حَالِكِه
 تَكْلِيْفِ دِكِه وَمِنْ بُوْمَه رَه يَارِ
 جُوْنِ زِيْمَه قُوِيْ خَطَايَه
 بِاللَّهِ دَمْدَمَكِه تُوْ اَهْمَالِ
 بُوْمِ دِهِي جِسْمُوْ جَانِ نَابَه
 جُوْنِ سَيِّدِ مَرْمُوْمَه صَدِيْقِ رَا
 جِهَنِيْمِ كُوْ لُوِيْ جَانِ مَرْ اَوُوْ
 رِيْشِ بُوِيَه لِيْ فِي جِسْمِ عَالَمِ
 دَلِيْرِ كُوْ تُوْنِ دَلِيْمُوْ رَا
 بَامِ نَحْوِيْ تُوْ بِيْشِ مَرْ اَعْلَه
 دَفْعِ الْمُوْ تُوْ دَفْعِ عَمَلَكِه
 بَامِ رَه وَجُوْدِ مِ عَدَمَكِه
 مِ بَرَه بَكِه بِيْرَه رَه خَاكُ
 تُوْمِ بَكِه بَا تِكَا رِ وَاَصِلِ
 دَرِ خَلُوْ تَلِيْ كُوْ بِيْنَه اَغْيَانِ
 بُوْمِ زِيْمَه بَكِ مَدَدِ رَوَايَه
 رُوْ دَايَه زِيْنَتِ مِزَه اِفْاَلِ
 بِيْلَارِ زِيْمَه بَهْمَانِ نَابَه
 مِ بَعْدِ دَلِيْمُوْ اَرْمَكِه تُو

اَو بُوَنِيه بَايَكِرِه مَخَاطِبَتَا
 دَر كَمِيَن بُوَنِيه بُوَنِيه وَاجِبَتَا
 بَك رُوح مَقَام كَرَنِيه اَوْ مَاه
 دَر كَم كُوَهِيه اَكْرَبِيه مَوْت
 كَاي لَكُوَنِيه دَر سَبَكَا نَه
 بَا بُوَس بَك بَك نِيَا نِيَم
 كَاي شَمْع چِيه آف اِحْتِيَابَت
 جَاي مِي عَم كَرِي دِ عَالَم
 تَوَسْت كَرِي مَكْر كُوَادَه
 بُو مِي تَو بُو شَمْع كِي سَبَرُوَز
 نَاي تَه بِيَلَقِي حَوَه قَطْ نَاب
 هَمْرَاه مَه بُوِي دَر هَدَه اِي مَاه
 لَافْلَاك بَك تَقَا خَر اِي خَال
 كِي بَلَد مَشَقَقَتِي دَر كَوَاكِب
 جُون بُوَنِيه اَوْ اَقْتَاب غَالِب
 بَر بِيَن بِيَن نِيَم بِيَن هَمْرَاه
 هَر قَبْر بَك رُو بَر خِدْمَت
 بَاوِي چِه كَر آفَت نِيَا نِيَه
 تَو عَض بَك رُو بُوِي رَا زَم
 شَر آفَت رَشِي چِيه حِيَابَت
 اَوْ جَاي تَه خَوَارُو مَنِي خَوَاهَم
 بَر مِيَدَه مَكْر تَمَا نِيَا دَه
 بِيَد بُو رِي تَه فَيَقِي دِ سَوَر
 جَسَم تَه رَش بُو مَالِ خَوَاب
 هَمْرَاه دِهِيلَه دِ چِيَه هَمْرَاه
 بُوَنَه بُو رَفِيَق دَر كِي پَال

لَمِ سَحَفَتْنَا مَارَ نَالَهُ نَوْرًا رَا
 هَمَّ حَلَّةً وَفَتَا نَالَهُ نَوْرًا رَا
 حِفَا حَفْوَه هَفَات دُكْرِيَه أَفْعَان
 أَف سَوْرِكِرُن شَرَزِيدَرَه بِنَاد
 اَبَرُو جِهَه قَصَبِ جَان مِّن كَسَر
 أَف جَام تَه دَامَه زَهَر بَوَاو جَام
 تَا نَبَرِ سَم تَوَا حِنَابَكَه
 تَوَمِن بَكَه مِه وَی دِ بَارِی
 كَت رَاهُو مَشِي بَرِيدَرَه هَمْرَاه
 چَشْم وَی گَوَكْت بِمَقْبَرِ یَارِ
 سَبَه وَی بِشَبَه لَحْدِ كِرْچَاك
 سَرَقَبَر زَنَاد كَسِرِ شَك بَر خُون
 بُون أَشَك دِخُون دِ كَل هَوَارِی
 لَمِ سَحَفَتْنَا مَارَ نَالَهُ نَوْرًا رَا
 كَت عَمَرُو دِه مَنَامَه عَقْلُونَه صَوْر
 جَوَا بَار دِ خُون كَسِن زِ جَعْمَان
 مای سَلَا فِی بَرَم طَلَمَرِ بِنَاد
 صَدَا دِل نَا تَوَان مِّن كَسَر
 مَرَامِ مَرِن تَه كَبِهَه اِغْلَام
 بَرَق كَنَهْمَه تَوَا ثَوَابَكَه
 تَوَمِن بَكَه شَمْع لِسَر مَرَارِی
 بَا خَالَاكِی وَر نَعُوذُو بِاللَّهِ
 كَت كَبِهَه صَمْبَر مَرَارِی دِل دَارِ
 وَك قَبِر لِسَر سَرِی خُوَه كِرْخَاك
 جُول بُوَبَه حَرِی زَا شَك بَحْوُون
 دَر قَبِر نِنَا رِ شَر بُوِی یَا رِی
 اَو بُوِیَه بَا شَكْرَه مَخْلَب

صَدِّقِ الْفَقْرَ وَتَكْلِفْ دَانِ	خَدِّقْ الْفَقْرَ مَعَانِ
رَجِزْ وَهَلْ كَرِخْ مَسَلْ	وَصَدِّقْ مَعَانِ مَسَلْ
کَو لَبِی کَو بُو مَنَارِ قَانِ	رَوُجْ لَبِی بَسْتِی آسَمَانِ
بُو غَرِّقْ دِ نَعْمَانِ مَدِی	بُو وِی خَرِیْنِ خَوَصْرِ عَامِی
حَتِّ وَهْ کَو مَرِیْدِ دِلْ کَلُوزَارِ	اَو بُو بُو بُو قِیَعِ خَبَرِ دَارِ
فِی الْحَالِ وَی کَو عَزِیْمَتِ رَاهِ	مَجْنُونِ حَزِیْنِ کَرِیَهْ کَاهِ
کای شِفَتِ شِکَتِ طَالِغِ	حِیْمَا کَو تَهْ سَعِیْ بُو یَهْ صَاغِ
نَا بَرِ طَلِیْمِ بُو یَهْ بِالْهَلِ	اِیْدِی زِ قِی مَسْغَلِ حِیَالِ
لَبِی چَو کَو دَانَهْ رَهْدِ کَانِ	بُو صَاغِی کَو لَبِی بُو یَهْ قَانِ
بُو صَدِّقَهْ زِ بُو تَهْ اَو بَرِی وُشْ	وِی عَمْرِ حَوَهْ دَانَهْ اَو بَالِکَشْ
عَزِیْمِ رَهْ جَنَّتِ گِرِ اَو حَوَرِ	زِدْ وُ سَدَهْ مَقَامِ کَرِیَهْ مَمُورِ
مَجْنُونِ کَو یَهْ یَهْ بُو آخَاهِ	اَنَسُورِ جِکَرِ کَشَانْدِ یَهْ آهْ
آرْ نَالِ وِی دَوِی رَهْ یَهْ یَهْ	لَبِی دِ بَهْ یَهْ دَوِی جِهَانِ

بارسه نوره نگین فی خالکی زار
 لیلی کل کلکشی لایطافیت
 بالمال احزان بوی بهارشن
 بهجاره دنیاوی گریه زاری
 هیتز در زبان زهر و جحمان
 حاصل گته او لبس مالم
 فان جمله دگرته اهو آفتان
 آفتان در کخانه جری اطلس ^{اعلاک}
 حاصل فکر زویره مقبر
 تشبیه بانجگی تری در مر
 من بویه مقیم عرصه خان
 قیبتی حق دگرته حاصل
 ساقی کوچه کزین همه کزین
 آنه بلای خزان کو دینی آفت
 باخه کو سینه روز کارش
 سقو بوسه شیک خون دلاهر
 باسوز دل او دهانه آفتان
 بوافه جمع بونه عالم
 دنیا دویه شبیه طوفان
 دار و برو طبر سینه بون چان
 تشبیه بر و ضلع منور
 از نور و ضیای عشق بوی
 روح وی کشته اوج افلاک
 هیز او بوی محققند آهوه اصل

بنده ساز دایره پشته مجنون مرثیه ای
 و مرثیه ای سر قبر ایامی

هَمُّهُ لَوْلَا هُوَ وَتَمَّ بِهِ
 كُنْ صَاحِبَ رَيْحٍ بَوَدِشِ وَهْ لَهْمُ
 تَوَوَّرِ بَيْنِ اَمِّ بِلَامِ دِلْمَارِ
 دَالِمِ بَيْنِ اَمِّ دِجِيكِي هَمَارِ
 حُوشِ مَزِلِهْ كَرْتِيَهْ مَهْ اَفْ رَاهْ
 مِنْ لَارِ مَهْ نَهْ بَكَمِ خَبَرِ دَارِ
 جُونِ كَرِيَهْ وَصِيَا حَوْ اَخْرَهْ
 يَادِ كَرِيَهْ وَيِ يَارِ مَرِهَرِ بَانَشِ
 كِيَهْ دِجِهَانْدَهْ نَابَهْ قَالِي
 دُنْيَا جِبَهْ هَفْتِ سَرِ اَرْدِ رَاهِ
 كِيَهْ كُو كَرِيَهْ بَشْتِ بَدُورَانِ
 دُنْيَايِ مَكِهْ زِي بُو خُوَهْ مَقْصُودِ
 قَطْ نَابَهْ كَلْ زِي بُو كَلْ دَوُكُ

اَبُو مُشْتَرِكِ اَمِّ بِلَامِ
 صَبَرِ مَكِهْ بَكِهْ اَمِّ بِلَامِ
 دَمِ جَانِكِي قَطْ تَوَسَّهْ اَمَارِ
 دَمِ نَا كَفَهْ زِي بُو دَلْكَو اَوَارِ
 بِلَعْنَهْ خَلْفُو دَوُكُو بَدِ خَوَارِ
 بِسْمِ لَهْ اَكْرَارِ رَيْنِ وَاِمَارِ
 عَزَمِ رَهْ كَرِيَهْ بُو مَسَافِرِ
 بَا هِغِي وَشِلْ دَايَهْ جَانَشِ
 پَبْدَا بَكِهْ عَمُرُو زَنْدَكَايِ
 اَنْدِشِ اَلْفَشِ خَطَا يَهْ
 هَمُ هَا تَوُجُونَهْ كَارِ اَرْمَانِ
 پَبْدَا كِهْ رِضَايِ حَقِ مَبُودِ
 هَا كُو نَهْ دِي مَاهِ هَشِيُو لَوُشِ

وَأَبُوهُ جَمَلٌ بَحْرٌ بَحْرٌ	وَأَبُوهُ جَمَلٌ بَحْرٌ بَحْرٌ
أَيُّكُمْ كَوْنُ بَدَلٍ دَوَالِي	أَيُّكُمْ كَوْنُ بَدَلٍ دَوَالِي
بَارِزِ عَمَانٍ وَاجَانِ دَادِرْ	بَارِزِ عَمَانٍ وَاجَانِ دَادِرْ
حَالًا كَوْنُ بَدَلٍ مَقَرَّ	حَالًا كَوْنُ بَدَلٍ مَقَرَّ
بَوْنِ بَكَمِ أَرِ فِي حَلِّ مَسْكِ	بَوْنِ بَكَمِ أَرِ فِي حَلِّ مَسْكِ
دَرَجِمْ مَهْ دَهْ نَهْنِ تَوَابِلْ	دَرَجِمْ مَهْ دَهْ نَهْنِ تَوَابِلْ
أَنْ عَاشِقِ زَارِي تَوَائِمِ	أَنْ عَاشِقِ زَارِي تَوَائِمِ
سَوْدَايَهْ وَهَائِهْ ضَبَقُورِمْ	سَوْدَايَهْ وَهَائِهْ ضَبَقُورِمْ
بَرِ آرِ زَوَكِرِيَهْ مِنْ جَمَالِشْ	بَرِ آرِ زَوَكِرِيَهْ مِنْ جَمَالِشْ
حَالًا دَرِمْ نَارِ دَرِ لَدَهْ مَادِرْ	حَالًا دَرِمْ نَارِ دَرِ لَدَهْ مَادِرْ
إِلَّا نَتْنِي أَرِمْ بَرِ بَشَانِ	إِلَّا نَتْنِي أَرِمْ بَرِ بَشَانِ
أَوْ هَمِ بَمِ زَارِي مُبْنَلَايَهْ	أَوْ هَمِ بَمِ زَارِي مُبْنَلَايَهْ
أَرِ مِنْ بَوِيَهْ وَيِ جَوْنِي أَفْرُونِ	أَرِ مِنْ بَوِيَهْ وَيِ جَوْنِي أَفْرُونِ

جَوَارِی حَاجَبِ دُرُوحَتِ نَاقِوَالِمِ
 اَرِ شَمْعِ شَبِّ خَرِاقِ لَیْلِ اَرِ مِ
 مَدِّ کُو کُو بِهٖ وَ جَوَارِی بَاقِی
 حَسْبَا کُو نَبُو وَ صَدَالِ بَا رِمِ
 یَا رُبَّ یَقَا بَکِهٖ مَهٗ مَلَمَحِ
 پَاکِ بُو دِلُو گِی دُعَا یِ تَا نَبِی
 تَا نَبِی هَوَا یِ نَا مُنَا سَبِی
 هِنْدِ یِ کُو دِ جَوَارِی دِهٖ بُودَرْدِ
 مَحْمُو بُو شَرِ عَمَانِ اَوْ پَرِ یُو شِ
 ضَمْعَانِ دِی زَبَرِ بَرِ پَا
 نَاقِ جَبَدِهٖ طَلَبِ دِکَرِ شِشِ
 سَلَوَنِهٖ یَنَانِهٖ سَلَامَتِ
 یَتِّ دِکَرِ اَوْ بِهٖ مَافِرِ
 بَا رِمِ حَسْبَا کُو نَبُو وَ صَدَالِ
 سَوُو اَوُوعِ سِجَاهِ دِوَرِ کَا رِمِ
 شَائِدِهٖ بِهٖ وَ مَحِلِ اَنِیَا فِی
 مِ زِلَی وَ جَوَارِی بُو سِی تَارِمِ
 جَوْنِ رَا هٗ بَقَا یِهٖ اَنِی بَرِ حَقِ
 فِی اَلْحَالِ مِرَاجِ بُو یِهٖ تَغْبِیْرِ
 ضَمْعَکَ لِبَدَنِ دِ بُو یِهٖ غَالِبِ
 تَبَنَهٗ کَنَانْدِی نَالِهٖ سَرْدِ
 نَشِیْبِ بِشَمْعِ گِی رِی اَشِشِ
 کَتِ رُتَبِهٖ یَکِی نَهَا تَهٗ بِسَا
 نَهٗ دِ دِیْتِ وَ جَوَارِی نَا تَوَاشِ
 بُو مَرِکِ خَوَا یَا بُو صَدِّ عَدَوَتِ
 رَحَلَتِ اَنِشِشِ کُو بُو یِهٖ ظَا هِرِ
 رَا بُو یِهٖ حَاجَبِ اَصْرَارِشِ

دیر عالم آف عمری که در این عالم
 زوی بر نگو و زلفش هم آفتاب
 زلفش که در این عالم آفتاب
 زوی بر نگو و زلفش هم آفتاب
 زلفش که در این عالم آفتاب
 زوی بر نگو و زلفش هم آفتاب

بند باز داد مرا لیلی ده

تا به یوسف حال آباءم
 وقت گویند و وصل تسلی
 لیلی دیری تلف از جان
 تا بمکده بو بو عیسه باغ
 تشبیه بلبل لاله مشور
 رنج و غم دگر بو اشجار
 توکل هر یک بای مصم
 یک روز دینی وقت لیلی زار

وی دی دشمنان نویند اثر

طاهر دلی بوی خوش طاهر
 دگستاند دلی بوی خوش طاهر
 وی گریه راه اهل لوح و خط
 وی بوی بوی وجود بال بر نور
 سخن دیگر صفای سیرت
 موز و نوبر وی طبع نلکه دلی
 آساید دلی بشی امواج
 دل بوی وگی بحر هند و عمان
 او قالو جسم و شکل و صورت
 دگستاند دلی زانتی دل آواز
 که که غزل و گهی قصیده
 با سوز و خوندی کاه و بیکاه
 و نقیب و ان ز شیر نادیر

باطن لب و لعل و دلی هم سیر
 اندیشه و گریه و غصه سیر
 گت راه کسان بزرگ بخت
 ز آیین اکل و شرب بود و ز
 دین و زنجاری حقیقت
 هر لکنه ره واقف معانی
 بین بنلا طمو با فوا
 انوار دجوت صفا بلحمان
 یکسر بویه روح و کتیه هبت
 ز طبعان وی دگر بی راه بر و از
 انشا دگر بی ستم بر سیده
 چند حب ز صفای بویه همرا
 قد دم و بهر لیاق عشایر

بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ	بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ
بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ	بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ
بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ	بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ
بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ	بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ
بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ	بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ
بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ	بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ
بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ	بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ
بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ	بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ

بند چار دایمانا احوال
کمالا مجنونه

بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ	بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ
بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ	بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ
بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ	بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ
بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ	بِأَمْرِ اللَّهِ قَوْلِي وَكَيْفَ بَدَلْتُ

ظاهر وی رفیق و خوشم طبع

مَرُّ لَوْ سِوَا الْعَمْرِ وَالْمَوْتِ
 بُو مُقَدِّمُ الْبُكْمِ نِيَارَتِ
 مِنْ بُو خَوَه وَهَادِ كَرِهَةِ الْبُكْمِ
 شِا اَلْبُكْمِ هَمِيَا زَنْ بِيَمِ يَانِ
 خَالِدِ كُو بُو مِيرْ اَوْ كَامِ
 بُو جِه خَوَه بِيَمِ بَاو لَو بَدَنَامِ
 نَرِه عَدَمِ اَعْيَارِ كَرِهَتِ
 نَسَخِ خَطِ اَعْيَارِ كَرِهَتِ
 حَتَّى كُو بَدَه عُبَارِ صُورَتِ
 وَفَتِ بُو بَه بَه مَرُ وَهَمِي مَرَاتِ
 بَاخُونِ عَمَانِ نَرِي بُو مَرِ دِلِ
 مَسْغَمِي بَه صِفَاتِ اَزْدَانِ
 تَشْبِهِ بَغْجَرِ كَلَو مِلِ
 فَرَضِ بُو يَه كُو طِي بِيَمِ بَا طِي
 اِيْدِي بِيَمِ قَطْعِ اِخْتِلَاطِي
 مَسْوَرِ بِيَمِ نَيْفِ فَنَا حِجَابِي
 بِيَكْرِمِ رُخِ خَوَه عَدَمِ نَقَابِي
 نَاحِنِ رُخْمِ خَوَارِ دِگَرِ بَارِ
 دَانَبِه نَصِبِ حَبِشِمِ اَعْلِيَا
 زَبْرَا كُو نَاطِحِنِ قَابِلِ
 مَاشِقِ بِيَتِنِ زَبُو يِ كَامِلِ
 حِينَا كُو بُو قَبُولِ عَاشِقِ
 هِنْدَه خَوَه فَغِيرِ بِيَمِ جِه لَاقِ
 بَكِ نَاقَرِ بِي دِي زَنَا كَا هِ

اَسْتَكْبَرْتُ لَكَ ذَاتِ الْبَابِ الْوَحِيدِ
 عَشِقِ ابْنَةَ بَابِ الْوَحِيدِ الْوَحِيدِ
 اَلَيْتَ لِلَّهِ بُوَيْتَهُ مَعْلُومٍ
 اَطْوَالَ لَيْسَ مِنْهُ اَمْتِحَانِ كَرِيمٍ
 اَلَيْتَ لَكَ بُوَيْتَهُ بَرِيضًا
 وَصَلْتَ بُوَيْتَهُ مَذْهَبَ تَهْمُومٍ
 اَرَقَبَ تَعْلُقُ بُوَيْتَهُ اَرَادَ
 غَمَّكَ بُوَيْتَهُ اَنْتَ كَرِيمٌ بَرِيضًا
 بَا جَهْلٍ مَدَامَ مَتِ بُوَيْتَهُ اَرَادَ
 اَرَايِسِ زُلْفُو خَالٍ دَكِرٍ مِنْ
 بَبُوسَتِهِ وَهَاجِ خَالٍ دَكِرٍ مِنْ
 مَهْ دُكُو طَلَبِ وَصَالٍ دَكِرٍ تَوُ
 نَظَّارَهُ زُلْفُو خَالٍ دَكِرٍ تَوُ
 رَوْشَنُ بُوَيْتِهِ بُوَيْتَهُ خَالًا حَالًا
 مِعْجَاجِ حَقِيقَةِ كَمَالَتِ
 اَفْ خَالٍ سِيَاهُ زُلْفُو كَبُورِ
 اَفْ مِنْ نَهْنِ اَفْ حَمْسُ شُورُورِ
 اَفْ خَالٍ سِيَاهُ زُلْفُو كَبُورِ
 اَفْ مِنْ نَهْنِ اَفْ حَمْسُ شُورُورِ
 مَهْ دُكُو تَوُ لِفَانِ بَكِي نَظَّارَهُ
 هَمُّ تَوُ بِي بَا مَرَادِ وَاصِلِ
 هَمُّ بُوَيْتِهِ بَابِ الْوَحِيدِ
 نَبْنَه تَه لَوَانِ وَهَيْلِ جَارِكِ
 هَمُّ بُوَيْتِهِ بَابِ الْوَحِيدِ
 نَبْنَه تَه لَوَانِ وَهَيْلِ جَارِكِ
 جَبْجَمُ بَغِي حَوِي مَبَارَكِ
 جَبْجَمُ بَغِي حَوِي مَبَارَكِ
 دَرْدِجِ تَه دَرِ رَوَانِ
 دَرْدِجِ تَه دَرِ رَوَانِ

گزینان را که در میان ما
 کز آن کوه که در میان ما
 خالاکو که در میان ما
 چون کتبه که در میان ما
 آن بوم و ها جو نو بر باد
 نو بکره در عصمتی آرم
 بخون زمره در بینه عالم
 نو بینه فانی خلدایق
 نو قط مکه خال خود دگرگون
 نو پیر نشین به لقمه
 رخص بکه ای بت و نادار
 وقت و گو عشق عقل من بر
 نو عقل بکه ز بوخود بنیاد
 لیلی و کوا و جور کاین
 کز آن کوه که در میان ما
 آن بوم و ها جو نو بر باد
 نو بکره در عصمتی آرم
 بخون زمره در بینه عالم
 نو بینه فانی خلدایق
 نو قط مکه خال خود دگرگون
 نو پیر نشین به لقمه
 رخص بکه ای بت و نادار
 وقت و گو عشق عقل من بر
 نو عقل بکه ز بوخود بنیاد
 لیلی و کوا و جور کاین

مَن مِّنْكُمْ أَفْقَابٌ جَالِدٌ
 أَظْهَارِ جَمَالٍ صَوَاهِدٌ كُلِّ
 بَحْوٍ وَهَهُ أَكُوتِ أَجْبِ بَوِشْ
 زَقَابِرِ بَوْمِنَهْ أَيْ سَمَنْبَرِ
 أَوَّلُ كَوْصَوِ دَجْمِدَهْ نُورِ
 حَالًا كَوْنِ ظَاهِرِ بُونَهْ مُشْكَكُلِ
 عِشْقِ كَرِيهٍ بِنَاءِ وَصَلِ مُحْكَمِ
 لَنْتَ زُرْ فِي حَبِيبِ دِلْدَارِ
 مِّنْ جَانِ كَوْجُوِيَهْ كُلِّ زَمَانَهْ
 حَالًا نُورِي جَانِ دَجْمِ بَحْوُنِ
 هَرَجِ كَوْهَبِهْ بَحْمِرَهْ نُورِي
 كَرِازِ مَوْتُو نُورِي آيَارِ
 أَوَّلُ كَوْنِي أَتِيسِ بُوِيَهْ بِنِيَادِ
 لَيْلِ بِلْبَلِ بِلْبَلِ بَلْبَلِ نَعَانِ بِلْبَلِ
 لَوْتِرْمَدَهْ فِي دِلْمِنِ آتَشِ
 آيِسِنَهْ عَارِضِ بَرَابَرِ
 دَلِمِ بَوِصَوِ لِقَائِي حَوِ
 بُوَجِ نُورِ دِي بِمِ مُقَابِلِ
 مَعْنِدَهْ كَرِمْ زَبُونَهْ هَمْدِ
 جَانَهْ كَوْنِ جَانِ دِيْنَهْ آيَارِ
 آفِ جَانِ كَوْنِ دَجْمِ بَلْبَلِ جَانَهْ
 دَرِ جَمْعِدَهْ نُورِ دَرِ جَمْعِ بَحْوُنِ
 اَزْ قَطِ نُورِنَهْ مُقِيمِ نُورِي
 وَرْ كَوْنِ نُورِي اَزْمِ اَزْمِ اَزْمِ
 بَلْ طُغْلِ بَوْمِ اَزْمِ اَزْمِ اَزْمِ
 كَرِ بُوْدِ مِّنْ بَتَهْ مَقِيدِ

مثنای جمال بوی وصال
محتاج وصال بوی همیشه

دیدار بوی بوی وصال
نقصیر تو وصال آمده بشو

از دولت وصال بوی وصال
ور با شو قوت مکه تو قوت

دل نذر وصال قامت نه
من جان زی همه امانت نه

چون بوی به جمال مدی و قوت
ور نذر و امانت خواه بشو

گر ناخوشی تو از من طیب
ور عاقبتی تو از من حبیبت

بوی بزم وصال بیه تو محرم
بک لحظه بیه بمنزعه هدم

بوی ز کولاله ره نور و قوت
زیب تو بیده رخا نور و قوت

فیروز بکه قهرین یا قوت
بوی طوطی بکه ز قند نا قوت

بیوند که بوی کل آر غوی
بگهی خضر آب زنده گمان

ور عاقبت مبتلا نه تو
مجر و غم و باد نه تو

تو غصه بکه ز بوی خواه پیدا
تو من بکه در جهانده رؤا

آن کل نفس افتر بومر تنک
با حال مره نبی تو همزنگ

کین یو لکه فی دلم ظاهره لطف
 جان ناله دیر نه صفا جمعت
 نه خلق خوش و لطف جان ناله
 بالله توئی زجه دیاری
 کر لاله توئی زکیره باغی
 بی حدته هیته شیرین تکلم
 عاقل بیونا بمنزه همزه
 کر غم نگرا دل مه بی تاب
 آرد رد کیم ز نافر غفلت
 لیلی وه کو ای قریبه روح
 مزده ز تره زمانه کام
 مزده نه مراد بویه حال
 لیلی ازم آرزوی جانت
 نه صفا جمعت لطف جان ناله
 آق لطف دیر نه صفا جمعت
 آق هادر خوی کو آشنایی
 توئی زجه لهوره گذاری
 ورسوئی توئی زکیره باغی
 بو حال دلم دگی ترحم
 البته دیوم بحال آگاه
 پرده بیونا ز چشمه خواناب
 کی بوی توئی دزانی آبت
 کام دل مبتلای مجروح
 بونه نمی عشرت کنه جام
 تو بوی بمقصد خوه واصل
 کام دل زار نا توانست
 مشتاق جمال بوی همیشه

وَقَدْ كُنْتُ كَهَيْئَةِ ذِي الْعَرْسِ الْمُنْتَدِيَةِ	جَمْعَانِ دِي شِمَاعِ مَاهِ رَوِيَتِ
جَانِ بِي خَيْرٍ وَبِوَعْقَلِ اسْتَدِيَةِ	نَتِ كِرْمِي جِيْبِيَا ضَيْطَرَاتِ بِيْدِيَا
دَرْ بَحْرِ حَبَرِ دِي بَوْمِ عَرَفِ	مِنْ نَوِي كِرْمِي زَغِيرَتِ فَرْقِ
مِنْ دَوْرِ بَلِي اِي صَمِّ فَا حَالِمِ	طَعْنَانِ مَلَكِهْ وَمَدَهْ اَنْفِيَالِمِ
بِي تَهْ بَوِي بَوْمِ شَكِسْتَهْ حَاظِرِ	صَدِّ شَكْرِ كَهَيْئَتِهْ نَهْ اَخِرِ
كَلَارِ اَمِيْدِ بُوِي نِيْزِ اَبِ	بَارِبِ عَجَبِ اَفْ خِيَالِهْ بَانَ خَوْبِ
دَرْ عِيْنُو طَرَبِ چِرِ خَوْبِيَا بُوِي	خَتِ مَهْ مَكْرِ زِخْوَشِيَا بُوِي
اِي دِلِ نَوِ مُقِيْمِ بَا هَوْنَالِبُوِي	هَرْدَمِ نَهْ تَمَتِي وَصَالِبُوِي
اِي دِيْدِهْ بَرِيْزِ سِرِيْنِكِ كَلَاكُوِي	هَرَوْقَتِ نَهْ دِكُوِي كَوَا نِيْ بَحْوُونِ
مَنْظُوْرَتِهْ بُوِيهْ اَوْ سَمَنْبَرِ	مَقْدَمِهْ بَلَكِهْ نِيَارِ كُوِي هَرِ
اِي جَانِ كُوِي مُدَامِ نَهْ اَنْظَارِ بُوِي	دَلِيْمِ نَهْ رِجَاوِ صَالِ بَارِ بُوِي
اَخِرَتِهْ دِي دَرْ كَهْ نَوَارِ نِيْ	وَارِ بَارِهْ كَسِ اَمِيْدِيْ بِنْدِ
بَحْوُونِ كُوِي وَهَادِ بِيْزِيْ نَوَارِ	بَالُطْفِ بَلَكِهْ نَوِيْنِ سَرَفَرِ

خالص بوی بد را تا عیند و باقی بخت
 که بد عیند غنی طیب من دخی
 که نوقله مه گرو نضرع
 که ز این سلامه یار یار
 که بن پیام زبده ایسا نگر
 با هشی مه عمر بویه ضایع
 خاصلمه وجود بویه بر باد
 بخونه گوینج درانی لبی
 بی حد گریانو بویه نالان
 ای گو مه دگو تو او حبیبی
 تو بی مه مقیم دلده ذکریم
 چندان مه توانس نه گریوایه
 قهر چی کس گوزخونه غافل

بانی که بجای و گزیده کلاه و می
 که دایه منه زوایت خندی
 از فیض وی من لای توقع
 بر دایه منی فقیر آسار
 مهر و عده گودامها سست فکرها
 حتی مه لای بوضیف طالع
 یک لحظه نبوم نردست فلک زنا
 هیر زریان بشبه سیاهی
 گواهی نریمه چرای چشمان
 اندر دل مه طیبی
 در قلب مده خیال و فکر
 مستم همی من این خطایه
 خلگی بکه ناس ناب و قابل
 وقت گوهرشت دماغ بویست

مجنون در بزمِ لعل و زلف
 آغماز لطیف و لیس و زلف
 کافی بزمِ صدای دیو و
 اشکانه و حکایتِ دلخیز و
 مجنون و ده گویا اهل حال دله
 بوس به اشک شاهدِ حال
 تر تپ و عیار تو فصاحت
 مفا قره دله دلیلِ راحت
 ای شہت من ز راحتِ دور
 صامت بیه او دبیته مقدور
 لیلی و ده گویا ای ضعیفِ ناچار
 مجنون بگه تو حالِ اضمحار
 لیلی و حبیب بگه تو بنیاد
 مجنون خربز بهیسی موی کند
 تفصیل غم خو گزیده اجمال
 ای سبزه در دره ددی آب
 از بونه غم حبیبِ بیم آه
 کیشامه چرقاس جفای کتب
 آخر گو بو زحفِ طعنِ انبار
 یک شمر ز ما ضی تو بگه یار
 زانی گو لشکره آرزو مند
 بوی گره عرضِ صورتِ حال
 سر رشته راز ره فاتح باب
 یان بدم خبر ز طعن بدخواه
 هم روز و مشقتِ همتی شب
 از دور گیم ز بار و دلداز

لَيْلِي وَهَؤُلَاءِ لَطِيفٌ كَرِيمٌ ۝
 هَؤُلَاءِ لَطِيفٌ كَرِيمٌ ۝
 بُوَيْرِيسَ عَدَمَتِ مَنَازِلَ ۝
 بِالْطَّفِ كَرِيمٍ تَكَلَّمَ ۝
 جَنَمِ خَوْفِكُمْ أَسِيرٌ مَجْنُونٌ ۝
 لَيْلِي وَهَؤُلَاءِ كُوْنِي مَعْدُورٌ ۝
 حَاشَا بَيْتِي رَاغٍ بَلَسِمٌ ۝
 مَجْنُونٌ وَهَؤُلَاءِ دَرِيَا ۝
 لَيْلِي وَهَؤُلَاءِ كُوْنِي لِقَايَهُ ۝
 تَوْشِيفَةُ أَسِيرٍ مَا تَمُ ۝
 تَوْخَارِيوُ أَوْ غَيْرِ عَالَمٌ ۝
 مَجْنُونٌ وَهَؤُلَاءِ عَشْقُ دِي خَوَارُ ۝
 لَيْلِي وَهَؤُلَاءِ كُوْنِي بَرْدَا ۝
 قَيْدِ دِلِ زَارِ رَهْ فَوْنِ كَارُ ۝
 مَجْنُونٌ دِي زَارِ اَهْلِ دَارُ ۝

از کی به نوبه فیه ظلم و ادا
 همی خطه بوی فدا نو فدا
 می تو عشق خدان طریقی
 که عاشقی بوی من رفیق
 آخر بزم بوی اتفاقم
 رحیمه بیند اشتیاقم
 لطیفه بنای کار خیری
 در ممکن قیس که توسیدی
 وی هر وه دگوت بویه مصلحت
 فط فکر نما خوگر فراموش
 بهش بوی کته لمر د او نور
 مایه ز هفالو همرا ان دور
 و ربو بوی سیاهی شب تار
 یکجا ربو ساربان خبر داز
 پیش هاته سربو او پریوش
 مایه د فی ایشده مشوش
 چشم خوه فکر ندی اوی کس
 قضا نایه کوه صد اونه حس
 بی حد گره جهد اوی گویو
 وی راه نه راهبر اوی دی
 بی حد گره جهد اوی گویو
 نه ز فافل خوا اثر اوی دی
 تنها گریایه اوسحبر
 در طاری مثال ماه انور
 حتی وگو روز در گتی فرد
 وک لیلی دگر جهان رخ زرد

بَدَ لَیْلَةٍ لَوِی کَوْفِیضِ وَیِیَ عَامِ
 زَارِدِ زَارِ کَرِهَةِ اَعَانِ
 نِسْهَ زِغْمِ مَرَمَ بَهَائِتِ
 غَمِ بِي حَدِّ وَاَزْ کَلَّکَ ضَعِیْفِ
 یَا لَوِ بَدَه قَاسِیَ مَحْنَه طَاقَتِ
 کَرَمِ جَامَه صَبْرِ اَزْ بَکَمِ جَاکِ
 کَرِ اَزْ بَدَمَه دَلِ اسْتِمَالَتِ
 نَامُوسِ کَوْزِی بَکَمِ جُدَائِی
 نِسْمِ بِيه عِصْمَتِ مَه بَامَالِ
 کَرِ کَوْ وَهَه بَکَمِ حِفْظِ نَامُوسِ
 نِسْمِ بَکَمِ دُورِ اَهِ مَحْنُونِ
 یَا رَبِّ مَحْمَرِ اَزْ اَزَارِ
 سَمَرِ مَنَزِلِ اَمِنْ رَاهِ نِزَالِ
 وَیِیَ کَرِهَةِ اِذَارَه ضُحُوقِ شَامِ
 کِی بَوَاقِفِ خَالِوَهْدَمِ اَزَارِ
 اَزْ غَمِ زِکِی اَزْ بَکَمِ شِکَايَتِ
 نَه طَاقَتِ مِیْنِ قَهْمَه نَه جِیْفِ
 یَا خُورِ بَقِیَاسِ لَمَاقَه مَحْنَتِ
 دَرِ حَکَمِ نَه دَه دِیْمِ خَطَرِ اَنَاکِ
 زَبَدَه نَه زِمِنْ عَمُو مَلَاکَتِ
 کَلِّ قِیْسِ بَکَمِ اَزْ اَشْنَائِی
 اَزْ بُو وِی بَکَمِ مَوْفِیقِ حَالِ
 مَعْمُورَه وَصَلِ مِیْنِ بَه مَحْرُوسِ
 خَالِیْنِی زَارِ بَکَمِ دِکَمِ کُونِ
 اَزْ بُو مَه بِمَحْنَتَانِ کَرِ قُتَارِ
 اَزْ غَیْرِ نَه قَطْ پَنَاهِ نِزَالِ

اَوَّلُ تَوْبَتِهِ قَطَا فَيَسْأَلُكَ
 حَالًا كَوَاجِرًا قِيَارًا دِكِّي لَوْنًا
 تَهْ مَتَرَلَكِي دِي كِرِهِي بِيْدَا
 بُو تَبَرِ فَلَكَ دِي بَوْمِ رِشَا نَهْ
 مَا يَكْدَه يَهْ كُو اِيْتَفْ عَالَمُ
 نَهْ مَا يِيَه صَبْرُ مِنْ نَهْ اَرَامُ
 اِيْتَفْ كُو تَمَامِ بُونِ كَوَاكِبُ
 اِيْسَهْ صُحْبِ كِرِهِي سَرَنَلُ
 اِي صُحْبِ جَوَابُو يَهْ تَهْ اَحْوَالُ
 كَرْدَلِ تَهْ خُوشَه بِلَكِهْ تَبَسُّمُ
 هَمْدُ تَو بِلَكِهْ بِيْنِ خُرُوسِي
 بِي حَدْ كِرِيَاوْ كِرِيَهْ وَي رَاوْ
 نَهْ صُحْبِ تَهْ شَبَهْ دَا يَهْ فَيَدَا
 هَمْدُ تَهْ بِلَكِي لَوْنًا دِي كَارَدَلُ
 تَرَكِ اَرُوشِ اِخْتِيَارِ دِكِي لَوْنُ
 يَا دُ طَلَمَتِ رَهْ تَهْ كِرِيَهْ وَنَدَا
 طَا حُو تَهْ جَرَحَهْ بَوْمَهْ دَا نَهْ
 مَا مَهْ اَرُو نَجَبِ رَشِي دِي مَا مَهْ
 چَهْ دَكِهْ بِيْنِ اَزْ تَرَامِ سَرَنَجَامُ
 سَبَرِ دِكِي اَو دِي نِفْ مَرَاتِبُ
 نَا يَزِ سَمْعُ صَدَا بُو هَمْدُ دَنُكُ
 لِي نَادِي تَو دِي تَهْ نِيْنَهْ مَا جَالُ
 وَرْ مِهْرِ هِيَهْ بِلَكِهْ تَهْ حَمْدُ
 نَفْ دَنُكُ مَكِهْ صَدَا يَكُوسِي
 دَرْدِلِ خُو دِكِرِهْ تَكْرَارُ
 دَرْدِلِ نَابَهْ كِيْمِ مَقِيْمِ زِيَدَهْ
 بَرْدَا يَهْ اَوِي كُو فَيَضُو يَهْ حَامُ

وئی گزیده طریقه هفت ساله
 وی ز اینو یک لکن در اند
 دانیو د بونه انجن ساز
 گزاین سلام بو بهانه
 گز چند هبود د فده یک ذکر
 دالم بغی فکری او برپرا د
 نایه بوز دل اوی تاب
 او ما بود کل چرای همدم
 تنهاد کاند ناله سار
 ای درد و غم زمانه بالله
 تنهای ز بوخوه من گری خو
 وی دی تو نه بو ز غم هفت
 ای شهنخت من سیه بوش

محمد بن عزاد گزیده طریقه
 بویه بختی کز قضا
 حمد د گزیده بویه اعلا
 بخون دیو با غن فغانه
 اماوی د دله بلفه بوقرا
 همدم د کاندی اهوریا د
 یکف گو بلاف بونه احباب
 اوزی قمراند باه پر غم
 در د خوه گزیده ز عجز اظهار
 نایه بویه بختی همد
 تله دایه هندگی دنی سرو
 وی گزیده ز شب سیه شکایت
 اشفه بکه فی عقل مدهوش

کماله بوی بقیه خست برده
وی دی گوشتی چاله مجنون
جو دایه سلام گوشتی اعلام
دهر این سلام گوشتی بامان
مجنون کره آه کشتاندی افغان
پرمایری وی بزی غافل
تحقیق روی بیان حال کره
گوگریمه رفیق عاشق
مجنون دگونی ای وفادار
نه گو بویا ریزه دشمن
وی جان خوه دایه بویه وصل
انه هی گهیمه کمالی
وقت گو جو مال باب لیلی

فکر لایق و دیکر شکت ایده مجنون
روشی دنیف غمانده مجنون
باب این سلام چه گوشتی ابان
لیلی جو مال باب فی الحال
هیتر کشیان شهرد و جثمان
اقبال رویه هان مثل
آف بخت ز قیس وی سولگر
کن لایقه آف گری چه لایق
قط نابه جهان روی کد بار
هم او بو بوی عاشق وی هم من
او بو دمر تبا نده کمال
نوقط مکه عبیلین فی حال
وی گریغافانو ناله میلی
وی کره طریق اهل مانم

اندازیم چهره ز توید به دل من
 وقت بگویند اندام و جان
 لیلی کو فغان و گریه عیان
 کت ما تموشین او گریه عیان
 کیسوی خوم وی دگر نه بر باد
 اوهایه دینف عریبه عادت
 یک سالو دوسال دگینه مالم
 خوش هاتی بلیلی عادت و ان
 مالم وی دگر دینف اعوام
 چند روز گریا لوییده زار
 فریاد دگر نه دکا هو لی گاه
 سرائین سلامبه رحمت حق
 وی را گری پرده مدار

جانی دانوی حق نبویه واصل
 لیلی دگر شادی آهوا فغان
 آفت واقعه وی دگر بهانه
 هدم دگر آه او دل فغان
 وی هر دگر نه جرم فریاد
 شکر میر نمه بمنه عورت
 فریاد و فغان دگر دما دم
 پید گری چاره بولی فغان
 در شین بهر اندی صبح و شام
 حتی گو جو مال باب ناچار
 در قلب خوه ده دگونی او ماه
 وی دایه ز عشق میره رونق
 پنهان غم من گری آشکارا

در زید صبیح افشما و زید
 افشما و زید و زید و زید
 قطب این سیدم نگذرد مایه
 سیداره وصل مکه بود واقع
 باز در دل خوه گو گریه احزان
 زید را بود و گریه غم دلداز
 پروانه خبر کها جراحی
 کل مبحث بلبل کها جراحی
 لیل گو وها ملول و محزون
 بویه بیایم زیاده ممنون

بنده سید واد مرنا این سلامده و
 گشتن این و ممنون بهشت

غم مانم خوه دگریه بنیاد
 نواحه وها دگریه فریاد
 با این سلام چهره گریه کردون
 اما نخی خدنگ آه مجنون
 وی نورسی نا توان د مادم
 هر دم دیکشاندی مختون غم
 در دعو حشرت بیخا ج
 سرو قد گریه خیز زانی
 هر روز دیو خرابتر حال
 روی خوه زوی گریه ای قبیل
 بو درد دوا نبویه پیدا
 نا خوش گوشتا نبویه پیدا

اندیشه عمر بویه باطل

۱۰۶
 اَنَّهُ لَا قِصَمَ لِيْ بِهَذَا الْعَالَمِ
 لَيْسَ بِيْ نَبِيٍّ وَلَا رَاهِ عَشِقٍ كَالْمَلِكِ
 تَحْسِبُ بُوِيَّ لِكَاثِرِ الْمَنَافِي
 جَالِمٌ تَوَنَّرَ خِصْلُهُ كَبُورِ جَاهِلِي
 بُوِيَّ هَرَجُوْكَمَا جَبُوْنَا اَقْطُوْرُ
 نَدَبُوِيَّ بُوِيَّ هُوَ لِكَاثِرِ دَوْرِ
 اَقْطُوْ حَالِ بِيُوْنَا زِيَادَتُهُ مَقْدُوْرُ
 نَدَبُوِيَّ بُوِيَّ نُوْدِرُ جِهَانِ مَشْهُوْرُ
 هَرْدَمُ بُوِيَّ وَهَابِكُمْ مَهْ دُنَادُ
 كَمُ كَمُ بُوِيَّ تَرْجَمُ مِنْ بِلَكِ يَادُ
 اَي سَمِوْ سَمِيْ بِرِ كُلِّ اَنْدَامُ
 تَارَاجِ مَنَاعِ صَبْرُوْ اَرَامُ
 اَي خُصْمِ وَكُشُوْرٍ مَلَا حَتُ
 مَهْنَابِ سَبِّ نَا طُوْ رَا حَتُ
 چُوْنِ كِيْ كُوْنَتُهُ كَمُ لِسْمِ رَحْمَتُ
 اِظْهَارِ تَرْكِيْ زِيَادَتُهُ هِمَّتُ
 اِيْجَارُ كُوْرِهِ مِهْرُ بِلَكِ نُوْ
 وَكُ وَفَتْ اَوَّلِ طَرَبِ مَلِكِ نُوْ
 حَضَرْتَرْدَه دَا نَجِيْنَهُ جَالِمُ
 رَحْمِيْكَ بِنَالَهُ بُوِيَّ فِنَا رِسْمُ
 مِيْلَا مِيْنِيْ بِيْ مَضْرُ بِلَكِ نُوْ
 جَارُنَا كُوْلِيْنِ كَذَرُ بِلَكِ نُوْ
 هَر وَفَتْ بُوِيَّ دُسْتِدِ رَا زُ
 اَرَزِيْ وَهَهُ هَر بَدِرْدَرْدِمَا زُ
 اَزْ كُوْشِيْ دَرْدُوْ دِلْفَكَارِيْ
 نُوْ مَحْفُوْ عِيْشِ كَامِكَارِيْ

بچوں کو بچت پناہ و نجات
 اقبال ابدی وی امتقاد کر
 دوان بونہ پورہ تیار و ہمد
 وی کوئی نہ زیدہ یار صادق
 ائی نہ زیدہ مترہ یار
 ازمن زبلیتہ وی سنان
 بکھپہ تو خاک در نیازم
 ای تو ی زیدہ مترہ در مان
 الحمد للہ العظیم
 از عہدہ من وفادی خیر
 من زانی زیدہ نگرہ او ماہ
 کار خوشگان ہم جفا نہ
 ہندی ہنہ نازینو نازک
 اقبال الخیر بونہ بچوں کو
 بی حد وی بلبل اعماد کر
 کلار مہم بونہ خرم
 بومن تو ہی ہمد مو موافق
 مسرور گیرم یوز دلدار
 عرسکے تو درورو ہم دعا بان
 بولیل بکے تو عرض سازم
 کیفادل من جانی چشمان
 مترہ نہ زیدہ گم ہدیہ
 از شہدہ من نشفادی خیر
 چنا گوید بوم بہتر دہ آگاہ
 ہر چی زیدہ تین ہی وفانہ
 قربان نہ بن ہی بجا ناک
 از ناقص امیر عادل

اَوْ شَرُّهُ كَمُوْدُ لَكَ فِي تَوْضِيْحِهِ
 نَدُوْ كَلِمَتِيْ تَهْ جَوْنِيْ بَلَدِيْ اِنْ يَكُنْ
 بَرُوْدِيْ تَهْ مَرَهْ فِيْ صَوْنِ عَدَا
 اَقِيْ ظَلَمَ لِسْتَهْ اَشْكَا رُو
 اَمْ مَا نَدُوْ نِيْفِ دَرُوْ قَا لَمْ
 جِيْگَمْ كُوْ مُقَيَّدَ حَمَارِمْ
 نِيْنَهْ زِمَهْ مَجَالِ مَكُوْب
 وَكْ غَنَجَهْ هَرَا زَا بَرِيْاَن
 لِيْ تَوْ شَهِيْ كُوْرِيْ رِيْضَايِ
 بُوْجِهْ عَجْبَادِيْگِيْ تُوْ اَهْمَاَن
 يَكْ نَامَهْ زِمِيْنَهْ نَاگِيْ تَحْمِيْر
 نِيْمِيْ زِيْنَهْ اَبَ بَايِيْ رَا ضِي
 هَدَمْ بِيْگَهْ تُوْ بِيْاَنِ اَحْوَالِ
 اَرْ سَا لَ تُوْ بِيْگَهْ زِيْوِيْاَنِ زَا

نَدُوْ كَلِمَتِيْ تَهْ جَوْنِيْ بَلَدِيْ اِنْ يَكُنْ
 دَرُوْ جَلَدِيْ مَا لَمِيْدَهْ يَكْ بَايِيْ
 نَايِ مَرَهْ زِيْ دِيْشَتَا بُوْ نِيْنَهْ جَا نَهْ
 جَا رَهْ جِيْهْ صَبُوْ بُوْمَهْ لَدِيْمْ
 مَحْبُوْسِ حِجَابِ تَنَكْ نَا رِيْمْ
 وَا صِيْنِ يَكْمْ اَزْ زِيْ بُوِيْ مَحْبُوْب
 اَنْغِيْزَمْ دُوْ لُوْ آهْ اِيْجَمْ دُوْ لُوْ قَا نَهْ
 جَا وَا تُوْ بِيْزِيْ اَشْنَايِ
 خَالِ دِيْ خُوْهْ تُوْ نَاگِيْ اَرْ سَا لَ
 نَا شِيْپِيْ وَهَادِيْگِيْ تُوْ تَقْصِيْر
 اِيْ حَا نِ يَكِيْ تُوْ خِلَافِ مَاضِيْ
 شَرْحَا رِيْخِ زَرُوْ دُوْ اَشْتِ خُوْ اَلِ
 اَزْ حَالِيْ تَهْ دَا بِيْمْ خَبَر دَا رِ

نَدِيدُ بَوَاوِي فِكْرِي فَرَارِي زَارِ
 دَوَّ جَوْمِ طَوَافِ كَوِي لَيْسَلَه
 كَيْطِي فِي هَمَايِ لَوْحِ اَعْرَارِ
 الْقِصَّةُ بَوَانِي بَوْمِ هَمْدَمِ
 دَا اَنْدِ بِنِيمِ اَوِي بِنَهْمَانِ
 مِّنْ دِي مَن دَرِيمِ جِي ضِيَا بُو
 نَدِ لَعْلِ لَبَانْدَه قِطْعَه بِلَا بِ
 اَرْ بِنُو كَرِيه نَالَه نُو زَارِ
 اَيَا عَجَابِيَه كَدَارِ حَبِ
 قَطْ جَوِي نُونِ وَي دِلْفَايِ
 مَجْنُونِ مَه كَرَنَه دِي بِي بِاللَّهِ
 تَوْ مِّنْ يَكْمِي بِحَالِ اَخَاهِ
 اَيَا وَي حِرْ حَالَه دَر مَهْ سَالِ
 كِيَه وَي رَفِيقِ جَوَانِه اَحْوَالِ
 بِاللَّهِ تَوْ هَرَه بَيْنَه مَجْنُونِ
 رَحْمِ نُونِ بِلَكِه لَيْسِي مَحْرُونِ
 بُو وَي زِمَه شَرَحِ ضَعْفِ خَالِكِه
 حَالِ وَي زِمَه فِه سُوْلَكِه
 بِبِرَه نُو جَوَالِي نِيْفِ عَمْدَه
 دَرَايَتُو مَنَقُو السَّمَدِ
 مِّنْ زِي كَرِه شَبِي لَيْسِي كَرِكِه
 وَفَتِ كُوْمَه مَا تَمَانَه سَحْكِرِ
 اوسر وگود کتی ز چین

دِی بُو خَوَه وَ هَا وَ کَرِ شَاخَان
 بُو خَوَه خَوَه وَ خَوَشَم شَاخَان
 بَشَاغَمِ کَلِ خَوَه خَوَه
 مَرِغ دِمِ صَمِغ کَرِ شَاخَانِ آوَر
 هَمِ صَفِغِ عَالَمِ بُو رَوَش
 صَمِغِ رِ صَفَاوِ صَدِغِ دَا دِم
 تَا نِیرِ صَفَا یِ جَا مِ خَوَرِ شِد
 دَرِ کَفِیو سَرِجَا یِ مَجُون
 نَا کِه دِی گُو هَا تِ نَدِیمِ کَامِل
 وِی دِیمِ رِ شَا طِ نِی بُو آوَر
 عَا یَتِ بَصَفَاوِ نِی نِه مَحْرُون
 بَرِی گُو جِرَا بَا نِی طِ
 آیا تُو بُو یِ بَدِوَسِتِ وَ اَصِل
 اَبُرُو بَجِه قَدِ دِی سَرِ بِلِندِی
 هَمِ رَاغِ شَبِکِی زِ کُوفِه بِنِ وَ اَر
 خَوَشَبُو یِه زِ بُو نِ شَا طِ عَالَمِ
 کَرِ بَا غِ سَمَا یِزِمِ جَشِدِ
 وِی لِه رِ نِی بَجِشِمِ بَرِ خُون
 هَمِ رَا زِ قَدِیمِ زَبِدِ فَا ضِل
 زَبِدِه بَصَرِجِ بَلِکُفُو مَسْرُور
 آفِ خَالِ غَرِیْبِ هَا تِ بَجُون
 اَبُرُو تُو زِ یَا دِه بَا نِ شَا طِ
 آفِ چَنْدِ طَرِبِ زِ بُو نِه حَا صِل
 آوَقَا سِ تُو بَرِ نِ شَا طِ مَنَدِی

زانکه بیکم نرسد بی غم و ای
 لیلی نه گریه ای خدا بری و
 لیلی نه گریه ای عالم
 نه دایه وی چمن عالم افروز
 نه از گریه بد زده بر زار
 بخون نه بد زده مبتلا گیر
 یارب بکم بکه علاجم
 یارب نه گریه بد زده گرفتار
 پر بو حکما مه گویند حال
 من زان حکیم فرد تو ی
 گریه درد و وگر دواز بونه
 یارب بکم کمال ذوقم
 لیلی بکی نهینه ظاهر
 دزدان اولی بکه بپوای
 خنای گو جان دایه آتش
 وی از گریه شکسته غم
 وی دایه من آتش جهان سوز
 بخون لکو لیلی جفا کار
 بابل نظر نه بر بکلا گیر
 از غیر بیه تو احسا جم
 غیبه کیه نهینه قم خوار
 بوجاره در دمانه اولان
 دانی جمیع درد تو ی
 حاکم تو ی یو رضا ربونه
 روز مر و بیکه زیاده شوقم
 قط خالی نگی خیال ز خاطر
 وی بوخه و هادک مناجات

بوشاه و مژمن که گزینم آگاه	یک سنامه نرود و دین و دهر
اگر خال چون آبیه تقییر	بلکه بگم فیض خامه نافر
بوجوه و هه گزینم آغاز	دی گوئن نگه عطار دراز
بی حدوی نیاز گزینم آغاز	وی رو گه اندر روی گریز
وی گمیه و هار و پیه گفزار	رو دایه مریخ محس غدار
بوشوریه عالم اهل طاعت	کای و الی مسند شجاعت
از بی کو خضم بوشنه یار	از عاجز مو قوی مه اغیار
بوی کسی تو بکای ساد که	بوعاجزی لطف که صد که
داد و ستیمیره همتش بن	شور و سر که تو دفع دین
وی گزینم ره بارگاه توحید	از شور و قلم دیویه نو مید
بوی خالق خوه وی عرض راز گزینم	بمدر که رب خوه نیاز گزینم
بهم غلامو تبع جا کر	ای ز بفره معین ز کلامه هیر
صاحب رقم برات روزی	ای فرق امل کلاه دوزی

بَرِّمَالِ اِسْمَانِ وَنَمَائِدِ مَوَاقِدِ
 دَلِیْلِ فَلَکِی اَفْتِ وَدَوْرَانِ
 سَمَرِ نَارِی وَفَتَحِ کَمَلِ سَنَنِ
 صَدِ قَطْرِ سَمَرِ اَنْدِی مَرِی اِسْمَانِ
 بَرِّ فَا شَفِیقِ بُو اِسْمَانِ سَمَوِ
 نُوْزِ کَرَنَه زِ اِسْمَانِه تَحْوِیْلِ
 اَز لَعْلِ حَوْه دَانِه دَرِ نِزَالِ
 تَرْتِیْبِ مُقَدَّمُو مَأْخَرِ
 مَا بُو دَایِشِ فَلَکَدِه حَیْرَانِ
 سَمَرِ رَوِی سَمِیْنِ نَرِی کَرِ اَخْتَرِ
 شَرَحِ گَرِیو عَطَارِ دِغَمِ دَلِ
 مَسْکُو فِی عَقْلُو مُشْرِفِ رَاهِ
 فَهْرِ سِتِ رَمُوزِ اِسْمَانِی
 رَسَامِ مَنَاسِبُو مَرَاتِبِ
 غَیْرِ تَه تَهِنِ دَبِیْرِ بُو دَرْدِ
 یَکِ نَامِه زِدِرِ دِلِ رَمِکِ

بَرِّمَالِ اِسْمَانِ وَنَمَائِدِ مَوَاقِدِ
 دَلِیْلِ فَلَکِی اَفْتِ وَدَوْرَانِ
 مَجْمُوعِ گَرِی حَوْتِ یُوْسِ رَوْنِ
 شَمِطِیْنِ وَبَطِیْنِ سَمَا گُو اِکْبَلِ
 بُوْزِ نَبْتِ وَاَنْ گَرِی مَهَبَا
 دَا بُو رُوْشِ سَهْرِ اَصْفَرِ
 مَجْنُونِ تَحْیِرِ وَ بَرِیْشَانِ
 فِکْرِی لِفَلَکِ بَدِیْدِه نَرِ
 اَوَّلِ لِسْمَادِ بُوْیَه مَا یَلِ
 اَیْ اَصْلِ حَابِرِه کَارِ قَرْمَا
 اَیْ نَاسِیجِ شَخْصِ مَعَالِی
 قَسَامِ مَقَاصِدِ وَ مَطَالِبِ
 دَر دِلِ مَه هَنَه حَابِ بِجَدِ

کوش واده کن عیاسو اَخباو
 حتی وکوشش هر ر وانبو
 وقت کوش ووب گریه آگاه
 حیا کود بو لخت فاعد
 زهره پریشان دگریه کیو
 در جرخ سما حمل عیاسو
 کاو لفلک بو کاو عنبر
 جوزا کمر خوه گم صغ
 لی بو بو اسد ز روز بزدور
 دابوز بو لیسو سبله تاب
 میزان دگر فلک سرازو
 غریب ترکاند کند بجم
 قوس خوه یکاند سپهر لاغ

بَلْ لَوِیْدَ کِی فِی سِی دِلْ شِکِیْمَتَه
 دِی بِلْ مِیْلْ لِدُورْتَه اِمْرَه
 دُر دِیْسِتْ وِی کَابَلْدْ مِیْلْ
 مِیْلْ فِکِرْ لِهْ دُورْتَه مِیْلْ
 گِی اِهْوَزْ اِهْ وِی گِی دُورْ
 وِی مِرْدِ سَوَالْ گِی زِ مِیْلْ
 بُوچَه تَه خُوَه هِیْوَلِیْلْ گِی
 مِیْلْ وُهْ بُوی وِی جَوَابْ
 اَزْ بُوْتَه بِیْمِ بِی نُو آگَه
 نِیْلَه زِ مَه نِیْلَه دُورْ
 دُر مَذْهَبِ عِشْقَه جِه لَاقِ
 عِشْقِ تَوَحِّبِ جَانَه
 مَعْنُوکِ گِی مَذْهَبِ مِیْلْ
 دُورْ وِی دِکِرْ حَمْدِ وِی
 وِی جِیْمِ لِدِیْسِتْ کِتْ زِ نَاگَه
 لِبْلْ بَقِیْ قِیْسِ لِی مِیْلْ
 قِیْلْ لِی فِکِرْ وِی جِیْمِ مِیْلْ
 وِی صُورْتِ لِی مِیْلْ زُورْ
 اِی دُر دِکِرْ مِیْلْ مِیْلْ
 نَابِ خُوَه زِ بُوْتَه بِی مِیْلْ گِی
 گِی وِی لِی صُورْتِ صَوَابْ
 اَمْ هَمْ دُورْ یَکِیْنْ زِ دُورْ مِیْلْ
 دُورْ زِ مِیْلْ هِلَا تَوِجُوْی
 مَعْنُوکِ هَمْ یَقَابِ بَه عِشْقِ
 جَانْ هَمْ دِ مِیْلْ نِیْلَه
 عِشْقِ بِی نِیْلَه جِهَانْ مِیْلْ
 گِی وِی لِبْلْ وِی لِبْلْ

رُونِی لَبَرِ سَرِ جِهَارِ کِه
 وِی گِرَنه چَاوُ جُولِ پَرِ آبِ
 صَدَرِ خَوَه بِخَلِ لَوَحِ مَقْبَرِ
 هَیَرِ بُو یَفَنانِ کِرِمَه مَآلَمِ
 قَطْمِنِ زَنَرَه بَکَرَه عِلَامِ
 حَقِیْقَه نَکَرَه طَرِیْقَه زِ بُو خَوَه
 بُو مِ بُو فِیضِ تَه مِیَسَرِ
 مِ بُو تَه گِرَن جَفَاوُ اَذِیْتِ
 وَفَتِ گُو دِ بُو مِ بَغَمِ کِرِ فَنَارِ
 چَاوُ بُو کَلَوَتَه گِرَه عَزِیْمَتِ
 رَا مِ گُو کَلَمِ کُنَا هِکَارِمِ
 مِ نُو دِ جِهَانَدَه بَرِ گِرِ زَارِ
 بِي حَدِ گِرَه اَهْوَا نَالَه سَرِ قَبَرِ
 مِ وَا بِلَه لَعْمَه دُو گِرَنه زَارِ
 هَیَرِ کَشِیَانِ بِنَبَه سِلْدَابِ
 بَا نَا حِنِ اَصْبَعَانِ دِ گِرَه گِرَه
 وِی بُو خَوَه وَ هَادِ گُو یِ هَرَمِ
 حَتّٰی گُو تَه عَمَرِ جُو مَآمِ
 چَندِ رُو زَنَه بُو مِ رَفِیْقِ زِ بُو تَه
 تَه خَبَرِ دِ خُوسُو مِ دِ کِرِ سَرِ
 جَارِکِ مَه نَدَا زِ بُو تَه رَاحَتِ
 بُو مِ نُو بُو یِ اَنِیْسِ وَ عُمُو زَارِ
 یَا نَه تَه زِ بَرِ مَه کِرَه هَزِیْمَتِ
 بِي حَدِ لَبَرِ تَه سَرِ مِ سَارِمِ
 تُو مِ مَکَه دَرِ قِیَامِ نَا چَارِ
 رَا بُو بِجِیْلَه جُو بُو بِي صَیْرِ

دیندار و اودا درنا باقی بخونده و

زادی کرنا بخون

رُوشنی لِسَرِ جَبایِ مَحْنُونِ	بَکَرِ وَرِ زَیَرِ زَانَدِ سِرِ شَکِ بِرِ حُونِ
وِی بُو خَوَه دِگِرِ خِیَالِ لَبِی	رُوشَنُو آوِ مَقَابِلِ اَبَکِ
وَاَصِلِ بُو بَقِیَسِ گِرِیَ قَرَادِ	نَاکِه فِکِرِ کُوبِکِ زِ صَبَادِ
بِنَه بَرَه نِشَانِ نَا مُوسِ	ای بَی کُوبِی اُمِیدُو مَا یُوسِ
بَارِی دِ مِرِندِ وِی بَکِه یَا دِ	سَاغِی فِکِرِ پَدَرِ نَه دِلشَادِ
بَا اَهُو کَسِرِ کَنَه نَرِا جِ	جَانْدَارِ مَحَبَّتَانَه بَا جِ
نَا تَرِشِی زِ خَالِ قِخَوَه یَکِ دَمِ	جَارِکِ بُو بِرَه سَبُوبِی هَمَدَمِ
بُوزَارُو زِ بُونِ جِکِرِ نِی خُونِ	وَقْتِ کُوبِ وَهْا بَه شِی مَحْنُونِ
هَیْتَرِ کِشِیَانِ بِمِثْلِ رُوبَارِ	لِیلا سَی خَوَه لَمَرِ دُو آجَارِ
آوِ بَابِ زِ بُو یِ وِی وَفَا دَارِ	جُوبِ سِی لَقَبَرِ وَا لِدِ زَا رِ
گِرِ دَادُو هَوَارِ زِ قَلْبِ رُجُورِ	وَقْتِ کُودِی قَبْرِ بَابِ مَحْبُورِ

رُوشنی بَرِ سَمَرِی

وَتَکُونُوا دَاعِ کِسَرِ تَجْمُونِ
 اَجَرِ بُو جَارِهَ بَا تَو حَالِ
 نَاجَارُ وَفَقِيرِ هَانَهَ مَالَانِ
 دَرْدُو اَمَانِ دِکِرِهَ رَجُورِ
 بُو دَرِ دِخُوهِ قَطِ نَدِ بُو دَرْمَا
 نَابَهَ يِيحَانِ يَسْتِ کَرِيدَانِ
 نَابَهَ زِ تَو کِسَرِ مَلکو اَمَلْدَانِ
 چَنْدَانِ تَو بَلِکِشِي نَعُو اَدِيَتِ
 بُو تَهَ قَه تَو نِينَهَ فَيْدَهَ مَلکِ
 تَو تَرکِ بَکِه هَوَايِ اَمَوَالِ
 خُوْشِ خَانَهَ عِبْتُو تَو شَهَ عَالَمِ
 مِّنْ هِيغِي هِيَهَ زِيَهَ اِيَارَبِ
 تَو اَصْبِي يِي زِ خَاکِي زَارِ
 دِ بَا اَرِشَانِ سِرِ شَلِکِ بَرِخُونِ
 وِي حَوْنِسْتِ بَرِ قِيْسِ خُوهِ خِلَالِ
 حَتِّي بَمِرِنِ بَا هُو نَالَانِ
 دَر شَمْعِ حَيَاتِ وِي مَمَا بُوْرِ
 تَجْمُونِ دِکُونُو دَايَهَ وِي جَانِ
 خَانَهَ لَمَقِ دِکِسَهَ وِ بَرَانِ
 اَلَا دِمَهَ دُو کَارِ اَسَرِ خَالِ
 پَيْدَا بَکِي بُو خُوهِ مَالُو دَوْلَتِ
 اَز غِيَرِ رِضَايِ مَالِکِ الْمَلکِ
 پَيْدَا بَکِه بُو خُوهِ خَيْرِ اَعْمَالِ
 جِيگَمِ کُو اَسَاسِ نِينَهَ مَحْکَمِ
 خَاکِي تَو لَکِي بَمَالِ مَعْتَبِ
 بُو وِي کِي شَفِيعِ حَبِيبِ مُخْتَارِ

وَفَتَرِشِي بِي بِي بِي بِي
 سَمْعَاتِ خَوَه بِي بِي نَاك
 نِيَادِ وَفَعَانِ بِي بِي اَز دِل
 دَاخِلِ دُورِ يَارِو دُرِ مِي
 وَفَتِ كُو قَمَامِ كِي وَصِيَتِ
 اَز حَسَرَتِ نِي دِل بِهِيَانِ
 كُو اَهُو فَنَانِ زَقَلَبِ بِي نَارِ
 بَحُونِ سَوِي جِكِرِ بِيَا جِي
 هِيَتِ كِي بِيَانِ غِي وَانِ عِيُونَانِ
 بُو شِي لِيَانِ جِيَا لُو صَعَا
 هَر جَارِ كُو اَو دِدِنِ فَعَانَانِ
 هِنْدِ كُو كِي اَنْدِنِ اَهُو حَسَرَتِ
 كَمَا جِنْدِ كُو اَو دِيُونِ كَرِيَانِ

وَفَتَرِشِي بِي بِي بِي بِي
 دِي اَجَرِي زَمِيَرِه كِي جَوَالِه
 وَفَتِ بِقَبْرِ دِي مُقَابِلِ
 نَهَمِ كُنِ كُو هِي نو وَارِ مِي
 كَتِ جَرَكِ دِي بِي قِيَلِ حُرَقِ
 بُو زَارِو دِلِ لُو جَمِ كَرِيَانِ
 آخِ دَالِ سِرِ خَوَه كَرِيَه هَادَارِ
 اَو زِي كَفَرِي لِيَانِ نَرَابِ
 تَشِيهِ بِيَا بِيُو عِيُونَانِ
 بُو وَانِ كَرِيَانِه حُونِ بَحَرِ
 آتَشِ دِي كِهِيَه آسْمَانَانِ
 بُو وَانِ حَرِيَنِه حَوَرِ جَتِ
 قَدُوسِي دِيُونِ لَعْنَتِ بِي بِيَانِ
 وَفَتِ كُو دِلِ كَرِ مَحُونِ

چیم نوی لیرک یاه، عیشی . . .
 دپاگیره بنده، رفعت . . .
 قلبی وی کلی نو، دل بهوشان
 کواکب پد ر می خرد مسد
 آف و عطفه بومه خیره شتر
 هرجی گوته گرن ز بومه نقیض
 طارن نو مکه نه گو بدیم
 عشق گرنیه درقه نو درونم
 وقت گو دیم لعقل با یغ
 سن قاند نو زری عشق قاندن
 در دام هوی بومه از بند
 شوشا گو شکست بویاره پاره
 بوجه مدیگی لایان تکلیف
 ناکله لوی دی، کوشاه عشق
 زبوی دلون دها، لوزان
 ناگاه بکار بو خروشان
 حس چندی لیر گرن نه اف بند
 گرن بومه به سیمکین میسر
 جمعه به بهنو گنیه از بهر
 از بادیه جام عشق منیم
 بر باد گری صبر و هم سکونم
 سودا برین دبیته مانع
 عشق از لای چقار می جاندن
 در دمه دبه زیاده بایند
 بوجهی وی قطر به نو چاره
 نو را گو رگه مرین مه خوف
 و منک کو زماره بوم والی

عاشق تو ز تو جمال دلدار

تو بوی بقان بلد گریزان

تو شدم بکه ز عشق با زاری

قط نبسته وفا ز بوی دوران

تو یار منه بوزمان محقق

تو ترک بکه ز غیر با زاری

وقت گویم سفر از دنیا

بومال خوه من دیه کلک رنج

دوران بکه باشه اشو حال

نوه روه دینی بی کوزار

چون وعظ خوه کن و صاعقه

اوزی بولند باب مائل

دا ترک بکه آرزوی دلدار

بوی نوید در بوی و هلاک

او بوی جباری بزم اعتبار

فایده نو نه ز جان کداری

هر دم دده یک هر وقتی دوران

یک روز و یک زوی تو قهر

عیر وی مگه ز کسه زاری

دینم قدم از لاده عقب

تو برنده دست غیر بی کج

ترسم نه بچشم از نه مالیم

ایپرو ملوک دینی ناچار

مجنون فکر دیوی کلدی

دا ترک بکه بیینه عاف

ایدی نه او عشق گریزان

وَقَدْ لَكُمُ الْوَيْلُ أَيُّهَا الْهَوَايَا
تَوْبُوْنِي دِيَارِ الْعِشْقِ مَشْهُورِ
هَرُوقَتْ هَيْبَةُكَ أَمِنْ غَالِبَتِ
حَالًا كَوْنَتَ دِي مَقَامِ مَافِلِ
عَيْنِ زَنَرِهِ نَدَاوُ أَفْ كَرِ
دِي بُنُوِي لَهَا يَهْ تَو غَافِلِ
تَو بُوِي دِكُلْ وَخُوشِ أَحْبَابِ
نَابِيْنِي تَو هَنْ وَخُوشِ وَهَر طَبِ
رَحْمَتِكَ تَو يَكْ لَيْسَ مَعِي زَارِ
عَمْرَمَه آوَا كِهَائِه آخِرِ
تَسْلِمُ بِلَكُمْ بُوْتَه مَالُو أَمْلَكِ
أَيُّ بُتْ كَدَه صَنَمِ بَرِ سَنِي
بِي بِرِنَه أَفْ هَوَاوُ حَالِ
دَلِ لَيْسَ اِجْمَاعِي لِي بِنَا بُوْتَه
تَو بُوِي دِي دَوِي بَرَنِي مَعْدُوْرِ
هَر عَصِرِ هَيْبَةُكَ اِشْتِ نَائِبِ
تَحْصِلُ كَمَالُهُ بُوِي قَائِلِ
زَابِنِ زَنَرَه هَوَايِ سَرِ سَرِ
دِي جُولُو جِيَا مَكْ تَو غَافِلِ
نَا هِيَلِي لِحُوَه تَو لَبُو اسْبَابِ
هَر يَكْ بَرِي خُوْرَه دِكْ سَبَرِ
دَر خَه مَرِ زِي بِلَدُو أَفْكَارِ
رُوِي تَو بِيْنُو هَم تَقَا خِرِ
رُوِي تَو لَجَايِ مِنْ فَرَحَانِ
كَمَرَا بَه زَنَرَه حِيَابِ سَنِي
الْبَنَّة دِكْ زَهَنَه خَجَالَتِ
مَافِقُ تَو بُو جَمَالِ دِلَارِ

بافتنه نم گو گو ای بجه خون
 وقتی وی تفکر و نظر کرد
 را بوحوه همانده شیک بافی
 با فو گری هردوان بهفرا
 در گردن یگد بکند دوزندان
 همی گریا نو هر دنا لپ
 بون هردو گو فارغ از انسان
 بافی لی فکر گو قوط لیر جان
 آئو حقیب لیر حوه دالی
 در پی نو کراسو صول غما مه
 نان دابو خوار نو خبر دان
 از هانم داتو بی مالان
 بس که نو ز سیر کو هودشتی
 بس که بومنی بخار نمون
 اگر دوزخ کس از کس
 هین هر گین بمنل آفر
 کر یا نو گریا فغان بهفرا
 بیجانه وکی خم کمدان
 وک برخو میا لطف دکالین
 او مانه چو لی کاسو دپان
 بسک نو نه غیر جیم حیوان
 وی لبس و طعام زی درانی
 لی کر نه وی یک یک مامه
 گوای ولیم بزر دران
 بس تو بگری بی غزالان
 آف خون نه چیه ز جھف رشتی

ای غالیی سَمَدِ مَهْجُورِ	خامِلِ بَکَرِه امه ابرو مَعْدُورِ
صَبْرِ تو بَکَرِه دِه کُورِ دُونِ	فَاکِ رَوَزِ بَکَرِه مِلِه دِکَرِ کُونِ
نَامِ بَی طَرِ زِ کَهرِ کَکِیلِ	دَا زِ لَیْ لَوِی دَکَرِ بَی تَیْلِ
سَیْدِ رَاوِ مَشِ لَی رَوِ اَبُو	حَتّی کُو لَقِیْسِ اَو عِیَا بُنُو
نَامِ کُو دِو بَقِیْسِ وَاَصِلِ	دِی دَرِ بَی قِی حَوّه مُقَالِ
اَز نَامِ هِلْدِی کَسَبِ مَقْصُودِ	بِی حَدِ بُو زَا لِی لَیْیِ جُوشُودِ

بندایاردا چونابانی مجنون جموی
و شیرت گرنالوی و جوابدانا مجنون

تَخرِ پَرِ کَنانِ اَهْلِ اِنْشاءِ	کِشَا بَی طَرِ زِی خَطِ طَهرِ
کُو قِیْسِ کُو کَفْتَه اِشود دَرْدَا	بَابِ وِی مَما بُو هِنِی دِ سَرْدَا
هِنْدِی زِ خَیْنَه لَو زِ اَمَوالِ	بَی بُونِ لَیْکِ وِی ماکَرِ وِلالِ
هَمِ وِی زِ خُورَه دِگَرِ نَفْکَرِ	چِکَمِ بَی مالِ غَالِیو پُرِ
نِیْنَه مَه وَلَدِ زِ غَیْرِ مَجْوونِ	اَوَزِی وَه بَی شَقِ بُو یَه مَقْوونِ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى خَلْقِ بُرْهَانَ
 هُوَا كُوْنِيْهِ لِرَحْمَتِكَ
 كَمَا بَابِيْ سَلَامُهُ وَلَهُ وَرَمُ
 اَوْ دُوْرَتِهِ مِنْ دِيْنِهِ تَالِيْمُ
 فِكْرِكَ اَزْ فِشَاطِ مَنْدُمُ
 كَرَكِهِ دِيْكُمْ اَزْ فِعَا نُوْ قَرْبَادُ
 كَرُوْ وَصَلَتِهِ اَزْ دِيْكُمْ نَفَكَ
 چَشْمِ زِيْعُوْنِ دِيْنِ رَوَانَه
 تَنَهَا كُوْنِيْهِ دِيْكُمْ خُوْهُ عُمَرَاوَانُ
 هَرْدَمِ زِيْصَالِ بِيْ اَمِيْدَمُ
 اَزْ بَلْبَلِ بَاغِ فَرَقَمِ سَرَارُ
 يَكْ وَخَشِيْ زِيْبُوْمَه بُوْبَه هَا فَا ل
 دَالِمِ نُوْزِيْ بَاوْخُوْشِيْ هَمْدَمُ
 نَبِيْهِ مِنْ اَحْتِيَا زِيْ بَارَانُ
 قَطْ نَدَبُوْ زِيْغِيْرَتِهِ نُوْ يَابَرَكُ
 شَمْعِ شَبُوْ اَقْتَابِ سُرُوْرَمُ
 نَدَبِ كَبِيْهِ وَكَبِيْهِ اَوْ عَذَابِ
 دَرْدَمِ نَمُوْمِ بَابِيْ بَنِيْدَمُ
 وَابِيْهِ نُوْ وَالِدِ اَزْ دِيْكُمْ يَادُ
 حَالِهْتِهِ زِيْبُوْخُوْهُ هَرْ نَصُوْرُ
 نَمَلْدِ بَدَنِ دِيْكُمْ بَهَانَه
 مُوِيْ سِرْخُوْهُ دِيْكُمْ بُوْشَانُ
 بَا سُوْرِ جَفَايِ اَزْ شَهِيْدَمُ
 اَمَا دِفْقَدَه بُوْمِ كَرِ فَنَارُ
 چِيْگَمِ كُوْخْدَاوَه دَايَه اَقْبَانُ
 هَمْمِ نَكِ بُوْمِ زِيْبُوْتَه اَزْ هَمُ
 اَنِيْ مَعْنُوْ مَسْتَمِدْ هُوْرُ

مکتوب کو سنانند لیل باجان
 وقت گولنام وی نظر کن
 هینتر بمال حب مر جان
 کافا گو در خون دی وی عیار
 در جریک وی کمر عیار نادر
 وی کمر بی طری خامه جاری
 سیمار بناو عقد پیوند
 اظهار وجود از عدم گیر
 اف نامه گو از منی غریبه
 ارسال دبه تر بوی مجنون
 ای خال باط و خاری تر
 هر طغنه گو بگی لبی مه
 از منم فرم گو بر شگنا هم
 از نام هلاقی بوی دلدار
 آهان در لوبکها این گور
 کینان ز بخار چشم در جان
 زانی هم میبوی انشاست
 وی آبی جواب گریه تحریک
 گو اول نام نام باری
 و قباب عطاء مالو فرزند
 ایجاد حدوث از قدم گیر
 یعنی گو ز لیل دل کبیه
 مجنون گو بو بعشق مفتون
 کلام دل تنکو دیند سر
 لوزارنه رویشم فدیه
 بر قاپی لطف عذر خواهم

يَكُ لِحَظَرٍ زَجَرِمْ تَرِي مَعِي دَوَارِ
 قَطَا نَدَبُونَ تَهْ عَقْدِي بَكَلَا اِرْشَا
 وَفَتِ كَوْنَامُ بُو سَعِي خَا نَهْ
 زَيْدُ رَا بُو مَسِيُو بُو سَبْكَ بَرِ
 حَتَّى كَوْنَهْ نَهْ اِيَاوُ اِيَوَانِ
 وَي كُونِي يَلِيمُ مَعْمُو اَفْشُونِ
 تَابَا اِي سَلَامُ خَبَرِ هِلَا نِي
 وَي كِرْمِهْ كَلَا لَزِيدِ مِيَايِ
 كَوْنَا نِي مَهْ دَرْدِ كِيَايِ مَحْبُوبِ
 وَاَنْ اَلِي يَكُونِي وَي اَخْلَا صِ
 وَفَتِ كَوْبُو زَيْدِ بَلِيلِ وَاَصِلِ
 رُونَشُو هَلَاكِ كِرْمِهْ صَحْبَتِ
 زَيْدِ كِرْمِهْ فَيَا مَشْبِهْ مَشَانِ

جَاوَانَهْ وَصِلِ بَنِيَهْ مَقْدُورِ
 بَابِكِ خَبَرِكِ مَهْ نَا كِي مَحْمُودِ حَالِ
 تَلِيمِ كِرْمِهْ بُوِي زَيْدِ نَامِهْ
 كَتِ رَاهُو فَرِي وَكِي كِيُو تَرِ
 جَاوَا بِلَهْمِهْ صَدْرِ دِيَوَانِ
 زَالِمِ وَهْ زَحَدِ زِيَادَهْ قُزُونِ
 رَا بُوُو شِيَانَدَهْ زَيْدِ اَلِي
 كُونِي تَهْ بَهِيْتِي دَرْدِ كِيَايِ
 اَدْمِيَهْ هَنْهْ مَحْمُودِ مَكْنُوبِ
 زَيْدِ خِيَسْتَهْ نَيْفِ خَلُو نَا خَا صِ
 زَانِي دِيَهْ مَقْصِدَا وَي حَالِ
 دِي مَحْبُوسِ وَاَنْ زَغِيرِ خَلُوتِ
 مَكْنُوبِ دَرْدِي دَا يَهْ دُشَانِ

مکتوب کو شیرین ناچار

ضایع ز تره، فغانو آف آه
 بخون گو بو، او یقصد آگاه
 نالین کسه بو، وی مارو موران
 کب کاغذ و گیر زبان خامه
 سنامه، نامه، نام، خالو
 چیکریه جغان یا صلو سباد
 باش حمد و تحو صلوات
 اف نامه ز فی جفاکش زار
 یگهی آوی دلبر اگو بی عهد
 ای نینه و فانو عهد ته یار
 دل ناخونی بحال زارم
 آبا چه اف چربی وفای
 ته گریه بو خوه یازگی نو

سوز شیوه آه و سحر آگاه
 آسمان شوقی رشعله آگاه
 کالین کسه و خوه هم طهوران
 بو یاز نیشان عتاب نامه
 مقار و خد او حیورازق
 عالم همی از عدم گرا بجاد
 یارب یگی حل مشکلاتان
 سرگشته نو مبتلا نو ناچار
 گودایه جفا محب بر جهد
 بو غیره کل ز بومه بو خار
 اف جنده اینو آهو زارم
 با غیره گریه آشنای
 ای گفن ته زری گریه به رو

مهانه مهرنم دزانی

مَهْدُورِ يُولُوفَضْلُوهُمْ كَلَالِي

بِرُورِ يَلْتَوِي جَفَايَ حُبَّتْ

أَوْ عَمَاقِ مَسَلَايَ مَحْزُونِ

وَقَتِ بُو بَقِصَتِ خَبَرِ دَارِ

بِسِرِّ بُو زَهِيَّتِ دُخُونِ آن

حِينَا كُو جَوَاوُ كِهْنَتَه مَجْنُونِ

بِرُوسِي رُويِ آيِ نَدِيمِ وَبَارِمِ

قَطْنَه تَه اَبَرُو اِخْتِلَاطُكْ

چَلُو وَابُو زَنَه تَوَهْنَه بُو زَارِ

دَرَكْتُ زُ دِهَانِ زَبْدِ آتَشِ

بُو دُرُ مَنِي تَه زِي نُو فَه دُورَانِ

دُورِ فَلَكَ فُضُولُو بِي عَمَارِ

لَبِي بُو تَه يَارِ زِي بُوِي غَيْرَانِ

مَنْزُ وَبُو مَحْضُو اَصْمِ جَمَالِي

كِتَابُ بُو بِلَا بُو نَقَبِ جَمِيَّتِ

هَر دَمِ صَبُونِ وَيِ لَبُونِ

لَبِي بُو تَه بُو كِ زَبْدِ كِهْنِ كَارِ

كِه قَصْدِ لَفْنِ خُونِ فِي الْحَالِ

مَجْنُونِ كُو دِي زَبْدِ زَارَه مَحْزُونِ

دُرُ قَافِلِ عَمْدَه غَمْلَا رَمِ

تَه كَيْفُو تَه مَحْبُوتِ نَاطِكْ

بِي صَبْرُو سَكُونِ بُو يِ نَا جَارِ

وِي كُو يِ زِي قَيْسَرَه آيِ بَلَدِشِ

رَا كَرِيه زِي بُو سَمِي تَه دُورَانِ

أَوْ بُو تَه زِي بُو يِنِ السَّدَمِ يَارِ

هِيْزَا دِكْرِي مَلُولُو حَيْرَانِ

والیده نو پات پمانم بخاجد	آف برون بنو بلای هه گرن
ناکه دگر بو تر بیه قاتن	خاله بیره بو تر مقل بلیت
نو هه بدی سنا خد توکل	مین هیهی آوه بگی بچمد
بلگی بگی چاره گی زیومن	درمان بو طلت بگی زیومن
بلکه بیه مقصداته حاصل	پرهی بکه از مر وف فاضل
حسبه آوی صحیح درانی	لکلی وهه بو وی گری بیانی
وصلت رفقا تو گت میلان	بو ابن سلام ملو تو نالان
قط وی نظرک ندا لیلی	ایدی وی نما یالف میلی
وی برس دگر چاره دارم	هه ما بو زیو علاج قائم

بندارها چونازید نکه بخون و برنا

مکتوباوی و جواب آئین ژیلیدی

وی گری بغی طهری قصه آغاز	صاحب خبر فانه بر دار
زید بو آوی نانی بههد قادر	گونی هوبک ندیم نادر

مشهور و بفضو هم کلی

او فاشی چهره د لیس کونین
 لیمی گوگرد زوړه د شنام
 کور پورته بیم فدا لوی قربان
 وقت گو وی گیر وها نکلم
 کوا ای سروسر ور قبا لیل
 اوصاف نه زوگیر نه در کون
 تولطف لکه کوه بدیه کرب
 وقت گو کیم دینای ملک
 یک مرده گی بر بخودیدار
 می زالی کو او زین زاده
 نورانی اف خیر بتحقیق
 نو دور به زین اگر دینای
 قط نابه زمینه جاره کار

یی خک ابن سلام و هوین
 بوی و هه کونی ابن سلام
 بوجه نه گیر وها بهشان
 لیمی و بوی نه گیر وها
 زالم قه نه وکی نه کامله
 عالم صحر حمله زنه خوش
 بیزم زترا هیه لیر من
 هندی گومه دی ازیتو لقب
 ناکه خوه لیل او یگر اظهار
 میلداوی بولین زیاده
 یک لحظه زین قه نابه نفیق
 فی الحال ته دکه بقیه فانی
 حتی پدر مه بویه بیزار

لیلی کو بوسه سیرین طالع آید
 لمعه کو کشتن زوجه لیلی
 هرچی گو لهون ز خاص حضرت
 چون گزته حرم ز خلق خالی
 زافا چو طواف بیت معمور
 وقت گو هلاکت زوجه برقع
 زافا گو نری لقا و دیدار
 وقت گو بن سلام کت عرد
 آفتو کلاب لی پشانند
 بالف هلاکه بویه عاقبت
 حاصل گو نما لعل دهشت
 لیلی دی گو گریه بالف نفهم
 لیل غیبی بوجه تغییر
 تیرین جهان گزته شایع
 گزته این سلامه بالف فیسرت
 وان دی گو این سلامه در حرف
 مالی لیلی سیرین عالج
 بیتا و گو در حجاب مستور
 از وجه چو لمعه یک مشتع
 وی عقل جوکت بشیر مراد
 هاین جفیان جوار بو عبده
 مر وای لوجه وی و شانند
 دپا لجال لیلی ما بل
 چو بالف و گزته امید وصلت
 آتش رزیا زغم جون میم
 بی حد گریه زوجه نقد پر
 اوقاس خبر دپس کون

قَطُّ نَاكِهِ فَوَاللهِ لَلْشَّيْءِ نَاكٍ
 أَنِّي زِدُّوْهُ لِيَقُوْهُمُ جَوَاهِرُ
 أَوْ كَيْفَ مَحَافِيْكَ مَصْنَعُ
 صَدِّكَ زُجُوْرِي دِنَادِرُ
 كُنْتُ رَاهُوْ مَشِيْئَتِهِ فَيُخَوِّنَا رِي
 مُرَكَّبِيْنَ جُوْ زِيُوْیِ ابْنِ سَلَمُ
 لَيْلِيْ كُوْ نَزُوْلِ كَيْفَ لِحَاثِهِ
 أَنِّي زِيْ طَبَاقِ بُرْجُوْاهِرُ
 هِنْدِيْ كُوْ لَسْ سَرِيْ رِزِيُوْنُ
 مِنْ بَعْدِ لَسْ سَبِيْلِ عَادِهِ
 خُوْرَشِيْدُ كُوْ فِرَاقِ مَشْرِقِ كَرِ
 وَقْتُ كُوْ لِرَاهِ غَمْبِ عَازِمُ
 دُرُكَلَشِنْ غَمْبِ رُوْزِ بُوْغَرُ

وَيْ نِيْنِيْ دُرُجُمْدُ مِنْ حَيَا لَيْكُ
 مَجْمُوْعُ كَرْنِ لَيْلِيْ نَادِرُ
 بِالْجَمْدِ مَجْمُوْعَانِ مَصْحُ
 مَجْمُوْعِ بَلِيْدِهِ بَبَا كَرِ
 لَيْدَانِ لِدُفُوْهُ طَبْلُوْ سَارِي
 قَامَرُ دَهْ جِيَانِ زِيَادِهِ اِنْعَامُ
 وَكُ بَدْرِ لِيَانِ اِسْمَانِهِ
 بِالْجَمْدِ لَسْ سَرِيْ بَلْدَكِرِ
 مَكِّيْنِ قَبِيْلِهِ نِيْكَ غَنِيُوْنُ
 دَانِيْهِ طَعَامُ زِيَادِهِ
 جُوْ سَبْرِ لِبَاغِ مَغْرِبِ كَرِ
 لَيْلِيْ دِمَقَامِ وَيْدِهِ قَائِمُ
 لَيْلِيْ زِيُوْ كَرِ طَلُوْعِ اَزْ شَرْقِ

فَايْتَمَّ لَيْسَ فِي قَمَلٍ حَوْدَن
 اَوَكْتَه تَدَارَكَا جَهَارَان
 بَرَسِي جِه حَوَالَه اَف جِه دَنگَه
 كَوْنِيَه زَوِيَه اَي بَكُو نَام
 لَيْسِي كُو بُو اَو بِيحْتِ اَكَا ه
 كُو فِي بَدَرِ مِي جَفَا كَا ر
 اَز دَامَه اَفِي مَرُو فِي نَابَاك
 هِيَتَرِ دِر زِيَه هَر دَمَادَم
 قَهْر حَلْطَه دِكِرِي وَي اَهْوُ فَرِيَاد
 حَاصِلِ اَوِي حَالِ هَر وَا بُو
 بُو دَاوَتُو بُو صَفَاوُو بُو جُوش
 قَطْمِيلِ تُوَنَه لِدَنَكِ سَارَان
 هَانِ زِيُو قَبَرِ وَي قَبَايِ
 قَبَحْ مَهْمُو بِيكَاجِ اَوَانِ دِيَنَدَلِ
 لَيْسِي كُو بِيحْتِي دَنَكِ سَارَان
 جِي نَابُو صَدَاوُو اَف جِه جَنگَه
 بَابِ نَه تُو دَايَه اَبْنِ سَلَام
 كَتِ نَحْرِ فَرَاقِ كِرِ زِدِلِ اَه
 اِقْبَالِ مَه خِيَتَه دُوَسِ اِدْبَارِ
 دُوَر كَفْتَه اَز رَقِيَسِ غَمْنَاك
 هِي تُوَكْتَه اَوِ لِبَاسِ مَا لَمْ
 اَز دَسْتِ فَلَكِ اَوِي دِكِرِي دَا
 قَطْ طَاقُو صَبَرِ وَي نَمَا بُو
 بُو سَارُو صَدَاوُو جُشْتُو دُوَش
 نَه مِيلِ تُوَايِ رَقِيَصِ بَارَان
 تَبَرِيكِ دِكِرِي زِيُوِي لَيْسِي
 فَلَطَاكَه زَوَانَه التَّنَادِك

آینه هزار کوه همد
 یک آینه ز تافته وان در این
 آینه هزار طبله مشک
 بالجمله اوی گریه مهیا
 او گفته راه شبه بازاران
 حتی گو گهشینه قیامی
 رویشنه او بکیفو محبت
 فان جمله اکابر سرفراز
 وان کوئی زویر ای دل آرا
 ام طایفه هم بامر غفار
 لیلی لیلی سلام یکا حکم
 وقت گو تمام گریه تقیر
 او هر دو گریه لطف او ان عقد
 هم مثل او ان ز جارش حریف
 باز جمله بنایو قند و انیس
 صد بار ز جویها سر و خند
 همدک ز عیانی د قلیا
 بانایو نوالو طبلو سازان
 چون بر دری گون باب لیلی
 حتی گو راه بوته راحت
 وان گریه بقصصا حوه آغاز
 وعدا گوته دابو بوی مارا
 با قول رسول حق جبار
 هر دو ملک ان بهفت بنا حکم
 خالق زی وه گریه امر و نقد
 مها وی سرفراز ز رفد

سَمَكَمَه زَبَاوِي جَارِ دَارِ
 كُولِي كُو دَايَن شَهَرَتِ عَامِ
 هَرَكِي زَوْصَالِ يَاعِ دَلَايَرِ
 تَشْبِهِ جَرَاغِي شَفَا تَارِ
 بَرَوَانِه چَقَاسِ لِدَوَرِ جَرَايِ
 اَوْچَنَدِ لِيَلِي مُشَرَبِيُونِ
 اَز جَارِ طَرَفِ بَشِيرِ سَيَايِ
 اَيْنِ السَّلَامِ افْخَبَرِ بَهِي
 دِي بَنُو عَقْلِ نَمَانُو نِه هُوشِ
 كُو كَرِ وَهَه اَز سَكُونِ بِيَمِي
 هَر چِي كُو بَرِي قَلَنِ بَرِي بِيُونِ
 اَز جُمْلَه اَسْبِ يَكِ هَزَار بُونِ
 اَسْبِ دِكِيوُ رَخْسِ تَارِي

اَفْ لَفْظِ مَيِي جُو دَر شَهَرِ دَايَرِ
 حُسْنَاوِي بَشِيرِ بَدَرِ كِي نَامِ
 مَشْنَقَه شَبِيرِ بَلْبَلِ زَارِ
 دِي نِي تَوَلِيكِ نَوَالِ بَرِ دَارِ
 نِي خَوَه دِيخَنِ اَنَشِ هَوَالِي
 لَوَزَا كُو مَنَالِ كَسِ نَدِي بُونِ
 مَالِ عَرَضِ زَبَوِي بَابِ لِيَلِي
 اَلَكِرْ كَنِه مَرُو خَوِ جَانِ وَهَسِي
 كُو خُوشِي لِيَلِي وَي كِرِ كُوشِ
 لِيَلِي دِي زِدَسْتِ خَوَه دَر بِيَمِ
 وَي جُمْلَه نَدَارِ كِي خَوَه دِي بُونِ
 بِالْجُمْلَه بَزِي نَفْلِ دَارِ بُونِ
 مِضَرِيوُ عَرَفِيوُ حِجَا زِي
 آينِه هَزَار كُولِ هِنْدِ

نَجْمِ خُوه گِرَ وِ بَارَه پَارَه	بَیْزِ ذَلِیلِ دَا کِنَا سَرَه
کَالَو گُودِ حَالِ بِي تَوَائِی	وِ پَرِ بَیْتِ بَیْزِ خُوه دَا چِیایِ
اَو چُنْدِ مَه دِی اَذِیْتَو تَعِب	کُوتِ کُوتِ خُوفِ نَالِی اَز رُب
حَقِ وِ نِگَر مَه بُو خُوه پَسِدا	نَجْمِ مَه چِگِرِ چِم فِیْدَا
اَخِرَ نَه گِرِم مَلُولُو نَا چَا مَر	اَف هِنْدَه اَذِیْتِ کُوتِ خُور
قِیْر کَفْتَه چِیَا بَشَبِ بَا نَرِی	وِ هَر وَهَم گِرَ لَفِیْسِ کَا نَرِی
گِرَ ا هُو رِشَا سِرِ شَلِیْر خُون	لَبِی فِکِرِی لِحَالِ مَجْنُون
کُوقَط مَكَمَه تُو اِیْتُو دَر دَا	لَبِی وَه ز کَالِه خَبَر دَا
رُوحِ وِ بُو یَه بَعِثِی تَحْمِیْرَه	اَف عَاشِقَه نَابَه ضَبِطِ نَجْمِیْرَه
اَنِیْنُو لَیْشِ کَالِ دَا نَبِیْن	لَبِی دِی هِنکِ بَرَه دَرِ نَبِیْن
لَبِی قَه نَگَم ز وَیْرَه نَقْصِیْرَه	کُوهَا رِئَه لَیْهَی نَجْمِیْرَه
دَر کَفْتُو ز لَبِی خُوسِی خَا طَم	بُولِی لَبِی اَوِ کَلَاک دُعا گِر

بند افهاد بیانا دعونا
لیلی و این سلام دا

بجزان قلمی بگو خالان :
 گواهی نشه ناله بنویسد لاله
 جارد نظر بکه بر خست
 زلفین ته گرین عشق جور خجیر
 آن دل وهه لاله وں بداعه
 دست بسته امر یا دشاهم
 لکن مدد مه کیوی یار
 بر سیم گو وقت قوغه نوشه
 نه دل شکایه از منی زار
 گرفتگی منی جگر خون
 بر بوم دبه سغاره افلاک
 بی حد وی بجای آتش گر
 وی دل گلیا وهاته جوشی
 وی خولدی اورق ویمضالک
 بس طمکه بر قنبر بی یوزار
 چند سلاله نه گزته نار حشر
 سودا دگر ملولو ای پر
 پر وانه به وجهه نه چراغ
 گریختد گوزیده بر کنا هم
 بومن بیت دملک رجدار
 نوقل گو کثانده سروه عتله
 از هانم بر دری دلدار
 مسرور دلم زیاده ممنون
 برقایی خوه یگی مه فیلان
 از حشر یار ناز نهی گر
 گریه آهو فغانو دا خر وشی
 برادلی پس دکناره

از مُسَجِّم زُبُوی زنجیر
 بُر دَوَا کَرَم زِ خَالِ دَر کَاه
 هِنْدِی دِکَرِی لِنَافِ عَشِری
 یَلِک حَالِکِی کُو ظَلَم صِنْت
 آفَتِی نَافِ جَبُو زِ نَدَان
 چَنَد سَالَه وَ هَا مَقِیم مَجْرُس
 بُر دِ بَنِیَه وَی جَفَاوُ زَحْمَت
 جُزْهَای پُرَه تَوَنَه وَی طَافَت
 صَهِجِی کُو بَدِن زُ بُوی بَارِی
 هِنْدِی کُو بَرَفِ بَکِی تَو بَارَه
 کَالو کُو وَ هَا بَهِسْتِی نَدِیپَر
 چَنَد رُوز و سَا کَرِیپَن لَدِیْدَا
 لَبِی کُو بَهِسْتِی دَنَلِک اَز دُور
 عِشْقِ کَرِهَه بَدِز دَوَا اِیْتِ پَرِی
 دُورَم زِ حَضُورِ بَارِ جُون مَاه
 بَیْزَه کُو فِی پُر دَبِیَه اَسْتِ پَرِی
 اِی پَرِ کَرِیپَه بِنَفِیر فَنَعَت
 اَو حَبِی کُو اِسْمِ وَیَه هَمِیْن
 دَا لَیْم وَ هَه اَز وُصَالِ مَایُوس
 فِکَا فِ لُوی جِیم کَرِیپَه مِشَت
 اَو هَه دِکَرِه لِنِک عِیَانَت
 دَر خِش وَی زِ دَسْتِ وَی ظَلَم کَارِی
 بِالْجُمْلَه زِ بَوَنَه مِی سِپَا رَه
 فِی الْحَالِ کَرِه اَسْتِ وَی زِ بَیْزِی
 نَاکَه بُولِقَا ی اَبِل لَبِی
 نَرَانِ کُو صَدَا ی قَیْسِ مَهْجُور

یا خود فلکایم بد و اوست
 کونته بمثال زلفو پرت چشم
 البته هیمة زیوتنه یک سر
 ناله فکره گواختارک
 نزدیک گو بون لقیس بی حال
 بوجه نه گریه خدان ملامت
 مرد گو هبو دعتی زنجیر
 من بنه بحال صفتو کار
 من خوم گریه میان زنجیر
 دراپلوقبله بونه دایر
 هرجی گودگن زیومه احسان
 مجنون گواز فراق بر درد
 من نیجه لدوس وی فقیری
 صحنه گریه بشه ایقار
 و زکریه هه لیلیا ما یتم
 نای نو یما جرای مخیر
 زنجیر گریه وی بخیارک
 برسی وی ز اختیار احوال
 سوجی وی چیه چیه قباح
 گو کتمه ز حالو بنه ند بتر
 اف کان زبی زین زیاده ناچار
 کون او هه دبیره ایپر
 انعام گو دگن لمه غار
 دوهه دگن بشه اخوان
 وی گریه رجاز گالی حد
 جنت ساه گو من دیه اسپر
 از مستخم زبوی زنجیر

بَرْدِ اَو فَرِي كَتِه هَوِي	هَيَا هَمِي لِمَا جَا ي
وِي شِي بَغِيَانِ كِرِي آغَانِ	مَجْنُونِ لَدَكُو دِي كِرِي كَمُونِ بَرْدِ اَو
كَتِ جُولُو جِيَا بَقُولُو هَم كَتِي	عَشِقِ كِرِي شَبَهَتِ كِرِي بَرِي
جَانِ دِي نَكِرِي تَحْمَلِ طَاقِ	وِي اَشَكِ دَرِي شَبَهَتِ آفِ
دِي بَكِ شَجَرِ كَلَكِ مَبَارَكِ	وِي كِرِي نَظَرِ پَشِ خُوهِ جَارِ
خَوْضَكِ مِمَالِ حَوْضِ كُوشِ	لَكِنِ كُو دَرِ ظِلِ وِي مَقَرِ
اَو جَنَدِ بِلَدِ اَو شِيرِي بُو	مَاءِ وِي مِمَالِ اَنَكِي بُو
اَو مَاءِ لَدِ بَدِ كِرِيهِ وِي نُوشِ	قِيِي كُو زِ رَحِي مَأِ هَوُوشِ
نَالِه وِي لَمِ وَرِ دَارِ نَظَرِ دَا	بَرِوشِي دَرِ ظِلِ اَو شَجَرِ دَا
رُوشِيهِ بَكِ غَرَابِ سَوِ دَا	وِي دِي لِي سَمِ وِي دَارِ عُلْبَا
رَنَكِ نَه رَشَه زِبِكِ جَانَانِ	كُو آي مِمَالِ مَدِ جَانَانِ
دَوَرَانِ كَرِي عَبْدِ كِرِيهِ شَاهِي	اَ يَا عَجَبَا بَقِي سِيَا هِي
وَصَلَاتِه زِي مَائِه نَاقِيَامَتِ	بَانِه نُو زِي شَبَه مِنِ دِرْفَرَقَتِ

کز آن هوشی ز بوی کبوتر
 شق بوی دل وی چلی و بوی کر
 کوهی دکم ز ته صیادی
 آراو یگی در راه نهادی
 فیزی وگی وی صیاد پیشتی
 گوهند فغان تو دیکشتی
 زانم گو دخواستی تو رهایی
 لی غیر کسب ز دست مه نایی
 هر صید ز من کارد و صنعت
 قط نای ز من نوا و نوحه دست
 دفرده ز من شتم رهاکم
 چاوا فی ذیبتی هباکم
 بخون و هه گونه وی خیر دان
 ایشف گوینه پیغمه مهمان
 الا گو بوم شیف و خوارن
 بالجمده عرب و ها بوارن
 برده تو انی بکه رعایت
 صانکه نه ز من ره گری ضیافت
 دیایگی شهنی ته صیاد
 وی گری نوی غزال تو زاد
 هرچی مه هبور جلا و لسان
 بالجمده مه دانو هر سی بر دان
 از مامه نهار لبس نمیان
 الا هیه جلد من لسان
 گمراهی دی بدیم ته از جان
 من بوی بکه فدانو قربان
 صیاد جری لما جرای

صَدِّ حَقِيقَةِ بَدَنِ زَوَائِرِهِ زَمَحْتِ
 وَلَهُ أَكْرَامُ الْإِنْسَانِ فَعَزَّالَانِ
 مَوْلَا دِجْبَنِي ائِی صِیَادِی
 صِیَادِ زَقِیْمَه گِرِه گُوتَرِ
 بُو خَاطِرِ بَه أَكْر رِهَا گِمْ
 بَحْنُونِ هَصِکْ زِ جَلَوُ تَوَّ بَانِ
 اَنْوَابِ دِیْمِ زِ بُو خَوَه بَسْتِ
 صِیَادِ فِکْرِی لَثَوِ بُولِی
 غَمْلَدِ بُولِی بِهَفْ بَدَلْ گِمْ
 بَحْنُونِ زِی زِ کِیْفِ وَاَنْ غَمْلَدَانِ
 اَوْ هَر دِکْرَه یَفْرَحُو شَانِ
 بَاکَه بُولَقَا صِیَادِ آ خَرِ
 بَحْنُونِ گُودِی زِعْشِقِ لَیْلَدِ
 بُو قَانِ غُوبِی کَانِ مَدَه بُو اَوَیْتِ
 سَمَی گِی بَقِیْنِ دِجْمِ بِنَا لَانِ
 قَانِ جَانِ رِشَانِ چَلِ تَوَّ نَادِی
 رِشِ جَانِ بَه لَازِیْمِ زِ بَومِ
 نَفَقَاتِ هِیَالِ پَیْدَه نَا گِمْ
 مَا بُونُو دِگَرِ وِی تَبَدَه دَوْرَانِ
 بَرَدَه تَوَّ اَقَانِ غَمْلِ سِکِیْنِ
 زِ پَدَه تَرِیْنِ اَوْ زِ فَرِخِ هَرِی
 بَر دَانُو رَقِیْنِ بِشَادِ خَاطِرِ
 مَسْرُورْ کَتَه وَاْدِیُو تَوَّالَانِ
 بُو هَرِی غَمْلِ گُورِ رِهَا یِ
 وِی گِرِه تَه بُو خَوَه یَلْگُوتَرِ
 جُو بُو سَه سِتَنْدِ زِ جِئِمِ شَهْلَدِ

باب وی مال گریز کزینا
هست برین مال دیر ستوار
از خست مجی هر دیر
استعار ز بوخورد زبیر
ای مجی تو به نه نهایت
بو عاشق ناگی قط رعایت
چارنگه من بوصل دلشاد
از فید فراق بکه مه اراد
بجون گووهاوی گز تصور
کت وجه وی از هر تفر
اشک وی منال طاف باران
صیاد لحال وی تحر
بارین شر خیال دمد یاران
بجون شروی گز رجا هر ازار
بی حد وی بقیر گز تفکر
صیاد زویر گز تکلم
توفان بد خالهر می زار
لکن مه کلک اذانو زحمت
تو بر مرفک خدان ترحم
حتی گو مه اف غزال گز صید
دین مه بوانه بر مشقت
هیدک بغر وشم از غزالان
مین بوخورد گز هر سی در قید
بجون زویر گو کف اخبار
هیدک بخوم از دکل عیالک
فان چیم سیاهو حسن دبدار
صد جف بدی زویر زحمت

مَجْنُونِ زِي تَدِي تَوَمَرُو اَجَلَد
 وَتِ شَكِنَايِ دِلِ زِ تَوَفَلِ
 كَت جُولُو چِيَا زِدِرْدَوَا اِيْشَان
 لِيْثَلَايَه لِيْسَرِيَانِ اَوْرَادُ
 دَوَارِ بُوِيَه لُجُولُو وَا دِي
 سِي قَرِيْخِ غَمَالِ گِرِيْدِيْجِيْزِ
 وَتِ گُوْدِيْ اَوْغَرِ لُوْجِيْرَانِ
 هِيْسَتِرْدِكْشِيْنِ شِيْخِشِمِ اَهُو
 صِيَادِ دِيْئَرَه بُوْخُوْه اَنُ قَالُ
 سَرِ دِي بِيْرِمِ زِيْهِيْ سِيْ كَارَانِ
 دُوْحَبِ بِيْرِمِ اَزِ بِيَارَه سَادَه
 مَجْنُونِ فِكِرِيْ لِهِيْ سِيْ فَرْحَانِ
 بُوِيْ بُوْخُوْه خِيَالِ گِرِ دِيْ خَاطِرِ
 دَوَارِ قَه لَكِرِ بُوِيْهِ اِقْبَالِ
 دَرْدِ دِي زِيْ تَوَفَلِ بُوِيْ مَكْمَلِ
 اَزِ فَرَقِ يَارِ بُوِيْ بِرِيْشَانِ
 هَرِ وَتِ زِيْ بَرِ غَمَانِ دِكِه دَادُ
 نَاكِه بُوْلِيْ نَايِ يَكِ صِيَادِي
 مَجْنُونِ گُوْدِيْ دِيْمَايَه اِسِيْرِ
 مَجْنُونِ سَكِيْ زِيْ شِقْه حَيْرَانِ
 دَرْدِ سَتِ صِيَادِ دِكِشِيْ يَاهُو
 هِيْ سِيْ وَهِيْ صَاغِ نَاكِهِيْ مَالِ
 دِي بَارِيْگِمِ لِيْسَرِ دَوَارَانِ
 يَكِ زِيْ زُوْخُوْه يَكِيْ زَوَادَه
 فِي الْمَالِ زِيْ شِقْه هَانَه جَرْحَانِ
 نَشِيْهِ بَقَانَه لِيْدِ نَا دِرِ

تَرَدَايِه مَهْ دَوَانِ حَبِی
 لَبِی کَتِه نَافِه نَارِ حَرِی
 دَوَرِکُ وَهَه هَم لَو لَو کَرِیَان
 حَتّی وَکُو بُو یَه جَارِ نَای
 لَبِی گُو بِلِی سَتِی تَحْتِ عَنکَرِ
 دِیَمِ خَوَه تَمِی رِ دِکَرِیَه اَز دِلِ
 یَا رَبِّ تَوَخْدِی لَایَنِ اِلِ
 کِه کِه بَسُ وِرُو کِه کَرِیو
 حَتّی گُو اَوِی خَبَرِ هِلَاقِ
 یَگِجَارِ تَمَا اُسُورِ وَصَلَتِ
 بَرِ وَانَه صِفَتِ دِنَارِ فَرِشَتِ
 اَز وَصَلَتِ قَبَسِ مَایَه مَایُو
 رُوشِی دِکَلِ عَمَانِ مَحْزُونِ

قِیَمِ دِوَعَنَاقِ نَاحِیَبِ
 اَمِیَدِ بَرِی زَبَاغِ وَصَلَتِ
 دَرِ شَامُو سَمَرِ یَا هَوَافِغَانِ
 نَوُفَلِ گِرِی عَنکَرِ کَرِیَانِ
 بُو شَهَتِ بَدَرِ گِی مُنَوَرِ
 جَشِمِ دِیَلِکِ تِی رِی دِکَرِیَه اَز دِلِ
 بُو نَوُفَلِ نَوِ بَکِی هَفَا بَی
 دَرِ شَاهِیو هُنِ حَرِیو
 نَوُفَلِ گُو بَوَانَه صِلَی دَایِ
 اَشْکَالِ قَه نَدَا یَه جَشِمِ مُهَلَتِ
 صَبَرُو دِلُو جَانِ کَفَتِ حُرِشَتِ
 دَرِ جَبَسِ فَرِاقِ مَایَه مَحْیُو
 بی یَا رُو هَفَا لَ زَدَرِ دِجُونِ

مېنون زری نندی نوع و جلال

بَرَجِدْ وَ شِکَرِ نَبُوی رَحْمَانِ
 کُوبَابِ مَه قَطْ بَشَرِ و عَسْکَرِ
 دِی مِنْ بَدَه بُوی قِیْسِ بَرِ اَرِ
 اَفْ مِخْنَه هَر خِیَالِ وِی بُو
 حَتّی گو کَا نَدِ کُومِ عَمْکَه
 خُوسَتِ رِخْدَا نِیازِ و مَطْلُوبِ
 لَیْیِ بَدِیَا وَه بُوِی مَشْغُولِ
 نَوْفَلِ شِکِیَا بَنُو مُقَاوَمِ
 کَرِ شِیْمُو زِ نَوْفَلِ کَتِیَه مَأْتَمِ
 شِکَاوِی فَلَکِی حَوْدُو دَوَارِ
 اَوْ غَنَجِه گُو مَرَادِ مِجْنُونِ
 وَفَتِ گُو قَبُو نَا اَوْ زِ نَاکَه
 پَرِ دِی تَه زِ بُوِی لَیْیِ مِجْنُونِ
 وِی گَرِ گُو بَهْمِی اَفْ خَبَرِ دَانِ
 نَابَه زِ بُوِی نَوْفَلِ بَرِ اَبَرِ
 مَلْهَمِ بَکَه فِی دِلِی بَرِ پَسَنَدَارِ
 دَا لِمِ اَوِی جِشْمِ هَر لَیْیِ بُو
 دُنْیَا گَرِی شَبَه رُوزِ مَحْشَرِ
 نَوْفَلِ بَکِی غَالِبِ وَه مَغْلُوبِ
 اَدْعِیَه وِی بُوِی مَقْبُولِ
 لَیْیِ بُوِی رِجْمِ غَمْدَه قَالِمِ
 سَرْدِی جِغْلَانَه عَمْکَه غَمِ
 یَارِی تَه تَوْنَه زِ بُوِی دِلِ زَارِ
 دَمِ بَسْتَه بُوِی نَهَاوِ اَلْکُونِ
 تُو بُوِی بَیْجَا جَرِی اَلْکَه
 شَاکَرِ لِه اَوْ رَقِیْبِ مَلْعُونِ

چو کونته ز تو قلیره مجنون	کان سوزو قرار کوشه دابون
صد حیث لقرار نابی صاحب	ته دلو گو بینم لستوی بمالبت
از دنی ته بگم بیل واصل	مقصود بگم زبونه حاصل
دو جاره گوئیم حضور سامی	عهد ته وهانه هر مدای
داغ دان ته لست دلمنی گل	بوگوئی خوه تو نابی قابل
توفل بوی کتیه حال حیرت	بو قیس گرن کلک ز شیرت
از لیلی زیاده خسو دیدار	بینم زلمه بسوزو اقرار
کت چولو مشی نه گره آوی کوئی	از درد فراقی بویه مدهوش
توفل گو دیغه چند ایشان	شاندوقه ندی تو نامونشان

بند هشتاد و یکمین ایلی از فلک
و دینا مجنون صیفا ذی

توفل گوز بوی قیس بر درد	لشکر گره کومو زحفوبی حد
دا او یجه شری باب لبلی	لبلی گویم مشی بویه دل شا

بر محمد و لشکر زبوی رحمان

لِيَايَكُم اَزْ زَبُونَه حَاضِر . جَارَكِ لِحَالِ وَي بَه نَاطِر .
 عَقْل تَه دَغَايَتِ كَمَالَه . اَرَبَابَه اَكْرَنَه بِي فَصَالَه .
 رَئِيَا تَه بِي جَوَانِ هِلْدَنِي . فَرَمَانِ تِيَه تَوْهَه دِرَايِنِ .
 اَقْ دِي وَهَالِي بِشِ چَا فَا . چَاوَا بِيكُم اَزْ رُبُو خَوَه زَا فَا .
 هَم دِي بِكِنِ لِسْرَه اِيْشَان . تَعْيِبِ بِيكِنِ مَه اَهْلُو جِيْرَانِ .
 اَلَا كُو دِي بِزِي دِي بَدِي تُو . آخِرَا وَه سَهْمَه اُمَرِي تُو .
 تَوْفَلِ تَكَمِي كُو فِ كِي بَاكُ . چَاوَا بِيَه دِي بَنِي جِيَكُ .
 شُكْرُ بِيكُم اَزْ فِ اِيْشِي تَرْتَبِ . مَخْلُوقِ هَم بِيكِنِ مَه تَعْيِبِ .
 حَاصِلِ وَه نَاكُم اَزْ تَدَارَكُ . عَذْرَه مَه كَرِ قَبُولِ جَارَكُ .
 هَر جِي تَه قَصُورِ كَرَسُو بِنِ . مَجْمُوعِ هَم عَفْوِ كَرِنِ مِ .
 آخِرِ رَئِيَا بِي شُونْدَه دَايِمُ . اَدْعِيَه تَه زِيَرَه دَايِمُ .
 بُو تَوْفَلِ وَي كَلَكُ دُعَا كَرِ . تَوْفَلِ زِي رُوِي دِي خَوِي خَا طَرِ .
 تَوْفَلِ كُو بَرِي خَوَه دَايَه مَالَانِ . مَحْنُونِ كُو بِيهْتِي بُوِيَه نَالَانِ .

اَوْ چَنده زِيُونَنه عَنَّا ~~سَر~~
 اَم بُونه دِگِن قَنالو خَراب
 مَجُون وَه دِيوَنَرَوَنه قَائِل
 هُون دَاغ دِگِن دِل مِي كَل
 هَرَبِك زَاوَان زِجَانه چِيره
 وَفَتِ گُو وَهَادِكُو خَبَر دَان
 بِي حَدُو فَيَاس بُونه حَارِب
 اَوْ هَر دُو طَرَف لِقَل طَالِب
 طَائِفَه لِيَمِي هَات اَمَانِي
 هَات بَاب اَوِي نُو چَنده اَمِيَان
 گُو پَايَشَهِي خُذَان شَوَكْت
 اَوْ چَنده تَلَف گِرِيك مَه اِنِسَان
 كَر قَصْدَا وَه گِي دِي خَوَارِي
 مَالُو رُخو جَان مَر شَل فِلَا كَره
 دِيَا نُو دِي مِه بَصْرِيَان
 بُو عَمَكِر لِيَمِي بُونه قَائِل
 اِمَكَانَه گُوَا زِي گِيَم تَحْمَل
 جَمَله زَرَم مِي اَوْ دِي بِيَتِر
 بَالَجَمَه دِي مَان لِقَيَس حِيرَان
 مَصْرُوبِ هِيك هِيك دِي ضَارِب
 نُو فِل بُو لِيَر اَوَان قَالِب
 نُو فِل گُو بِيَهِيَت اَمَان دَانِي
 بُو نُو فِل بُونه دَسْت دَامَان
 اَفِي قَوْنَه نُو حَرَب بُو دُو نُو بَت
 اَم هَر دُو قَبِيلَه بُون بَرِيَان
 اَمَرِيَه هَر جَوَان بُو خَوَارِي
 لِيَكِيَم اَز رُبُونَه حَاضِر

دېښانه خوږه کړېه عسکره
 راته بڼه ښه ښووه بڼه زور
 مجنون زې بوانه بویه تابع
 حتی گو هېو دوالله طافت
 آوزې زخوه ره کتن تدارک
 اوکوي گران گو بون مقابل
 بو حرو سري زهف بگاندې
 خوش حالت هف پير وکېر
 روښنه قيس نافي عسکر
 وک جاري اول اوې رجا بو
 وقت گو ډېو ډوغه نو جنک
 دافيه سر قبيل توکل
 وان زير دگوني دې سورا
 اوچند زبونه ام دگن بڼه
 حاصل بگن ام زبونه مقصود
 طابغه ليني بونه سامع
 بو عسکر کشته کارو خذمت
 وان جمع گرن عسکر بچارک
 سر قوغه نو شېر ډېونه مالل
 وک بلک شېر جد و شاندې
 بو شېر ملنگاي انکس
 کاري دکه وي خدای اکبر
 بو عسکر ليل هېر دما بو
 مجنون دگنه دست خوه سنک
 هر چي کو ډډې دناق مقل
 ام جان دگن زبونه افدا

بُوَ يَكْ اَوَّلِي مِنْ خَبُونِ مَشْرِابِ
 اَوْ ذَوْ قَوْ صَفَا بُوَ كَيْفُو سَيْرَانِ
 دَانَر گُو مَه دَانَه اَرَعَمَادِمِ
 اَو اِيْل كُو لَيْلِ سِنْدَه سَاكِنِ
 كَر جَار گِي اَو لِيَه نَظَر گِنِ
 طَارِي حَوَه گِر اَز لِيَا سِر عَارِي
 نَوْ قَل كُو كَلَامِ قَيْسِ گِر كُوشِ
 پُر هَانَه غَضَبِ وَ هَانَه غَيْرَتِ
 قَاصِدِ وَي گِرِيْنِ بِلَا قُوشَانْدِ
 بَر زِيْدَه تَر اَز حِيَابِ اَوَّلِ
 گِر عَرَشِ بَعِيْمِ اِيْلِ لَيْسِ
 نَاكِه فِكْرِ گُو پِيَشِ مَقَابِلِ
 نَوْ قَل كُو لَيْسِ گِرِيَه كَارِي
 اَوْ جَنْدَرَه دِي اِيْزِيُو تَعَبِ
 هِنْدِي مَه دِكِرِي لُجُولُو صَمَلَانِ
 دِيَا بُو حَاصِلِ مَرَادِمِ
 يَكْبَارَه گِر زَبُو مَه دُشْمِنِ
 حَوَانَه فُخُونِ جَدِ بَكِر گِنِ
 دِيَا نَكَنَه بَادِيُو صَحَارِي
 بِي حَدِ زِي حَيَايِ بُوِيَه خَا مُونِ
 هَر جَنْدِ هَبُونِ اَوِي عَشِيْرَتِ
 مَجْمُوعِ عَشِيْر حَوَه جِفَانْدِ
 وَي اَوْرَدُو گِرِيْنِ زَبُو حَوَه كَالِ
 دَر رَاهِ دِجِيْنِ بَقْصِدِ اَنِي
 مَجْنُونِ فَتِيْرِ دِلِ نَزِي كُلِ
 هَر نُو دِكِرِي مَلُولُو طَارِي
 دِيَا نَكَنَه زَنُو دُز گِرِيْنِ

وې هېره وه ډگر د عاز باري
 وان گو گو افې عقل تويسه
 دېان دکه او د عاز خد د
 بو عقل وي وان گره تفکر
 حکمت ز خد وه بو مقدر
 نوفل فکرې گو نابه غالب
 يک ايلکه قطنه عن توشان
 از حکم نغم ليا في اعراب
 نافي عکبر وان بو کيفو صمبت
 اف هردو بهف مصالحيون
 کت قلب وي بي عدد وساوت
 هرچي گو هبون مرف ليدو وي
 بجنون دي نپنه چاره کاري

هرچي د بهيت زجا نوزاري
 اف گتو شنه زبوي وپنه
 ليلي بگي غاليو مطلقه
 در حکم خدا دمان بخير
 نوفل شيلا بهنده عکبر
 وي روح کشيا ز نافي غالب
 او چند بيم ز بر پريشان
 بوم شرمي لييف دوستو احباب
 من نوفل گره صليح منت
 نوفل فکرې بو کلکي محزون
 هات سروي ز خد زياره نعت
 بي خد گره تسلي بو وي
 بو نوفل گره دعا نوزاري

لَبَّائِي عَيْنِ بُو نِسَرِ بَهْمَا
 اَرُ حَاضِرُمِ هَر دِگَا قُو وَ قِي
 قَاصِدُ فِكْرُ بُو هَاتِيه مَالِ
 تَوَقُّلُ گُو بَهْمِي لَيْلِ نَادِه
 اَوُ هَر دُو مُلُوكُو كُو مِ لَكُرُ
 وَ قَتِ گُو بَهْمِي بُونَه وَ اَصِلُ
 بُولَغَر بُو قِي رُو بُو قِيَامَتِ
 جَنَلِي كَنَه تَبَرُو شِي رَحْمَانِ
 بِي حَدُّو حِيَابِ زَهْفِ دِگَلَتِنِ
 مَجْنُونُ گُو زِدُو رُفَ لِي نَظَرِ كَرِ
 گُو هِيهِ دِگِمِ شَرَابِ قَادِرِ
 اَوُ عَشِكِر گُو بَلْبَدِ مَسُوبِ
 يَارُبِ دِگِمِ اَرُ بِنَا زُو هِيهِ
 چَاوَا دِدِمِ اَرُ وِي دِينِ رَوَا
 لَقَصِيرِ نَكِنِ جِر گُو زَوَه لَبِ
 بُو تَوَقُّلِ كَرِ بَيَانِ اَحْوَالِ
 عَشِكِر وِي كِتَابِ نَدُو كَفَتِ جَادِه
 بُونِ قَارَشِي بِقَارَشِي هَر دُو عَشِكِرِ
 صَدِّكُ دِقَتَبُو هِنِ دِفَالِ
 قَطْ نَارِنِ هَفْ اَرُ صَرَبِ مُهَلَتِ
 خُونِ بُو لَهِي اَرُ بَرَبِنُو جَر حَانِ
 خُونِ وَاگِي سِيَلِ مَيَتِ شَوْنَتِنِ
 عَشِقِ دِدِ لُو جِكُرِ اَنَرِ كَرِ
 بُو عَشِكِرِ لَيْلِ بُو بِي نَاصِرِ
 غَالِبِ بَكِي قَطْ لَكِي تَوَمُغْلُوبِ
 تَوَقُّطِ نَدِي وَا لِي سَمِ شَيْفِي
 وِي هَر وَه دِگَر دَعَا زَارِي

بَخُونُ فَكَيْدِي كُو كُوشِ نَادَه
 كُو هَيْفِي دِكْمِ زَنَه اَمِيرِي
 دِيَانِ بَلَكَمِ چِيَانُو دَشْتِي
 تَشِيرِ بِلْبِلْدَانِ بَخُونِ بَسْمِ
 بَخُونُ كُو وَهَا كَلَامِ كُونِ
 وَي اَمِيرِي لِسَرَعَا بَرِه
 عَمَكُمِ بَحَالِ اَفِ بَحْرَانِ
 لَشْمُ كُو تَمَامِ وَي جِفَانْدِنِ
 هُونِ پَشْنَدَه هَرَنْ بَلَنْ وَ نَجْلِ
 بِيژَنْ وَه زَبُونِ بَابِ لَيْلِي
 بُو قَيْسِ اسِيرِ زَارِي صَبَرِ
 يَا خُودُ كُو دِي جَوَابِ خِرِ
 وَ قَتِ كُو وَه كُو كَلَامِ اِيَلِي
 خَالِ خُوَه بَشِيرِ كَرِ اِفَا دَه
 اَزَنِي بَدِي بُونِي فِي فَهَرِي
 بَا جِسِ وَ خُوشِ هَمِ لَكَشْتِي
 صَبْرًا خُوَه يَا هُو نَالَه بَسْمِ
 نُو فُلِ بُونِي جَرَكِ هَاتَه سُونِ
 دَا جَمْعِ بَكِي كَلَكِ عَاكِرِ
 دَا بِيَمِ كَشِيَانِ لِي وَي صَحْرَانِ
 اِيَلِي وَي لَيْسِي شِيَانْدِنِ
 عَمَكُمِ مَه كَرِي تَمَامِ نَكْبَلِ
 دَا خُوزِ دِكْمِ جَنَابِ لَيْلِي
 نُو فُلِ كَرِي مَه وَهَا اَمْرِ
 دَرِ وَ قَتِ خُوَدَه بَسْمِ نُو حَاضِرِ
 فِي الْحَالِ فَيْدِي وَ رَا بُو اَزِ جِي

جَنَدِ رَوُرِ دِکَل مَه بِی مِلَالِ
 حُوشِ هَاتِ لَقِیُو هَم جَنَاجِ
 اَو بُو یَه بَنُو فِل رَه هَم رَاه
 حَتّی کُو گِشْتَه شَهَرُو بَا نَرِی
 مَحْنُونِ بَرِه حَمَامِ دَانِی
 اَلِیَه گِیَرَن لَقِیَسِ بَرِ غَمِ
 مَحْنُونِ کُو اَز اَلَمِ نَخُوشِ بُو
 دَالِمِ بَنُو فِلِیَه سِلَا دَانِ
 وَا نِ حُوشِ دِکَلِ مَصْفَاوُ صَحْبَتِ
 کَدُکُ غَزَلِ دِپَاکِ مَوُزُونِ
 نَوُفَلِ کُو دِکَفْتَه کُوشِ اَشْعَارِ
 دَوُرکِ بَهْرِی بَغِی هَوَا یِ
 نَوُفَلِ کُو بَلِکَفِ مُبْتَلَا بُو

حُوه تَعْنِی قِیَافَتِ مَقَالَتِ
 کُو دِی رِمَدَرَه بَلکه عَلَاجِ
 بَا مَهْمُو سِرُورِ جُو دِکَل شَاه
 رُو نِشْتُو بُو نَه رَا حَتّی اَو تِی
 قَاتَلِکِ زِلْبَاسِ زِیَه اَلِیَسِ
 کَت مَوُزُونِ شِکْلِ اِنِی اَدَمِ
 جَنَدِ رَوُرِکِ مَالُو مَعْدَه حُوشِ بُو
 اَو هَم دِ مَشِیَنه بَاغِ وَرْدَانِ
 نَافِی کُلَشِ مِثْلِ بَاغِ حَتّی
 سَرِ لَیْلِ دِکُو زَبَانِ مَحْنُونِ
 تَحْصِی دِکَرِ بَصِیْقِ کُلْمَاسِ
 هَم رَوُرِ دِ جِنِشْتُو مَصْفَا یِ
 مَحْنُونِ دِ خِیَالِ وِی عَمَا بُو

مجنون فکری کو گوش ناده

بُوَنیسی گِرَن تَسای خوش :
 کَر زور و کَم بَمال دُنیَا
 لَیسی بَکَم از رُبوتَه واصل
 بَجون گوگفتَه گویش آواز :
 بُو یَک و گِی مَن غَی بُو بد حال
 نَحمت مَر کَپَنه نو رُبوتَه مَن
 یَک شَبَهی مَن گو بُو بِرِشان
 لَیسی مَنال دَر بَکَتَا :
 قَط مَمکنه حور و ناز نِشان
 اَخِر مَه بَهلَه دَر فِی حالی
 نَوُش وَه و کَم زَبو ی بَجون
 فَر مَربَه مَن از گو کِل ناز
 لَیکِن زَنه از دِکَم بِر جایی

تَوَقَط مَکَه قَلب حوّه مُوش
 لَیسی بَکَم از رُبوتَه بِیدان
 قَط بُو حوّه بَکَم بُو کَیف حَاصِل
 فِی المَال بِدعا اوی کَم آغار
 بِی مَکَنو بِی لَیساو بِد حال
 ز کَیف حوّه مَپَنه نو رُبوتَه
 دَایم لِجِیا بُو چو لَه اِسکان
 بِی مَنل و قَربَه نِپَنه هَنا :
 کَس دِی بِدَن زَبوتَه دِنیان
 عَاجِز مَبه بُو مَه بِی جَالی
 چَند سالَه نو بُو ی زار و مَحزون
 بِیَم زَنه تَوَقَط مَکَه سِلک :
 دَف بَر دِی زَنی گَرو بِدای

اشعار دبیته پوز شوارتن
 قشینه سزا بدک لباسک
 وی دل شوقی بحال مجنون
 برسی نه چیر درده ای حکمتور
 درجول وها دلیلو بر غم
 گزاهو کبری رقلب ناشاد
 تابنگی اوی ایشو درد مجنون
 نوفل بو کلک حزینو مغوم
 گواپرو نونه شکارونه صید
 گازی گره خادمو غلامان
 بو قیس گره التفات بی حد
 مجنون صینک ز شیخ مطبوع
 آواز گو بکوش وی رسیده
 صیتر ده زحیم وی دهارتن
 نه صولو نه در پوز کیماسک
 اف غنپر و صیتر خون
 قشینه سکن نه شب نه در روز
 صیتر در زین زحیم بر نسیم
 لیلی گریه بیغی بر باد
 سقیزگی بو ضعفو محزون
 بو قیس اسپر جگرک مالوم
 درد افی گریه پای من قید
 بین زمره صینک طعامان
 مجنون کته سر وی میل بی حد
 بو نوفل گو نو گریه مسموع
 نایب گریه دقلب و پده
 بو قیس گریه سلی خوش

ثِرَّةَ قَبُولِ او دَرِي مَقُولِ . هَمَّايِه بِجَبَّيَا خَوَه مَشْعُولِ

لَيْلِي وَه كُو سَخَرِي خَبَر دَانِ بِي هَشْتِ كَنِي سَه زَمِيُو غَر دَانِ

وَقْتِ كُو بِمَاتِي زَانِ اَنِ بَارَانِ دَرِ زِي زِعُورِ نِشَانِ

دَائِمِ بِنِغَابُو هَمَّ شُو سَرُورِ بَحُونِ زِي لُجُولِ هَمَّ جِكِ سُوْرِ

بِنْدَا حَقَّايَا نَا چُونَا نَوَقْلِ مِیْدِي وَرِنَا وَی بَحُونِ

دَرِ وَقْتِ او زَمَانِ مَعْرُوفِ شِخْكَ عِبَا بَعَرِ وَوَصُوفِ

اَوْ صَاحِبَا یَلْگِي گِرَا نَبُوءِ بُو مَا لَگِي بِي عَدَدُ خُدَانِ بُو

لَشْكَرِ وِي بِشْبِهِ قَوْمِ بَحْرَانِ خُدَّامِ وَگِي نَبَاتِ صَحْرَانِ

بِالْحَمْدِ عَرَبِ دَائِمِ مَوْجُودِ نَوَقْلِ بُو وِي نَافِ پَاكِ مَسْعُودِ

رُورِ كُ بُو سَوَارِ دِكُلِ خَوَادِمِ بُو صِیْدِ وَ شِكَارِ بُو یَه عَارِزِمِ

دَرْ كِتِ گِرَا بَجُولُو قَفْرَانِ دَا صِیْدِ بَكِه غَزَالُو طَیْرَانِ

نَاكِه كَتِه كُوشِ وِي صَدَايِكِ اسْجُوَه بَرَا نَدِ یَا لَه چَا پَكِ

دِي یَكِ مَرِیْكِ بِشْبِهِ دُولَابِ دَوْرَانِ دِكِه نِیْفِ چَبَا لُو اَخْبَابِ

رَابُوتُو هَدِيَهْ وَأَنَّهُ دَرِابَن
 کُوتِي کُوتِي السَّلَامِ شَانِدَن
 کُوتِي وَهْ قَدَمِ لَشَرَسَرِي
 جَانِ حَوْهْ رَابُوتُو وَهْ فِدَاگَم
 أَفْ چَنَدگه لِيکِي بِي جَمَالَه
 چَنَد رُوزِ بَدِنِ رَابُوتُو مَهَلَت
 اَمِ بُو وَي بِيگِنِ تَدَاکُو کَار
 هُونِ بِيئُو بِيگِنِ بِيکَا حُو تَرُوج
 سَتِي خَبَرِ قَرَارِ دَايِيَت
 اَو چُونَه بِيکِ اِيْنِ سَلَامْدَا
 رُونِشْتِيهْ اَو بِيکِفُو صَبَعَت
 بُو اِيْنِ سَلَامِ بِيکِفُو مَسْرُور
 بُو شَادِ رَحْمَتِ زِيَادَه قَرَجَان
 مَجْمُوعِ اَمْرِ بَابِ لِيکِي دَانِن
 هَانِيَهْ بِيگَانَه اَمِ بِيخُونَدَن
 اَرِخْمِيَهْ وَهْ هِنَا دَرِي مِي
 لِيکِي زُورَه دَرِيغِ نَاگَم
 نَاخُوشَه نَهَا ضَعِيفِطَالَه
 حَتِي کُوتِي بِيهْ زَايِي شِصَمَت
 بَايِي بِيگِنِ اَمِ زُوتُو وَهْ اَخْبَار
 نَمِ دَوَه جَمَلَه بِيئَه نَفَرِ اَمِ
 رَابُوتُو مَشِي بِيکِفُو اَيِيَت
 اَوَل کُوتُو اَوَانِ لَوِي سَلَامْدَا
 بِيخُونَدَن حَوْهْ رَابُوتُو گِرِنِ حِکَايَت
 وَانِ لِي جِيرَانِي قَلْبِ مَكُور
 مَلَمِ کَتَه نَافِ بِيئُو جَرَجَان
 زِيرَه بُو اَو دَرِي مَقُول

وَأَنْ كُونِي زَوْجَهُ أَيْ جَوَانِرْدَ
 كَرْتَه بَغِي دِي صَبَّحْ جَوَالِي
 هِنْدِي كُو نَحْوَارَه مَالُو أَشْيَا
 هَرَجِي كُو بِقِمَتُو غَمِين
 بُو شَادِرِنِ السَّلَامِ كَيْفُ نَحْوَرُ
 وَأَنْ دَانَه قَرَارُو دَانَه نَكِين
 بُو صَبَّحْ كُو رُوزِ بُوِيه اِعْلَانُ
 هِنْدَك زَهْدِيرَه بِقِمَتِ
 وَي كُونَه تَدَار كُو مَهِيَا
 أَوْ بُونَه سَوَار لِيَاهِ قَالِمُ
 مَا قَوْلِ قَبِيلِ كَيْلِ تِيدَه
 جُونِ بِيَنِي وَأَنْ بَعِزُو تَكْرِي
 رُو شَتُو قَهْوَه وَأَنْ نَحْوَارِ
 قَطُّ بُو حَوْه مَكَه خِيَالُو هَمِ دَرْدُ
 اَمِ دِي بِشِينِ زَبُونِ بَابِي
 بِالْمَعْدَةِ بِدِيَه بَابِ لَمِيَا
 مَجْمُوعِ بَدَنِ زَبُونَه بِيَنِ
 وَجِهِي وَي قَبُو وَكِي كَلَاكْسُ
 بُوَانِ سَلَامِ بَعِزُو مَكِينِ
 هَاتِنِ جَفِيَانِ عَشِيرَه اَعْيَانُ
 آ نَبَه بَكِيْفُو قَرَحُو زَبِنَتِ
 جَنْدَك زَاكَابِرِ دِ غَلْبَا
 نَرْدَك كُو بُونِ لِيلِ حَاكِمُ
 رَا بُونُو مَشِينِ وَجُونِ بَرِيدَه
 آ نَبُو پِيَا كَرِنِ بِتَغْنِيمِ
 بَشْتِي كُو أَوَانِ رَوَارَه خَوَارِنِ

وَقَتِ كَوُوصَا لِرِي رَوَانُو
چینا گو دی حَسَنِ لَنی جُونِ بَدَرِ
بُو عَا شَقُو مَبْدَا نُو اِیِرِ
کَتَ قَلَبِ آوِ هَوَانُو غَلْغَلِ
وِی سَالِغِ لَیْیِ کَشِ هِلْدَانِ
وِی صَیْدُو شِکَارِ حَوَّهَ بَطَالِکِ
وَقَتِ کَوُ پَیَادُو لِمَالِ
هَاشِوُنِیِرِ گِرِنِ جَمَاعَتِ
وَانِ دِی گو تَوَکِیْفِ وِی تَوْنِیَهَ
پُرسِی زِوِی آئِ خُذَنِ شُوکِ
زِوِشْتِی تَهَ قَطَنَهَ فِیَاوَقَالَ
وِی گوئی گو آئِ مَحَبِّ صَادِقِ
نُجْمِیِرِ گِرِمِ بَزَلَفُو کِیْسُو

بَابِیْنِ سِلَامِ یَفِ عِیَا نَبُو
فِی الْحَالِ وِی دِی گو تَنَکِ بُو صَدَرِ
مَیْلَدِ وِی تَمَا لَیْصِدُو نِیْمِیِرِ
پُرسِی کُوزِ بَاغِ کِیْیَهَ آفِ شُکَلِ
بَابِ وِی کِیْیَهَ آوِی دِزِیَانِ
کَتَ رَاهُو تَوَجَّهَ اِمَالِ گِرِنِ
اَحْبَابِ صِرْ هَاتِیَهَ حَوَالِ
دَا صَیْدِ بَکِهَ زِوَانْدَهَ وَصَتِ
بِی حَدِ مَآوَلَهَ بِنِ حَرِیْبِ
بُوجِی تَوَزِیُو مَهَ نَالِی صُغَبَتِ
دَالِمُ تَهَ نَفَکَهَ وِی مِطَالَهَ
اَزِ بُو مَهَ رُفِیْدِ گِرِهَ مَشْرِقِ
تِیْنِ دِلِی خَدَنَکِ رَهَرِ سُو
وَلِی کُوئی زِوِی رَهَ اِی بُو نَزِدِ

رَاوِي وَهَكَوْتِه مِنْ حِكَايَتِ
 كُو وَفَتِ زَمَانِ لِيلُو مَجُونِ
 اَوْصَاحِبِ مَالُو مُلْكُو جُونِ
 يَكْ حَاكِمِ اَوَانِ هُو جَوَانُو
 نَافِ وَي بِنِ السَّدَمِ بِنَانِه
 خَلَمِ وَي سَرِ عَشِرِ جَارِي
 سَرُورَكْ بُو سَوَارِ دِكَلْ صَفَالَانِ
 اَوْ هَرِ دِكِرِي لَيْصِدُو بِيچِرِ
 نِيَزِيكْ دِيُونِ لَوِي قَبِيحِي
 كِيِي زِي صِيكْ رُفِيرِ نَادِرِ
 اَوَانِ خَلَفَ لِي دِرِ وَي دِكِرِ اَوَانِ
 بِالْمُجْدَةِ بَدْرُكْتَنِ زُكُو نَانِ
 تَشْبِيهِ بِخَوْرِي بَلْهَشْتِي
 اَوَارِي صَاحِبِ قَصَاحَتِ
 اِيْلِكَ عَمْرَا زَحَدِ اَفْرُونِ
 نَافِ وَي بِنِي اَسَدِ دِكُونِ
 نِفَتِ جُمْلَه عَشِرِ حُوهِ عَمَلَانُو
 مَجْمُوعِ قَبِيْلِ قُلْدَامِ بِنَانِه
 حَزْ كِرِيُو وَصَاحِدِي بَارِي
 جَوَصِيْدِ بِيكِه صِيكْ عَزَالَانِ
 خَلْدَقِ جِهَانِ وَهَ كِرِيُو تَقْدِيرِ
 اَوْ طَائِفَه يَا كُو تَبِيْدَه لِيكِي
 آيِيُو دِكَلْ حُوهِ وَي بِنَا كِرِ
 تَشْبِيهِ بَدْرِ لَيْفِ سِيَتِيرَانِ
 دَرِ رَاهِ مَشِيْنِ بِنَادُو قَمِ نَانِ
 مَقْصُودِ اَوَانِ بِچِيْنِه كَشْتِي

اشعارِ دینِ بر کلو در و
 لیلی گم حواری سیرتک بر خون
 اگر کشته قلبو جرک ایشان
 لیکن کو چک دگون بد داز
 دایم عیم لکمه ما لک
 لیلی کو گری بدتک اشعار
 اقرار گو بو و هاتنه ما
 والیده و مایه در تحیر
 گو صیف دکم زنه دلای
 بر عیب زبونه هم فصاحت
 پاشی جو لیلی گریه شپرت
 بی فایده نه خبر زبو وان
 لیلی کشته حالکی دگر کون
 در راه دجه دیرزه او مرد
 وقت کو بهشتی تحت مجنون
 چند حسرتی کو روی دیشان
 رو نشینه او لیلی کو هدار
 او چند سیرتک ز چشم سار
 گنج زانی لیلی او گرفتار
 جو حمله ز دیره گوئی آخوان
 وجه وی ملک کتی تنیر
 تو بحث نگي افی مقابل
 نیف ایلی دین خدان قناعت
 کوتن زوین هینک ریشپرت
 صرچی گو بهشتی بونه نشان
 دایم حلیا ز درد مجنون
 بد اشاد بیانا جونا ابن سلام میری

مَرَبَانَه كَجِ عَنِيَرِ لِي بُون
 نِيلَدِ بَنَابِي جُونَه بَسَان
 هِنْدَك دِدِن اُولَدَقُو هَم سَار
 هِنْدَك وَكِي كُلَّ عِنْدَه لَو كِي
 لِي لِي مَنَالِ غَنِيْمَه كُلَّ
 وَان هَر وَه دِلُو زَنُوِي لِي لِي
 اَو كِي نُو هَوَانُو رَقْصُو كُو مُنْد
 بِالْجَمْدَه زَبُونَه مُبَارَك
 وَي كُو حَمِي بُو مَنَه دِرَا لِم :
 كَيْفَا مَه تُونَه هِنْدَك شَارِم
 لِي كِي زَخْوَرَه دِكِرَه تَفَكَّر
 اَيَا دِكِرَا جِيُو مَكَانَه
 نَاكِه فِكِرِي لِي بَانِش دِيُوَار
 بِالْجَمْدَه نَحْبِيُو صَفَا جُونَه
 جَسْت تَرِي بُو زَحْوَرُو عُثْمَان
 هِنْدَك بِرَقِصْ بِعِشْوَه لُونَان
 صَوَر كُلَّ تَرِي بُون دِرَا فِكْرُش
 مَقْبُوضَه دِهِن زِدِر دِر بِلْد
 اَي دُخْتَرِ بَارِشَاه اَي لِي
 اَف نَايُو نَوَانُو سَارُو سَارِيَنْد
 قَط نَاكِي بِبَالْفَه مِيل جَارَك
 اَبَرُو هِنَكِي كِرَانَه جَالِم
 نَه مَابِل فَرَجُو نَايُو سَارِم
 مَجْنُون دِي خِيَالِدَه تَصَوُّر
 بُون بَكِرِيُو اُحْوَرَانَه
 يَك مَر دِكِه زَقِيْس اِخْبَار

وَتَنْتَوِهْ دِکُو قَلْبِ شَوَاتِ
 کِه کِه لَجِیا نَظَرِ دِکَرِ وی
 بَهَنَایِ دِکَمَنِ وی بَایِ
 کِه خَلَقِ دِچُون لِه یُو دِزبانِ
 آییاتِ وی بُو یِ هَف دِکُونِ
 لَی زِ هِنِکِ زِ شَعْرِ موزُونِ
 حَاصِلِ نَدِیشتی کَس زانانِ
 هَر چَندِ گِجِ دِوی عَشِرَتِ
 قَطَرِ کِه نَدِ دایِه کِیفُو سَیَرانِ
 وان هَر وَه دِکُو گِجِ دِنَازِکِ
 دَانِم وَه دِ دِانی طَعِنِ نایانِ
 سَالِکِ بَهَرِی وَسَا تَمَاجِ
 سالا دِنی نوبهار و نوسروزِ

هِیستَر دِ زِ مِی شَرِهادِ طَافانِ
 اوجی کوفِیَن کَذَرِ دِکَرِ لی
 دِز دِخَوَه هِنِکِ صَبَرِ دِلی
 وان تَحْتِ دِکَرِ زِ قَیَسِ غَریبانِ
 لَی لی دِ لَو جانِ دِ دایِه سُونِ
 وی کُو لَو هَوَه و لِحالِ مَجْنُونِ
 او بی مَکَنِ بَیشتی سوزانِ
 هَر دَمِ طَیْبِ بَکِیفُو صُحْبَتِ
 اِلّا کُو مُقِیمِ سَکُونِ حَیْرانِ
 لَی لی لَطِیفِ عِشْقِه سَالِکِ
 هَر وَقْتِ وَها مَولُو عَمَکِ
 اَکَه قَه نَبُونِ بُو یِ تَوَعایِ
 عَشا قِ شَرِهُو قَه بُونِ جَلَمُوزِ

هَر دَمِ پَهوار و والی وِلدا دُوران دِکِه اَو بَعَثِ لَیدِه

بندا پنجا دِبیانا حال لیلی
بی زار باوی ز دست عشقی

مَجْنُونِ مَه هَت دِ حال وِیدِه	هَر گِر و قَتِل دِ طافو سِنْدِه
لَیسی بِلِی اَم زِ نو حِکایت	کَلای دِچ دِردی اَو دِ نالت
حَناوی بِشَبِ بَدَر جَار دِه	هَر شَب دِ بِنِ هِنک زِ یاده
مُئلِ وی لَهی زِ نازِ بِنان	نَه دِ نَافِ بِشَر نَه حُورِ عِیان
اَو زِی وَه دِ بُولَقِی مَقُون	دِردی وی هَر اَبَرَه زِ مَجْنُون
اَمّا چِ بَکِه زِ دِیو وَا لِد	نَدَشی هَه دَر مُعِیَم نَاعِد
عِشقا حُوه دِ گِر زِ وَا نِ بَنان	قَطِ بی نَدِ زِانی کَس زِ اَنان
وَقَتِ کُو لوی دِ بَوِیَه خَلَوَت	وی آه دِ گِر زِ دِردِ قِرَمَت
مَجْنُونِ مِنی دِ لَیلِو گِر یان	آیا عِجبا لَکِیدَر اِسکَان
بانه دِ کَره بَا هُو ناله	صَحّا گِر شَبِ باغِ لاله

تُو لَطْفَكِه دِل زَمِيَن مَهِيلَه . هَمِيَن دِي حَالِدَه بِهِيَلَه
 بَخُون اَكُو خَبَر تَمَام كُو تِن مَرَكُو دِل بَابِ خَوَه دَسُون
 بِيچارَه بِدَرَوَه بُوِيَه كِرِيَان بُوِي پُسرِ چَكِر تَرِي زَان
 بَخُون كُو دِي حَالِ بَابِ نَچَار اَوَزِي كِرِي كِرِي فِغَاوَهَاوَار
 مَقْدَار كِي هَر دُو لَو بَا قَان خُونَابِ رِي زِيَن رُجَارِ چَا قَان
 اَخِر كُو خَلَاصِ نَدِي زِيَن دَسَان بَخُون مِشَا حَار و مَسَان
 بَخُون دِكَل بِدَر مَش هَان بَابِ وَي كَلَكِ بِي لَكِي خُون هَان
 هَان كُو دِكُوِي بُوَنه سَاكِن وَالِدَه تُو جَمَدِ اَهْل هَان
 وَاَن كِرِيَه تَسَلِي بُوِي بَخُون بَس تُو بِيَرِيَنه اَشَكِ بِي خُون
 بُو خَا طِر وَاَن دُو سِي اِيَا مَان رُونَشِي دِكُونده بُوِيَه مِهمَان
 حَاصِل نه دِي بِيكِه سَكُوِي هَر فِكِر و خِيَالِ وَي چَلُوِي
 بَخَرَا دِل وَي بِي لَو خُون هَان بِي حَمَدِ بِي كَارِ يُو خُون هَان
 دِي سَان كِه جُولُو دَسُو مَعْمَرَان مَكِن تُوَنه شَبَه اَفِ نَحْمَان
 هَر دَم هَوَار و وَاِي وِيَا

زان به سیمایه بر آبش
 دق برده رقی هوای چارک
 وف و ه گوی باب زبوی
 گوی رهو قالب دنجون
 بر صرف گرن سر حد زبده
 درد افی عشق دفع نابه
 نه گوتم محمدو اختیار
 تقدیر خدای لذت اله
 هم زلف دلی مثل زنجیر
 قات قات لدور بونه حلقه
 فقط مکنه آر زوی سها لم
 صغی دگم از رت باحان
 عاشق او ه هر گرن نابه
 دار ته بزم پیش مادر
 بلکه زره بکینه چارک
 بخون گز اف جواب زبوی
 هندی نه خنینه دمكنون
 بو درد مه قطند انوفنده
 هندی گولفت بدی خرابه
 هوه خنینه اف خورنو هار
 وی دایه من اف گریو ناله
 کفتنه عشق بغیر تفصیل
 در اگر عشق گریه حرقه
 الا دخی حالیده فنا لم
 عاجز بی تو را هو افغان
 اف عشق تو جار مَعْد نابه

گوی سبب حیات جانم
 از کاسه عشق بومنه مخمور
 لیکن چه بگم محمد بنیم
 از گهر زبوحه عبود کوله
 دیوانه گیم عقن زین بر
 امر وی وهایه هر مدای
 از هشی دیم بکی معذور
 مجنون گو تمام گیر خبر دان
 گوی پسر ملولو بد خاک
 ام دی ز دیاتنه چه بیزن
 والیده بویه ز عقل حاوی
 دایم بگینو آه هر دم
 اغان بکه گو هده شیزمین

ستمایه عمر و زنده کالم
 بر بومه ز خند متانه از دور
 از گیم فی حکم اقسیم
 نورامه مکان چیا و جوله
 عقل مه بدینی بدل گیر
 قطا کنه نبه لیک مقامی
 نقصیر دیم بکی تو مغفور
 باب گره آه ز گلو دردان
 چاوانه بهیم از بجم مال
 همدی وهه هیتران بریزن
 دین بویه ز حسنا نه لدوی
 از درد نه بوجونو سسم
 مخون نگه عشرت من

را بهر سبب برابر

مَتَكَنَ وَي دِيَفْ فَلَانْ لَوَالَه
 وَاَنْ دَانَه خَبَرُ زَبُويِ بَا جِي
 رَابُو وَدَكْلُ هَنَكْ هَقَالَانْ
 اَوْ جُونَه اَوِي مَكَانِ مَعْلُومْ
 بِنِ بَكْ لَقَمِي خَمَارُ مَصُونْ
 جَنِمْ وَي بُوِيَه بَتُوَزْ مَسُورْ
 بِيچارَه بُوِيَه نَه عَقْلَوَه فِكْمْ
 بَابِ وَي كُو بُوِيَه بِيَشِي مُقَابِلْ
 كُو اَمِي قَرَحِ دِلُو هِنَا فَاَنْ
 عِشْقَانَه چِه عِشْقِي غَدَارَه
 بِي دَاوِيَه قَطْ خَلَاصِ نَابَه
 جَنِمْ خَوَه هِلَا بِي مَائِهْ وَالَه
 عَذْرِ حَوَه رِجَا كَرِي زَبَا فِي
 بَرُ زَارُو ذَلِيلُو بِي مَجَالَه
 كَيْفْ خُوشْ بُو كَلَكْ بِي جَوَابِي
 بِالْجَمْدَه بَدَرُ كَتْنِ زِمَالَانْ
 رُونِشْتِيَه طِفْلِ عَشَقِ مَعْصُومْ
 مَا يُوَسُو ذَلِيلُو جَنِمْ نَا حُوشْ
 دَرُ جَنِمْ مَمَائِهْ رُو هُنيُو نُورْ
 هَمَلِيَدَه لَسَرِ بَانِ وَي ذِكْرْ
 هِيَسَرِ زِيغُونِ بُونَه سَائِلْ
 وَي رُو هُنيُو جَنِمْ دِيُو بَا فَاَنْ
 قَطْ بِنَه زَبُو عِلْدُ جُو چَارَه
 اَتِي دَرْدِيَه قَطْ قِيَّاسِ نَابَه
 كَتِ سَرِ قَدَمِ بَدَرِ بِنَالَه
 دَفْ خِيَسَه قَدَمِ دَوَقُو كَا فِي

اَشَكْ وَي بَشَنَه أَفَو كَالِي
 هَر نِيو فَه نَادِي نُو مَهَلْت
 جَو بِالْفَه كُو تِي تَه جِهْ حَالَه
 دَر دِي تَه جِيَه جِيَه دِنَالِي
 قَط سَم تَكُرُو نَدَا جَوَابَك
 اَوُرِي بَهْرِيُو هَر رَوَانِيُو
 وَتَب وَكُو جَوِيَه نَافِ كُونَان
 پُرْسِي جِهْ هِنْدَه خَلْقُو آدَم
 كُونِي پُسرَك مَه كَرِيَه غَايَب
 مَكْن وَي لِنَافِ دَارُو بَرِيُو
 بَرِي كَرِيَان نَدِي مَه يَكْبَار
 كُو مَرْدَه دَرِيُو وَه اَهْلُو آفَوَام
 هُون هِي تَر خُون بَس بَرِيُون

تَشِيَه مَطَر زَا سِيْمَا جِي
 يَهْنَك لُونَه بُوِي وَي سَهْوَلْت
 هَر دَم بِيغَانُو اَهْو نَالَه
 نِيَه تَه سَكُونُو هَر دِي كَالِي
 هِنْدِي سَكِي تَكُر خَطَابَك
 رَاه وَي دَرِيَف قِيلِي وَن بُو
 هَر كَس يَا نِيُو شِيُو أَفْغَان
 بِالْجَهْد خُدَان شِيُو مَا تَم
 بَاب وَي تَمَايَه رُخ دِقَالِب
 وَكْ أَش مَقِيم بَقْتَاو كَرِيُو
 آخِر بِيَمِيُون مَه كَرِيَه اِقْرَار
 اَز بُوَقَه بِكَم بِيَانُو اَعْلَام
 مِيَن دَرِيَه اِي كُو هُون دَرِيُون

مَكْن وَي دَرِيَف فِلَان نَوَالَه

وَتَنِي كَوِ اَوَانِ كَلَامِ اَدَاكَرِ
 اَوْ حَاكِمِ جُمْلَةِ عَشِيرَتِ
 کَوِ کَرِ اَنِي مَالِ حَوْه لِسَرِکِمِ
 تَنِيهِ گِرِي لِقَوْمُو خُدَامِ
 وَانِ عَنِیمِ گِرِنِ لِقَتْلِ مَجْنُونِ
 وِی سَخِ فِرَا زِجِیمِ دَرِکَتِ
 رَا بُونُو کَتِنِ تَوَالُو شَا زَانِ
 هِنْدِي گِرِيَانِ لِدَشُو صَحْرَانِ
 اَمْبِدِ بَرِنُو هَاتَنِه مَالِ
 سَرَقِیْسِ غَرِبِ گِرِنِه مَاتِمِ
 بِالْجُمْلَةِ نَحْمَانِ رِجَاوُو اَمْبِدِ
 دَرِ رَاهِ دِجُو وَدِیَنِي یَلِکِمِ
 قَطِ نِیْسَه سَکِنِ نِه وِی قَرَارِه
 بِي حَدُو حِسَابِ اَوِي حِیَا گِرِ
 بَرِ هَاتَه غَضَبِ وَهَاتَه غِیَرِ
 دِي وِی بِلَکَرِ مِ وَفَمِ بِلَکَرِ کِمِ
 هَرِ وَقَتِ وَه دِي بِلَکِنِ وِی اَعْدَامِ
 بِلَابِ وِی بَهِیْتِ بُوِيَه نَحْزُونِ
 وِی عَقْلِ نَحْمَا بِنُو جُو رَا حَتِ
 نِیْقِ دَارُو بَرُو حِیَا وِی سَا زَانِ
 پَیْدَا نِگِرِنِ تَوَا مَوِ نِشَانِ
 تَشْبِیْهِ عَرَبِ بِنَعْمُو اَقْوَالِ
 جَمْعِ عَشِيرِ بُونِه سَرِ سَمِ
 مَرَدِکِ زَفِیلِ اَبْنُو سَعِيدِ
 عَشَقِ گِرِیَه ضَمِیْقُو رُخِ زَرْدِ
 هَرْدَمِ اَوِي کَا زِیُو هَوَارِه

وې گړني پېرده نو باستان	زڼ آهو خوۀ داليزو دپوار
از هاتمه لارگاه رحمت	کړای احدو خندان قدرت
ایرو تو دعای من قبولگي	یارب تو بخمننا رسولگي
عشقي تو مفهم من تباکي	حتی گو تو عمر من فناکي
هر روز يکي زياده صد جان	مقصود اوۀ گو عشق دلدار
گو چاره زبوی وي بویه رحمت	باب گو بهشتی دنگ دعوت
وان هر دو بري خوۀ دايۀ ماللا	پنۀ داکړيو گن آهونالان
هاتن گو لیل خوۀ بیا بون	مجنونو پد زکعبه را بون
کت دور قبله شبۀ بلبل	دپا گو لست طریق اول
هر وقت لوی زياده حرق	گر آهوفقا نو دادو حرن
اوجونه سراي باب لیلی	هندک زمناقي دایلی
فی بی ادبی گری تو بدنام	وان گونی زوپره انګو نام
رسوا گرن ام وی دینی شیدا	هر روز لیدور قبله پیدا
وقت گو وی کلام ادا کر	

بَنَّا جَارًا بِرِنَا مَجْنُونِ كَعْبِي وَرَعَا
خُوسَنَاجْنُونِ رُبُوِي عَشَقِي

فَطُ جَارَه نَدِي زِدَرْدِ وَرِيه	بَابِ وَي حَلِي زِدَرْدِ وَرِيه
اَو بُو پَدَرِي وَه بُونَه قَالِ	هِنْدَك زِمَرُو فَوَقَالِ غَاقِنِ
اَلَا كُو بَشِي بَيْتِ اللّٰهِ	دَرْمَانِ لِيرِي قَيْسِ نَای
نَكْ بَابِ وَي شَخْبَرِ بُو مَقُولِ	اَدْعِيَه دِي لَبِتِ مَقُولِ
اَم دِي زِ خُدَا بِلَنِ بِيَارِي	گِرْ کَارُو نَدَارْ کَا حِجَازِي
دَر خِیَنَه زَا لَبِي مَلَامَتِ	بَلْگِی بَدَه قَيْسِ مِنْ سَلَامَتِ
قَيْسِ خُوَه بِرُو لَوِي سُوَازِ گِرْ	وِي نَحْتِ رَوَانَكْ اَنِي کَا زِ گِرْ
حَتّٰی گُو دِ چُونَه کَعْبِه سَرَبِ	کَتِ رَا هُو مَشِي بِرُو زَوَقْمِ ب
بِرِنِکْ حَجَرُو حَطِیْمُو زَمَنِمِ	وِي کِرْتِ بَدَتِ قَيْسِ بَرِ غَمِ
بَلْگِی بِي تُو زِ عَشَقِ عَارِي	کُو بُو خُوَه يَكَه هِي دِي عَارِي
يَلْمَا رِنْمَانَه عَقْلُوَنَه هُوَنِ	حِنَا اَوِي نَحْتِ عَشَقِ گِرْ کُوشِ

خیرِ دِ فراقِ بونَه صَفَّ صَفَّ
 نایِ مَنی زارِ قلبِ خوئی
 از بومِ بجوئی مَلَقَبْ
 دوستِ دِه بونَه صاحبِ اُخْرا
 پَر غمِ زِ فراقِ بومَه ناچار
 گز که وَه دِ گوزِ بوخوَه دایم
 آبا کَلو او بَمِنْ خَپِرَه
 آف دودو فِقا نونا لَه نوا
 جَارک چِر دِو سَلامو تَسلیم
 آف قَلبِ حَرنِ پَر کَلو نَرات
 آیا عَجبا دِه مَیَسَر
 وی آه دِ گِرُو دِدا هَواران
 اوزی دِ کِرِن جِلمِ دِ صَوْنِ

دایبَه لِسِ سَمی مَه رَفَر
 هی نوکته دَفرا جَوئی
 سَد دَفترِ وان اَزَم مَهرَب
 دَشمَن هی بون سَرور و شادان
 اَخِر مَه بَدِی گِریه اِفْرام
 یَسَلدی دِ مَحَبَّتاکِ قایم
 یانَه زِبِن اَز گِرم زِ پِرَه
 آیا قَدِرَه بَحالی اَخْطاه
 بونَه بَکرا خَلاتو تَظْطیم
 خالی بَکرا زِ دَر دَو اَحْزان
 جَارک بَکِه مَه قَدِ عَمَرَم
 هَر جی دِ بَستی شَبه باران
 هِنْدی گووی آف خَبر دِ کَوْنِ

بند چار برنا مجنون کعبی

فَبَرِّزْ عَدَدُ دُنَا فَاِیْلَی	صَدِّجَارِ خَوْشِکَرِنِ زِلْیَی
کِرْاَنَ نَهْ بَغِی زَبُونَهْ بِنِنِ	مَالِ هَوَهْ دَاوِغِرَا نَهْ دِنِنِ
هَجِی گُو هَوُونِ گِجِ دِبَا کِرْ	بَالْجَمْدَهْ زَوْبَهْ وَاَن حَا بَکِرْ
مَجْجُونِ گُو بَهْسَتِی اَنی خَبِرْدَانِ	یَکْجَارِ بَدَر کَتِی زِ بَرْدَانِ
خَبْرَا لَوِی خُصْکِی غَدَا رَهْ	پِیِرْ لَحْوَهْ کِرْ وِی پَارَهْ پَارَهْ
بُو زَبَدَهْ لَوِی جُولُو دِنِی	هَمِ آهَوِ فَعَا نُو هَمِ خُزْ پِی
دَرْ سَبْ دِ جُو بِشِ مَاهِنَا بَی	جَکُو دِلِ خَوَهْ دِدَا کِبَا بَی
هَرَوِی زِ حَوْرَهْ دِگِرْ تَکَلَمِ	اَبِیَاتِ دِگِرْ نَهْ وِی تَر تَسَمِ
هَاتِمِ بَرِ بِنِ اَزْ زُخْلُو خَوَارِنِ	مِنْ نِنَهْ نُو رَا حَوْ تَخَوَارِنِ
مَامِ زَارُو دَلِیلِ بَدَر دِ شُغُولِ	دَرْ کَاهِ وَصِلِ لَبْرَهْ مَقْغُولِ
هَبِرَا فَبُو نُو دَرِی هِمَتِ	اَقِیدِ نَمَا بَابِ وَصَلَتِ
رُو زِ مِی بَرِ بَرِ خَوْشَاهِ	اَزْ غَمِ لَهْ بُونِ سَبِ سِلَاهِ
لَشْکَرِ زِ غَمَانِ لِمِنْ جَمَانَهْ	اَجَابِ فَرَحِ کَتِ غَمَانَهْ

كَيْفَ خُوشِ بِيَا بَكَمَه مَسْرُور
 اَمَ بَحْتِ نَكِن دَوَقُو كَا فِي
 اِضْلِكِ كِرِن زَبُوي اِنكَاخ
 وَي دِي كُو خَلَاص زِدَسْتِ بِنَه
 دِيوانِي وَي تُو بِنَه وَا رَك
 اَطْرَافِ قَبْد كَاه دَايِر
 كَر جَارَه بِي زَبُوءِ كَرِي نَه
 اِلَّا كُو بِنَه زَوِيَرَه جَارَه
 خَلْقِي وَه بِيَرَه دُخْتَرِ يَاك
 مَن هِي قِي وَه دِل بِنَه مَكْسُور
 آخِرِ اَوَه نَادِم اَر تُو دُخْتَر
 وَقْتِ كُو اَوَان نَمَانُو هِي قِي
 هَا بِنُو لَقِي بُونَه وَا عِظ

٣١
 حَتَّى تَوْنَدِي زَبُوءِ دَسْتُور
 لَيْلَايِ بِنِ زِمَالِ بَا قِي
 اَزْ حَدِّ زِيَادَه كِرَنَه اِلْمَاخ
 كُو يِ بَسْرَتِ عَقِل تُو بِنَه
 هَمُورِ لُجُو كِي قَرَارَك
 دَايِمُ بَغْنَانُ مَقِيمِ سَا رُ
 لَيْلِي نَبَه جَانِ لِدَو غَرِي نَه
 نِيَق دُوسْتُو نِيَارُ زَبُوءِ عَاه
 دَا دِي نَكِي نَه عَقِل نَه اِذْرَاك
 هُون دِي بَكَمِن نَهْمَاه مَسْدُور
 نَابَه زِمَا وَهَامِي سَر
 زَبُونُو شِي بَسْرَتِ شِي قِي
 اَمَ هِي قِي دِل نِي تُو عَا جَر
 قِي زِي عَدَدِن دَنَا قِي

مَقَامُ دَرِ زَنْدِ بَجُونِ
 مَجْرُوعِ رَجَادِنِ بَهِيْشِي
 صَوْنِ هَر دُو بَيْنِ مَرُوفِ هَمِ
 قَطْبِ نِهْ كَكْ لِدَوَهْ رَابِنِ
 كُو كُوْتِي وَهْ دِي قُصُورِنِ
 لِيَكِنِ گِي مِنْ لَهَا ضَعْفِيَهْ
 هِنْدَكْ تُوْبِدَهْ مَهْ مَهْلِي
 كِي سَرَتَهْ چِيْرَهْ خُوْبَايِي
 شَرَاوِيْمِرَهْ تُو چَارَهْ نَابِهْ
 وَانْ كُوِي تَوْ قَطْ غِذِرْ خَوَارَهْ
 حُتَاجِ نَهْنِ رُو جَهَارَانِ
 هِنْدِي كُو قَانِ لِهْ مَبَاحِ كَرِنِ
 اَمُ هَانِيَهْ وَگُوسَانِ بَدِيْنِهْ
 رِيَانِيَهْ وَگُوسَانِ بَدِيْنِهْ

ویرزی تو وُلَد خُدَا دَاوُون
فَرَا حَوَه پَدِی زَبُو گَرِی وی
سَر جَمَله عَرَب دِیْن مَعْظَم
دِی جَمَله یَنَار وی فَنَائِن
سَر هَر دُو عِیُون مِی قَبُولِن
نَه لَک لَاقِ بَیْوَسَنَا وَنَه لَک
حَقِی گُو مُزَنَبَه بَیْه حَوَالِی
اَز وی یَکَرِیْم بَاقَرَبَا یِ
اَلَا گُو بِجَسَه دِی زِ سَرَابَه
اَف عَذَر مَکَر زَبُو جَمَلَه
سَر مَه تُو مَکَله تُو فَر وَا زَان
اَم دِی بَدَلُو نَهَا بَکَا ۲ گِن
مَه یِ بَیْرِن یِل بَیْسَه

رَابُونَ مَشْنَهُ شَعُو اَمِيَان
 وَان رَايَهُ جَوَابُ كُو اَهْلِي عَمِي
 وَقَتِ كُو بَهْتِي بَابِ لَيْسِي
 آيِنُو هَمِي لَكُونِ بِيَا كِيرِ
 پَشْتِي كُو ضِيَا قَمَا حُو دَانِي
 اِيْدِي قَمَمَا نُو اِيْشُو خَدَمْتُ
 اَوَّلَ وَهَمِي كُو بِي بَابِ مَجْنُونِ
 قَشْبِي بِلِ بَهْتِي هَ صَادِقِ
 كُونِي زُرِيهِ بَكَمِ اِفَادَه
 هَانِي نُو بَكِي مَهْمَلَه مَنُونِ
 تَرِ وِجِ بَكِي بَامِرِ خَالِقِ
 هَم رَاهِ رُو بِي كِرِي مَحْتِ
 اَم مَجْلَه وَهَارِ وَا دِيْنِي

نِي بَكِي كِرِي لِدُونِي وَابْتِ
 هَانِ شَيْخِ اَوَالُو هَم اَكَا بِي
 رَابُونِي اَو بِي شَقَه خِيَا
 اِكْرَمَكِي بِي زُرِي وَان كِرِ
 نَانِ خَوَارِيُو سَفَه وَان هِلَانِ
 هِيْرَا قَكِرِي زُرِي وَهَ صَحْبَتِ
 اَم هَمْدُو دَمَا بَهْتِي رَابُونِ
 حَتِي بِنَهَا مَقِي مَوَافِقِ
 دُونِي مَه دَهَا بِيْتِ زِيَادَه
 لَيْسِي نُو بِي زُرِي مَجْنُونِ
 هَمْدُو كَلَكِي زِهْفَه لَذِيْقِ
 لَيْسِي نُو كَمِ بَكِي بِي قَيْسِ
 غِيْرِي فِي نَه كَجِ نَه كَرِي نَه بِي

معلوم تبه زغير مجنون

مَدَّ هَوَشِ بَوْبِهِ بِمَشَقِّ لَيْلِكَ
 اَلَا كُوْمُ مَقِيْمٍ لِحَوْلُوْ اِبَادِي
 كَهْ كَهْ دِكْرُهُ لِدَوْرِ اَيْلِي
 دِي آه بِلَكِه بَدِه فِعَا نَانِ
 بَابِ وَي كُو قَنْجِ حَالِ دِي نَانِ
 شَاهِ اَوْ كَرِيَاوُ كَه دِي نَالِه
 كَر زُو دِي كَم زَبُو وَي چَارَكِ
 خَدَامِ دِ اَوْبِي كَر اَنْدِي
 كُو قَيْسِ مَه بَوْبِي زَارُو سِفِي
 كَانِي جِه دِي زَبُو مَه كُو تِي
 وَ اَن كُو كُو حَمِي بَهْفِ دِي نَارِنِ
 طَائِفَه مَه بِمَالُو دَوْلَتِ
 هِنْدِي كُو قَانِ لِيَه بَهَادِنِ
 قَطْرِيَه لِمَالِ صَبْرُو مَسِيْلِكِ
 مَكْنِ وَي لَيْقُ نَوَالُوْ وَاْدِي
 اَوْ طَائِفَه يَا كُو تِي دِه لَيْلِي
 دَا دَنَكِ بِي حِيَه كُو شِ جَانَانِ
 هِيَه كَشِيَانِ بِي شَبِيه كَانِي
 كُو قَيْدِه نَوْنِه كَرِيْنِ بَطَالِه
 نَايِ مَه صَبْرُو نَه قَرَارَكِ
 اَعْمِيَانِ عَشِيَرِي حِقَا نَدِي
 دَا لِمِ بَقِيَانِه شَبِيه بِلِي
 مِّنْ جُرْكِ بَاهِ وَيَه سُوْتِنِ
 چِيْنِ لَيْلِي زِي بَابِ وَي بَحْوَارِنِ
 زِي دِه نَرَه هَمِ بِنَامُو شَهْرَتِ
 دِي جُمْلَه بِي دِي مَبِيْنِ كُو نَادِنِ

وَأَنْ كَرِهَ بَدَنَهَا فِي مَجْنُونَةٍ
 دَرِخْتَوِ اَوْ زَخْمِهِ شَرْتُ
 مَجْمُوعِ بَرِي خَوَه دَانِ چِيَايِ
 حَتَّى كُو بَرْدَا جَلِ بُو بَرِه
 وَأَنْ هَر بَرِي خَوَه دِاِيَه مَالَانِ
 كَارِ وَي مَقِيمِ لُجُورُ صَحْرَانِ
 يَارَبِ نَو خَاكِ كَنَهْكَارِ
 أَوْ دَرِ كَتِي بِعَشَقِ مَفْسُورِ
 بِيرِه مَشِيَانِ لَه بَخُونَه نَشِ
 بِالْجَمَلَه بُو بَرِه كَرِ تَبَاكِ
 هِنْدَكِ تَكِي كَرِ زُو بَرِه
 اَوْ شَرِي كَرِي چُو يَه نَكِ هَفَالَانِ
 شُبَه فَلَكِ يَمْنَانُ دَوْرَانِ
 مَحْرُومِ تَكِي غَرِشَاهِ مَحْتَارِ

بُنْدَا سِي سِيَا دِيَا نَا خُوسْتَا بَا فِي مَجْنُونِ
 بُنْدِي رُجُورَه وَنَدَا نَا بَا فِي لِيْلَدِي ..

قَيْسِي كُونَمَا وَي خَوَابُ رَحَتِ
 چُولِي كَرِيَا كُو وَي بِيَنَه
 بَرِي زَاهَالِي قَيْلَه :
 خَلْقِي كُو زِ قِصَّتِي خَبَر دَارِ
 بَابِ وَي بِهِيَّتِي أَفْحَاكِتِ
 يَا صَالِغِي زِي وَي هِلِينَه
 دَرِ صَحْتَه يَا نَه اَوْ عَلِيلَه
 كُو تِي كُو بِعَشَقِ بُو كَرِ قَتَارِ
 مَدَّ خُوشِ بُو يَه عَشَقِ بِلَكِ

وَيَا دَا لَقْرَكَ دِكْل دُوصَدَاة
 رُونَتِي يَه وَك بَدَر لِرَجِي
 اَز حَسَرَتِ هَجَرُو دَر دِجُون
 مَجُون فَكِرِي لِجَارِ اطراف
 لِيَمِي وَه كِشَانْد زَحَد زَبَدَه
 چَنْد آه كِشَانْد وَچَنْد حَسَرَت
 دَر دِخْوَه زَهْقَه كِرْدَ قِصَّتْ
 مَجُون حَوْه نَكِرِي دَا فِئَانَان
 كِر وُكُودُو هَوَارُو كَارِي
 هِنْدِي وَه كُوبُور شَرَبِ مَحْمُور
 اَحْبَابِ دِي كِنْتِ خِيَالَان
 اَمَجُونُو مَزِي دِكْل تَبَاكِن
 هَاتِن مَرِفُو وَاَهْلُو حَيْرَان
 چَشْم وَي لِيَمِي كَت زِيَاكَاه
 هَسِرَتِ دُورِيْن بِمَثَلِ اَنْجِي
 مَابُو بَنِي دَلِيُو مَحْمُور
 خَالِي نُونَه كُس زِمِيرُوزِن صُفَا
 بِي حَمْدِ حَوْه رَابُو چُو بِيَشْدَه
 لِيَمِي كُودِي اَوْزِي كَفَه حُرْفَت
 حَيْرَان زِخْوَرَه كِرْدَ حِكَايَت
 وَفَتِ وَه كُودِي جَمَالِ جَانَان
 يَكْبَارُ زِلْبَاسِ مَابَه طَارِي
 دَنَك وَي بُو دَبَرْدَه مَسُور
 دِي بِيَه پَدَرِ بَعْمُو خَالَان
 مَجْمُوع مَه رُخِ زِمَه جُدَاكِن
 لَهْنَك وَه لَقِيْسِ مَانَه حَيْرَان

کِه کِه گودِهاته بای شیرین
 کَف حُوش وَه دِیو بیوی دِلیر
 اَمَلَدِ مَن بَجَلَه اَشیاء
 هَمِیَلِگی با گونی شِر پیرا
 گوینده دیو دِل صَبای
 ای بادِ سَمَرِ هِتکِ سَلامان
 بَحْشامِی نِزارِ بی بَجالکِ
 کافا گو طهور و کَبو حیوان
 اَکُر دِگَه دِلو هِنافات
 خوزیا گو مِشِی وکی وَه طیران
 جَارکِ بِفِیم لِنافِ اَیَلِی
 کَارِوی وَه بُودِ دُور سالی
 دِپا مُبَهکِ دِکَلِ تَواعِی
 اَز اَلی نازِ دِگَرِ تَوِی بَیست
 صَانکِه گُوجِهانِ هَمی سَراسر
 وَقَتِ گُودِهاتِه بوی لَیلا
 مَحُوبِ دِکِه سَلامِ قِیرا
 هَمِدا نِما وی دِگُونَه بای
 مَحْفِی تَوَزَمِن بِلِکِنَه جاناان
 هِنْدَکِ زِمِرَه تَوَعِضِ حالکِ
 وَاَن رِی دِجَتِ دِپِشِ جِمان
 هِستِرِ دِر زَن نِه مَدِ دُوجا فَاان
 بَیروزِ بِلِکِ لَیْفِ دُوران
 چا فَاکِ عِجَمِ اَز لَیْقَدِ لَیسی
 تِیرا هِ دِگِر دِهاتِه مَالِی
 جُو نُو گُوزِ دُورِ سِنَه قانِغِ
 وی اَنظاکِ کِه دُومَدَه

جَانَرَكْ نَظَرَكْ يَدِيمُ لِلْبِلَادِ
 دَائِمُ يَفْنَانُو وَاي وَتِلَادِ
 دَنْكِ وَي حَكْمُ دِگَرِ لِلْبِلَايِ
 هَيْتَرِ دَوَرِ بِي مِثْلِ سَيْلِ
 لَاجَارِ دِگَرِ لِبَاسِ بَاقِي
 لِي خَوْفِ دِگَرِ شَرِ دِيُو بَاقِي
 آخِرِ چِرِكَمِ نَشِمُ چِرِ بِيَتِمِ
 دِي هَرُ وَهَ هَيْتَرِ اُنْ بِيَتِمِ
 لِيكِنِ بِيَذَرِي نَهْ كُو عِيَالِي
 وَي اَشَدِ دِجُونِ شَبَهْ كَالِي
 جَمُونِ هَوُصْنِكْ زَا حَبَابِ
 جَنْدِكْ شَرِ دِلَاوَرِ دَائِمِ اَبِ
 اَغْلَبْ نَهْ دِيُونِ زِيُو قَهْ غَاغْلِ
 دَائِمُ دِگَرِ تَلِيَا دِلِ
 هَرُ صَبْحِ دِكَلْ اَقَانِ هَفَالَانِ
 مَشْ مَشْ دِ مَشِينِهْ سَرِ جِيَالَانِ
 طَالِيَهْ بَابِ لَبِي دَا لَمُ
 نِيَزِكِي جَلْ دِيُونَهْ قَا لَمُ
 اَوَرِي رُجِيَا دِهَانَهْ خَوَارِي
 حَتَّى لِاَنَكْ دِكْتِ قَرَارِي
 وَي هَرُ دِيَنِي لِحِيْمِهْ اَزْ دَوُرِ
 صَدَاهْ دِجُونِ زَقَلْبِ مَحْجُورِ
 مَجْنُونُو اَوَانِ هَفَالُو يَارَانِ
 رَنَكْ شَبَهْ طَافِي دِ بَارَانِ
 هَيْتَرِ وَهْ دِگَرِهْ خَوَارِ بَجَارِكِ
 تَهْ ذِكُو كُو چِيَا بُولَالَهْ زَارِكِ

عالم همی بیکم بونه انکه
 هندک ز خندان قلب تارک
 وقت وه ددیتن اوند کیش
 بیچاره چه گفته عشق غدار
 هندک ز مروف عقل ناپاک
 وان وه دگوا فچفاس دینه
 جن دار بجای بدانا
 آخره نما محمد و حب
 لیلی وه گیر اویشی مقنون
 باب وی هشتی قط تو جاری
 الاگو مقیم دنا ف خیمه
 مجنون گو دها ته دور اوبه
 هرقل ددان لذور چادره
 در حکم خداده مانه وایه
 هرچی گو در او عشق سالت
 بالجمده زیور دیون جگرش
 عونت یده وی خدای غفار
 کافا گو ددیتن او جگر چاک
 سز قزگی های رخوه توبه
 فی الحال دیو بمقلودانا
 هر یده فغانو غلغلده وی
 ناف وی ز توبه گرنه بخون
 اودر گفته باد یو صهار
 تشبه بدنه دنا ف غیمه
 وی دور دگر هر ی توبه
 قط سکن نبو مقیم سائر

شېرت گوتام دگر نو را بون
 کون همی چو نو بر هوا بون
 بی فایده بون نگر او ان کوش
 یگجار نما نه عقل و نه هوش
 زنده بفتانوا هو حشرت
 هر وقت بر قیو بکثرت
 حتی گو همی قیلو اقوام
 مجموع غیبه خواصو اعوانم
 تیک بی حسیان گرد حکایت
 بالجمده زهف دکن روایت
 بیفاهه قید عیان بو
 هر مجلس تحت عشق و انبو
 حتی گو گشته باب لیل
 صاحب دبو حدان خیلا
 وقت گویم تحت بویه آگه
 یگجار بچینه پیش استاد
 ایدی ندهشت گو او پیر ناد
 آهوکسان چیا حلا ندن
 بیلد گو ز غنچه قنادن
 صد داد و مدد فنانو هاوار
 کت بحر فراق قیس ناچار
 راحت قه ندی نه شب نه روزان
 در آتش همی بویه سوزان
 از چشم چون سیرینک پر خون
 ما زارو دلیلو مایه محزون

لیلی زنی بزمی لقیسی عاشق
 نه گو بدلك بصد هزار دل
 هم عاشقو هر دو بونه معشوق
 کافا گو د خوندنو د هانر
 الا گو د گرنه عرض احوال
 مقدار کی خوش بقی مقامی
 وان هر وه د کو گو کس نثرانه
 تشبیه مسک نابه مستور
 القصد هنک ز خلق دوران
 چون کونته وان بلفظ شیرین
 بابی دیوه هر یکی وزیرک
 گری عین و گری پین
 تشبیه گری بوعظو احسان
 در دوان بهقیر بونوف
 او زی وه لقیسی بونه مال
 از آتش عشق بونه محروق
 محض نظر او لیس نادان
 حتی گو بدلائق او بچین مال
 سوتن خوه د آتش مندی
 ناکه فکرین گو بوعیانه
 بهنای دیه بدلاف از دور
 در گوش گری حکایتا وان
 تشبیه و هم عیبه نک فیرین
 هر یک تراوان خندان عشقین
 چاف دیوه هر دوان درین
 داسخ نکتین ژوه چو انسان
 شیت گو تمام در نورابون

وَتَ دِشِ لَسَرِ نَرَمِیَنِ :
 گَرْدَنِ بَمَثَالِ یَلِ صُرْحِ
 مَادُونِ بِلَ اَوَرِیَنِ دِجَلَدِ
 گَرْدِیْمِ بِلَ اَزْ حِجَابِ عَارِ
 لَیْلَ اَوِیْ بَابِ اِسْمِ دِلِ
 حِلْمَتِ رُخْدا وَهْ بُوْ مَرْتَبِ
 تَقْدِیرِ خُدا بُوْ هَر اَوْ وُقُیْسِ
 بِالْاَمْرِ خُدا یِ رَبِّ جَبَّارِ
 مَلَكْتِ گُوْ بِلَهْر دُوْ خَلَوْتِ
 یَلِ رُوْزِ بَا مَرِشَاهِ مَوْلَا
 تَنْجِ لِیْ فِکْرِ وَهْ لِیْ نَظَرِ گِیْ
 جَا رَکْ فِکْرِ لَیْلُفُوْ خَالَانِ
 مَرِغِ دِلِ وِیْ کَنَهْ هَوَا یِ
 عَاشَقِ دِیْنِ زَبَرِ اَفِیْنِ :
 پُر بادَهْ تَارَهْ مُبَا حِ
 مَجْمُوعِ جِهَانِ دِگِیْتَهْ بَر بادِ
 شَمْسِ الْفَلَکِ دِیْبَتَهْ طَارِ
 اَزْ نَاقِلِیْ مِیْنِ وُهَا دِیْرَانِ
 بَابِیْ بَرِوْ خِیْسَتَهْ نِیْفِ مَلَكْتِ
 دَرِ مَتَرِ لَکِیْ دِخُونَدِ وَاَنْ دَرِیْنِ
 دَرِیْنِ خُوَهْ بَهْقَرَهْ کِرَنَهْ تَکْرَارِ
 خُوشِ خُوشِ دِگِرِیْنِ بَهْقَرَهْ ضَعْبَتِ
 قِیْسِ نَظَرِکِ دِوَا یَهْ لَیْلَ
 جَرُکِ خُوَهْ زِوِیْ تَزِیْ کَذَرِ گِیْ
 عَقْلُوْ دِلُوْ جَانِ دِوَا یَهْ تَالَانِ
 بِیْ لَیْلِ نَوْجَارِ قَرَارِ نَایِ

دَسْتِ بَسْتَنَه خِدْمَتِ كَرُونُ
 اَنْوَاعِ عَرَبِ مَطْبَعِ خَلَمَتِ
 سَدِ دَارِ عَشَائِرِ يَمِينِ بُو
 هَرُومِ قِدَا سِيَاهِ خَانَه
 بِنْفِ جَمِينِ وَ لَالَه زَارِ وَ سَبَلِ
 كُو هُدَا رِيُونِ صَدِي طَيْرِ
 فَيْرِ وَ هُو شِيَه خُورِ سَبَدِ
 بِنْفِ باغِ مِلَاحَتِ نَدْرُوكِ
 كِيُو بِشِيَه مَشْكِ نَانَارِ
 رُفَعِينِ كُو رِيُونِ لَدِيمِ مَرْتَبِ
 جَشْمِ دَبَلَكِ لَمَانِ اَبْرُو
 هَر خَالِ سِيَه لَدِيمِ نُورِ
 جَهْتِ بِمَثَالِ فُجْرِ صَادِقِ

وَكِ سَرُو سَهْمِ مَقِيمِ لَه رِيُونِ
 اَهْلِ يَمِينِ هَمِ دِ خِدْمَتِ
 مَسْكَنَكِدِي مَقِيمِ جَمِينِ بُو
 نَشِيَه قَبَابِ آسْمَانَه
 بِنْفِ چچَكُو سَوُو كَلُو مَلِ
 اَكِه نَدِيُونِ اَبَدِ رُغَيْرِ
 پَدَا بِيَتِي زُرُجِ اَمْبِدِ
 قَامَتِ كِشَايِ شَبَه مَسْرُوكِ
 بَرَدَايَه مِلَانِ بَرَكِ شَهَارِ
 وَكِ شَمْسِ بِجَسْتِ بُرُجِ عَقْلِ
 سَنَكِ شَبَهتِ صُورِ كَلَدَنَه هَرُورِ
 وَكِ شَاهِ حَشِ لَحْتِ بِمِينِ
 مَجْنُونِ دِينِ نَبِيَكُمُ عَاشِقِ

وقت مشی لرزمی

يَا رَبِّ تَوَخَّاهُ كَهَكَارَ مَحْرُومِ نَكِي زُشَاهُ مَحْضَارَ

بنداد دوا ديانا چوناليو مجنون مکتبی
و عاقبونا وان لهف

مَعَارِ كَهْ سَلَيِ احْبَارَ	نَجَارِ سَهْرِ نَقْلُو اَنَارَ
اَفْرُكَلَهْ وَي كَرَانْدِ بِنَادَ	اَفْ قَصِرْ كَهْ بَعْلِمِ اَسْنَادَ
كُوَيْشِ نَهَا زَمَانِ سَابِنِ	شَمَكْ هَوَاؤُ دِحْكَمِ فَايُنِ
كَرْجَنْدِ بِيخِي عَيَانِ بُو	لِيَكِنْ اَوِي شَمِخِ عَرِيَانِ بُو
صَاحِبِ دَفَهْ لَوِيَزْ وَفَرَسُو	بُرْ مَكْرَمَتُو خُدَانِ هَوَسُو
سُقْلَايِيُو نَزْدِيُو مَعْنَقِ	مَجْمُوعِ اَوَانِ بَرِيُو مَعْرَقِ
اَجَاسِ خِيُولُو لَوْعِ اَشْتَرِ	مَوْلَا گِرَبُونِ لِيَزْدِي وَي بُرْ
اَصَافِ جَوَارِيُو بَرَسْتَارِ	هَرَبِكْ بِيْمَنَالِ دَرِ شَهْوَارِ
عَيْلِي صِفَتِ اَوْ بِيْطَفُو اَرْمَانِ	يَكْ لَحْظَهْ دَكِي حَيَاتِ صَبْغَانِ
بُرْ بُونِ اَوَانِ دِخْمِهْ هَرَشِ	تَشْبِهْ سَمَا لَو كُوكَبِ كَشِ

مَقْبُولٌ لِنِكَ عَوَامُو خَاصَانِ
 يَكْ رُوزِ نِزَارِ وَشَرَّ حَايِ مَسُودِ
 بِي حَدِّ وَ عَدَدِ جَمَلِ دَرَانِ
 حَمِيَانِ زُقَيْرِه دُمَاكِزِ
 بِرِ دَانِي دِمَكْتَا عُلُومَانِ
 كَاكَو دِهَانِه پِيشِ اُسْنَادِ
 دَرَسَا حُوَه زِجَارِكِي نِيَايِه
 سَبْدَا چِه دِكُونَه وَي جِرَانِي
 عَقْلِي وَي نِيَا دِه مَسْتَقِيمِ بُو
 اَلْقَصَه كُو مَدْرَسَه نِي پِي بُو
 يَارَب تَوْبَكِي نَصَبِ خَاكِ
 مِنْ هِيْفِي هِيَه زَمَرَبِ اكْبَرِ
 رُوزَا كُو دِي قِيَامِ سَاعَتِ
 اَرَحْبَتَم مَلِكِ بَرِيُو نَاسَانِ
 بِالْجَمَلَه عَشِيرَكِيَه مَوْجُودِ
 مَجْمُوعِ گِرِنِ ضِيَا فِ دَانِيَه
 بَابِ وَي بَدَنِ گِرِنُو سَاكِزِ
 وَكْ بَدَرَكِي كَفَتَه نَافِ نَجُومَانِ
 سَبْدَا وَه بُو مَفْرَجُو شَادِ
 نَه دُخُونْدُو وَهَا وَي گِرِنُو عَادِ
 اَوْ دَرَسِ بِي جَارِكِي دَرَانِي
 هَم صَاحِبِ طَبْعِكِي سَلِيمِ بُو
 فِكْرَا وَي لِسَرِ عُلُومِ دِينِ بُو
 وَي زِي تَوْبَا لِمَانِ بَنَاكِ
 نِيْفِ اَهْلِ عُلُومِ بَكْتِه دَقَرِ
 نَافِ اَعْلِيَا بِيَه بَرِ شَفَاعَتِ
 يَارَب تَو خَاكِ كُنْ هَكَارِ

اِنْتَامِ بِي بَوْمَه بَك نِسَر تَو
 تَصِفَتِ بِي مَه اَز لَدَر بَو
 حَاصِلِ خَدِي دَا وَي لَو كِي پَاك
 مَه پَارَه صِفَتِ دِجِرِخِ اَقْلَان
 بَر نَكَم كَرِن زَبَوِي مَعْبُود
 اِحْسَانِ مِلَه كَرِن خُدَايِ مَوْجُود
 دَامِدِ پَسَرَكِ بَشْتِه بَدَرَك
 چِيكَمِ غَرَمَا زَبَوِي مَصْبُوك
 بِي حَدِّ دَقَه وَ بَر وَ جَمَالَان
 كَرِنَه صَدَقَه وَي تَرَشُو نَالَان
 نَافِ وَي بَقِيصِر كَرِنَه مَشْهُور
 اَز حَدِّ زِيَادَه بَو مَسْرُور
 حِفْظَا وَي كَرِنَه زَبَاو طَافِي
 دَا بِيَمِ دَحْمِيَزِ دِيُو بَا فِي
 سَاك شَهَتِ كَو كِي زَر زَبُو
 سَمَدَتِ آوَان وَ كِي قَرَبُو
 پِي سَالِ تَمَامِ بَقِي هَوَايِ
 كَه بَافِ دِگَر تَو كَا هِ دَايِ
 خَتِي كَو كِه شَه هَفْتِ سَالَان
 بَابِ وَي زَبُو كَنَه حِيَالَان
 رِبِ دَا يَه مَه أَفِ دَلَالِ مَقُول
 دِي وَي بِيَمِ اَز بِيَلِمِ مَشْهُول
 نَابَه زَوِيَرَه بَو كَا رُو مَضْمُوت
 اَز غَيْرِ بِيَلِمِ نَكَه تَو حَضْمُوت
 هَر چِي كَو حُدَانِ عِلْمِ عَزِيَزَه
 عِلْمِ صُنْعَتِكِي كَلَكِ تَمِيَزَه

اِسْمُشَنِو، عَامِ اَوْ دِ بِيَرَن
 صَاحِبِ كَرَمُو، خُدَانِ خَرَادِن
 لِيَكِي هَبُو، وَاَنْ شَرَحَا كِيَانِ يَك
 پُر مَالِ هَبُو، زِيَادَه دَوْلَت
 يَكُو زِ غَمَايَه بِي مَافِر
 خِيَمِ بِيْمَالِ دَشْتَكِي رَش
 دَايِرِ بِنِي كُونِ تَرِي بُو اَرَن
 مِيَرُو اَمَّا خُدَانِ تَا جَان
 سِيَوِيُو فُقَارَه هَر تَرِي بُو
 پِيَشَكِي دِرَن زِيَاوَرُو دَايِر
 حَسَرَتِ وَي دِدِلْدَه قَطْمَا بُو
 وَي مَالِ غِرَبُو خُدَا تَلَف بُو
 دَايِمِ بَر جَانُو آهُو مَرَارِي
 مَالِ خَوَه غِرَبُو خُدِي دِر بِيَرَن
 سَر جَمَلَه عَشَايِرَان سَر يَادِن
 صَاحِبِ هَنَرُو دَاوُو نَرِيَرَن
 اَفْرَادِ عَشِرِ هَمِي دِ خِدْمَت
 اِسْلَامُو جَهوودُو تَر سَوَا فِر
 عَقْدِ مَرِ قَانِ دِ گِرِ مَشُو ش
 خَالِي نَه دِيُو تَوْ جَا زِرِ مَهْمَان
 سَرَنَكِ شَهْمَتِ قَايِلِ جَا جَان
 نَعْمَتِ زِ خُدَا سِرِ رِشِي بُو
 هَسْبُو دَقَّة نُو بَزُو بَهَايِر
 اِلَا كُو خُدَا وَلَدُ نَدَا بُو
 هَر وَفَتِ رِجَا وَي يَلِ خَلْفِ بُو
 هَبِي دِ گِرِ اَزِ خُدَايِ بَارِي
 اِنْعَامِ يَكِي بُو مَه يَكِ سِرَتُو

مِنْ غَيْرِ فِي كِتَابِ كُفَّارٍ
 يَارَبِّ بَحَقِّ مَضْطَفَاكِ
 عِشْقًا حَوْه زَبُو مَرَا نَفِيسَتَكِي
 هَمَّ عَيْتِي حَبِيبِ رُوزِ نَحْشَرُ
 رُوزَا كُوْدِ چِشَنَه بَرِ حَالِي
 هَمَّ بَابِ مَنُو وَدَالُو اخوان
 هَمَّ جَمْعَه مَنُو مِنْ دَامَتُ
 يَارَبِّ تُو خَالِي كُنْهَكَا سَرُ
 قَطُّ حِي تَكْرَن بِنُظْمُو اشعار
 خَالِي تُو بَيْشَق مَبْدَا كِي
 قَلْبُو جَلَمِ يَكِي كَيْسَكِي
 بُو فِي تَكْسِي يَكِي مُيَسَّرُ
 بَا فِزِي يَمِينِ مِنْ كِتَابِي
 اَحْمَدُ تُو بَلِي شَفِيعُ زَبُو اَن
 دَرُ رُوزِ قِيَامِ لُو اَن كِي رَحْمَتُ
 مَحْمُودِمْ تَكِي شَاهِ تَحْتَارُ

بَنَدِ اَوَّلِي بُونَا بِجُونْدَه

شَعَرِ مَه شَرِ اَوِيَانِ عَادِلِ
 كُونِ كُوْهُ سَرِ مَانِ سَابِقِ
 بِاَلْجَمْلَه دِلَاوَرُو بَصْحَتِ
 سَرَوَاتِ خُدَانِ عَقْدِ كَامِلِ
 اِيْلَكَ عَمَّا زِيْضِيعِ خَالِقِ
 هَرِيْكَ بِمِنَالِ حَوْرِ جَنَّتِ

نَسَبُهُ بَوَانُ يَدُلُّ أَمْوَالُ
 حَالُ كَيْفَهُ تَعَصُّبُ وَأَنْ
 نَهْ كُوْمَهُ هَيْهَ تَوْفَايَلَتِ
 اِمْدَادُ مَهْ حَوْسَتْ تَرْبَارِي
 قِصَّتْ يَكُمِ اَزْ هَوَايِ لَيْلِي
 بَحْتِي يَكُنِ اَمْ شَرَحَالِ مَحْنُونِ
 مِنْ خَامَهْ هِلْدَانِي سَرْقَلَمْ كِرْمِ
 كَرْمَا بَحْرِي هِنَكْ كَلَامُو اَقْوَالِ
 اَلْفَاظِ دِكْرِي دِي بَرَشَرِي
 مِنْ هَيْفِي هَيْهَ زَا اَهْلِ عِلْمِي
 خُرْفَانِ مَكْرِي مَبِي خَرَابَهْ
 اَزْ هَيْفِي دِكْرِي زَا اَهْلِ اِحْسَانِ
 تَاوَلِي يَكُنِ بِلَطْفُو اِنْعَامِ

دَرِ رَا لَهْ تَخْدَا وَخَيْرِ اَعْمَالِ
 عِيَرَتْ مَهْ كِنَانْدِ بَقْلُو اَرْمَانِ
 بَلَكِي مَهْ هَيْهَ هِنَكْ زَرْفِيَرْتِ
 تَوْبِرِي يَكِي فِي قَلْبِ طَارِبِ
 مَحْنُونِ يَكِهْ بِيَالْفَهْ مِيَلِي
 لَيْلِي بِيَهْ يِي دِلُو جَكْرَهُونِ
 حَطِّ قِصَّهْ مَهْ بِي رَقْمِ كِرْمِ
 شَكُونِ مَهْ زَبُو مَنَابِ خَالِ
 مَقْبُولُو وَكْ دَرِ شَمْعِي
 اَوَلِي بَرِنِ رَجْمِ حَلْمِ
 تَوْبَاوِيَهْ بَرِيَمِنْ شَبَابَهْ
 هَرْجِي كُو وَهْ دِي خَطَاوَنِيَا
 تَقْبِيحِ مَكْنِ لَيْفِ اَعْوَامِ
 مَرْغِي اَفْزِي كِنَا بُو كَنْفَارِ

صَاحِبُ هَذِهِ خُدَّانِ هَوْنِ بُونِ
 وَلَنْ يَنْسَهَ نَشِيرُو نَهْ دِيرِكِ
 پَیْدَا بَکَرَامِ کَرِ اَمِيرِکِ
 اَفْ تَرِکِ عَرَبِ تَارُو فَاوَرِ
 هَرِ شَاعِرِ کِ نَرَبَانِ کُرْدَانِ
 هَرِ شِعْرِ وَفَصِيدِ دِی بَکُونَا
 اَمَّا کُو خُدَّانِ زَبُونِ مَهْ نَسَهْ
 لَکِنِ هَمِ جُمْلَهٗ غُیُورِکِ
 هَرِ مَیْرِ دَوَانْدَهٗ اَرْدِیَا یَهْ
 کَرِکِ زَمِهٗ پِیُو دَهٗ زَارَاکِ
 اَوْ جِنْدِ سَخَاوَنَّا لِعَرَاکِ
 اَلْکَرَادِ صِفَتِ سَخِی تَوْنِ قَطِ
 نَهْ جَعْفَرِ بَرِکِ نَهْ جَا شَمِ

لِ شَبَهٗ طَیْرِکِ قَصْرِ بُونِ
 نَهْ بَادِ شَهْکِ نَهْ اَوَانِ وَرِ بَرِکِ
 صَاحِبِ هَذِهِ خُدَّانِ شَیْرِکِ
 جَارِکِ یُونَا لِرْمَهٗ نَا قِصْرِ
 قَطِ نَا یِ زِحَالِ اَوَانِ خَبَرْدَانِ
 دُنَا سَرُو بِنِ هَمِ سَوْتَا یِلِ
 نِیْفَرُو مَو عَرَبِ نَهْ اَدَمِنَهْ
 صَاحِبِ کَرَمِ دِی قِصُورِکِ
 نِیْفَرُو مَو عَرَبِ وَکِ چِیَا یَهْ
 هَمَانِ یَکِنِ شَبَهٗ خَاکِ
 بِالْجُمْلَهٗ خُدِی دِیَا یَهٗ کُرْدَانِ
 اَوَانِ قَهْرُوهٗ چِنِ شَبَهٗ شَطِ
 قَطِ یَسَهٗ کَسِ زَنْ نِلِ اَدَمِ

کسی در زبیر صریح

یاز از گریه ز پیر بیکجا ز
 بس قلوب حکم لم یکه شوق
 چارک وره در ز پلش پزدان
 پشک تو بکه لاشین زار
 همچنان زبون از بیانشکه
 بیرم ز ترا زمان بوری
 کوه ده تو لیر مهدی عاشق
 مجنون بگم جوتو شیدا
 گر مانجی فصاید دوزون
 ترکی هنه بنه کرد واری
 قط بنه کد ز خلق اگراد
 عشقی و نگرید او بلا کیش
 مندی هنه لیک بی مجالین

۱۱
 تو بوم ضعیف و زار و ناچار
 زلفان تو ککه بشیر بیرق
 من بی مددی بده خبردان
 مسرور بکه بوصول دیدار
 دزد ددل خواه از عبا نکم
 هرچی گویم دی ز حال دوری
 فی عاشق مبتلای صادق
 لیلای زبون بکه پیدا
 بختی بکن او ز حال مجنون
 کردی وکی کتر کی قشای
 لیلای صفت او با هو و پاد
 هرچه نگرید او جگر ریش
 بر عاقلو صاحب کالین

صاحب ازو خدان دوستی

بِنَظَامِ حِجَابِ خُدَايَ رَحْمَتِ
 اَقْلَابِكَ بِطَرِيقِ كَمَالِ نَدَنِ
 تَرْثِيهِ بِنُورِ بُو قَمَرِ كَرَمِ
 صِدْقِ زَكَوَاتِ بُو سَيِّدِ اَن
 دَا عَقْلُو صَمَرِ زَبُونِ اَن
 اَقْدَرُ نَكِّ دِيهِ زِي جَانِ مُحَمَّدِ
 پُر دُرْدِ زِي هَمِي نَارِ دَارِي
 لَشْكِرِ زِي غَمَانِ لِي جَمَاهُورِ
 آخِرَمَه نَدِي وَصَالِ مَحْتَوِبِ
 اَزْ حَرَّتِ يَارِ بَوْمِ جَاهُورِ
 دَا لِمِ بِنِيَانُو دَا دُو فَيَا دِ
 رُخِ زَرْدِ مَوْ قَلْبِ پَرِ خَرَبِه
 جَارِ كِ جِه دِيُو كَلُو حَبِي

كَا قَا وَه كُو خَلْفِ كَرِ زِي قُدَرَتِ
 مَخْلُوقِ دِيَضِعِ حَيَا نَدِي
 نُو رَا وَي شَمْسِ دِه اَن زَكِرِ
 هَمِي كِ وَي بِطَرِيقِ دِكِرَانِ
 لِي خَرَقِ بَكِنِ خَطَاو عَمِيَانِ
 خَا كِي كُو هَمِي لِي بُو يَه سَدِ
 مَحْمُودِ زِي صَحْبَا كِبَارِ
 لَو خَوَارِيُو خَوَابِ مِي نَمَاهُورِ
 حَاصِلِ قَه نَبُو زِي بَوْمَه مَطْلُوبِ
 رَنَكِ شَبَهَتِ لِيلِ وَمِثْلِ مَحْنُورِ
 صَدَاوِ دِيَهِنِ زِي قَلْبِ نَاشَادِ
 كَارِمَه زِي حَرَّتِ كِرِ پَنَه
 بَرِيكِ يَكِي لِي مِي غَرِ پَي

اول اوی گنبدین تصدق	قد عتبات کلام محمدین
سأحمد و آلوه هم صحابان	أوجند صلاة دکل سدانان
از روز اول صافیا می	تعداد نفوس خاصو عامی
تیم بشیر در مکتوب	هزار و روز دو صد هزار میون
تشبه مطر سربانان	از طالب جند ممکنان
حتی گو حشر بیته خالی	دایم برزک سرتوالی
هم آلو ولد صحابو ازواج	سناه خدان برافو معراج
در خریگی تو دستگیری	از هیفی دکم گوبو ففیری
پیر و یکی دی باهل ایمان	فی عاصی پر خطا و نسیان
از نوره اسلام و به جهنم نیر لیسانه مه ان	لورا گوز انشانه نه از
در خریگی خدان قبا حاة	من بر ندی ای شفیع عصاة
محموم لکی زرشاه مختار	یارب تو خاکی گنمکار

سبب تالیف کتاب

نظام جهان خدان رحمت

صَلَواتُكَ عَلَیْهِمْ سَلَامٌ
 جَنَّتْ لَنَا رَأْسًا مُحَمَّدٌ
 حَتَّى مَوْتِهِمْ اِنْ بَقَلُوا اَزْمانَ
 عَدَا كُنْهَا بَوْنِدِ شَا هَا
 اَزْ اَمَتِ خَيْرِ مُسْلِمِمْ
 هِغِي مَ اَوَهْ كَو اَمَتَا وِی
 اَزْ زَیدَه كُناهْ كَارُو بِسِمْ
 حَاصِلِ مَنِي بِرْ كُناهْ نَا چارُ
 صَدِی كُو حُدِی جِهَانِ كَر اَبادُ
 جِگَرَنَه چِیا وِ بَحْرُ وَا شِجَارُ
 بِاَلْجَلَدِ بَذَرَه یِ ذِهُورِ بِنُ
 عَدَا كُو دِ عِلْمِ بَارِی مَوْجُودُ
 تَلِیْمُو تَحْتِیْنِ مُبَارَكُ

بَخْشِیدَ مِنْ نَبِ دِیْنُو لَیْمَانِ
 تَحْقِیقِ شَفِیدِ بُو مَ اَحْمَدُ
 تَقْدِیرِ دِ كَمِ رَسُولِ رَحْمَانِ
 دَسْتِ مَنُو دَاوِ اَلِ طَهْ
 هَمِ بِرُو بِاَدِ شَاهِ دِ بِنِمْ
 جُمْلَه یَحِی بِرْ شَفَاعَتَا وِی
 بِنِ مَ عَمَلِ كُو بِرْ خَبِیْثِمْ
 هِغِی بَدِی خَاطِرِ جِزْ اَیَارُ
 دَانِیْنَه بِقَدَرَتِ اَصْلُو بُنِیادُ
 اَشْمَارُو وَرَقُ نَبَاتُو اَشْجَارُ
 حَتَّى كُو زِ فِكْرِ خَلْقِ دُورِ بِنُ
 اَوْ جِنْدِ صَلَوةِ لِشَاهِ مُحَمَّدُ
 سَرُّ لَوْ صَحَابِ وِی بِجَارَكُ

شَهْرُ رَبِّیْنَ دِنَا فِی عَامِی
 الشَّهْرُ أَفَنَ مَن رَأَى
 حَتَّى كَوْنُوا جَانِ نَکِی رَهَبِ
 اَوَّلَ قَدَمَا دَفْعًا بِجَانِی
 عَشِقُ نَبَ مَحْضِنِ سَاقِی
 اَزْ مُسْلِمِمْ کُووی جَمَالِی
 قَادِرُ نَوِی هَادِیو عَلِی
 حَمْدُ وَاَبْدِی تُو دِی بَقَا
 هَ حَالِکِ اَمْرُ کَافُو نُو
 لَمَّا یُولَدُو لَمَّا یَلِدُ زَبُو تَه
 اَم دِی حَوَه فَنَاوُ هَمَّ عَمَّ بِن
 چَندَانِ گُو تُو عَادِ بَرُ شَدِ بِنِ
 لَابَدُ تُو دِجِی دِنَا فِی مَنَارِی

اَمْ زِی بَلَقْنِ وِی قَدُ وِ دِی
 یَا رَبُّ تَوَفِّدْ بَکِی فِی جَانِی
 جَانِ تَه قَه نَابَه دَوْرُ نَبِ
 سَرَا حَسَه لَبَرِ جَمَالِی
 جَاوَا دِ بِنِ بَعْشِ بَا قِی
 لِی سَبَرِ بِلَمِ بِنِکِ حِیَالِی
 دَرُ صُغِ خَیْرُو پُرُ حَلِی
 اَفْ کُو نُو وُجُو دِی فَنَا
 اَکَا هَ زِرَا زَهَرُ دَرُو بِنِ
 وَالِدِ مِلُو وَلَدُ زَبُو مَه
 کَرَجِه گُو لَبَرِ دَرِ اَرَمِ بِن
 یَا دِیو بِلِدِ بَرُ عِنْدِ بِن
 هَرُ چَندِ بَکِی تُو اَهُو زَارِی

یونیا و شهبی و ملاکتدا م
 آسمانه زادی ده کویتن
 ای فالق صبحو غایت شب
 محبوبو حبیب و حبیبو عاشق
 کمر عاشقو و کمر حبیب
 در دهر زوانه نینه رخت
 آکرته لوان بی پیتودودگر
 امیر جو تو ی بکافو هم نون
 بالله زانه کس بیاتکه
 در دگوته دایه ناف صافا
 آکاشن زیر آکروی در دی
 راجا گو خف دی عشاقان
 سانی بد من زوی شرابی

بالجمله بامر مایه قالم
 محبوبو می یوان ته محبوبین
 عالم همه طفلو هر تو ی رب
 آیین ته بهیق گری موافق
 او هر دو ز طالع غریب
 هر درده شر و انزه اشته عاقبت
 آف درسد دوانده ته وجودگر
 بنین ز ترا چار تو هم جون
 غیر ته نینه کسک عیانکه
 خواب دکی بی هر دو جانان
 سرخی مه لیر و بیویا سرده
 رو سرده دین ز بر مرغان
 رو سرده بکن ام چو آفتابی

شهر بین دنان علی

۴
 اَفْ صُحْبَةٍ صَالِحَةٍ فَدَبَّرَهُ
 بَوَّازٌ رَقٌّ رَزَقَ مَوْرُو فِيلِي
 اَفْ بَادُو وَابُو اَكْرُو خَاكُ
 بِالْحَمْدَةِ تَهْ جِيَكِرُنْ بِقَدَرَتِ
 اَسْمَانِ تَهْ بِنَقَشُوْهُمْ يَكَاوِرُ
 مَوْجُوْدَهُمُ بِنْدَهْ بُو تُو شَاهِي
 فَاَعْلِ تُوِي قَادِرِي تُو مُطْلَقِ
 اَزْمَانُو زَمِيْنُو اَرْضُو اَسْمَانِ
 بِبِي اَمْرِ تَهْ نَاكِرِي قَه جَارِكِ
 اَسْمَانِ بِلَنْدَتَهْ بِرَمَلَلِكِرِ
 عَاشِقِ تَهْ كِرِي خِيْنُو نَاچَارِ
 مَحْبُوْبِ تَهْ كِرِي لَطِيْفُو مَلِكِرِ
 مَعشُوْقِ كِرِي بِلُو تُو دِلِ سِرِ
 اَفْ نَقِشِ نَقَاشِكِي اَخْبِرَهُ
 قَوَارِهْ كِنِي فَاكِرُو نَسِيحِ
 اَفْ فَهْمُو كِيَا سَنُوْهُمْ اُذْرَاكِ
 دَاوَانِ تَهْ بَرُوْدِ تُو حَارِيَتِ
 دُنْيَا لِهْ بِي تَهْ كِرِي مَوْسَا زَكِرِ
 عَالَمِ هَمُ عَبْدِ تُو بَادِ شَاهِي
 هَمُ حَاكِمِي عَالِي تُو اَلْحَقِ
 فَعَالِ تُوِي دِيْوَانَدَهْ هَرِ اَنْ
 اَخْسَرِ زَمَانِ بُو صُنْدِ سَهَارِكِ
 اَرْضِ تَابُو عَشِقِي لِي كَلَكِ كِرِ
 دِلِ چِيَكِرُو تَهْ كِرِي بِرِيَنْدَارِ
 عَاشِقِ تَهْ كِرِي لَوَانِ جِهَانِ تَنَكِ
 هِنِ صُوْرُو سِي تُو هِنِ زِي اَمَرِ

موسیٰ تہ گھانڈہ طور سنینا	ایوب تہ زہانڈہ زینتو سنینا
یوسف تہ لمصر پڑو عزیز کر	عشقا حوہ بوی تہ خوش لڈنکر
محبوب تہ چکرین دل لاسام	عاشق تہ کرین انسیر و ناکام
ہنگان تو دکی فقیر و عاشق	پیوستہ بنار عشق لاجق
ہن حور صفت پشووہ و ناز	مٹاؤ دکی بحسن مٹا ز
ہنگان تو دکی عزیز و سلطان	ہنگان تو دکی ز طوفان
ہنگان تو دکی عشق راضی	ہنگان تو دکی ز عشق طازی
ہنگان تو دکی ذلیل و مخزون	ہنگان تو دکی عزیز و مجنون
اف رنکہ تو حکمتی و گیری	موجود لڑو و رسم لڑیری
گہر و نو سپہی بی مدارا	ہر وہ و گہرینی آشکارا
گہر پادشہن و گہر امیرن	در بند قضای تہ اسپرن
شمس افلکی تہ کیمہ بر نور	پی کیمہ ز طلمتی جہان دور
گردون تہ گرانڈ و دور دانی	نقاش تو وی تر بو سمانی

افضتہ صالح فدیو

۲
ای خالقِ لوح و کرسی و عرش
ای بانی طاق و چوَر دی
ای رفیعِ قُد و کَوَدی
ای قادی بی چراغِ چو بی
تَه جَمِخِ سَمایِ بلند و ساکن
تو موبِیغِ کُنبدِ سَهَرِی
تو خالقِ رازِ قیِ قَدیری
تو صابِیِ قادریِ حکیمی
سَرِجَمانِوِ جَمِیوِهم غُفُوری
ای خالقِ مُشترِیوِ کَبِوان
زائِدِ تَه و جُودِ کِنِیهِ عَالم
آدمِ تَه رِجَتِی دَسالِی
فَلکاکو تَه چِکِیو تَه خَاصِی

وئی حَافِظِ تَه فَلکِ صَافِش
وئی مُشَنِّیِ آفِتَابِ زَرَدِی
وئی دَافِعِ جِشَمِ صَحُودِی
اَللّهُ زِدْ رُوی و بَرُوی
اَقِ اَرْضِ فَقیرِ بَست و داکِرِ
تو نافعِ نَورِ ما هو مَهَرِی
بی مَثلِو مَقالِو بی نَظیرِی
تو هادیِ باریِ کَسَمِی
وَاحِدِ اَحَدِی رِغِصِ دُورِی
بَسَمِی تَه لِما هو مَهَرِ سِیوان
تَصورِ تَه کَرِ حَوا و آدَم
حَوا تَه لَحمِ وِی آبی دانی
اَوَزِی کُوتَه نَوحِ بی خَلا مَکِرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِاسْمِ تَهْ خَدایِ حَیِّ الْکَبَرِ :
 بِاسْمِ تَهْ اَبْدایِ نَابِهْ :
 اَفْ اِسْمَهْ کُوْ عَالَمًا وَجُودِ
 نَافِ تَهْ کُوْ عِشْقِ لِيْ نِقَابِهْ
 عِشْقِ زَوِیْ نَافِ اَمَلِ دِیَانَهْ
 اِسْمِ تَهْ عِشْقِ دَايِهْ کُونِیْنِ
 حِیَا کُوْچِ نَامَهْ وَکُتَابِیْنِ
 مِیْنِ زِیْ لِفِیْ اِسْمِیْ اَبْدَا کِرِ
 اَیْ قَادِرُ وَوِیْ کِهْ لُورْخَانِ

اَوَّلَ بَکَمِ اَبْدایِ دَفْتَرِ
 بِیْ نَامِ تَهْ نَامَهْ نَاصَوَابَهْ
 بِرِ عِشْقِ کِرِیْ لِفِیْ شَهْوَدِیْ
 اَوْنَا فِیْ لُؤْخِ سَرِّ رِقَابِهْ
 اَوَّلَ قَلَمِ لُؤْخِ نِقَابِ نَدِ
 نَافِ تَهْ اَلْفِ خِصْتَهْ مَا بَیْنِ
 بِیْ اِسْمِ تَهْ شَرْحُوطِ نَابِیْنِ
 حَقِّ سَرِ نَامَهْ بِیْ اَدَا کِرِ
 هَمِّ رَا زِقُوْ بِیْ شَرْ یَکُوْدِ یَانِ

ای خالقِ لوحِ کَرِیْمِ

کتاب فی الجَنُونِ

رباعی

دُنیا و گِلِ لَبَد بُوسِ رَبِّ نَظَرِ گِه
بِهَوْدَه بَسَه هِنْدَه جَفَاؤُ کَدَرِ گِه
جَبَا فِی جِهَانِ طَلِی زِی حَذَرِ گِه
مَسْئَلَه نُو مَسْئَرِ بَه فِی زِی نَفَرِ گِه

معجمه

۱۹۴۴

عسکری

عسکری

عسکری

*Kurmancî qesaidê di mewzûn
Behsê bikin ew ji halê Mecnûn.*

*Turkî hene, nîne kurdewarî
Kurdî wekî kenzeke veşarî*

*Qet nîne kesek ji xelqê Ekrad
Leylasîfet ew bi ah û feryad?*

*Îşqê qe nekirne ew belakêş?
Hicrê qe nekirne ew cîgerrêş?*

*Min dî hene, lêkî bê mecal in!
Puraqil û sahibê kemal in!*

*Sahibhuner û xwedanhewes bûn
Lê şubhetê teyrekî qefes bûn!*

*Wan nîne muşîr û ne debîrek
Ne padîşehê, ne wan wezîrek!*

*Peyda bikira ger me emîrek
Sahibhuner û xwedanê şîrek*

*Ev Turk û Erebb, Tetar û Faris
Carek bibûna li ber me naqis*

*Her şa'îrekî zebanê Kurdan
Qet nayê ji halê wan xeberdan*

*Her şî'r û qesîde dê bigota
Dunya serobin hemî bisota*

*Emma ku xwedan ji bo me nîne
Nêv Rom û Erebb ne ademî ne?!*

PENCÎNAR

Weşanxaneyê Çanda Kurdî

ISBN 91 630 1486 6